

Kirkens presidenter

LÆRERENS BOK

Religion 345

Kirkens presidenter

Lærerens bok

Religion 345

Utarbeidet av
Kirkens skoleverk

Utgitt av
Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige

Send kommentarer og rettelser, inkludert typografiske feil, til
CES Curriculum, 50 E. North Temple Street, Floor 8, Salt Lake City, UT 84150-2722
E-post: cesmanuals@ldschurch.org

© 2005 Intellectual Reserve, Inc.

Ettertrykk ikke tillatt

Printed Germany

Engelsk original godkjent: 3/00

Godkjent for oversettelse: 3/00

Oversettelse av *Presidents of the Church Teacher Manual*

Norwegian

Innhold

Introduksjon	IV
Kapittel 1 Joseph Smith – Kirkens første president	1
Kapittel 2 Brigham Young – Kirkens annen president	19
Kapittel 3 John Taylor – Kirkens tredje president	33
Kapittel 4 Wilford Woodruff – Kirkens fjerde president	45
Kapittel 5 Lorenzo Snow – Kirkens femte president	61
Kapittel 6 Joseph F. Smith – Kirkens sjette president	75
Kapittel 7 Heber J. Grant – Kirkens syvende president	88
Kapittel 8 George Albert Smith – Kirkens åttende president	100
Kapittel 9 David O. McKay – Kirkens niende president	111
Kapittel 10 Joseph Fielding Smith – Kirkens tiende president	122
Kapittel 11 Harold B. Lee – Kirkens ellevte president	133
Kapittel 12 Spencer W. Kimball – Kirkens tolvte president	147
Kapittel 13 Ezra Taft Benson – Kirkens trettende president	162
Kapittel 14 Howard W. Hunter – Kirkens fjortende president	174
Kapittel 15 Gordon B. Hinckley – Kirkens femtende president	185

Introduksjon

OVERSIKT

Kirkens presidenter – Lærerens bok består av 15 kapitler. Hvert kapittel dekker en av Kirkens presidenter og er delt i to deler: «Del 1: Tidlige år» og «Del 2: Senere år». Lengden på perioden som angår den profetens liv som blir studert i hver del, varierer fra profet til profet. Man har forsøkt å gjøre lestoffet i hver del omtrent likt i lengde slik at det passer til én klasseperiode.

OPPBYGGINGEN AV KAPITLENE I DENNE BOKEN

Historisk bakgrunn. Hver del i et kapittel – «Del 1: Tidlige år» og «Del 2: Senere år» – begynner med en innledning som fokuserer på profeten som blir studert og aktuelle hendelser eller fakta om Kirken på den tiden.

Hendelser, viktige begivenheter og læresetninger. Delen «Hendelser, viktige begivenheter og læresetninger» inneholder foreslåtte undervisningsideer som har sammenheng med undertitlene som de er plassert under. Hvert undervisningsforslag er merket med et ikon (🔗). I tillegg til forslag for å få elevene til å delta, finnes det historier eller opplysninger av interesse om profeten i denne delen av lærerens bok. Lærerne skulle hjelpe elevene å studere profetenes liv og kartlegge prinsipper som veiledet dem i livet. Elevene oppmuntres til å akseptere og anvende de samme prinsippene selv etter hvert som de prøver å bli mer lik Frelseren.

FLERE KILDER

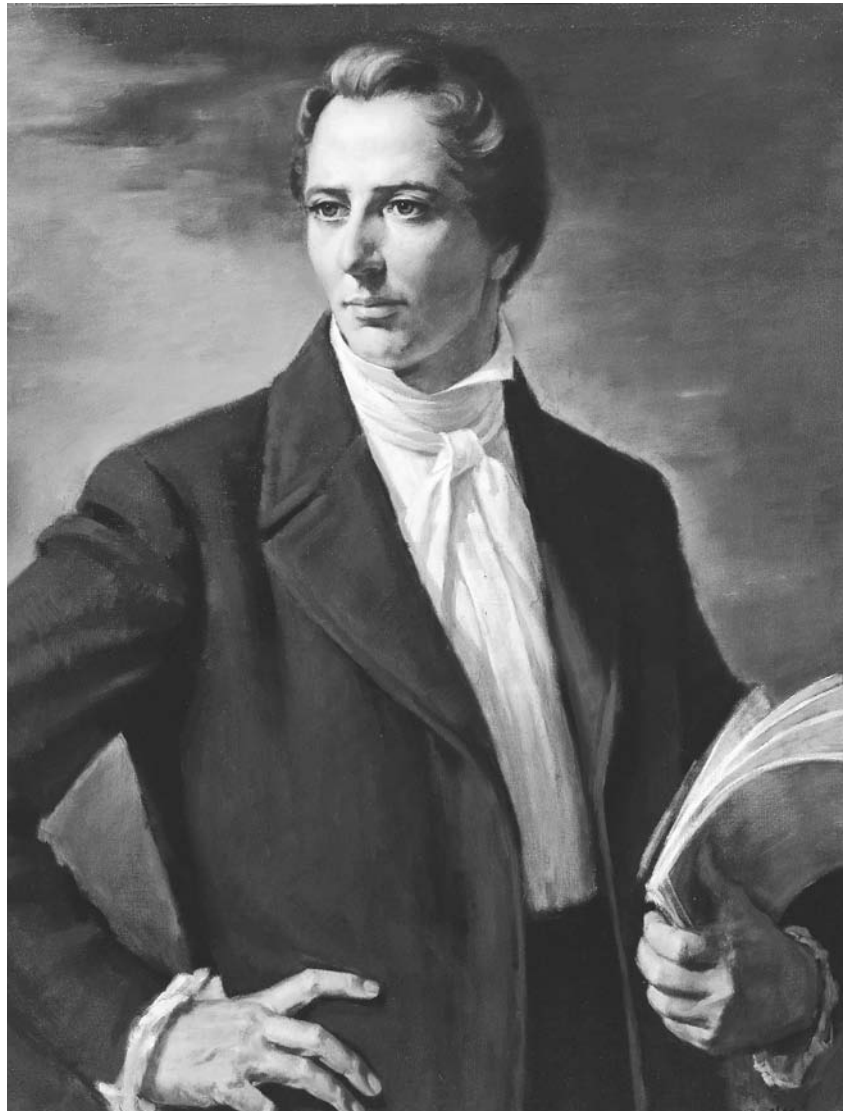
Tidslinje for Kirkens presidenter. En tidslinje som viser Kirkens presidenters liv fra Joseph Smith til og med Gordon B. Hinckley finnes bak i elevheftet. Tidslinjen viser også noen av de viktigste hendelsene i Kirken, i USA og i verden. Det kan være nyttig å henvise til denne oversikten for hvert nytt kapittel.

Kirkens presidenter på DVD. *Kirkens presidenter – DVD-tillegg* (religion 345, 2003; 54047 170) kan skaffes separat fra distribusjonssenteret. Dette er et sett som består av tre DVD-disketter som inneholder en dokumentarfilm, et vitnesbyrd og bilder av alle Kirkens presidenter fra Joseph Smith til og med Gordon B. Hinckley.

KAPITTEL 1

Joseph Smith

KIRKENS FØRSTE PRESIDENT

Joseph Smith, av Alvin Giffins, © 1969 IRI

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Joseph Smith ble født 23. desember 1805 i byen Sharon i Windsor County i Vermont. På den tiden var en stor del av det østlige USA ubebodd villmark. Hardtarbeidende familier kunne rydde land og skaffe seg et utkomme. Etter at familien Smith hadde bodd på flere steder i Vermont og New Hampshire, flyttet de til Palmyra i New York i 1816. Senere, i 1818, kjøpte de en farm i nærheten av byen Farmington (senere Manchester) og ryddet ca. 40 hektar jord. Cumorah-høyden, der platene lå begravet, lå fem kilometer fra Smiths farm.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Kirkens presidenter er Guds profeter

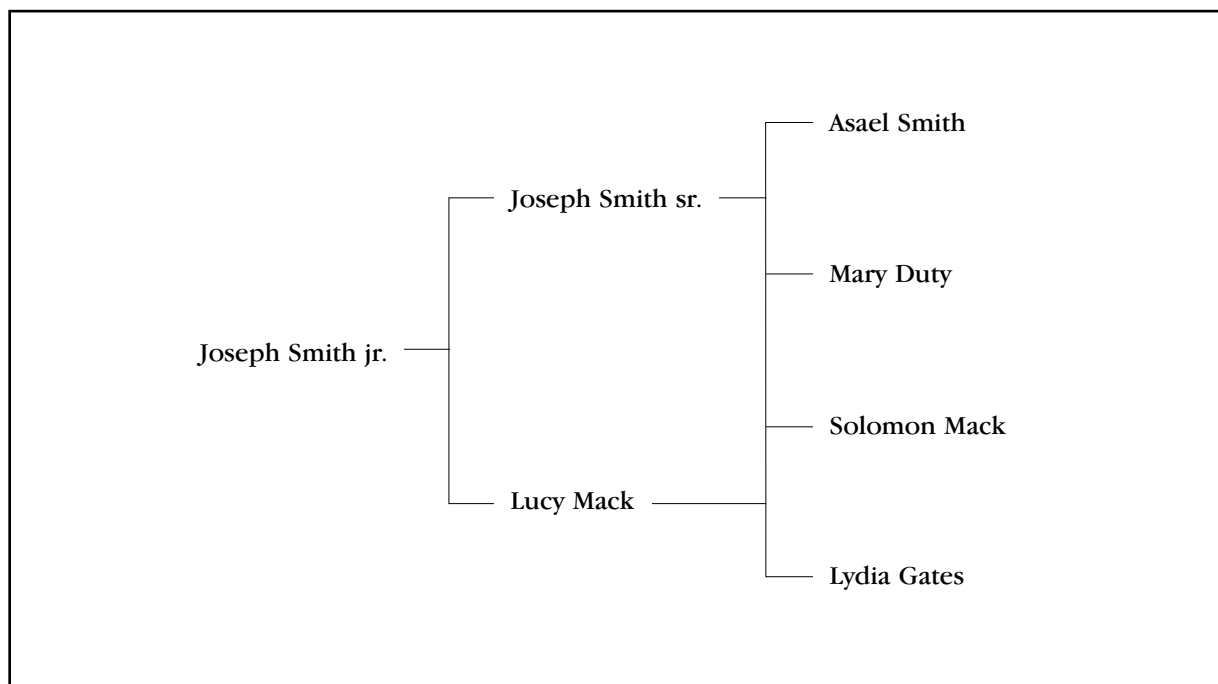
💡 Spill fem eller seks vitnesbyrd av de nyere Kirkens presidenter som finnes på *Kirkens presidenter – DVD-tillegg* (religion 345, 2003; 54047 170). Fortell ikke elevene hvem det er som taler. (Merk: Wilford Woodruffs og Joseph F. Smiths til og med Gordon B. Hinckleys vitnesbyrd gjengis med deres egen stemme. Joseph Smiths, Brigham Youngs, John Taylors og Lorenzo Snows vitnesbyrd er lest inn av andre.) Spør om elevene kjenner igjen noen av disse profetenes stemme. Du kan gjerne la dem lytte til alle utdragene og skrive ned svarene, og deretter gi dem de riktige svarene. Etter at dere har lyttet til alle utdragene, ber du elevene lese Lære og pakter 1:4-5, 14, 38. Still følgende spørsmål:

- Hva lærer hvert av disse versene oss om profeter?
- Hvilke oppgaver har Kirkens profeter?
- Hvorfor er det å studere Kirkens presidenters liv en verdifull aktivitet?

Joseph Smith ble født i en sterk og religiøs familie

💡 Minst en dag før klassen velger du ut to elever og gir hver av dem kopi av sidene 15-19 i *Kirkens historie i tidenes fylde* (religion 341-43, 2. utg., 2002). Be en av dem oppsummere for klassen den religiøse bakgrunnen til Joseph Smiths besteforeldre på farsiden og den andre den religiøse bakgrunnen til hans besteforeldre på morssiden.

Tegn en oversikt over Joseph Smiths forfedre på tavlen, som vist nedenfor:

Drøft kort sammen med klassen den religiøse bakgrunnen til Joseph Smiths foreldre og besteforeldre. Be elevene se tredje avsnitt i venstre kolonne på side 3 i elevheftet, der det står om Joseph Smith sr. og Lucy Mack Smiths religiøse tro. Be elevene som på forhånd har fått dette oppdraget, rapportere om Joseph Smiths besteforeldres religiøse bakgrunn. Hjelp elevene å forstå at Joseph Smiths forfedre ga ham en religiøs arv som bidro til å forberede ham til evangeliets gjengivelse. Les følgende uttalelse av Asael Smith før hans sønnesønn Joseph Smith ble født:

«Jeg har hatt en sterk følelse i min sjel av at en av mine etterkommere skal forkynne et verk som kommer til å revolusjonere den religiøse tros verden» (sitert i George Q. Cannon, *Life of Joseph Smith, the Prophet* [1986], 26).

Profeten Joseph Smith skrev:

«Min bestefar, Asael Smith, forutsa for lenge siden at en profet ville bli oppreist i hans familie, og min bestemor var helt sikker på at dette ble oppfylt med meg. Min bestefar Asael døde i East Stockholm, St. Lawrence county, New York, etter å ha mottatt Mormons bok, og han leste nesten hele boken. Han erklærte at jeg var nettopp den profeten som han i lang tid hadde visst skulle komme i hans familie.» (I *History of the Church*, 2:443.)

Bær vitnesbyrd om Herrens forberedelse til evangeliets gjengivelse gjennom profeten Joseph Smith lenge før han ble født. Joseph Smith ble født i en familie der han kunne utvikle karakteregenskaper og lære sannheter som ville forberede ham til å utføre Herrens verk.

Spør: Hva kan foreldre gjøre for å oppmuntre sine barn til å leve rettferdig?

Les følgende vitnesbyrd av president Brigham Young:

«Herren hadde sine øyne på ham og på hans far og farfar, og på deres forfedre helt tilbake til Abraham, og fra Abraham til vannflommen, fra vannflommen til Enok, og fra Enok til Adam. Han har holdt øye med denne familie og dette blod mens det har vært i omløp fra sin kilde og til denne mann ble født. Han var forutordinert i evigheten til å presidere over denne siste evangelieutdeling.» (I *Journal of Discourses*, 7:289-90.)

Josephs erfaringer og karakteregenskaper beredte ham til å tjene Herren

💡 Spør elevene: Kan dere nevne noen av profeten Joseph Smiths karakteregenskaper? Forklar at den unge Joseph Smith hadde erfaringer i sin oppvekst som påvirket ham i senere år. Bruk eksempler fra elevheftet (se s. 3-4) og fra følgende tre eksempler, og fortell noe om hva Joseph Smith opplevde i livet. Be elevene fortelle hvordan hver hendelse kan ha forberedt Joseph Smith til det arbeidet Herren hadde forutordinert ham til.

1. Joseph Smith viste utholdenhet i prøvelser.

I 1816 dro Joseph Smith sr. til Palmyra i New York sammen med en herr Howard, for å gjøre forberedelser til at familien skulle komme etter. I mellomtiden pakket familien sine eiendeler og forberedte seg til å dra så snart de fikk brev fra Josephs far om at de skulle slutte seg til ham. Familien skulle reise sammen med en annen herr Howard, som var fetter av den mannen som hadde dratt til Palmyra sammen med Josephs far.

Lucy Mack Smith, Josephs mor, oppdaget snart at «mannen som drev oksespannet vi reiste med, var et prinsipløst, ufølsomt vrak på grunn av den måten han behandlet mine eiendeler og penger på, og også hans behandling av mine barn, spesielt Joseph». Joseph var bare 10 år gammel på den tiden og hadde ennå ikke kommet seg helt etter benoperasjonen (se s. 3-4 i elevhåndboken). Lucy mintes: «Herr Howard tvang dette barnet til å gå til fots mange kilometer om gangen, selv om han fremdeles var noe bevegelseshemmet.» (*History of Joseph Smith by His Mother*, red. Scot Facer Proctor og Maurine Jensen Proctor [1996], 84.)

Mange år senere skrev Joseph om dette: «Howard jaget meg ut av vognen og lot meg gå i min svake tilstand gjennom sneen 65 kilometer om dagen i flere dager, noe som var ulidelig trettende og smertefullt... og når mine brødre protesterte overfor herr Howard over hvordan han behandlet meg, slo han dem ned med enden av piskan sin.» (I *The Papers of Joseph Smith*, red. Dean C. Jessee, 2 bind [1989-92], 1:268.)

Spør elevene: Hvilke fordeler kunne Joseph fått på grunn av de store påkjenningene i sin barndom og ungdom?

2. Joseph Smith var av natur tilbøyelig til å grunne på ting.

Lucy Mack Smith, Josephs mor, skrev at unge Joseph «var ikke like glad i å lese bøker som våre andre barn, men var mye mer opptatt av å reflektere og fordype seg i ting» (*History of Joseph Smith by His Mother*, 111).

Spør elevene:

- Hvordan kunne Josephs evne til å grunne på og tenke alvorlig ha bidratt til hans gjerning i livet?

- Hvilken sammenheng er det mellom fordypelse og åpenbaring? (se 1. Nephi 11:1, L&P 138:1).

3. *Joseph Smith arbeidet hardt.*

«Joseph Smiths fiender har gang på gang hevdet at han var udugelig, lat, giddeløs, at han aldri gjorde et dagsverk i sitt liv. Men det finnes et dokument som inneholder nedskrevne minner om Joseph Smith av Martha Cox. Et av disse er fra en kvinne, en Mrs. Palmer, som kjente ham i hans unge år mens hun selv var barn. Som småpike – tydeligvis noen år yngre enn ham – så hun ham sammen med andre gutter som arbeidet på hennes fars gård. Han var alt annet enn giddeløs. Sannheten er at ifølge denne beretningen hyret hennes far Joseph fordi han var en god arbeidskar.» (Truman G. Madsen, *Joseph Smith the Prophet* [1989], 9.)

Mrs. Palmer husket at hennes far syntes Joseph var «den beste hjelp han noen gang hadde fått tak i». Hennes far la høyonna til et tidspunkt da Joseph var tilgjengelig, for når Joseph jobbet sammen med de andre guttene i omegnen, «gikk arbeidet jevnt og trutt og [hennes far] fikk fullt utbytte av det han betalte dem i lønn». («Stories from Notebook of Martha Cox», Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver. Stavemåte og tegnsetting standardisert.)

Spør elevene:

- Hva er fordelene med å lære å arbeide hardt tidlig i livet?
- Hvorfor tror du Joseph Smiths fiender forsøkte å beskrive ham som lat og uærlig?

Joseph Smiths første syn står sentralt i gjenopprettelsen

💡 Vis et dørhengsel og be elevene beskrive hvilken funksjon det har (det holder døren fast på plass i dørkarmen og lar døren svinge fritt på bolten). La elevene nevne en hendelse i Kirkens historie som kan betegnes som et hengsel for gjenopprettelsen. Drøft forslagene deres.

Les følgende erklæring fra president Gordon B. Hinckley:

«Ethvert krav vi gjør på å ha guddommelig myndighet, enhver sannhet vi fremsetter om dette verks gyldighet [har sin] opprinnelse i den unge profetens første syn. Det var den store innledningen til evangelieutdelingen i tidenes fylde, da Gud lovet at han ville gjengi all makt, alle gaver og velsignelser som hadde tilhørt alle tidligere evangelieutdelinger, som et stort resymé... Denne [begivenheten] blir det hengsel som hele denne sak henger på. Hvis det første syn var sant, hvis det virkelig skjedde, da er Mormons bok sann. Så har vi prestedømmet. Så har vi Kirkens organisasjon og alle de andre nøkler og velsignelser knyttet til myndighet som vi hevder å ha. Så enkelt er det. Alt ... er betinget av at det første syn fant sted.» (I «Messages of Inspiration from President Hinckley», *Church News*, 1. feb. 1997, 2.)

Spør: Hvilke grunner ga president Hinckley for å anse Det første syn som gjenopprettelsens hengselsbolt? La en leve skrive elevenes svar på tavlen. Se også James E. Faust, «Det storslåtte syn i nærheten av Palmyra», *Lys over Norge*, okt. 1984, 117.)

Oppfordre elevene til å fortelle hva de føler for Det første syn og hvorfor det er viktig for deres vitnesbyrd å vite at det er sant.

Les Joseph Smith – Historie 1:15-16. Spør: Hvorfor tror dere Satan gjorde så kraftig forsøk på å hindre Joseph Smith i å be?

Joseph Smiths lidelse og prøvelser styrket ham

Be elevene skrive ned eksempler på prøvelser og lidelse i profeten Joseph Smiths liv. Henvis dem gjerne på forhånd til følgende deler av elevheftet: «Joseph Smith ble forfulgt og latterliggjort for sitt vitnesbyrd om at Gud hadde talt til ham» (s. 6), «De første 116 sidene gikk tapt» (s. 8-9), «Tapet ble en lærepenge» (s. 10), «Han ble stilt for retten i Richmond og ført til Liberty fengsel» (s. 13-14).

Spør: Hvorfor tror dere profeten Joseph Smith fikk så mange prøvelser? Gjengi så følgende uttalelser for å illustrere hvilket perspektiv Joseph Smith hadde når det gjaldt sorg og lidelse:

«Jeg er som en svær, utilhugget sten som ruller nedover en fjellside, og jeg blir ikke avslepet på annen måte enn ved at hjørnene rives av når de kommer i berøring med noe annet og med tiltagende styrke gjør anslag mot religiøs blindhet, list og snedighet fra prester, advokater og lærde, fra løgnaktige redaktører, fra falske dommere og jurymedlemmer og fra embedsmenn som avlegger mened, som støttes av pøbelen, gudsbespottere, tøylesløse og fordervede menn og kvinner – og all denne djevlelske innflytelse slår av et hjørne her og et hjørne der. Derfor vil jeg bli som en glatt og blankpolert pil i Den allmektiges kogger.» (*Profeten Joseph Smiths læresetninger*, s. 229.)

«Hvert eneste tap vil bli godtgjort i oppstandelsen, forutsatt at du står trofast. Ved Den allmektiges syn har jeg sett det.» (*History of the Church*, 5:362.)

President John Taylor fortalte:

«Jeg hørte profeten Joseph si da han ved en anledning talte til De tolv: "Dere vil få alle slags prøvelser. Og det er like nødvendig for dere å bli prøvet som det var for Abraham og andre Guds menn, og [sa han] Gud vil holde øye med dere og rykke dere i hjertetradene, og hvis dere ikke kan utholde det, vil dere ikke være skikket til en arv i Guds celestiale rike.» (*1 Journal of Discourses*, 24:197.)

Still følgende spørsmål:

- Hvorfor blir ikke Herrens tjenere alltid skjermet mot forfølgelse og lidelse?
- Hva kan dere lære av profeten Joseph Smiths eksempel som kan hjelpe dere å tåle egne problemer?

Joseph Smith likte å delta i sunne avkoblende aktiviteter

Profeten Joseph var glad i fysisk aktivitet. De som kjente ham, mintes at han likte å koble av med barn og voksne. Han brukte disse stundene som en adspredelse fra sine mer alvorlige gjøremål. Be elevene slå opp i elevheftet på «Joseph Smith likte fysisk kappestrid» (s. 16). Gjengi også gjerne noen av de følgende beretningene:

«Vi hadde slått leir i Adam Ondi Ahman, stort sett rundt leirbål uten telt. En natt falt det 10-12 cm sne... Profeten som så hvor forkomne vi var, kalte oss til samling i to avdelinger som i kamporden. Lyman Wight ledet en linje, og han (profeten Joseph) ledet den andre. Vi skulle ha en liksomkrig og bruke sneballer som våpen. Vi satte igang med liv og lyst... Profeten var munter – han hadde ofte brytekamp med Sidney Rigdon og fikk en stor rift i buksen sin, men

lo godt av det.» (Edward Stevenson, i «Autobiography: the Life and History of Elder Edward Stevenson», Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiv, 32. Stavemåte og tegnsetting standardisert.)

«Han var i besittelse av den edleste og reneste menneskelige natur, noe som ofte ga seg utslag i uskyldig moro – han spilte ball, hadde brytekamper med sine brødre og moret seg. Han var ikke den som gikk stivnakket og så stram i masken at han ikke kunne smile og føle glede i sitt hjerte. Å, han var full av glede, han var full av munterhet, han var full av kjærlighet og enhver annen edel egenskap som gjør menn edle og store og samtidig enkle og uskyldsrene, i den grad at han kunne stige ned til de ringeste omstendigheter, og han hadde også makt, ved Guds nåde, til å forstå Den allmektiges hensikter. Slik var profeten Joseph Smiths karakter. Og selv om han kunne leke med barn og more seg over enkle, uskyldige leker blant menn, kommuniserte han også med Faderen og Sønnen og talte med engler.» (Joseph F. Smith, tale ved en markering av Joseph Smiths fødselsdag, 23. desember 1894, utgitt i *Salt Lake Herald Church and Farm Supplement*, 12. jan. 1895, 211. Stavemåte og tegnsetting standardisert.)

William Allred, en av Joseph Smiths samtidige, mintes at profeten forklarte sin lek og sport:

«Jeg har spilt ball med ham mange ganger i Nauvoo. Han talte ved en anledning, og han sa at det vekket anstøt hos noen gudfryktige å se ham spille ball med guttene. Han fortalte så en historie om en viss profet som satt i skyggen av et tre og moret seg med et eller annet, da det kom en jeger forbi med bue og pil og irttesatte ham. Profeten spurte ham om han alltid holdt buen sin spent. Jegeren svarte at det gjorde han ikke. Profeten spurte hvorfor, og jegeren sa at den da ville miste sin elastisitet. Profeten sa at akkurat slik var det også med hans sinn». (William M. Allred, i «Reflections of the Prophet Joseph Smith», *Juvenile Instructor*, 1. aug. 1892, 472.)

Still følgende spørsmål:

- Hvorfor gir det mening at profeten likte sunn avkobling?
- Hvordan kan passende avkobling påvirke oss i hverdagen? (se «Joseph Smith likte fysisk kappestrid» i elevheftet, s. 16).

Profeten Joseph Smith har blitt kjent «for godt og ondt blant alle nasjoner»

- 💡 Les sammen med elevene Joseph Smith – Historie 1:33. Drøft hvorfor denne profetien er så bemerkelsesverdig, ved å spørre: Hvorfor er dette en så forbløffende profeti, tatt i betraktning Joseph Smiths utdanning og sosiale status? (Understrek at hans navn ville bli kjent blant *alle* nasjoner og *alle* folkeslag.)

Les følgende erklæring fra president Gordon B. Hinckley om denne profetien:

«Hvordan kunne en bondegutt, stort sett uten formell skolegang, ha våget å si noe sånt? Og likevel har alt skjedd og vil fortsette sin utbredelse etter hvert som dette gjengitte evangelium forkynnes over hele verden.» («Vi bærer vitnesbyrd om ham», *Lys over Norge*, juli 1998, 6.)

Fortell elevene at mens han var på misjon i Tonga, bestemte eldste John H. Groberg i De syttis presidentskap seg for å teste denne profetien om Joseph Smiths navn. Gi følgende sammendrag:

Eldste Groberg og hans ledsager seilte til øya Tafahi, som ligger ca. 13 kilometer fra den øya de bodde på, Niuatoputapu. Det bodde omkring 80 personer på Tafahi. I likhet med befolkningen på Niuatoputapu hadde ikke innbyggerne på Tafahi rennende vann eller elektrisitet, men de var enda mer isolert fra omverdenen siden de ikke hadde telegraf eller rutebåtaneløp.

Da eldste Groberg besøkte øya, var det bare 18 husstander der, og misjonærene besøkte dem alle. Han skrev: «I det siste huset fikk jeg en merkelig innskyttelse: "Hvorfor ikke teste profetien om at Joseph Smiths navn ville bli kjent for godt og ondt over hele verden?" Jeg aner ikke hvorfor denne tanken slo meg, men den gjorde det."

Misjonærene spurte familien om de noen gang hadde hørt om presidenten i De forente stater. "Hvem er han?" og "Hvor er De forente stater?" spurte de. Eldste Groberg skrev: "Jeg prøvde å forklare hvor det var, men de kunne ikke forstå det. De spurte hvor stor den øya var. Jeg svarte at det var en meget stor øy, tusenvis av mil unna og at det bodde millioner av mennesker der. Jeg fortalte at mange av dem aldri hadde sett havet og at mange ikke kjente hverandre. Det fattet de ikke.»

Så spurte han om de hadde hørt om Russland og Frankrike og disse landenes ledere, han spurte dem om filmstjerner, idrettsmenn og ledere innen verdenspolitikken. De kjente overhode ikke disse stedene eller menneskene, heller ikke kjente de til verdensbegivenheter som den store depresjonen og Korea-krigen.

Eldste Groberg mintes: «Det bodde ingen medlemmer av Kirken på denne øya, selv om det var to andre kirkesamfunn der. Jeg tok sats og sa: "Har dere noen gang hørt om Joseph Smith?" »

«Straks lyst de opp. Alle så på meg, og faren sa: "Ikke snakk til oss om den falske profeten! Ikke i vårt hjem! Vi vet alt om ham. Presten vår har fortalt oss om ham!" Jeg trodde ikke mine egne ører. Skriftens ord ... gjenlød i mitt sinn: Josephs navn skulle nevnes for godt og ondt blant alle nasjoner... For meg var dette en direkte oppfyllelse av profeti.

Jeg er overbevist om at dere neppe kunne komme til et mer fjerntliggende sted, mer uten anstrøk av den moderne sivilisasjon, enn denne lille øya Tafahi. Befolkningen der visste ingenting om tidens store ledere – hverken innen politikk, økonomi eller annet – men de kjente navnet *Joseph Smith*. I dette tilfellet kjente de det for ondt, i hvert fall til å begynne med. Jeg brukte de neste dagene på å forklare mer om profeten Joseph Smiths misjon, og før vi dro tilbake kjente noen få av dem hans navn for det gode.» (*In the Eye of the Storm* [1993], 104-6.)

Spør elevene:

- Hvilke erfaringer har dere gjort når dere har snakket med folk av en annen tro om profeten Joseph Smith?
- Hvilke tegn ser du på at denne profetien fremdeles oppfylles?

DEL 2: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Joseph Smith var en profet og vitnet om Herren Jesus Kristus. Gjennom ham gjenga Herren kunnskap, myndighet, nøkler og ordinanser hvorved mennesker mottar opphøvelsens velsignelser. Oldtidsprofeter ga ham kunnskap og prestedømsmyndighet, og med denne kunnskapen og myndigheten lærte han de hellige om hensikten med templer og hvordan de skulle bygge dem. Han forsto at disse hellige byggverkene var så viktige at arbeidet måtte utføres, selv om det krevde betydelig offer. Selv om profeten Joseph ikke levde lenge nok til å se Nauvoo tempel stå ferdig, åpenbarte Herren ordinansene som skulle utføres i templet, gjennom ham, så andre kunne videreføre tempelarbeidet etter hans død.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Oldtidsprofeter forkynte om profeten Joseph Smith.

☞ Fortell elevene at det er best å gå til en opprinnelig kilde for å få vite sannheten. Forklar at når en person gjenforteller detaljer og fakta han eller hun har hørt, til en annen, blir gjerne detaljene litt annerledes enn hos den opprinnelige kilde. Gjennom hele det store frafallet ble mange sannheter i evangeliet modifisert eller de gikk tapt. Den sanne kirke måtte gjenopprettes med den rette myndighet fra Herren (se 2. Tessalonikerbrev 2:1-3). Denne gjenoprettelsen begynte med at Faderen og Sønnen viste seg for Joseph Smith i 1820.

Minn elevene om at selv om Joseph Smith hadde svært lite skolegang i sine unge år, lærte han og forkynte han evige sannheter. Be elevene lese «Himmelske læremestere ble sendt til Joseph» i elevboken (s. 8). Spør så:

- Hvor kunne en ung gutt tidlig på 1800-tallet få nøyaktig opplysning om den kirken Jesus Kristus organiserte mens han var på jorden?
- Hvorfor trengte Joseph Smith også å bli opplært av himmelske sendebud?
- På hvilken måte er en kirkes autentisitet og gyldigheten av dens ordinanser avhengig av myndighet fra Gud?

Fortell elevene at mye av det Joseph Smith trengte å vite for å iverksette gjenoprettelsen, ble han undervist i av tidligere profeter og apostler. Du underviste ham i det sanne evangelium og ga ham nøkler og myndighet til å forrette ordinanser. Spør elevene: Kan dere nevne noen tidligere profeter eller andre himmelske sendebud som besøkte Joseph Smith?

Fortell dem gjerne at ifølge tilgjengelige opptegnelser besøkte Moroni Joseph Smith minst 22 ganger.

Les følgende uttalelse av president John Taylor:

«Joseph Smith ... ble beskikket av Den allmechtige ... til å introdusere livets prinsipper for menneskene, hvorav evangeliet er den store kraft og innflytelse, og hvorigjennom frelse kan gis til alle mennesker, alle nasjoner, alle slekter, alle tungemål og alle verdener. Det er prinsippet som bringer liv og udødelighet frem i lyset og setter oss i stand til å kommunisere med Gud... De prinsipper

[Joseph Smith] mottok, satte ham i stand til å kommunisere med Herren, og ikke bare med Herren, men også med oldtidens apostler og profeter; menn som for eksempel Abraham, Isak, Jakob, Noah, Adam, Set, Enok og Jesus og Faderen, og de apostler som levde på dette kontinent så vel som dem som levde på det asiatiske kontinent. Han syntes å være likeså godt kjent med disse menneskene som vi er med hverandre. Hvorfor? Fordi han måtte innlede en evangelieutdeling som ble kalt tidenes fylde evangelieutdeling, og den var kjent som det av Guds tjenere i oldtiden... Det er en evangelieutdeling hvor alle andre utdelinger er sammenfattet eller konsentrert. Den favner og innbefatter alle andre evangelieutdelinger som har vært på jorden der Gud selv har kommunisert med den menneskelige familie.» (I *Journal of Discourses*, 21:94; se også *Lys over Norge*, juni 1994, s. 28-29.)

Gjennomgå med elevene opplysninger i oversikten over noen av de himmelske personer som viste seg for profeten Joseph Smith. Du kan gjerne lage en overhead transparent eller et utdelingsark av den. (Se også L&p 128:21.)

NOEN HIMMELSKE SENDEBUD SOM VISTE SEG FOR PROFETEN JOSEPH SMITH

PERSONER	HENSIKT MED AT DE VISTE SEG	VALGTE HENVISNINGER
Gud Faderen og Jesus Kristus	Innlede den siste evangelieutdeling	Joseph Smith – Historie 1:17
Jesus Kristus	Akseptere Kirtland tempel	L&p 110:2-10
Moroni	Instruere og overgi platene og urim og tummim	Joseph Smith – Historie 1:30-49, 59
Døperen Johannes	Overdra Det aronske prestedømme og dets nøkler	L&p 13, <i>History of the Church</i> , 1:39-40
Peter, Jakob og Johannes	Overdra Det melkisedekske prestedømme og dets nøkler	L&p 27, 128:20, <i>History of the Church</i> , 1:40-42
Moses	Overdra nøklene til innsamling av Israel og de ti stammer	L&p 110:11
Elias	Overgi Abrahams evangelieutdeling	L&p 110:12
Elijah	Overdra beseglingsmyndighet	L&p 110:13-16
Adam (Mikael)	Instruere	L&p 128:21, <i>History of the Church</i> , 2:380, 3:388
Noah (Gabriel)	Instruere	L&p 128:21
Rafael	Instruere	L&p 128:21
«Forskjellige engler»	Erklære sine respektive evangelieutdelinger	L&p 128:21
Lehi	Instruere	Wilford Woodruff, i <i>Journal of Discourses</i> , 16:266
Nephi	Instruere	Woodruff, i <i>Journal of Discourses</i> , 16:266; John Taylor, i <i>Journal of Discourses</i> , 17:374; 21:161
Mormon	Instruere	Taylor, i <i>Journal of Discourses</i> , 17:374

(Tilpasset fra Brian L. Smith, «I Have a Question», *Ensign*, okt. 1994, 63.)

Joseph Smiths virke har evig betydning

☞ Forklar at en avgjørende del av profeten Joseph Smiths virke omfattet templer og tempelordinanser. Han ledet de helliges oppføring av templet i Kirtland og Nauvoo. Ytterligere tre templer ble planlagt oppført i Missouri (Independence, Far West og Adam-ondi Ahman), men forfølgelse og vold hindret oppføring av disse. Joseph Smith underviste om ordinansarbeid for de døde. De to siste årene av hans liv introduserte han begavelsen for nærmere nitti menn og kvinner og ga instruksjoner og nøkler som gjaldt tempelordinanser, til De tolv apostler.

Oppfordre elevene til å lese Malaki 4:5-6. Drøft hvordan tempelarbeidet vender fedres og barns hjerter til hverandre og hvordan beseglingskraften gir økt kjærlighet og enhet i familien.

Herren velsignet de hellige i deres anstrengelser for å bygge templer

☞ Forklar at de første templene i de siste dager ble bygget under ledelse av profeten Joseph Smith. Gjennomgå sammen med elevene «De hellige ble befalt å bygge et tempel» i elevboken (s. 11-12), og gjengi deretter drøftelsen som profetens mor, Lucy Mack Smith, skrev ned sommeren 1833 om oppføring av et tempel i Kirtland:

«I dette rådet ba Joseph hver av brødrene om å reise seg og tilkjenne sitt syn, og når de alle hadde gjort det, ville han si sin mening om saken. Alle talte. Noen mente det ville være bedre å bygge et hus i reisverk. Andre sa at et hus i reisverk ble for kostbart, og majoriteten konkluderte med at det kunne bygges et tømmerhus og regnet ut hva de kunne gjøre for å klare å bygge det. Joseph reiste seg og minnet om at de ikke skulle bygge hus til seg selv eller noen annen mann, men et hus til Gud. "Og skal vi, brødre, bygge et hus til vår Gud av tømmer? Nei, jeg har en bedre plan enn som så. Jeg har en plan for Herrens hus, gitt av ham selv. Dere vil av den se forskjellen mellom våre beregninger og hans mening om saker og ting."

Så ga han dem hele plantegningen til Herrens hus i Kirtland, som brødrene ble svært glade for, spesielt Hyrum, som var dobbelt så ivrig som hvis den hadde vært tegnet til ham selv, og erklærte at han ville være den første til å sette i gang arbeidet på bygningen.

Før møtet ble avsluttet, vedtok de å legge ned hjørnesteinen en uke fra den påfølgende onsdag. "Nå, brødre," sa Joseph, "la oss gå og velge ut en tomt til bygningen." Alle gikk ut, og da de kom til en hveteåker som mine sønner hadde sådd høsten før, valgte de et område i det nordvestre hjørnet. Hyrum sprang opp til huset og grep sigden og ville dra tilbake til stedet uten å gi noen forklaring, men jeg stoppet ham og spurte hvor han skulle hen med sigden. Han sa: "Vi skal forberede oppføring av et hus til Herren, og jeg vil være den første i arbeid."

På få minutter var gjerdet revet, den fine hveten skåret og grunnen klargjort til å legge grunnmuren, og Hyrum fortsatte å grave bort jorden der steinene skulle legges ned. Dette var lørdag kveld. Tidlig mandag morgen var brødrene ute med trekkdyrene sine og gravde med stor iver grøft til muren, brøt stein og fraktet den til byggeplassen.» (*The History of Joseph Smith by His Mother, Revised and Enhanced*, red. Scot Facer Proctor og Maurine Jensen Proctor [1996], 321-22.)

Spør elevene:

- Hvorfor tror dere brødrene var så ivrige etter å begynne arbeidet med templet?

- På hvilke måter påvirket de helliges økonomiske situasjon arbeidet på templet?
- Hvorfor spilte det noen rolle hva slags materialer templet ble bygget av?

Påpek at fordi de bare hadde begrensede midler til å bygge templet, fant mange av de hellige andre måter å bidra på. Du kan referere til følgende beskrivelser og drøfte hva profeten og de hellige måtte ofre for å bygge templet i Kirtland:

«Da jeg kom til Kirtland, var de hellige opptatt med å bygge Herrens hus... Kirken var i en fattig og elendig forfatning... og samtidig raste våre fiender mot oss og truet med ødeleggelse, og vi måtte være på vakt natt etter natt. Det var uker da vi ikke kunne ta av oss klærne, og vi var nødt til å ligge med flintebørsene i armene.» (Heber C. Kimball, «Extract from the Journal of Elder Heber C. Kimball», *Times and Seasons*, 15. jan. 1845, 771.)

«Våre kvinner spant og strikket for å skaffe klær til dem som arbeidet på bygningen, og bare Herren vet hvilken fattigdom, prøvelse og elendighet vi gjennomlevde for å fullføre den. Min hustru slet hele sommeren for å hjelpe til med å få det ferdig. Hun hadde 45 kg ull som hun, med hjelp av en pike, spant for å lage klær til dem som bygget templet, og selv om hun hadde anledning til å beholde halvparten av ullen selv som gjenytelse for arbeidet, beholdt hun ikke så mye som til å strikke seg et par strømper, men ga det til dem som arbeidet på Herrens hus. Hun spant og vevde og laget stoffer, klippet og sydde klesplagg og ga til mennene som arbeidet på templet. Så godt som alle søstrene i Kirtland strikket, sydde, spant osv. for å fremme Herrens verk, mens vi dro til Missouri for å prøve å få tilbakeført våre brødres eiendommer som de var blitt fordrevet fra... Da vi kom tilbake vestfra [med Sions leir], gikk hele kirken sammen om arbeidet, og alle menn ga en hjelpende hånd. De som ikke hadde trekkdyr, dro for å arbeide i steinbruddet og hugget til steiner som skulle fraktes til bygningen. President Joseph Smith jr. var formannen vår i steinbruddet. Presidentskapet, høyprestene og eldstene hjalp til alle sammen. – De som hadde trekkdyr, var med på å kjøre stein til bygningen. Alle disse arbeidet én dag i uken og fraktet så mange steiner til bygningen at det holdt murerne beskjefte hele uken. Slik fortsatte vi inntil veggene var reist.» (Heber C. Kimball, «Extract from H. C. Kimball's Journal», *Times and Seasons*, 15. apr. 1845, 867-68.)

«Artemus Millet og Lorenzo Young ... [hadde tilsyn med] pussing av ytterveggene. Dette arbeidet ble utført mellom 2. november 1885 og 8. januar 1836. Murpussen som ble påført ytterveggene, var blandet av knust kalkstein iblandet leire og blåskimrende elvesand. Tallerkener og glass ble pulverisert og blandet i pussen så de blåfargede veggene glitret i solskinnet.» (Milton V. Backman jr., *The Heavens Resound: A History of the Latter-day Saints in Ohio, 1830-1838* [1983], 157.)

Spør elevene:

- Hvordan kan det å ofre tid og penger styrke medlemmer av Kirken?
- På hvilke måter kan vi hjelpe til med tempelarbeid? (Svarene kan omfatte å delta i klasser i tempelforberedelse, reise til templet så ofte som mulig og delta i slektshistorisk arbeid.)

Forklar at mens djevelen strider mot templer, fryder himmelen seg når de blir bygget og brukt. Gjennomgå sammen med elevene «Mirakuløse tilkjennevisninger fulgte

oppføringen og innvielsen av Kirtland tempel» (s. 12-13), og drøft de spesielle tilkjennegivelsene som skjedde under fullførelsen av templet og innvielsen.

Be elevene å lese Ap.gj. 2:1-4. Spør: På hvilken måte var de åndelige tilkjennegivelsene på pinsedagen lik dem som fant sted da Kirtland tempel ble innviet?

Selv når han var i fengsel, viste profeten Joseph Smith mot og medfølelse.

💡 Les sammen med elevene om eldste Parley P. Pratts erfaring i «Han ble stilt for retten og ført til Liberty fengsel» fra elevboken (s. 13-14). Still deretter følgende spørsmål:

- Hva tror dere ga profeten mot til å ta til gjenmæle mot de sjofle historiene og den grove språkbruken?
- Hvordan kan dette eksemplet hjelpe dere i situasjoner som er krenkende overfor Ånden?

Henvis til de siste avsnittene av «Han ble stilt for retten i Richmond og ført til Liberty fengsel» i elevboken (s. 13-14), som beskriver profeten Joseph Smiths reaksjon mens han befant seg i Liberty fengsel, på rapporter om forfølgelse av de hellige og deres lidelse. Spør elevene: Hva forteller profetens bønner og omtanke for de hellige oss om hans karakter og lederskap?

La elevene lese Lære og pakter 122, og spør: Hvilken del av Herrens svar til profeten Joseph Smith synes dere er mest betydningsfullt?

Joseph Smith tilga dem som forrådte ham.

💡 Spør elevene: Hvorfor er forræderi så smertefullt?

Forklar at Joseph Smith led mange prøvelser fordi noen menn som forrådte ham, engang var hans venner og hadde hatt lederstillinger i Kirken. Uansett hvor alvorlige handlinger disse forræderne hadde begått mot ham, ønsket profeten dem velkommen tilbake i Kirken på betingelse av at de omvendte seg. Les eller fortell følgende eksempel:

Til tross for at han hadde vært en leder i Kirken i Missouri, ble William W. Phelps bitter på profeten Joseph Smith. I 1838 bidro hans vitneprov i en rettsak til å sende profeten og andre av Kirkens ledere i fengsel i Liberty. Men to år senere omvendte han seg og skrev et brev til profeten der han bønnfalte om tilgivelse:

«Jeg er som den fortapte sønn, selv om jeg aldri tvilte eller manglet tro på evangeliets fylde...

Jeg har innsett hvor tåpelig jeg har vært, og jeg skjelder over å ha vært så nær avgrunnen... Jeg sier at "jeg vil omvende meg og leve, og jeg ber mine tidligere brødre om å tilgi meg, og selv om de tukter meg til døde, vil jeg likevel dø sammen med dem, for deres Gud er min Gud. Den minste plass sammen med dem er nok for meg, ja, den er større og bedre enn hele Babylon." ...

Jeg kjenner min situasjon, du kjenner den og Gud kjenner den, og jeg ønsker å bli frelst dersom mine venner vil hjelpe meg... Jeg har gjort urett, og jeg er lei for det. Bjelken er i mitt eget øye. Jeg har ikke vandret ved mine venners side ifølge min hellige salvelse. I Jesu Kristi navn ber jeg alle de hellige om tilgivelse, for jeg vil med Guds hjelp gjøre det som er riktig. Jeg ønsker deres fellesskap. Hvis dere ikke kan gi meg det, så gi meg deres fred og vennskap, for vi er brødre, vårt samvær pleide å være godt, og når som helst Herren fører oss sammen igjen, vil jeg til punkt og prikke oppfylle alt som de hellige og Gud måtte kreve av meg.» (*History of the Church*, 4:141-42.)

I sitt svar til bror Phelps skrev profeten:

«Det er riktig at vi har lidd meget som følge av din oppførsel. Bitterhetens beger, som allerede var fullt nok, ble i sannhet fylt til randen da du vendte deg mot oss...

Men begeret er tømt, vår Faders vilje har skjedd, vi er ennu i live, for det takker vi Herren. Og fordi vi har blitt befridd fra ugudelige menneskers hender ved vår Guds barmhjertighet, sier vi at det er ditt privilegium å bli befridd fra Satans makt, bli bragt til frihet som Guds kjære barn, og atter innta din plass blant Den aller høyestes hellige og ved flid, ydmykhet og oppriktig kjærlighet overgi deg til vår Gud, og din Gud, og til Jesu Kristi Kirke.

Da jeg tror at din bekjennelse er oppriktig og din omvendelse ekte, vil det glede meg nok en gang å rekke deg fellesskapets høyre hånd og fryde meg over den fortapte sønn som er vendt tilbake...

”Kom, kjære broder, striden er endt, atter som venner, og håpet er tent.”»
(*History of the Church*, 4:163-64.)

Spør elevene: Hva kan dere lære om Joseph Smith av hans svar på William Phelps' brev?

Nauvoo var et sted for innsamling og organisering for Kirken

💡 Sett opp følgende liste på tavlen, og be elevene foreslå hva disse hendelsene har til felles. (Alle skjedde i Nauvoo eller da hovedtyngden av Kirkens befant seg i Nauvoo.)

- Hjelpeforeningen ble organisert.
- Ordinansarbeid for de døde ble åpenbart, kunngjort og innledet.
- Trosartiklene ble skrevet.
- Det ble opprettet en militær enhet.
- Det ble opprettet et universitet.
- De første menighetene ble organisert.
- Flere hundre britiske konvertitter emigrerte.

Oppsummer avsnittet «De hellige søker tilflukt i Nauvoo» i elevboken (s. 14), og drøft hvorfor Nauvoo kan anses å ha vært et tilfluktssted for profeten og Kirkens medlemmer. Les eller fortell følgende observasjoner:

«Den første betydningsfulle begivenheten i Nauvoo-perioden var avgjørelsen tidlig i 1839 om å samle Kirken i Nauvoo, på den tiden kjent som Commerce, i Hancock county, Illinois. Den var ikke bare det øde sumpområdet som man av og til leser om i noen personlige historier. Men for de hellige var den et tilfluktssted og et område med muligheter. Det var et lavtliggende område langs Mississippi som stedvis var fuktig og rått på grunn av tidevannet og usunt i moskitosesongen, men det strakte seg innover i landet over fruktbar og dyrkbar mark.» (Glen M. Leonard og T. Edgar Lyon, «The Nauvoo Years», *Ensign*, sep. 1979, 11.)

Byen vokste raskt ved at nye konvertitter flyttet til området. «Commerce ble snart bekjentgjort som det sentrale innsamlingssted. Innen sommeren ble byen uoffisielt omdøpt til Nauvoo, et navn profeten sa var utledet fra hebraisk og

betegnet et vakkert hvilens sted. Neste vår omdøpte myndighetene Commerce postkontor til Nauvoo, og i desember 1840 innvilget delstatens lovgivende forsamling Nauvoo bystatus.» (James B. Allen og Glen M. Leonard, *The Story of the Latter-day Saints*, 2. utg., red. [1992], 156.)

«Nauvoo hadde vokst til 2 450 innbyggere da folketellingen av 1840 ble foretatt. Byen var da like stor som Quincy og Springville og halvparten så stor som Chicago. Nauvoo økte med over 30 prosent de neste to årene, deretter hadde den rask utvikling. I 1846, da den var på sitt tilnærmet største, hadde byen 11 036 innbyggere, mens Chicago samme år ikke lå langt over med sine 12 088. Husbygging for å skaffe husvære til Nauvoos nye familier (og oppføring av offentlige bygninger og templet) holdt byen levende med industri.» (Leonard og Lyon, *Ensign*, sep. 1979, 12.)

De hellige samlet seg i Nauvoo for å motta templets velsignelser

Fortell elevene at 19. januar 1841 mottok profeten Joseph Smith befaling om å bygge et tempel i Nauvoo, Illinois. Les sammen med dem Lære og pakter 124:25-28, 31, 40-42. Gjengi så følgende læresetning fra profeten Joseph Smith:

«Hvorfor samle folket sammen på dette sted? Av samme grunn som Jesus ønsket å samle jødene – så de kunne motta de ordinanser, velsignelser og den herlighet som Gud har i vente for sine hellige.» (*Profeten Joseph Smiths læresetninger*, s. 236.)

Be elevene rekke opp hånden hvis de har vært med på dåp for de døde. Spør hvilket tempel de besøkte for å utføre dette arbeidet. Forklar at ordinansarbeid for de døde ikke inngikk i den gjenopprettede Kirke før Nauvoo-tiden.

Opplys følgende om hvordan og når ordinansen dåp for de døde første gang ble forkynt for Kirkens medlemmer:

- Den første nedtegnede læresetning om det viktige arbeidet med dåp for de døde kom under profetens tale 15. august 1840, ved begravelsen til Seymour Brunson, en tidlig konvertitt som sluttet seg til Kirken i Ohio i januar 1831.
- I en åpenbaring 19. januar 1841 fortalte Herren de hellige at han ville godkjenne dåp utenfor templet bare inntil de hadde hatt tilstrekkelig tid til å bygge et tempel og en døpefont (se L&P 124:31-32).
- Det ble fortsatt utført dåp for de døde utenfor templet inntil 3. oktober 1841, da profeten på en konferanse i Kirken erklærte: «Det skal ikke utføres flere dåp for de døde før ordinansen kan utføres i Herrens hus» (*History of the Church*, 4:426).
- Senere ga profeten flere instruksjoner angående denne ordinansen (se L&P 127-28).

Fortell elevene at 4. mai 1842 ba profeten Joseph Smith mange ledende brødre i Kirken komme til rommet ovenpå i hans forretning, og han forrettet der de første tempelbegavelser for dem. Han skrev at han tilbragte dagen sammen med disse brødre "som jeg instruerte i prestedømmets prinsipper og orden og forklarte om tvetting, salving, begavelser og om overdragelse av nøkler i Det aronske prestedømme. Deretter gikk jeg videre til den høyeste orden i Det melkisedekske prestedømme». Han tilføyde at denne kunnskapen ville bli bekjentgjort for alle de hellige «så snart de er beredt til å motta og et skikkelig sted var beredt til å formidle det» (*Profeten Joseph Smiths læresetninger*, 179).

Spør:

- Hvilke læresetninger åpenbarte Joseph Smith i denne etableringsfasen i Kirkens historie?
- Hvordan er åpenbaringene om tempelarbeid en velsignelse for deg og din familie?

Oppfordre elever som har vært tilstede under en tempelinnvielse, om å tenke over hvor forskjellig den var fra de fleste andre møter i Kirken. (Oppmuntre dem til å tenke mer på ånden som var tilstede, enn på de tingene som fant sted.) Spør dem:

- Hva slags personlig forberedelse skulle vi gjøre for å føle Ånden under en tempelinnvielse?
- På hvilke måter bidrar templer til å bringe evangeliet ut til alle nasjoner, i den grad dette er mulig?

Joseph Smith har påvirket mange mennesker til det gode

💡 Be elevene vurdere hvem som har hatt størst innflytelse på deres liv. Be klassen tenke på følgende spørsmål:

- Hvorfor har denne personen påvirket deg så mye?
- Hvor annerledes kunne ditt liv ha vært hvis du ikke hadde kjent vedkommende?

Be elevene overveie hva de vet om profeten Joseph Smith og anvende de foregående to spørsmålene på ham. Oppfordre dem til å gi hverandre del i svarene.

Mange hedrer Joseph Smiths profetiske kall.

💡 Les sammen med elevene Lære og pakter 135:3. La dem sette opp en liste over og drøfte eksempler på hvordan denne uttalelsen av eldste John Taylor, daværende medlem av De tolv apostlers quorum, medfører riktighet.

Gi elevene tid til å lese inni seg avsnittene «Han var profet, seer, åpenbarer, gjenoppretter, vitne og martyr» og «Han er den store profet i denne evangelieutdeling» (s. 17-19). Gjennomgå deretter følgende uttalelse:

Josiah Quincy, som senere ble borgermester i Boston, besøkte Nauvoo i mai 1844. Mange år etter fortalte han om besøket hos profeten: «Det er slett ikke umulig at en fremtidig skolebok til bruk for ennå ufødte generasjoner vil inneholde et spørsmål som dette: Hvilken historisk amerikaner i det 19. århundre har i størst grad påvirket sine landsmenns fremtid? Og det er slett ikke umulig at svaret på dette spørsmålet kan skrives: Joseph Smith, mormonprofeten.» (*Figures of the Past from the Leaves of Old Journals* [1883], 376.)

Eldste Gordon B. Hinckley, daværende medlem av De tolv apostlers quorum, fortalte følgende:

«Da jeg var 12 år gammel, tok min far meg med til et prestedømmemøte i staven der vi bodde. Jeg satt på bakerste rad, mens han, som president for staven, satt på forhøyningen. Ved åpningen av dette møtet, det første i sitt slag som jeg var tilstede på, reiste 300-400 menn seg. De hadde forskjellig bakgrunn og kom fra mange yrkesgrupper, men alle hadde den samme overbevisning i sitt hjerte, og derfor sang de sammen disse betydningsfulle ordene:

*Priser profeten som skuet Jehova,
Jesus ham salvet til seer og profet.*

*Åpnet ble tidenes fylde husholdning,
det som var uttalt, på jorden nå skjer.
(Salmer, nr. 12.)*

Det skjedde noe inni meg da jeg hørte disse troens menn synge. I mitt gutte-hjerte ga Den hellige ånd meg visshet om at Joseph Smith virkelig var Den allmektiges profet. I de mange årene som har gått siden da, år da jeg har lest mye av hans ord og om hans gjerninger, har denne kunnskapen vokst seg sterkere og sikrere. Jeg har hatt det privilegium å bære vitnesbyrd rundt i hele landet fra Atlanterhavet til Stillehavet og på kontinentene i nord og syd, øst og vest, om at han var og er en Guds profet, en stor tjener og et mektig vitne om den Herre Jesus Kristus.» (I *Ensign*, mai 1977, 66.)

President Hinckley sa senere: «Vi synger den praktfulle salmen "Ha takk for profeten du sendte". Hver gang jeg hører den, er det ikke meg selv jeg tenker på. Jeg tenker på profeten Joseph Smith, på gutten som gikk inn i skogen og ba om lys og forståelse, og som Gud Faderen og den oppstandne Sønn viste seg for og talte til. Denne store, bemerkelsesverdige mannen var Guds redskap til å bringe oss denne praktfulle Mormons bok og åpenbaringene i Lære og pakter. Joseph Smith la Kirkens grunnvoll. Hvis det han hevdet, var sant, da er alt sant, og jeg vil gi dere mitt vitnesbyrd om at det han hevdet, er sant.» (I «Messages of Inspiration from President Hinckley», *Church News*, 7. feb. 1998, 2.)

Syng «Priser profeten som skuet Jehova», *Salmer*, nr. 12). Oppfordre elevene til å fortelle hvordan de har blitt velsignet på grunn av profeten Joseph Smith. Bær ditt vitnesbyrd om profeten.

KAPITTEL 2

Brigham Young

KIRKENS ANNEN PRESIDENT

© IPI

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Fire år før Joseph Smith ble født, fikk John og Abigail Howe Young en sønn, Brigham, han var deres niende barn. Denne sønnen, født 1. juni 1801, var en kjærkommen tilvekst til familien i Whitingham, Vermont. John Young, veteran fra Den amerikanske frihetskrigen, kunne aldri ha forestilt seg at det en dag ville bli reist en statue av denne sønnen i Statuary Hall i Capitol i Washington, D.C. Ikke desto mindre ble Brigham Young, mindre enn femti år etter sin fødsel, politisk og åndelig leder for titusener – guvernør for territoriet Utah og en Herrens profet. Men for sine foreldre, brødre og søstre i 1801 var Brigham bare den nye babyen.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Brigham Youngs foreldre og forfedre ga ham en sterk religiøs plattform

Be elevene diskutere hvilke gode egenskaper de har lært av sine foreldre eller beste-foreldre. Les følgende hyllest av president Brigham Young:

«Mine forfedre var blant de mest religiøse som fantes på jorden. Dere kan uten tvil si det samme om deres. Om min mor – hun som fødte meg – kan jeg si at bedre kvinne har aldri levd i verden enn hun...

Mens hun levde, lærte min mor sine barn alltid å holde Faderens og Sønnens navn i ære og til å ha ærbødighet for den hellige Bibel. Hun sa: Les den, følg dens forskrifter og anvend dem på dere selv så langt dere kan. Gjør alt som er godt, gjør ikke noe ondt, og hvis dere ser noen som har det vondt, må dere hjelpe dem. Bli aldri sint, for hvis dere blir det, kan dere bli overvunnet av det onde.» (I *Journal of Discourses*, 6:290.)

Hardt arbeid og andre utfordringer utviklet Brigham Youngs evner

Spør om noen av elevene kjenner til detaljer om Brigham Youngs liv før han sluttet seg til Kirken, for eksempel hvilket yrke han hadde. Be dem forsøke å finne detaljene under «Brigham Young var vant med barske livsforhold og hardt arbeid» og «Han ble en fremragende håndverker» i elevboken (s. 23). Spør:

- På hvilken måte gjorde hardt arbeid Brigham Young forberedt til å lede Kirken?
- Hvordan kan hardt arbeid på et hvilket som helst område gjøre deg forberedt til ansvarsoppgaver du vil ha som mor/far og medlem av Kirken?

Brigham Young studerte Skriftene og Kirkens læresetninger inngående før han sluttet seg til Kirken

Forklar at Brigham Young ble kjent med Kirken like etter at den var organisert. I 1828 flyttet han til Mendon, New York, ikke langt fra Fayette, hvor Kirken senere ble organisert. I 1830 solgte Samuel Smith, bror av profeten Joseph Smith, en Mormons bok til Phineas Young, Brigham Youngs bror. Boken gjorde inntrykk på Phineas Young, og han ga den til sin far. Hans far lot Brigham Youngs søster Fanny lese den, og hun ga den til Brigham. Brigham Young studerte Mormons bok og Kirkens læresetninger i nesten to år før han ble døpt.

Repetér og diskuter avsnittet «Han søkte åndelig fullendelse» i elevboken (s. 24-25). Be elevene se etter svar på følgende spørsmål mens de leser avsnittet:

- Hva var Brigham Youngs ønske på det åndelige plan?
- Hva frustrerte ham når han søkte etter sannheten?
- Hvordan kan hans eksempel hjelpe deg når du søker å styrke ditt vitnesbyrd?

Les «Han undersøkte årvåkent "mormonismen" og det den hevdet å stå for» i elevboken (s. 25), og spør hvorfor Brigham Young undersøkte det gjengitte evangelium med så stor årvåkenhet.

Han elsket, støttet og forsvarte profeten Joseph

Spør elevene om de noen gang har hørt noen forsvare en persons omdømme overfor en gruppe kritiske mennesker. Spør så hvorfor det skal mot til å forsvare andres navn og rykte, spesielt når de ikke er tilstede og kanskje aldri får vite om det. Forklar at Brigham Young under alle forhold var lojal overfor profeten Joseph Smith.

Gjennomgå «Han var en trofast disippel av Herren og en Herrens profet» i elevboken (s. 26-27) og få elevene til å finne eksempler på Brigham Youngs lojalitet overfor Joseph Smith. Les følgende uttalelse av Brigham Young om profeten.

«Jeg får lyst til å rope halleluja hele tiden når jeg tenker på at jeg en gang kjente Joseph Smith, profeten som Herren oppreiste og ordinerte, og som han ga nøkler og kraft til å bygge opp Guds rike på jorden og støtte det. Disse nøkler er gitt dette folk, og vi har makt til å fortsette det verk som Joseph begynte, helt til alt er beredt til Menneskesønnens komme.» (*Deseret News*, 31. okt. 1855, 268.)

Drøft følgende eksempel på Brigham Youngs trofasthet overfor Joseph Smith. Brigham Young skrev:

«Ved en spesiell anledning holdt flere av De tolv, vitnene til Mormons bok og andre av Kirkens autoriteter, et rådsmøte i det øvre rom i [Kirtland] tempel. Spørsmålet de skulle ta stilling til, var å finne ut hvordan profeten Joseph kunne avsettes og David Whitmer innsettes som Kirkens president. Fader John Smith, bror Heber C. Kimball og andre var til stede, og de gikk imot et slikt tiltak. Jeg reiste meg, og på en tydelig og kraftig måte fortalte jeg dem at Joseph var en profet, og jeg visste det, og de kunne skjelle ham ut og ærekrenke ham så mye de ville, men de kunne ikke frata ham beskikkelsen som Guds profet, det eneste de kunne gjøre var å ødelegge sin egen autoritet, kutte tråden som bandt dem til profeten og til Gud, og senke seg selv ned til helvete. Mange ble rasende over min besluttsomme motstand mot deres forslag, og Jacob Bump (en gammel bokser) var så oppgitt at han ikke kunne holde seg i ro. Noen av brødrene som satt nærmest, la hendene på ham og ba ham roe seg, men han vred både armer og kropp og sa: "Hvordan kan jeg la være å gå løs på den mannen? Jeg fortalte ham at hvis det kunne hjelpe noe, så måtte han gjerne slå. Dette møtet ble oppløst uten at apostatene kunne enes om et eneste opposisjonstiltak. Dette var en krisetilstand da jord og helvete syntes å gå sammen om å styrte profeten og Guds kirke. Mange av Kirkens sterkeste menn vaklet i sine knær.

Under denne mørkets beleiring sto jeg ved Josephs side og med all den forstand og kraft Gud ga meg, gjorde jeg mitt ytterste for å støtte Guds tjener og skape

enhet i Kirkens quorumer.» (*Manuscript History of Brigham Young*, red. Elden J. Watson, 2. bind [1968-71], 1:15-17.)

Spør: Hva forplikter Kirkens medlemmer seg til når de løfter hånden under generalkonferanser, stavs- og menighetskonferanser, for å oppholde profeten? Gjengi følgende erklæring fra Orson F. Whitney, som senere skulle bli et medlem av De tolv apostlers quorum. Han beskrev hvordan Brigham Young elsket og forsvarte profeten under frafallet i Kirtland i 1837:

«Det var godt for Joseph [Smith] og for mormonismen generelt at han besluttet å ha Brigham Youngs løvehjerte og uredde sjel ved sin side på den tiden. Han var klippefast i sin troskap mot sin leder, han hadde sunn dømmekraft, rask oppfattelsesevne og et uovertruffent og aldri vaklende mot. Han hadde en lynrask intuisjon og skilte raskt mellom riktig og galt. Han sa høyt og klart i fra om det han oppfattet som feil. Han var en god mann å ha i nødens stund, fremsynt og inspirert som han var, en stor ånd og en naturlig lederskikkelse... I denne mørke tiden – kanskje den mørkeste mormonismen har opplevd – da selve grunnvollen syntes å rase sammen, da menn som skulle være dens pilarer, ble svake og falt fra og vekslet i hemmelighet eller full åpenhet håndtrykk med dens fiender, vaklet aldri Brigham. Han sviktet aldri i sin troskap til lederen, han opphørte aldri med å forsvare ham mot hans anklagere, og like uredd fordømte han deres falskheter, egoisme og forræderi. Hans djervhet bragte hans liv i fare. Han enset det ikke, men fortsatte ufortrødent sin kurs og var et forbilde på mot, tapperhet og troskap, en trofast venn.» (*History of Utah*, 4 bind [1892-1904], 1:137.)

Spør elevene:

- Hva var det som gjorde Brigham Young i stand til å gå imot opposisjon innenfor Kirken og støtte profeten Joseph Smith?
- Hvilke lignende situasjoner kan unge siste-dagers-hellige komme opp i i vår tid?

Brigham Young ledet Kirken etter profeten Joseph Smiths martyrdød

💡 Spør elevene: Hvem ville ha ansvaret for å lede Kirkens anliggender hvis den nåværende president for Kirken skulle dø? Forklar at når Kirkens president dør, oppløses Det første presidentskap, og De tolv apostlers quorum, under seniorapostelens ledelse, styrer Kirken inntil en ny Kirkens president er kalt og oppholdt. Tidlig i denne evangelieutdelingen var ikke denne prosessen så godt kjent blant Kirkens medlemmer.

Fortell at etter profeten Joseph Smiths død vendte Brigham Young, daværende president for De tolv apostlers quorum, tilbake til Nauvoo 6. august 1844 etter å ha vært på misjon i USAs østlige delstater. To dager senere presiderte han over et møte i Nauvoo der de skulle velge en etterfølger etter Joseph Smith. Sidney Rigdon, som hadde vært rådgiver til profeten Joseph Smith, forsøkte å overtale Kirkens medlemmer til å akseptere ham (Sidney) som Kirkens formynder, idet han hevdet at ingen var skikket til å ta profeten Josephs plass. Før de fleste i De tolv apostlers quorum kom til Nauvoo, hadde Rigdon reist fra gren til gren og fremmet sin sak. Men hans argument var i strid med de instruksjoner profeten Joseph Smith hadde gitt før sin død. Joseph Smith lærte dem at Kirken skulle stå under ledelse av De tolv apostlers quorum.

Gjengi hva president Wilford Woodruff senere skrev angående det siste møtet profeten Joseph Smith hadde med apostlene:

«Jeg forstår nå at profeten Joseph var fullstendig klar over at dette var det siste møte vi ville ha sammen her på jorden. Vi hadde mottatt vår begavelse. Vi hadde fått alle de velsignelser beseglet på våre hoder som noensinne var gitt til apostlene eller profetene på jordens overflate. Ved denne anledning reiste profeten Joseph seg og sa til oss: «Brødre, jeg har ønsket å leve lenge nok til å se dette tempel bli bygget. Jeg kommer ikke til å oppleve det, men dere vil. Jeg har beseglet på deres hoder alle nøklene til Guds rike. Jeg har beseglet på dere alle de nøkler, krefter og prinsipper som himmelens Gud har åpenbart til meg. Uansett hvor jeg måtte dra eller hva jeg måtte gjøre, så hviler nå riket på dere.» («Rikets nøkler», *Liahona*, apr. 2004, 42.)

Les og drøft «Profetens kappe hvilte på ham» i elevboken (s. 30), og la elevene beskrive hvordan Herren viste at Brigham Young skulle være den neste profeten. Spør:

- Hvilken suksjonsorden gjelder når en ny president for Kirken kalles i vår tid?
- Hvordan kan medlemmer av Kirken få et personlig vitnesbyrd om dette?

Gjengi følgende uttalelse fra Brigham Young om profeten Joseph Smith:

«Joseph Smith levde og døde som en profet og beseglet sitt vitnesbyrd med sitt blod. Han var en god mann mens han levde, han var en god mann da han døde og han var så god som noen som noen gang har levd. Jeg har aldri foregitt å være Joseph Smith. Jeg er ikke mannen som frembragte Mormons bok, men jeg bærer vitnesbyrd om at den er sann. Jeg er en apostel som skal vitne for ikke-jødene i denne siste evangelieutdeling, og også for jødene... Jeg føler det samme nå som da jeg ble døpt, jeg ønsker å gjøre min Guds vilje.» (Sisert i Preston Nibley, *Brigham Young, the Man and His Work* [1936], 147-48.)

Spør: Hvilke karakteregenskaper viste Brigham Young med denne uttalelsen og gjennom hele sitt liv?

Sterk åndelighet var det grunnleggende i Brigham Youngs praktiske sans

- 💡 Fortell elevene at Brigham Young hadde stor tro og tillit til Gud. Han var klar over farer, men var ikke unødig bekymret når pliktens klare vei lå foran ham. Spør på hvilken måte følgende erfaring illustrerer Brigham Youngs tro på Gud:

«I noen få måneder etter at profeten Joseph hadde lidd martyrdøden, høsten og vinteren 1844, gjorde vi mye hardt arbeid på Nauvoo tempel, og i denne tiden var det vanskelig å skaffe brød og annet å spise til arbeiderne. Jeg rådet komitéen som forvaltet tempelfondet, til å dele ut alt det melet de hadde, så ville Gud gi dem mer. De gjorde det, og ikke lang tid etter kom bror Toronto og ga meg 2500 dollar i gull. Biskopen og komitéen hadde et møte, og jeg var til stede. De sa at loven påbød å legge gullet for apostlenes føtter. Ja, sa jeg, og jeg vil legge det for biskopens føtter. Så jeg åpnet sekken, snudde den opp ned og strødde gullet ut over gulvet i retning av biskopen og sa at han nå kunne gå og kjøpe mel til dem som arbeidet på templet og la være å mistro Gud for

fremtiden, for vi ville få det vi trengte.» (Brigham Young, i B. H. Roberts, *Comprehensive Story of the Church*. 2:472.)

Forklar at Brigham Young og hans medarbeidere ønsket å bli i Illinois til Nauvoo tempel var ferdig og tilstrekkelige forberedelser var gjort til avreisen. Kirkens ledere forsikret medlemmene, hvorav noen ble overrasket over kunngjøringen, om at utvandringen var en godt planlagt, nødvendig omplanting for å gi Kirken det rom den trengte for å vokse. Generalkonferansen i oktober 1845 var i hovedsak viet forberedelse av en ordnet og samlet tilbaketrekning. Evakueringen fra det vestlige Illinois var opprinnelig planlagt å foregå i april 1846, men trusler gjorde det nødvendig å dra tidligere og i all hast. En trussel var en advarsel fra guvernør Thomas Ford og andre om at føderale tropper planla å angripe mormonene og utrydde dem. Drøft dette brevet fra De tolv apostlers quorum til Kirkens medlemmer i 1847, da de hellige gjorde seg klare til å reise vestover:

«Kom øyeblikkelig og forbered dere på å dra vestover – ta med dere alle sorter utsøkt frø av korn, grønnsaker, frukt, buskvekster, trær og grønne planter, alt som vil behage øyet, glede hjertet eller være til oppmuntring for menneskesjelen og som vokser på hele jordens overflate. Også det beste av dyr – fugl og fjærkre av alle slags, og det beste av alle slags verktøy, og maskiner til spinning, veving og bearbeidelse av bomull, ull, lin og silke etc., etc., eller modeller og beskrivelse av disse som slike kan konstrueres etter, og det samme gjelder alle slags jordbruksredskaper som maisrensere, korntreskere og sprøyteutstyr, møller og enhver oppfinnelse og gjenstand de kjente til som vil bidra til komfort, god helse, lykke og fremgang for hvem som helst. Ta med, i den grad det er mulig, modeller og tegninger så maskinene kan bygges opp der de skal brukes. Det vil spare store transportkostnader, spesielt når det gjelder tungt maskineri og redskaper og instrumenter generelt.» («Rundskriv fra De tolv apostlers råd til Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige utenlands, spredt over hele jorden», *Journal History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 23. des. 1847. Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver.)

Forklar elevene at Brigham Young var kjent for sin bemerkelsesverdige lederskaps-evne både i timelige og åndelige saker. Diskuter følgende spørsmål etter å ha lest «Han var både praktisk og åndelig» sammen med elevene (s. 35-36).

- Hvis profeten Joseph Smith tilskrives æren for å ha lagt Kirkens grunnvoll, hvordan vil dere beskrive Brigham Youngs arbeid?
- På hvilke måter var Brigham Young involvert i timelige saker i nybrottsterritoriet?
- Hvordan brukte han sine talenter til å opprette bosetninger?

Gjennomgå avsnittene «Hans mot, tro og humoristiske sans var forbilledlig for de hellige» (s. 30-31) og «Hans humor og kjærlighet ble verdsatt» (s. 38). Spør elevene:

- Hva sier disse beretningene om Brigham Youngs humoristiske sans?
- Hvordan kan Brigham Youngs humoristiske sans ha hjulpet ham i ledelsen av de hellige?
- Hvordan kan passende bruk av humor være til hjelp i våre mange ansvarsoppgaver?

Brigham Young hadde tro på at De forente staters grunnlov var inspirert av Gud

Fortell elevene at da de hellige gjorde seg klare i Iowa til den lange ferden vestover, brøt det ut krig mellom Mexico og De forente stater. De forente staters president oppfordret medlemmer av Kirken til å verve seg og delta i krigen. På Brigham Youngs anmodning meldte ca. 500 mann seg frivillige til det som skulle bli kjent som Mormonbataljonen. (Merk: «Del 2: De senere år» inneholder mer informasjon om Mormonbataljonen.) Til tross for at de hellige var kjent med at myndighetene hadde foretatt seg svært lite for å stoppe forfølgelsene av dem, innså de at de prinsipper som De forente staters grunnlov var bygget på, var inspirert av Gud.

Spør elevene:

- Hvilke viktige faktorer måtte Brigham Young ta stilling til før han kunne avstå så mange menn til bataljonen? (For eksempel holdt de alle på med forberedelser til å flytte vestover og ville trenge mange fysisk skikkede menn.)
- Hvorfor kunne det ha vært vanskelig for Kirkens medlemmer å støtte USAs regjering på dette tidspunktet?

Gjengi følgende erklæring fra Brigham Young angående De forente staters grunnlov:

«Vårt lands generelle grunnlov er god, og det kunne bygges et sunt styresett på grunnlag av den, for den ble til ved Den allmektiges usynlige tilvirkning... Vil grunnloven bli ødelagt? Nei. Den vil bli holdt ukrenkelig av landets folk, og, som Joseph Smith sa, "tiden vil komme da nasjonens skjebne vil henge i en eneste tråd. På dette tidspunkt vil dette folk tre frem og redde den fra den overhengende ødeleggelse." Det vil skje.» (Journal of History, 4. juli 1854. Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver.)

Brigham Young lærte oss at det er viktig med utdanning og sunn adspredelse

Innby elevene til å diskutere hvor annerledes livet deres ville ha vært hvis de hadde mindre utdanning. Brigham Young oppfordret sterkt til lærdom, selv om han selv hadde lite formell utdanning. Han likte kunst og oppfordret folk til å utvikle sine talenter så sant det var mulig.

Gjennomgå og drøft avsnittet «Han støttet opp om utdanning og kultur» i elevheftet (s. 37-38). Les følgende uttalelse av Brigham Young:

«De unges utdanning er et viktig tema for brødrene å tale over. De hellige skulle verdsette dette høyt. Vi har det privilegium å ha åpenbaringsens ånd og den kunnskap som kommer fra oven, og i tillegg til dette skulle det gis undervisning blant oss om ethvert kjent kunnskapsfelt i hele verden, og vi skulle skaffe oss kunnskap om alt dette. Alle kunstarter og vitenskaper og alle typer mekanismer som mennesket kjenner til og forstår, skulle forstås av vårt folk.» (I *Journal of Discourses*, 13:263.)

«Sett i gang og opprett noen skoler, gå på skolen og studer. La pikene gå dit, og lær dem kjemi så de kan ta hvilke som helst av disse stenene og analysere dem. Man kan tilegne seg vitenskapene uten særlig vanskelighet. Jeg vil ha skoler til å nære menneskenes sinn og trekke dem ut for å lære kunst og vitenskap. Send de større barna på skolen, og de mindre også. Det er ingenting jeg heller ville gjort enn å lære kjemi, botanikk, geologi og mineralogi, slik at jeg kunne

vite hva jeg går på, egenskapene til luften jeg puster inn, hva jeg drikker osv.»
(*Discourses of Brigham Young*, red. John A. Widtsoe [1954], 253.)

Spør elevene:

- Hvorfor tror dere Brigham Young hadde slik forkjærlighet for å lære?
- På hvilke måter kan utdanning påvirke ens fremtid?
- På hvilke måter kan en utdanning tjene deg og Kirken?

Fortell elevene at selv om Brigham Young hadde stor tro på mental anstrengelse, forsto han også at det var viktig med fysisk aktivitet og avkobling. Les og diskuter følgende uttalelse av president Young:

«En manns sinn som helt og fullt vies Kirken og Guds rike på jorden, brukes med stor kraft... Slike menns sinn er i virksomhet fra morgen til morgen, og de arbeider mer usunt enn en som klipper plenen eller kløyver ved, og deres sinn blir trett. Hva er det de trenger? Litt avkobling...

Mitt sinn blir trett, og kanskje gjør deres også. Hvis så er tilfelle, så gå og mosjoner litt...

Hvis dere har lyst til å danse, løpe, spille ringspill eller ball, så gjør det, få litt mosjon og la sinnet få hvile.

Våre velsignelser i form av mat, søvn og sosiale fornøyer er forordnet av Gud til hans ære og vårt gagn, og det er opp til oss å bruke det og ikke misbruke det, så hans rike kan gå fremover på jorden og vi gjør fremgang ved det.»
(I *Journal of Discourses*, 6:147-49.)

Spør: Hvordan ville dere anvende president Youngs uttalelse på den livsstilen sistedagers-hellige har i dag?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Brigham Young ble Kirkens president 5. desember 1847, presiderte han over nærmere 35 000 medlemmer, og Kirken hadde en stav og fem misjoner. Da de hellige ble fordrevet vestover, ble de tvunget til å forlate Nauvoo og sitt nylig innviede tempel. I løpet av de neste 30 årene, mens Brigham Young presiderte over Kirken, krysset over 80 000 siste-dagers-hellige slettene og bosatte seg i vest.

President Brigham Young presiderte over Kirken lengre enn noen annen i denne evangelieutdeling. Som koloniasator var det få som var hans like. I løpet av ti år etter at de hellige bosatte seg i Great Basin, hadde de kolonisert over to millioner kvadratkilometer av territoriet. Bosetningene strakte seg over 1600 kilometer fra Canada til Mexico og 1300 kilometer fra California til Wyoming. I 1877, det året Brigham Young døde, hadde Kirken over 115 000 medlemmer, 20 staver, 8 misjoner og et innviet tempel i St. George, Utah. Andre templer i Utah – Logan, Manti og Salt Lake City – var under oppføring (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 631.)

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Brigham Young lærte av erfaring å lede de hellige.

 Les sammen med elevene «Han hjalp til med å lede de hellige ut av Missouri og inn i Illinois» og «Han forberedte seg til lederskap» i elevboken (s. 29-30). Be dem se etter egenskaper som gjorde Brigham Young til en stor leder. Skriv noen svar på tavlen.

Diskuter utfordringene president Young hadde i de tiår som fulgte etter profeten Joseph Smiths død. Be elevene om å føre opp på tavlen så mange de kan. Det var utfordringer som:

- Å bevare enhet og orden i Kirken i måneder og år etter Joseph Smiths martyrdød.
- Forberede de hellige til å forflytte seg vestover – lage vogner, samle proviant, studere kart osv.
- Beskytte de hellige inntil de var klare til å dra vestover.
- Fullføre templet i Nauvoo og forrette ordinanser der.
- Evakuere Nauvoo.
- Få de hellige bosatt i Winter Quarters.
- Rekruttere menn, på anmodning fra De forente staters regjering, til å kjempe i krigen mot Mexico (Mormonbataljonen).
- Organisere Israels leire i forbindelse med forflytningen vestover (se L&P 136), lede det første kompaniet til Saltsjødalen og opprette et system for å hjelpe tusener av Kirkens immigranter vestover.
- Opprette over 350 bosetninger over hele vesten.
- Sendte misjonærer til mange land for å forkynne evangeliet.
- Håndtere de politiske problemene med å få opprettet territoriet Utah.
- Oppføring av Endowment House i Salt Lake City og et tempel i St. George og påbegynnelse av tre andre templer.

- Opparbeide gode forbindelser med innfødte amerikanske indianere og undervise dem i evangeliet.

Spør om elevene husker noen tidlige erfaringer som kan ha hjulpet Brigham Young å utvikle ferdigheter og evner til å takle disse utfordringene. Min elevene, om nødvendig, om at det var erfaringer som:

- Å holde seg trofast gjennom frafallene i Kirtland, Far West og Nauvoo.
- Hans virke som medlem av De tolv apostlers quorum i ni år, hvorav seks år som seniorapostel, og at han mottok og brukte prestedømmets nøkler.
- Han utviklet sterk arbeidsmoral i sin ungdom og lærte seg ferdigheter i trearbeid og forretningsvirksomhet.
- Han var med i Sions leir og Nauvoo-legionen.
- Han mottok sin begavelse fra profeten Joseph Smith.
- Han hjalp Joseph Smith under flukten fra Kirtland tidlig i 1838 og hjalp de hellige å bosette seg i Far West, Missouri.
- Han hjalp tusener å evakuere fra Missouri til Illinois vinteren 1839 og tidlig om våren 1840, mens profeten var i fengsel i Liberty.
- Han hjalp til med bosetting av de hellige over hele det nordre Missouri.
- Han var på misjon i til sammen ti år i de østlige Forente stater, Canada og Storbritannia.
- Han rådførte seg med Joseph Smith om forflytning vestover.
- Han deltok i oppføringen av templer i Kirtland og Nauvoo.

Mormonbataljonen var en velsignelse for de hellige

💡 Be elevene om mulig å finne kart nr. 6, «Kirkens flytting vestover», i trippelutgaven og følge mormonbataljonens rute. Be elevene finne landområdet mellom indianerterritoriet ved siden av Missouri og landet i vest – Mexico. Identifiser dette området som et landområde som ble gjort krav på både av Texas og Mexico. Forklar at etter at De forente stater hadde annektert Texas i 1845, førte strid om dette området og andre lignende spørsmål til krig mellom De forente stater og Mexico.

Les og diskuter med elevene avsnittet «Mormonbataljonen blir opprettet» i elevboken (s. 31-32), og be dem se etter grunner til hvorfor president Brigham Young ville be så mange menn forlate sin familie på et tidspunkt da de holdt på å forberede den lange reisen vestover. Spør så:

- Hvorfor kunne avgjørelsen om å opprette mormonbataljonen vise seg vanskelig for Kirkens medlemmer etter at mobber hadde forfulgt og drevet de hellige fra deres hjem?
- På hvilke måter var mormonbataljonen et gode for de siste-dagers-hellige?

Brigham Young advarte de hellige mot å søke raske penger

💡 Les en annonse om «rask fortjeneste», og spør elevene hvorfor vi blir advart mot slike fristelser. Eller legg frem noen mynter og spør hvordan ønsket om rikdom kan få et menneske til å gjøre noe dumt. Fortell elevene at et stort problem for Brigham Young var ønsket blant mange hellige om å lete etter gull i California. Han følte at gullfeberen ville ødelegge trofaste hellige.

Les følgende uttalelser av president Young:

«Vi er ikke så oppsatt på å skaffe oss gull. Hvis vi kan oppnå det ved å dyrke poteter og hvete, er det greit. "Kan vi ikke bli rike ved spekulasjon?" Det ønsker vi ikke. "Kan vi ikke bli rike ved å dra til gullfeltene?" Vi befinner oss midt i dem. "Hvorfor graver vi ikke gull ut av jorden?" Fordi det demoraliserer ethvert samfunn og ethvert land på jorden å gi dem gull og sølv så meget de lyster. Det vil ruinere en hvilken som helst nasjon. Men gi dem jern og kull, godt hardt arbeid, rikelig å spise, gode skoler og god lære, det vil gjøre dem til et sunt, velstående og lykkelig folk.» (*Discourses of Brigham Young*, 298.)

«Det jeg frykter mest når det gjelder dette folk, er at de vil bli rike i dette landet, glemme Gud og hans folk, bli fete og sparke seg selv ut av Kirken og gå til helvete. Dette folket vil tåle mobbing, plyndring, fattigdom og all slags forfølgelse, og forbli trofaste. Men jeg frykter mer at de ikke kan tåle velstand. Likevel må de prøves med rikdom, for de vil bli det rikeste folk på denne jord.» (I James S. Brown, *Life of a Pioneer* [1900], 122-23.)

Spør elevene:

- På hvilke måter kunne de helliges karakter bli påvirket ved at de dro av sted for å lete etter gull i California, fremfor å arbeide hjemme i de nyopprettede bosetningene?
- Hvorfor ville det være vanskeligere for Kirkens medlemmer å være velstående enn å tåle «mobbing, plyndring, fattigdom og all slags forfølgelse»?

Mellom 1856 og 1860 kom mange hellige til Great Basin med håndkjerre

💡 La en elev beskrive og forklare bruken av en pionerhåndkjerre. Spør hvorfor noen pionerer begynte å bruke håndkjerre.

President Brigham Young prøvde å finne en utvei til å redusere kostnadene ved å bringe fattige medlemmer av Kirken over slettene til Utah. Han fant ut at de kunne stable det nødvendige av mat og utstyr på en håndkjerre og gå til fots til dalen. Med håndkjerre trengte ikke pionerene å fore og gjete okser og spenne dem for kostbare vogner. Pionerene kunne gå raskere enn okser, derfor kunne håndkjerrekompanier komme raskere frem enn vogntog. I 1856 kom de første tre håndkjerrekompaniene som var ventet til Saltsjødalen, raskt og vel frem og ble ønsket velkommen av hornorkester og jublende mennesker. Uheldigvis kom de to neste kompaniene, ledet av James G. Willie og Edward Martin, sent av sted og ble sittende fast i tidlige vinterstormer.

Forklar at i denne kritesituasjonen viste president Brigham Young sin innbitte tro på at religion må være praktisk. Han forsto at Herren ofte besvarer våre bønner om hjelp gjennom andre mennesker. Da president Young fikk høre om den fare Martins og Willies håndkjerrekompanier befant seg i, ga han følgende påbud til de hellige som hadde kommet sammen til generalkonferanse:

«Teksten vil være – å få dem hit...

Jeg vil be biskopene i dag, jeg venter ikke til i morgen, eller til i overimorgen, om 60 gode muldyrspann og 12-15 vogner...

Jeg vil fortelle dere alle at deres tro, religion og troserklæring aldri vil frelse en sjel av dere i Guds celestiale rike, med mindre dere iverksetter nettopp et slikt

prinsipp som jeg nå lærer dere. Gå og bring inn disse menneskene som nå er der ute på slettene.» (I *Journal of Discourses*, 4:113.)

Fortell elevene at etter at de hadde fått hjelp av redningsmennene, fullførte Willies håndkjerrekompani reisen 9. november 1856, med store tap av liv (67 døde). Martins håndkjerrekompani kom senere, 30. november. De hadde lidd enda større tap (135-50 døde). Begge gruppene hadde blitt reddet av omsorgsfulle siste-dagers-hellige med over 100 vogner med mat og klær. Spør elevene:

- Hva lærer dere av president Brigham Youngs tro på at religion skal være praktisk?
- Hvordan kan du vise den samme ånd som redningsmennene til håndkjerrekompaniet i ditt eget liv?

Misforståelse og forfølgelse fulgte de hellige vestover

💡 Spør elevene hva de tror var de største utfordringene pionerene hadde etter å ha kommet vestover – naturen eller andre mennesker. Drøft årsaker eller forklaringer knyttet til deres svar.

Forklar at forfølgelse, konflikt og rykter om illojalitet overfor De forente staters myndigheter plaget de hellige i store deler av 1880-årene. I 1857 ble for eksempel de siste-dagers-hellige overrasket over å høre at det var en hær på vei mot Utah for å slå ned et «mormonopprør». Etter å ha mottatt falske rapporter fra misfornøyde embetsmenn i territoriet, utnevnte de føderale myndigheter en ny guvernør til erstatning for Brigham Young og sendte ham til Utah, eskortert av en hær på 2500 soldater. Etter å ha lidd forfølgelser i Missouri og Illinois, visste ikke Kirkens medlemmer og ledere hva de kunne vente seg fra hæren. Det var faktisk folk i hæren som ikke oppfattet sin rolle som bare eskortering av en ny guvernør. De var fullstendig innstilt på en krig for å gjøre slutt på mormonismen.

President Brigham Young og andre ledere i Kirken reagerte på trusselen med å forberede bosetterne i Utah-territoriet på å forsvare sine hjem og bosetninger. De sendte streifpatruljer ut for å sinke hæren ved å forstyrre den og brenne forsyningsstogene. De hadde fått streng ordre om ikke å utgyte blod. Militæraksjonen og motstandsarbeidet til de hellige ble kjent som «Utah-krigen».

De helliges taktikk sinket effektivt hæren og tvang den til å tilbringe en lite hyggelig vinter i vest-Wyoming under kommando av oberst Albert Sidney Johnston. I løpet av vinteren kom det til forhandlinger ved hjelp av Thomas Kane, en venn av Kirken. Den nye guvernøren, Alfred Cumming, kom til Salt Lake uten hæren for å snakke med Brigham Young.

Våren 1858 evakuerte Kirkens ledere de hellige fra det nordlige Utah og flyttet dem sydover. Noen få menn ble bedt om å bli igjen for om nødvendig å brenne de forlatte husene ned til grunnen fremfor å la de føderale soldatene okkupere dem. Byggetomten til Salt Lake tempel ble jevnet ut og dekket med jord så den skulle se ut som pløyd mark. Resultatet av fredsforhandlingene var at hæren fikk passere gjennom Salt Lake City og opprettet Camp Floyd, ca. 64 kilometer sydvest for Salt Lake City. De hellige vendte tilbake til sine hjem sommeren 1858. Hæren ble værende i Camp Floyd inntil den ble trukket ut i 1861.

Oppfordre elevene til å tenke seg hvordan president Brigham Youngs lederskap, egenskaper og personlighet kom til uttrykk i hans reaksjon på at oberst Johnstons hær skulle komme.

Forklar at etter at krigen brøt ut mellom Nord- og Sørstatene, benyttet president Young anledningen i oktober 1861 til å minne De forente staters regjering om at de hellige fremdeles var lojale borgere. Den første telegraflinjen var nylig ferdigstilt, og Brigham Young fikk anledning til å sende det første budskapet fra vest til øst over den nye telegraflinjen. Budskapet han sendte, lød blant annet: «Utah har ikke løsrevet seg, men står fast ved Konstitusjonen og vårt engang så lykkelige lands lover.» (I Edward Henry Anderson, *Life of Brigham Young* [1893], 140-41.)

Brigham Young var Kirkens president i over 30 år

- Be elevene diskutere hvordan de hellige ville bli berørt av at en Kirkens president som hadde virket i 30 år, døde. For mange av de unge og de nye konvertittene var president Brigham Young den eneste profeten de hadde kjent. Mange så hans uvanlig gode egenskaper, og det gjorde ham elsket. Hans rettledning av de hellige i den tiden han var president, berørte mange av livets aspekter. Gjengi følgende uttalelse av president Young, og drøft med elevene hvorfor disse læresetningene er relevante for oss i dag.

Å bli stor i Guds øyne:

«Hvis du ønsker å oppnå storhet i Guds rike, må du være et godt menneske... Ingen mann eller kvinne i dette rike som vår Herre den allmektige har gjenopprettet på jorden, kan oppnå storhet uten å være et godt menneske – uten å være tro mot sin integritet, trofast i sine ansvarsoppgaver, fylt av nestekjærlighet og gode gjerninger. Hvis de ikke er innstilt på å gjøre alt det gode de kan, vil de bli fratatt den storhet de venter seg... Man må ofre (hvis man kan kalle det det) enhver følelse man har på jorden til fordel for Guds rike på jorden... Husk at intet jordisk kan stå mellom deg og ditt kall og din plikt.» (Journal History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 24. juli 1854, 8. Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver.)

Guddommelig åpenbaring og dens rolle:

«Denne kirken har blitt ledet ved åpenbaring, og med mindre vi forsaker Herren fullstendig så prestedømmet blir tatt bort fra oss, vil den alltid bli ledet ved åpenbaring. Spørsmålet noen stiller seg, er: Hvem har rett til å motta åpenbaring? ... Ethvert medlem har rett til å motta åpenbaring for seg selv... Det er selve livsnerven i den levende Guds kirke – i alle verdens tidsaldre.» (I «October Conference Minutes», *Times and Seasons*, 15. okt. 1844, 682-83.)

Oppstandelsens nøkler:

«Dette folk antar at vi har alle ordinanser for liv og frelse... men det er ikke tilfelle. Vi har alle ordinanser som kan forvaltes i kjødet; men det er andre ordinanser som ikke kan forvaltes i dette liv... Jeg skal nevne en av dem. Vi har ikke oppstandelsens ordinans, og dens nøkler, og vi kan heller ikke motta den her... Det er mange flere. Vi har myndighet til å herske over, endre og omgjøre elementene, men vi har ikke mottatt myndighet til å organisere naturlige elementer, ikke engang til å få gresstrå til å vokse...

Og videre: Vi har ikke makt i vår kjødelige tilstand til å skape og frembringe eller å produsere en ånd...

Vi kan ikke, så lenge vi er i kjødet, motta nøklene til å danne og utvikle riker og organisere materie, for det ligger utenfor vår evne og vårt kall, utenfor denne verden.» (*Discourses of Brigham Young*, 397-98.)

Når du skal avslutte denne leksjonen, kan du gjerne bruke denne beskrivelsen av Brigham Young, ved Benjamin F. Johnson:

«Hans sterke innflytelse som leder synes å ligge i han raske oppfatningsevne, hans klare avgjørelser og riktige bedømmelse, plasseringen av mennesker og ting på rette sted og der de ville komme best mulig til nytte, samtidig som hans intuitive tiltrekningskraft, hans vennlige sympati og hengivenhet, hans edle karakter som bror, venn og mann ... vekket tillit, respekt og kjærlighet hos alle som virkelig kjente ham...

Jeg kjenner ham som en pioner, en initiativtaker og en som ivret for utdanning, og selv om han personlig ikke hadde fått mye boklig lærdom eller formell utdanning, var han likevel av natur i høy grad kultivert og dannet både når det gjaldt vaner, opptreden og konversasjon, og ingen kunne omgås ham uten å merke hans forfinede innflytelse. Og i den grad musikk og teater kan tilføre et samfunn dannelse og heve eller tydeliggjøre det, skulle Brigham Young ha æren for at han tok initiativ når gjaldt å fremme etablering av begge deler i hjertet av "Den stor amerikanske ørken". ...

Men vi skulle ikke glemme at Brigham Young var leder for et folk, fordrevet med kanon og bajonett av en nådeløs og grusom mobb, på flukt over Mississippi vinterstid etter å ha måttet forlate sine hjem uten mulighet til å skaffe mat og klær, frarøvet alt de ikke kunne bære med seg, og tvunget til å begi seg ut i det ukjente; og å redde livet til alle disse mange tusener ble nå Brigham Youngs ansvar. Han måtte til og med finne transportmuligheter, stikke ut ruten, rydde vei, sørge for at alle hadde mat og dernest beskytte dem mot tomahawk, skalperingskniv og kule. Og da de hadde kommet frem til dalene, måle opp land, utarbeide lover og rettlede folket i hvordan de skulle skjerme en mager avling mot sirisser og gresshoppesvermer som raserte åkrene deres.» (Benjamin F. Johnson, brev til George S. Gibbs, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver, 16.)

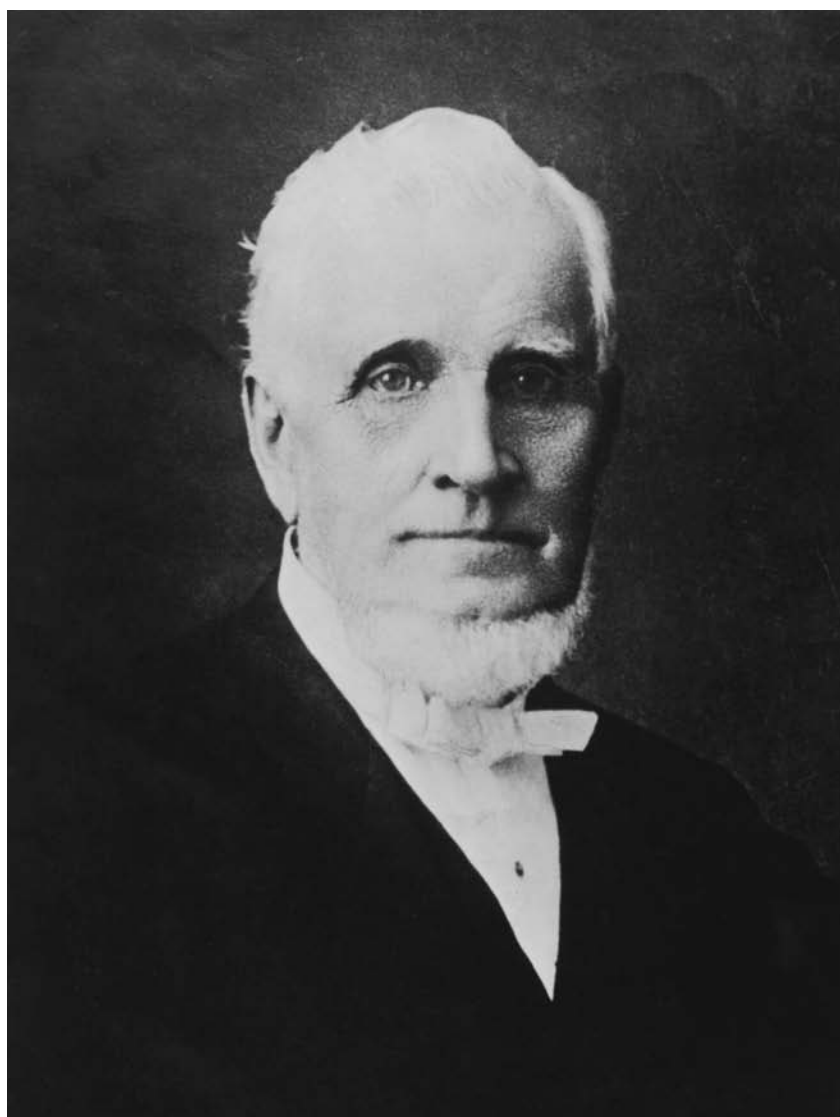
Spør elevene:

- Hvilke imponerende karakteregenskaper ser du hos president Brigham Young?
- Hvilke av president Youngs læresetninger har påvirket deg?
- Hvordan vil du anvende disse læresetningene i ditt liv?

KAPITTEL 3

John Taylor

KIRKENS TREDJE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

John Taylor ble født 1. november 1808 i Milnthorpe, Westmoreland, England. Han var sønn av James og Agnes Taylor. Han var nummer to av 10 barn. Da John Taylor ble født, var Joseph Smith nesten tre år gammel, Brigham Young var syv og Wilford Woodruff nesten to år. John Taylor var nesten 12 år da Det første syn kom, og han var en ung mann på 21 da Mormons bok ble utgitt.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

John Taylor var forutordinert til å lede Kirken

💡 Spør om elevene vet hvor president John Taylor ble født. Forklar at John Taylor ble født 1. november 1808 i Milnthorpe, Westmoreland, England. Han var sønn av James og Agnes Taylor. Han vokste opp i en familie med 10 barn, han hadde syv brødre og to søstre. Han er den eneste profet i denne evangelieutdeling som er født utenfor USA.

Oppfordre elevene til å slå opp Jeremia 1:5, og be en om å lese det. Spør:

- Hva lærer vi i dette skriftstedet om vår himmelske Faders kunnskap om sine barn før de blir født?
- Hvordan kan Guds forutkunnskap gjelde en mann som John Taylor og andre ledere i Kirken?

Gjengi følgende uttalelse av profeten Joseph Smith:

«Enhver som har et kall til å betjene denne verdens innbyggere, ble utpekt til denne oppgave i det store råd i himmelen før denne verden ble til.» (*Profeten Joseph Smiths læresetninger*, s. 275.)

Som ung lærte John Taylor å arbeide hardt, og han utviklet stor ærbødighet for Gud

💡 Spør elevene om de hadde en vane, holdning eller et mål i unge år som har fortsatt å påvirke dem.

Forklar at da John Taylor var 11, flyttet hans far familien til et lite gårdsbruk i Hale, Westmoreland, England. John gikk på skole der og arbeidet på gården i tre år. I en alder av 14 år ble han læregutt hos en bøkker i Liverpool og begynte å lage tønner og fat. Da forretningen gikk konkurs et års tid etter, flyttet han til Penrith i Cumberland, der han lærte å dreie i tre. I løpet av de neste fem årene ble han mester i faget.

Forklar at John Taylors harde arbeid og tidlige erfaring tjente ham vel hele hans liv. I tillegg til å arbeide hardt og utvikle fysiske ferdigheter vokste han åndelig og forberedte seg til å motta det gjengitte evangelium. Les følgende, og få elevene til å se etter egenskaper hos John Taylor som forberedte ham til evangeliet:

«I barndommen og ungdommen hadde han ... stor ærbødighet for Gud. Det var en intuitiv holdning hos ham, og det var ingenting han fryktet mer enn å krenke ham.

Da han var omkring 16, hørte han metodistenes lære forkynt, og siden han fant mer åndelig lys og kraft i deres læresetninger enn i ... Church of England, ble han metodist. Han var strengt oppriktig i sin religiøse tro og svært ivrig etter å lære det han på det tidspunkt anså å være sannheten. Han trodde at "enhver god gave kommer fra Kristus", han ba ofte når han var alene. Han tilbragte mesteparten av sin fritid med å lese Bibelen, teologiske verker og be. Når det gjaldt det siste, pleide han å trekke seg tilbake til uforstyrrede steder i skogen eller ute på markene. Misjonærånden begynte på denne tiden å gjøre seg gjeldende hos ham. Han fikk flere gutter på sin egen alder med seg i bønn, men de pleide snart å trekke seg.» (B. H. Roberts, *Life of John Taylor* [1963], 26-27.)

John Taylor flyttet til Canada og tok imot det gjengitte evangelium

💡 Få noen elever til å fortelle hvordan de eller deres familie ble kjent med evangeliet. Forklar at John Taylor var 16 år da han forlot Church of England og sluttet seg til Metodistkirken. I 1830 flyttet familien til James og Agnes Taylor til Toronto, Canada, mens John Taylor ble igjen i Storbritannia for å ordne noen familiesaker. Han sluttet seg til familien i 1832. Da han kom til Canada, møtte John Taylor Leonora Cannon, giftet seg med henne og fortsatte aktivt i Metodistkirken. De og noen andre i Toronto studerte Det nye testamente for å klarlegge hvordan oldtidskirken hadde vært. Med tiden konkluderte de med at alle kirker manglet noe i forhold til den sanne kirke, men de erkjente at de ikke hadde noen myndighet til å gjenopprette den sanne Kirke.

Våren 1836 reiste eldste Parley P. Pratt, som var medlem av De tolv apostlers quorum, til Toronto for å forkynde evangeliet. Da eldste Pratt første gang besøkte John Taylor, syntes han at han var høflig, men uinteressert. Over hele byen avviste prester og offentlige tjenestemenn eldste Pratts anmodninger om et sted å forkynde. Etter en tid, med lite håp om å lykkes, bestemte eldste Pratt seg for å forlate Toronto og stoppet ved familien Taylors hjem for å si farvel. Da skjedde det at John Taylors nabo følte seg tilskyndet til å tilby eldste Pratt mat og husrom og la ham holde møter. Eldste Pratt tok imot tilbudet og begynte snart å forkynde for John Taylor og de vennene han hadde studert Bibelen sammen med.

Disse frydet seg over eldste Pratts lære om tro, omvendelse, dåp, Den hellige ånds gave og mange andre begreper som de var kjent med. Men da han talte om Joseph Smith og Mormons bok, nektet flere av dem å undersøke videre.

Gjengi følgende erklæring fra John Taylor til gruppen:

«Vi er angivelig her for å søke etter sannheten. Hittil har vi fullt ut undersøkt andre trossamfunn og læresetninger og vist at de er feilaktige. Hvorfor skulle vi frykte for å undersøke mormonismen? Denne herremannen, herr Pratt, har bragt oss mange læresetninger som samsvarer med våre egne synspunkter... Vi har tålt en god del og ofret mye for vår religiøse overbevisning. Vi har bedt til Gud om at han ville sende oss en budbringer dersom han har en sann kirke på jorden. Herr Pratt har kommet til oss under spesielle omstendigheter, og det er én ting som tilsier at vi bør overveie dette. Han har kommet uten pung eller skreppe på samme måte som oldtidens apostler reiste omkring, og ingen av oss har vært i stand til å tilbakevise hans lære ved hjelp av hellig skrift og logikk. Jeg ønsker å undersøke hans læresetninger og den myndighet han hevder å ha, og jeg vil være svært glad om noen av mine venner vil undersøke det sammen

med meg. Men om ingen vil være med meg i dette, kan dere være forsikret om at jeg skal undersøke alene. Hvis jeg finner at hans religion er sann, skal jeg akseptere den uansett hva konsekvensene vil bli, og hvis den er feil, da skal jeg avdekke det.» (I Roberts, *Life of John Taylor*, 37-38.)

Forklar at etter denne sterke erklæringen begynte John Taylor å studere evangeliet enda mer inngående. Gjennomgå deretter følgende uttalelse:

«Etter dette begynte John Taylor sin oppriktige undersøkelse av mormonismen. Han skrev ned åtte taler som apostel Pratt holdt, og sammenholdt dem med Skriftene. Han undersøkte også bevisene på at Mormons bok og Lære og pakter har guddommelig autentisitet. "Jeg fordypet meg i dem i tre uker," sa han, "og fulgte bror Parley fra sted til sted." Resultatet av hans grundige undersøkelse var overbevisning, og 9. mai 1836 ble han selv og hans hustru døpt. "Jeg har aldri tvilt på noe prinsipp i mormonismen siden da," bemerket han da han i høy alder fortalte hvordan han kom til å akseptere evangeliet.» (Roberts, *Life of John Taylor*, 38.)

Spør elevene:

- Hvordan gjorde et studium av Bibelen John Taylor forberedt til eldste Pratts budskap?
- Hvordan kan skriftstudium forberede deg til å motta større sannhet?
- Hvordan kan du følge John Taylors eksempel på å søke etter og forsvare sannheten?

John Taylors omvendelse ble til velsignelse for hans venner og bekjente

 Få elevene til å fortelle om egne eller andres erfaringer med at en ny undersøger eller konvertitt i Kirken har hjulpet til med å dele gjenopprettelsens budskap med venner.

Forklar at før han ble døpt, fulgte John Taylor med eldste Parley P. Pratt på hans første besøk til landområdene rundt Toronto, Canada. Eldste Pratt fortalte: «Vi oppsøkte en herr Joseph Fielding, en bekjent og venn av John Taylor.» (*Autobiography of Parley P. Pratt* [1985], 128.) Joseph Fielding og hans søstre, Mary og Mercy, sluttet seg snart til Kirken. Mary Fielding ble senere Hyrum Smiths hustru, mor til Joseph F. Smith, Kirkens sjette president, og bestemor til Joseph Fielding Smith, Kirkens tiende president.

Spør: Hvordan kan det å dele evangeliet med bare én person få stor virkning?

John Taylor forsvarte profeten Joseph Smith

 Be elevene forestille seg hva de ville ha gjort hvis de oppdaget at misjonærene som underviste dem, senere strevde med sitt eget vitnesbyrd. Spør hva de ville si til disse tidligere misjonærene.

Fortell at i mars 1837 besøkte John Taylor Kirtland, Ohio, for å møte profeten Joseph Smith. På den tiden hadde en økonomisk panikksituasjon ført til at mange forretningsforetak gikk konkurs. Folk i Kirtland unngikk ikke denne økonomiske katastrofen, og mange av Kirkens medlemmer anklaget profeten for sine tap. Kritikkk og frafall grep om seg i Kirtland. Gjennomgå og drøft med elevene avsnittet «Han var talsmann for profeten Joseph Smith» i elevboken (s. 42-43).

Spør: Hvordan hjalp John Taylor eldste Parley P. Pratt å komme seirende ut av sin indre kamp? Be elevene lese Lære og Pakter 1:38 og drøfte følgende spørsmål:

- Hvilken fare er forbundet med å snakke ondt om Herrens profet?
- Hvorfor skulle vi spesielt bestrebe oss på å følge profeten når vi opplever motgang?

John Taylors motto var “Guds rike eller ingenting!”

💡 Spør elevene om de har et personlig motto eller familiemotto. La dem dele det med klassen.

Spør: Hvordan kan et motto hjelpe oss å holde fokus på vårt livs mål?

Skriv på tavlen: *Guds rike eller ingenting!* og forklar at dette var John Taylors motto.

Spør: Hva forteller dette mottoet om John Taylor?

Be dem tenke seg litt om og lage et verdig motto. Det kan inneholde en del av deres favorittskriftsted. Oppfordre dem til å dele sine mottoer med hverandre.

John Taylor viste stort mot når det gjaldt å forkynne evangeliet

💡 Spør om elevene noen gang har vært i en situasjon da de har følt seg ukomfortabel eller truet når de har fortalt om evangeliet. Fortell at John Taylor befant seg i en slik situasjon mens han forberedte seg til å forkynne evangeliet i nærheten av Columbus, Ohio, i 1837. Da Kirkens medlemmer fikk høre at lokale innbyggere hadde til hensikt å rulle ham i tjære og fjær etter møtet, ble John Taylor rådet til å avlyse møtet. Men han ble bare enda mer bestemt på å forkynne. Fortell hva han opplevde:

John Taylor innledet med å kort snakke litt om amerikanske frihetstradisjoner og om privilegiet å ha «rett til å tenke, tale og skrive, rett til å bestemme hvem som skal styre ... og rett til å tilbe Gud», en rett vi kan takke de «edle herrer for som heller enn å bøye seg for en tyranns kommando, satset sitt liv, sin formue og sine hellige hedersbevisninger for å bryte lenkene, oppnå frihet selv og gi den i arv til sine etterkommere, eller dø i forsøket.» Deretter erklærte han:

“Jeg har fått vite at dere har til hensikt å smøre meg inn med tjære og rulle meg i fjær for min religiøse oppfatnings skyld. Er det denne gunstbevisning dere har arvet fra deres fedre? Er det denne velsignelse de kjøpte med sitt dyrebare hjerteblod, er dette deres frihet? Om så er, har dere nå et offer, og vi vil få en ofring til frihetens gudinne.” Han rev opp vesten sin og sa: “Mine herrer, kom igjen med tjære og fjær, deres offer er rede. Og dere ånder av de ærverdige patrioter, betrakt deres degenererte sønners handlinger! Kom igjen, mine herrer! Kom igjen, sier jeg. Jeg er redel!”

Ingen rørte seg, ingen sa et ord. Han sto der i sin fulle høyde, rolig og utfordrende – situasjonens herre.

Etter en stund fortsatte han sin tale og forkynte med stor frimodighet og kraft i rundt tre timer.

Da han hadde avsluttet sin tale, kom noen av stedets ledende borgere frem til ham og uttrykte sin glede over det de hadde hørt, og avviste på folkets vegne enhver intensjon om å rulle ham i tjære og fjær. Men brødrene fremholdt at dette hadde vært hopens hensikt, og at det var skaffet tjære og fjær, men at de hadde blitt bragt til taushet av eldste Taylors frimodighet.» (Roberts, *Life of John Taylor*, 54-55.)

Spør: Hvorfor tror dere mengden bestemte seg for ikke å rulle John Taylor i tjære og fjær?

La elevene få fortelle om erfaringer med at de selv, venner eller familiemedlemmer har stått uredde frem for sin tro.

John Taylor ble ordinert til apostel og kalt på misjon til England

💡 John Taylor ble kalt til apostel i desember 1838, og på sensommeren 1839 reiste han hjemmefra sammen med andre medlemmer av De tolv quorum på misjon til Storbritannia. Mens han var der, forkynte eldste Taylor i Irland, Skottland, Liverpool (England) og omkringliggende områder. På Isle of Man fikk han anledning til å undervise i byen hvor hans hustru (Leonora Cannon) ble født.

Overalt hvor han forkynte, hjalp John Taylor folk til å forstå at den gjenopprettede kirke var en oppfyllelse av profeti. Be en elev lese John Taylors uttalelse i avsnittet «Han avla misjonsrapport til de britiske hellige» i elevboken (s. 46). Fremhev hans takknemlighet for evangeliet og privilegiet å forkynne det. Oppmuntre klassen til å gi uttrykk for lignende følelser som de kan ha hatt da de avsluttet sin misjon.

John Taylor var øyenvitne til Joseph og Hyrum Smiths martyrdød

💡 Oppfordre elevene til å lese og grunne på Lære og pakter 135:1-3. Spør hvorfor de tror det er viktig å ha et øyenvitnes beretning om profeten Joseph Smiths og hans bror Hyrums død. Be en elev lese følgende beretning av John Taylor:

«Jeg satt ved et vindu mot forsiden av fengslet, da jeg så flere menn med malte ansikter komme rundt hjørnet på fengselsbygningen med kurs for trappen.

De andre brødrene hadde sett det samme, for da jeg gikk til døren, sto allerede bror Hyrum Smith og dr. Richards allerede lent mot den... Mens de sto der, hadde mobben kommet opp trappen og prøvd å åpne døren, antagelig i den tro at den var låst, og avfyrte et skudd gjennom nøkkelhullet. Det fikk dr. Richards og bror Hyrum til å sprette bakover fra døren, med ansiktet vendt mot den. Nesten i det samme kom en ny kule gjennom dørpanelet og traff bror Hyrum på venstre side av nesen og trengte inn i ansiktet og hodet. I samme øyeblikk traff en kule fra utsiden ham i ryggen... Idet kulen traff ham, falt han bakover på rygg og ropte i fallet: "Jeg er en død mann!" Han beveget seg ikke etter det.

Jeg kommer aldri til å glemme medfølelsen og ansiktsuttrykket til broder Joseph da han fór bort til Hyrum og bøyde seg over ham og utbrøt: "Å, min stakkars, kjære broder Hyrum!" Han reiste seg imidlertid straks, og med faste raske skritt og et beslutsomt uttrykk i ansiktet, gikk han mot døren og trakk seksløperen som bror Wheelock hadde etterlatt, opp av lommen, åpnet døren på klem og trakk av seks ganger... Jeg hadde en stor, tykk hickorystokk i hånden som bror Markham hadde hatt med seg og satt igjen, og som jeg hadde [grepet tak i] straks jeg så mobben nærme seg. Og mens broder Joseph fyrte av revolveren, sto jeg rett bak ham. Så snart han hadde tømt den, trådte han tilbake og jeg tok hans plass ved døren mens han stilte seg bak meg. Bror Richards hadde på dette tidspunkt en knortekjepp som tilhørte meg, i hånden, og stilte seg ved siden av broder Joseph litt lenger til siden, tydeligvis for å unngå kuleregnet fra døren. Skuddene fra broder Joseph holdt angriperne stangen et øyeblikk. Men snart dyttet de døren mer opp og stakk våpnene inn og skjød, og jeg slo geværene tilside med stokken så kulene skiftet retning.

Det var i sannhet en fryktelig scene. Stikkflammer så tykke som armen min fór forbi meg da de skjød, og ubevæpnet som vi var, så det ut som den sikre død. Jeg husket at jeg følte det som om min siste time var kommet, men jeg vet ikke når jeg, i noen som helst kritisk situasjon, har vært mer rolig, fattet, energisk og handlet mer prompte og beslutsomt. Det var sannelig langt fra hyggelig å befinne seg så nær geværmunningene mens de spydde ut flammer og dødbringende kuler. Mens jeg var opptatt med å parere våpnene, sa broder

Joseph: "Det er riktig, bror Taylor, slå dem unna så godt du kan." Det var de siste ordene jeg noen gang hørte ham uttale på jorden...

Etter å ha holdt våpnene unna en stund – og de trengte nå lenger og lenger inn i rommet – og jeg så at det ikke var noe håp om å unnsnippe eller å finne beskyttelse siden vi var ubevæpnet, tenkte jeg at vi kanskje kunne ha noen venner utenfor og at det kunne være en mulighet til å unnsnippe den veien, men det syntes ikke sånn... Jeg sprang bort til vinduet rett imot fengselsdøren, der mobben sto, også i skuddlinjen til Carthage Greys, som sto ca. 50 meter unna. Det var varmt i været, og vi hadde alle tatt av oss jakkene, og vinduet sto åpent for å luften. Da jeg nådde vinduet og skulle til å hoppe ut, ble jeg truffet av en kule fra døren omtrent midt på hoften. Den traff benet og flatet ut et stykke omtrent på størrelse med en kvartdollar, før den fortsatte gjennom den mer kjøttfulle del til ca. 2,5 cm fra ytterkant... Jeg falt over vinduskarmen og ropte ut: "Jeg er skutt!" Siden jeg ikke hadde krefter til å røre meg, falt jeg utenfor vinduet, men falt straks inn igjen av en, på det tidspunkt, ukjent årsak... Så snart jeg var i stand til å bevege meg, krøp jeg under sengen, som sto i et hjørne av rommet, ikke langt fra vinduet hvor jeg ble såret. Mens jeg var på vei under sengen, ble jeg truffet tre andre steder, en kule traff under venstre kne og ble aldri fjernet. En annen traff venstre underarm litt ovenfor håndleddet og passerte nedover i leddet og satte seg i den kjøttfulle del av håndflaten, litt ovenfor lillefingerens øvre ledd. En annen traff meg i den kjøttfulle delen av venstre hoft og rev med seg et kjøttstykke så stort som hånden min og sprutet istykkerrevet kjøtt og blod oppover veggen...

Det kunne se ut som Joseph umiddelbart etter mitt forsøk på å hoppe ut av vinduet, også gjorde det samme... Det første jeg oppfattet, var et rop om at han hadde hoppet ut av vinduet. Skytingen stoppet og mobben raste nedenunder, og dr. Richards gikk til vinduet...

Like etterpå kom dr. Richards bort til meg og fortalte at mobben hadde stukket av gårde, og samtidig bekreftet han det jeg mest av alt fryktet, nemlig at Joseph med sikkerhet var død. Jeg følte en dump, ensom og syk smerte over nyheten. Når jeg tenkte over at vår edle leder, den levende Guds profet, var falt, og at jeg hadde sett hans bror i dødens kalde favntak, virket det som det var et tomrom eller vakuum i verden, og en stor, mørk kløft i riket, og at vi var forlatt. Å, hvilken følelse av ensomhet! Så kald, gold og forlatt! ...Vi sto alene uten hjelp fra ham, og som vår veileder i åndelige og timelige ting, og i alt som henhørte til denne verden, og den neste, hadde han talt for siste gang på jorden.» (*The Gospel Kingdom*, red. G. Homer Durham [1943], 359-62.)

Spør elevene:

- Hva var den «ukjente årsak» til at John Taylor ble hindret i å falle ut av vinduet? (En kule traff John Taylors lommeur og sendte ham tilbake inn i rommet.)
- Hvordan kan medlemmer av Kirken i dag på passende måte anerkjenne og minnes det som skjedde 27. juni 1844?
- Hva føler dere når dere hører John Taylors beretning om Joseph og Hyrums martyrdød?
- Hvilke grunner kan dere se til at John Taylors liv ble spart på en mirakuløs måte på dette tidspunkt? (Han var forutordinert til å bli profet. Han var et annet vitne om martyriet.)

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

I 1877 døde president Brigham Young etter å ha presidert over Kirken i 33 år. I løpet av disse årene hadde mange blitt født inn i Kirken, og mange andre hadde sluttet seg til Kirken. Disse kjente bare til president Brigham Young som leder av Kirken. Hans lederskap hadde styrket medlemmene i mange prøvelser. Da Brigham Youngs arbeid på jorden var fullført, inntok John Taylor hans plass som Kirkens leder.

I de første tre årene etter Brigham Youngs død ledet John Taylor Kirken i egenskap av president for De tolv apostlers quorum. I 1880, da han ble Kirkens president, hadde Kirken over 133 000 medlemmer, 23 staver, 10 misjoner og 1 tempel, i St. George, Utah (se *2003 Church Almanac*, [2003], 473, 631).

I 1884 innviet president Taylor Logan tempel. Han gikk i skjul i 1885 for å unngå forfølgelser på grunn av flergifte. De forente staters myndigheter vedtok Edmunds-Tucker-loven i 1887, og det førte til enda sterkere forfølgelse av Kirken for praktisering av flergifte. Denne loven ga myndighetene anledning til å konfiskere Kirkens eiendom i et forsøk på å straffe og få kontroll over Kirkens medlemmer. I 1887, det året president Taylor døde, hadde Kirken vokst til over 173 000 medlemmer, 31 staver, 12 misjoner og 2 templer (se *2003 Church Almanac*, 473, 631).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

John Taylor tilkjennega sitt vitnesbyrd gjennom musikk

- 💡 Opplys elevene om at John Taylor skrev teksten til to salmer i vår nåværende salmebok: «Go, Ye Messengers of Glory» (*Hymns*, nr. 262) og «Go, Ye Messengers of Heaven» (*Hymns*, nr. 327).

John Taylor hadde tro på at Herren ville hjelpe de hellige gjennom deres prøvelser

- 💡 Forklar at gjennom hele John Taylors tid som president opplevde de hellige mange prøvelser, både innenfra i Kirken og utenfra. Mange medlemmer ble drevet ut av Illinois til Iowa. De tok til sist fatt på veien vestover til Saltsjødalen. Gjengi følgende uttalelse fra president John Taylor, der han gir uttrykk for sin holdning til prøvelser:

«For min egen del sier jeg: La alt skje slik Gud har forordnet det. Jeg ønsker ikke prøvelser. Jeg ønsker ikke lidelse. Jeg vil be til Gud "led meg ikke inn i fristelse, men fri meg fra det onde. For ditt er riket og makten og æren i evighet". Men hvis jordskjelvet drønner, lynet flerrer, tordenen ruller og mørkets krefter slippes løs og ondskapens ånd får lov til å rase, og en ond innflytelse bringes over de hellige og mitt og deres liv blir satt på prøve, så la det skje, for vi er Den høyeste Guds hellige, og alt er vel, alt er fred, alt er i orden og vil være det i tid og all evighet.

Men jeg ønsker ikke prøvelser. Jeg ønsker ikke å legge så mye som et strå i noens vei, og hvis jeg kjenner meg selv rett, ønsker jeg ikke å såre noen mann under himmelen, ikke skade et hår på en annens hode. Jeg vil gjøre alle mennesker godt. Dette er de følelser, den ånd, som evangeliet har preget i mitt bryst og som Guds ånd preger i mine brødres bryst. Og om mennesker vil følge en upassende kurs, den ondes kurs, så må det komme over deres egne hoder.

Jeg pleide å tenke at hvis jeg var Herren, ville jeg ikke la folk bli prøvet som de gjør. Men jeg har skiftet mening om den saken. Nå tror jeg at jeg ville det, hvis jeg var Herren, fordi det renser ut den ondskap og ondsinnethet som henger ved de hellige som fluer rundt sirup.» (*The Gospel Kingdom*, red. G. Homer Durham [1943], 332-33.)

Spør elevene:

- Hva kan styrkes gjennom prøvelser?
- Hvordan kan vi vende prøvelser og lidelser til positive erfaringer eller velsignelser?

John Taylor reiste til Saltsjødalen i 1847

💡 La elevene se på bildet av John Taylors hjem i Nauvoo, Illinois, på side 45 i elevboken. Spør hvordan de tror John Taylor og andre kunne ha fått styrke til å forlate så vakre hjem.

Be elevene se på kartet på side 33 i elevboken. Forklar at John Taylor ikke var med i det første pionerkompaniet, men ble utpekt av Brigham Young til å organisere de hellige i Winter Quarters som skulle følge etter fortroppen senere på året. I slutten av juni 1847 la en gruppe på 1533 personer og 600 vogner ut på marsjen vestover under ledelse av eldstene Parley P. Pratt og John Taylor. På reisen vestover traff de på medlemmer av fortroppen som hadde kommet frem til Saltsjødalen og var på vei tilbake til Winter Quarters. Gjengi følgende hendelse, som viser eldste Taylors fleksibilitet og gode lynne under press:

«Den morgenen eldste Taylors avdeling møtte pionerene som var på retur, var det snebyger. Himmelen var mørk, det klare solskinet de hadde hatt fra skyfri himmel i flere uker, var nå forsvunnet, og det hadde falt 6-7 cm sne. Sne! Og det i september! Var det et slikt klima der de skulle? Noen av dem ble motløse, og det så nokså bedrøvelig ut. Men det som vakte frykt hos de engstelige, fremkalte bare latter hos eldste Taylor. Han ba dem være ved godt mot og foreslo leende å livsforsikre hele kompaniet for fem dollar pr. person.» (B. H. Roberts, *Life of John Taylor* [1963], 190.)

Forklar at denne gruppen ankom Saltsjødalen 5. oktober 1847. Eldste Taylor satte umiddelbart i gang med å bygge hus til familien sin. Han la siste hånd på verket i desember 1847. Mindre enn to år etter ble han kalt på misjon til Frankrike og Tyskland.

Spør: Hva kan vi lære av John Taylors liv om prioritering når det gjelder misjon?

Han brukte sine talenter til å forsvare sannheten

💡 Be elevene beskrive noen av sine talenter. Spør så: Hvordan kan dere bruke deres talenter til å tjene Herren og spre evangeliets budskap?

Forklar at John Taylor var rikelig velsignet med talent for å skrive. Kort tid etter at han kom hjem fra misjon til Frankrike og Tyskland, ble eldste Taylor valgt inn i Utah-territoriets lovgivende forsamling. Sommeren 1854 ble han beskikket til å reise til New York og presidere over Øst-Statene misjon.

Gjennomgå avsnittet «Han reiste på en presse-misjon til New York City» i elevboken (s. 50). I New York utga han en avis fra februar 1855 til september 1857, kalt *The Mormon*, til forsvar for de hellige. Eldste Taylors arbeid bidro til å rette opp feilaktige

oppfatninger i øst om Kirkens medlemmer. Han vendte tilbake til Utah i august 1857 fordi en føderal hær var på marsj mot Salt Lake City.

Les sammen med elevene president Brigham Youngs kompliment av eldste Taylors avis i siste del av «Han reiste på presse-misjon til New York City» i elevboken (s. 50).

Spør: Hvordan berører det som skrives om Kirken, misjonærarbeidet rundt i verden?

Hvis Kirken har vært omtalt i norske aviser nylig, spør du elevene om de la merke til artikkelen, og la dem fortelle om sin reaksjon på den.

Fortell at du kort vil oppgi titlene på en del av det John Taylor skrev. Listen vil få dem til å verdsette alt han bidro til da Kirken trengte en sterk stemme til å imøtegå mange negative avisartikler.

Han redigerte tre aviser som ble utgitt i Nauvoo, Illinois – *Times and Seasons* i tre år, *Nauvoo Neighbor* i to og et halvt år og *Wasp* i seks måneder. Han redigerte også *The Mormon*, en avis som ble utgitt i New York i to og et halvt år, og han bidro rundhåndet til avisene *Etoile De Deseret* (Deseret stjerne) i Paris, Frankrike, og *Zions Panier* (Sions banner) i Hamburg, Tyskland.

Han skrev selv mange bøker, herunder:

- *The Government of God*, Liverpool. 1852.
- *The Mediation and Atonement of Our Lord and Savior Jesus Christ*, Salt Lake City, 1892.
- *Items on Priesthood*, Salt Lake City, 1899.
- *On Marriage, an Official Declaration by John Taylor, President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, Salt Lake City.
- *Three Nights' Public Discussion Between the Reverends C. W. Cleeve, James Robertson, and Philip Carter, and John Taylor of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, at Boulogne-Sur-Mer, France*, Liverpool, 1850.
- «Svar til Colfax», en lengre debatt mellom John Taylor og De forente staters visepresident, Schyler Colfax, om emnet flergifte.

Han skrev dessuten en rekke dikt, de fleste over emner i evangeliet, holdt bokstavelig hundrevis av velformulerte taler, og presiderte over Kirken.

Spør elevene: Hvordan kan du bruke dine talenter og andre evner til å utføre Herrens verk?

I 1875 reorganiserte Brigham Young De tolv

- 💡 Forklar at i juni 1875 kunngjorde president Brigham Young at ansienniteten i De tolv apostlers quorum ville bli bestemt av deres tjenestetid i quorumet, og ikke av alder. Brigham Young følte at Orson Hyde, som hadde blitt tatt ut av quorumet 4. mai 1839, skulle få sin ansiennitet fastsatt fra sin gjeninnsettelse den 27. juni 1839 og ikke fra sin opprinnelige ordinasjon i 1835. Likeledes ble Orson Pratts ansiennitet fastsatt fra gjeninnsettelsesdato etter at han hadde blitt utelukket 20. august 1842 og gjendøpt 20. januar 1843. Wilford Woodruff, som var et år eldre enn John Taylor, ble plassert som nummer to i ansiennitet fordi han hadde blitt ordinert til apostel etter John Taylor. Disse forandringene flyttet John Taylor fra nummer fire i ansiennitet til nummer en.

En stor åndelig oppvåkning kjennetegnet John Taylors administrasjon

- 💡 Forklar elevene at da president Brigham Young døde 29. august 1877, ble John Taylor, seniorapostelen, Kirkens presiderende embedsmann. Han ledet Kirken i

egenskap av president for De tolv quorum i tre år og ble deretter Kirkens president 10. oktober 1880. Gjengi følgende beskrivelse av denne perioden i Kirkens historie:

«Stor handlekraft kjennetegnet president Taylors administrasjon av Kirkens anliggender, både i Sion og utenlands. Han påskyndet med stor iver arbeidet med templene, hvorav tre var under oppføring, da han overtok kontrollen. Han krevde at biskopene skulle avholde ukentlige prestedømmemøter i menighetene [og] at stavsprebiter skulle avholde månedlige prestedømmemøter i sine staver, og han fastsatte kvartalsvise konferanser i alle Sions staver...

Han var personlig tilstede på så mange av disse kvartalsvise konferansene som han kunne uten å neglisjere den utøvende del av sitt kall, som nødvendigvis opptok mye av hans tid og holdt ham bundet i eller innen rekkevidde fra Salt Lake City. Men dit han ikke kunne komme selv, sendte han medlemmer av sitt quorum, så de hellige fikk mye undervisning og instruksjon fra apostlene, kanskje mer enn på noe tidligere tidspunkt i Kirkens historie. Det førte til en stor åndelig oppvåkning blant de hellige.» (Roberts, *Life of John Taylor*, 329.)

Spør:

- Hvilke tiltak har Kirken gjort for å legge til rette for åndelig vekst i Kirken?
- Hvordan oppmuntrer Kirkens ledere til individuell vekst i vår tid?

Konferanse markerte Kirkens 50-årsjubileum

💡 Be elevene forestille seg at de skylder en eller annen en stor sum penger, men ikke er i stand til å betale den. Spør deretter:

- Hva ville dere føle hvis vedkommende etterga gjelden?
- Hvordan ville en ny start uten gjeld påvirke dere personlig?

Forklar at i april 1880 var det 50 år siden Kirken ble organisert. President John Taylor ville ha en «jubelårsfeiring». I forbindelse med jubelåret følte han at Kirken skulle følge skikken fra det gamle Israel og ettergi de fattiges gjeld, fattige som skyldte penger til Det vedvarende emigrasjonsfond (se 3. Mos. 25:8-16, 23-55). Han foreslo at verdige og ærlige fattige som ikke var i stand til å betale, ble ettergitt det beløpet de skyldte, eller at halvparten av den sum medlemmer totalt skyldte Kirken på det tidspunktet, skulle ettergis – \$ 802 000 av i alt \$ 1 604 000. Han oppfordret også alle de hellige over hele Kirken til å ettergi gjeld for personer som ikke var i stand til å betale, og lovet dem at hvis de ville ettergi andres gjeld, ville Herren gjøre det samme for dem. Han foreslo også at Kirkens medlemmer skulle samle inn 1000 kuer, 5000 sauer og skjepper med hvete som skulle foredeles blant de fattige (se Roberts, *Life of John Taylor*, 333-35).

La en elev lese for klassen president Taylors råd i siste del av «Et jubelår feires» i elevboken, (s. 52-53). Spør:

- På hvilken måte vokser man på å ettergi andres gjeld?
- Hvilke åndelige gjeldsposter kan man ha?

President John Taylor trakk seg tilbake fra offentligheten de siste årene han levde

💡 Fortell elevene at 22. mars 1882 undertegnet presidenten i De forente stater Edmunds lov, som lovfestet bøter og fengsel for alle som praktiserte flergifte. Den plasserte også registeret over alle stemmeberettigede i Utah under et føderalt kontrollorgan, kjent som Utah-kommisjonen, som hadde til oppgave å sikre at en stemmeberettiget ikke praktiserte flergifte. Hvis han gjorde det, hadde han ikke

tillatelse til å avgi stemme. Gjengi følgende uttalelse av president John Taylor under aprilkonferansen i 1882:

«Som amerikanske borgere skal vi kjempe for vår frihet, våre rettigheter og vår beskyttelse som er garantert oss i grunnloven, og uansett hvilke tiltak som iverksettes ved mobbedemokratisk påvirkning, av opprørte og urimelige menn eller ved fiendtligsinnnet lovgivning, skal vi kjempe tomme for tomme for vår frihet og våre rettigheter, så vel som for alle amerikanske borgeres og alle andre menneskers frihet og rett.» (Roberts, *Life of John Taylor*, 361-62.)

Spør: Hvorfor hadde Kirkens medlemmer så sterk tro på De forente staters grunnlov når de ble forfulgt på grunn av sin tro? (se L&p 101:80).

Forklar at i 1885 trakk Det første presidentskap seg bort fra offentligheten på grunn av forfølgelse for å praktisere flergifte. De fortsatte å lede Kirken fra forskjellige tilholdssteder i Utah. Det er bemerkelsesverdig hvor meget Kirkens ledere maktet å gjennomføre til tross for den forfølgelse de var utsatt for. Gjengi følgende beskrivelse av den belastning forfølgelsen var for president Taylor, en belastning som også de hellige følte:

«Fra den dagen [i februar 1885] for godt og vel to og et halvt år siden, da han forlot sitt hjem i Salt Lake City, fikk han ikke anledning til å gå over terskelen der igjen. Han har ikke kunnet oppleve hjemmet og dets gleder, dets hyggelige samvær og gledesfylte gjensyn. Han har levd i eksil – som en omstreifer i landet, utenfor den utvikling og det styre han har bidratt så meget til! Mens han befant seg i denne situasjonen, ble en av hans hustruer rammet av sykdom. Selv om han led store kvaler ved tanken på hennes tilstand og ønsket å se til henne og salve henne i hennes alvorlige tilstand, var hennes bolig nøye bevoktet av spioner, og selv da hun lå på dødsleiet, gjennomførte de boligen i håp om å fange ham i en felle! Hun ble derved berøvet å kunne se hans kjære ansikt, og han hadde ikke engang den fattige trøst å være tilstede eller ta del i begravelsen hennes.» (I Roberts, *Life of John Taylor*, 412-13.)

John Taylor var et forbilde på besluttsomhet og rettskaffenhet

💡 Som avslutning på leksjonen om president John Taylor kan du sammen med elevene gjennomgå avsnittet «Han døde i eksil» i elevboken (s. 55). Spør:

- Kan dere nevne eksempler fra president Taylors liv hvor han taklet «enhver sak ... modig»?
- President Taylors rådgivere kalte ham en «levende martyr for sannheten». Hvor beskrivende er dette for president Taylors liv i tjeneste?

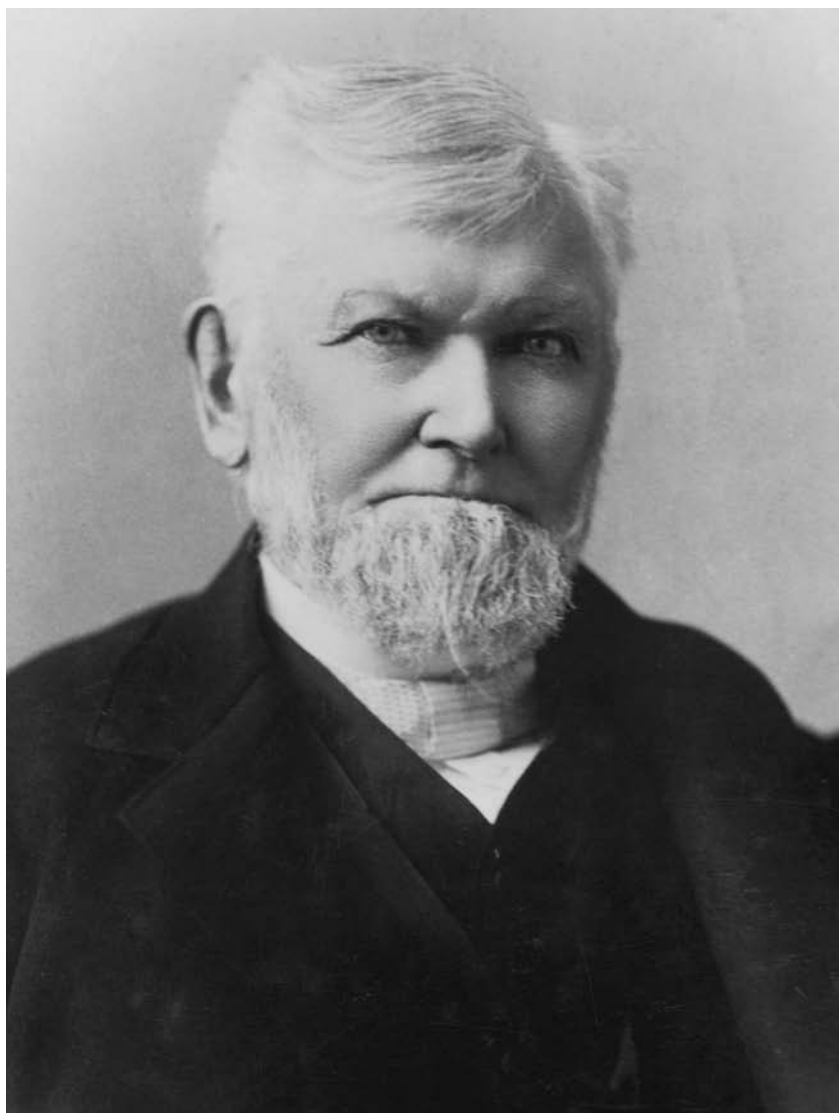
I president Taylors begravelse sa eldste Lorenzo Snow, da et medlem av De tolv apostlers quorum, som hadde virket sammen med ham i Kirkens presiderende råd, om ham:

«De siste-dagers-hellige føler at de har mistet en venn, at vi har mistet en rådgiver, at vi har mistet en av de største menn som har eksistert på jorden siden Guds Sønn – en mann hvis dyd, hvis integritet, hvis besluttsomhet om å følge rettferdighetens vei, er kjent og vel kjent.» (I Roberts, *Life of John Taylor*, 443.)

KAPITTEL 4

Wilford Woodruff

KIRKENS FJERDE PRESIDENT

© IPI

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Wilford Woodruff ble født 1. mars 1807 i Farmington, Connecticut. De første tiårene av hans liv omfattet verdensbegivenheter som Napoleons nederlag ved Waterloo i 1815 og etableringen av uavhengige stater i Latin-Amerika ved hjelp av menn som Simón Bolívar og José de San Martín. På denne tiden fortsatte den industrielle revolusjon å skape store forandringer over hele jorden. Store begivenheter skjedde over hele verden. Wilford Woodruff medvirket imidlertid i en langt større begivenhet – Kirkens gjenopprettelse og etablering. Hans dyktighet som historiker, dagbokforfatter og journalist dokumenterte gjenopprettelsen, og det han har skrevet, har vært til velsignelse for siste-dagers-hellige over hele verden.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Spørsmål om Wilford Woodruffs tidlige år.

- 💡 Be elevene å finne ut hvilke uttalelser av de nedenstående som er riktige og hvilke som er feil:
1. Kirkens fem første presidenter ble født mellom 1801 og 1814. (Riktig.)
 2. Profeten Joseph Smith var yngre enn Wilford Woodruff. (Feil: Joseph Smith ble født i 1805, Wilford Woodruff i 1807.)
 3. George Washington, USAs første president, levde fremdeles da Wilford Woodruff ble født. (Feil: George Washington døde i 1797.)
 4. USAs president Abraham Lincoln og den engelske naturforsker Charles Darwin levde på samme tid som Wilford Woodruff. (Riktig: Lincoln levde fra 1809-65 og Darwin fra 1809-82.)
 5. Thomas Jefferson var president i De forente stater da Wilford Woodruff ble født. (Riktig.)
 6. Delstaten Utah støttet president Abraham Lincoln under borgerkrigen i 1860-årene. (Feil: Utah oppnådde ikke delstatsstatus før i 1896.)

Fra sine foreldre arvet Wilford Woodruff evnen til å arbeide hardt

- 💡 Forklar elevene at Wilford Woodruffs foreldre var Aphek og Beulah Thompson Woodruff. Wilfords mor døde da han var bare 15 måneder gammel. Aphek, som hadde tre sønner, giftet seg med Azubah Hart, som senere fødte seks barn. Wilford Woodruffs forfedre var kjent som hardt arbeidende mennesker. Les følgende uttalelse av Wilford Woodruff for klassen:

«Min oldefar Josiah Woodruff levde til han var nesten 100 år og hadde jernhelse, og han utførte mye kroppsarbeid nesten helt frem til han døde...

Min bestefar Eldad Woodruff var Josiahs tredje sønn. Han ble født i Farmington, Hartford county, Connecticut, i 1751. Han var også kroppsleg sterk. Det ble sagt om ham at han arbeidet mer i mange år enn noen annen mann i Hartford county, og på grunn av overanstrengelse under tømmerhogst pådro han seg reumatisme i høyre hofte. Det førte til alvorlig lammelse, som plaget ham i flere år før han døde...

Min far [Aphhek Woodruff] var en sterk mann, og han har utført mye arbeid. Da han var 18 år gammel, begynte han å arbeide ved en bedrift som var kombinert kornmølle og sagbruk. Der var han i ca. 50 år og arbeidet mesteparten av denne tiden 18-timers dager.» («History of Wilford Woodruff», *Millennial Star*, 18. mars 1865, 167-68.)

Fortell elevene at Aphhek og Azuba Woodruff arbeidet hardt for å skaffe livets nødvendigheter for sine barn. De lærte sine barn å arbeide hardt, stå på egne ben og være selvhjulpne – egenskaper som også Wilford Woodruff tilegnet seg. Gjengi følgende uttalelse av Wilford Woodruff:

«I april 1827 overtok jeg driften av min tante Helen Wheelers kornmølle, som jeg arbeidet ved i tre år. I mai 1830 overtok jeg ledelsen av kornmøllen til herr Collins, øksefabrikanten i syd-Canton, Connecticut. Etter et år ble den revet for å gi plass til annet maskineri. I mars 1831 overtok jeg ledelsen av kornmøllen til herr Richard B. Cowles i New Hartford, Connecticut. Våren 1832 dro jeg sammen med min eldste bror, Azmon, til Richland, Oswego county, New York, og kjøpte et gårdsbruk og et sagbruk og startet egen virksomhet. («History of Wilford Woodruff», *Millennial Star*, 18. mars 1865, 168.)

Han opplevde mange farlige hendelser i sin barndom og ungdom

💡 Be elevene lese avsnittet «Han kom ut for mange ulykker i sine unge år» i elevboken (s. 58-60), og be dem nevne noen av Wilford Woodruffs uhell og livstruende hendelser. Be en elev lese høyt siste del av avsnittet. Diskuter, på grunnlag av dette, svar på følgende spørsmål:

- Hvordan påvirket Wilford Woodruffs erfaringer med disse ulykkene hans forståelse av Gud?
- Hvilke karakteregenskaper utviklet Wilford Woodruff gjennom disse erfaringene?

Han studerte Bibelen grundig

💡 I sin ungdom studerte Wilford Woodruff Bibelen og lærte hvordan den tidlige kirke var organisert. Gjengi følgende uttalelse fra Wilford Woodruff om hans søken i Skriftene i ungdommen:

«På ... sabbatsskolen leste jeg Det nye testamente. Jeg lærte vers på vers og kapittel på kapittel. Hva lærte Testamentet meg? Det lærte meg livets og frelsens evangelium. Det lærte meg om et evangelium med kraft fra himmel og på jord. Det lærte meg at Kirkens organisasjon besto av profeter, apostler, hyrder og lærere til å hjelpe og styre. Hvorfor? "For at de hellige kunne bli gjort i stand til tjenestegjerning, til oppbyggelse av Kristi legeme, inntil vi alle når frem til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde" [Efes. 4:12-13]. Dette lærte jeg, og det gjorde inntrykk på meg. Jeg trodde på det, men hadde likevel aldri hørt noen prest eller religiøs leder på jorden forkynne dette. Som ung mann var jeg tilstede på møter i omtrent alle kirkesamfunn som fantes...

Der sto jeg i min ungdom. Jeg trodde ikke at disse gaver og nådegaver var avskaffet, uten ved menneskenes barns vantro.» (*Deseret Weekly*, 6. apr. 1889, 450.)

Spør elevene:

- Hvordan forberedte Wilford Woodruff seg til å gjenkjenne og finne sannheten?
- Hva kan vi gjøre for å forberede vårt hjerte og sinn bedre til å motta kunnskap om evangeliet?

Han tok imot evangeliet

- 💡 Be klassen tenke på første gang de husker å ha hørt en tale om evangeliet, eller første gang de husker at de forsto en tale om evangeliet og følte at budskapet var sant. Forklar at Wilford Woodruff hørte evangeliet bli forkynt for første gang av et medlem av Kirken 29. desember 1833. Fortell hva han senere skrev om den erfaringen:

«For første gang i mitt liv så jeg en eldste i Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. Det var Zera Pulsipher. Han fortalte meg at han var inspirert av Herren. Han tresket korn på låven sin da Herrens røst kom til ham og ba ham stå opp og dra nordover, for Herren hadde en oppgave for ham der. Han henvendte seg til bror [Elijah] Cheney, som var hans nabo og medlem av Kirken. De gikk nesten 100 kilometer til fots ... i dyp sne, og det første stedet som de følte seg tilskyndet til å stanse ved, var min brors og mitt hus. De gikk inn i huset og snakket med min brors hustru. De fortalte henne hvem de var og hvilket ærend de hadde. De fortalte henne at de var blitt inspirert til å dra nordover, og de hadde aldri følt seg tilskyndet til å stanse før de kom til dette huset. Da de fortalte henne om sine prinsipper, sa hun at hennes mann og svoger begge trodde på disse prinsippene og hadde bedt om å finne dem i mange år. De bestemte å holde et møte i skolehuset på gården vår.

«Jeg kom hjem om aftenen, og min svigerinne fortalte meg om møtet. Jeg hadde trukket tømmerstokker fra bredden av Ontario-sjøen (jeg arbeidet med tømmer). Jeg sendte hestene mine ut på beite, stoppet ikke for å spise, men gikk til møtet. Jeg oppdaget at huset og gårdsplassen var fylt av folk. For første gang i mitt liv hørte jeg en tale om evangeliet slik eldstene i denne kirken forkynner det. Det var det jeg hadde søkt etter helt fra jeg var gutt. Jeg inviterte mennene hjem med meg. Jeg lånte Mormons bok og satt oppe hele natten og leste. Om morgenen fortalte jeg bror Pulsipher at jeg ønsket å bli døpt. Jeg hadde et personlig vitnesbyrd om at disse prinsippene var sanne. Jeg selv og min bror ... gikk frem og ble døpt – de to første i omegnen.» (I *Deseret Evening News*, 1. mars 1897, 1; endret avsnittsinndeling.)

Fortell elevene at eldste Pulsipher døpte Wilford Woodruff i en elv bare to dager etter dette første møtet, 31. desember 1833, og bekreftet ham. Spør: Hvorfor tror du Wilford Woodruff var i stand til å gjenkjenne og akseptere evangeliet så raskt?

Merk: Istedenfor å lese de foregående avsnittene, kan du vise dramatiseringen av Wilford Woodruffs omvendelse i presentasjon 2, «Det store frafallet» fra Videoen *Lære og pakter og Kirkens historie – Presentasjon 1-12* (artikkelnr. 56786 170) eller DVD'en *Lære og pakter og Kirkens historie – Presentasjon 1-22* (artikkelnr. 54012 170). Den fins også som presentasjon 1, «Søken etter sannheten» på Kirkens video *Læresetninger fra Lære og pakter og Kirkens historie* (56933 170).

Han fortalte sin venn Robert Mason om gleden over å ha funnet det gjengitte evangelium

- 💡 La elever lese de to første avsnittene under «Robert Mason fortalte ham om et syn han hadde hatt», i elevboken (s. 60-61). Oppsummer resten av denne delen.

Forklar at etter at Wilford Woodruff var blitt døpt, skrev han et brev til Robert Mason. Wilford Woodruff forklarte:

«Jeg ... fortalte ham at jeg hadde funnet Kristi Kirke som han hadde fortalt meg om. «Jeg fortalte ham om dens organisasjon og Mormons boks fremkomst, at Kirken hadde profeter, apostler og alle gaver og velsignelser, og at Kristi rikes og Kirkes sanne frukt var å finne blant de hellige slik Herren hadde vist ham i synet. Han fikk mitt brev og leste det mange ganger og behandlet det slik han hadde behandlet frukten i synet. Men han var svært gammel og døde like etterpå. Han fikk ikke leve og se noen eldste forrette evangeliets ordinanser for ham. Ved første anledning, etter at læren om dåp for de døde var åpenbart, ble jeg døpt for ham.» («Leaves from My Journal», *Millennial Star*, 23. mai 1881, 335.)

Spør elevene:

- På hvilke konkrete måter har deres liv blitt påvirket eller forandret på grunn av misjonærarbeid?
- Hva gjorde inntrykk på dere i Robert Masons beretning?
- Hvordan hjelper hans erfaring oss å forstå viktigheten av tempelarbeid?

Han hadde et sterkt ønske om å forkynne evangeliet

💡 Fortell hva Wilford Woodruff skrev om sitt sterke ønske om å dele sitt vitnesbyrd med andre så snart han hadde hørt evangeliet forkynt.

«Jeg kunne ikke få meg til å forlate huset uten å bære vitnesbyrd om sannheten for folket.» (Journal of Wilford Woodruff, 31. des. 1834, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver; ortografi og tegnsetting standardisert.)

Forklar at like etter dåpen reiste Wilford Woodruff til Missouri sammen med Sions leir. I månedene etter Sions leier vokste hans ønske om å forkynne evangeliet i den grad at han ba til Herren om å få det privilegium å reise på misjon. Les følgende uttalelse av Wilford Woodruff om hans bønn om å få reise på misjon:

«Jeg hadde et sterkt ønske om å forkynne evangeliet, som jeg ikke nevnte for mine brødre. Men en søndag aften gikk jeg ut i skogen alene og påkalte Herren i oppriktig bønn og ba om at han måtte åpne en utvei så jeg kunne reise ut og forkynne evangeliet til jordens folk. Herrens ånd bar vitnesbyrd om at min bønn var hørt og ville bli besvart. Jeg reiste meg lykkelig fra mine knær og gikk et par hundre meter før jeg traff Elias Higbee, en høyprest som jeg hadde bodd hos noen måneder. Da jeg gikk mot ham, sa han: "Bror Wilford, Herrens ånd sier meg at du skulle bli ordinert og reise på misjon." Jeg svarte: "Jeg er rede."» («History of Wilford Woodruff », *Millennial Star*, 25. mars 1865, 183.)

Fortell elevene at 5. november 1834 ble Wilford Woodruff ordinert til prest på et møte i høyrådet i Missouri, og han ble kalt på misjon til USAs sydlige delstater. Spør:

- Hvorfor tror dere Wilford Woodruff var så ivrig etter å gjøre misjonærarbeide?
- Hva kan fremtidige misjonærer gjøre for å kunne svare «Jeg er rede», slik Wilford Woodruff gjorde?

Gjennomgå delen «Han var misjonær og opplevde å bli betjent av engler» i elevboken (s. 63). Påpek at Den hellige ånds gave og kraft er tilgjengelig for alle Kirkens medlemmer. Spør: Hvordan veileder og styrker Den hellige ånd folk i deres misjonærarbeid?

Han ønsket å få en arv i det celestiale rike

Fortell elevene at Wilford Woodruff forpliktet seg selv til å bygge opp Sion. Les følgende fra hans dagbok, og be elevene finne ut hvilke forpliktelser han inngikk:

«Jeg hadde tro på at de siste-dagers-hellige skulle hellige seg selv og alt de eide til Gud for å bli rettmessige arvinger til Guds celestiale rike... og jeg overlot [meg selv og mine eiendommer] til biskopen for de Siste Dagers Helliges kirke i Clay county 31. des. 1834. Det følgende er kopi av innvielsesdokumentet:

«"Clay county, Missouri, 31. desember 1834. La det være kjent at jeg, Wilford Woodruff, slutter frivillig pakt med min Gud om frivillig å hellige og vie meg selv og alt jeg eier og har, til Herren med det formål å hjelpe til med å bygge opp hans rike og hans Sion på jorden, så jeg kan holde hans lov. Jeg legger alt frem for biskopen i hans kirke, så jeg kan være en lovlydig arving til Guds celestiale rike."» (Journal of Wilford Woodruff, 17. mars 1857.)

Spør: På hvilke måter kan dere hellige dere selv og det dere eier, til å bygge opp Guds rike?

Spør elevene hvorfor det er viktigere å behage Gud enn mennesker. Les så følgende uttalelse av Wilford Woodruff, og be elevene lytte til hans forklaring:

«Det er bedre å bli hudstrøket [få slag og bank] for vitnesbyrdet om Kristus enn å lide og falle ved våre synder og overtredelser, og deretter lide etterpå. Jeg vil heller besegle mitt vitnesbyrd med mitt blod og legge mitt legeme til hvile i graven, la min ånd gå til den andre siden av sløret og nyte en lang evighet med lys, sannhet, velsignelser og kunnskap som Herren vil skjenke enhver som holder hans lov, enn å tilbringe noen få korte år med jordisk fornøyelse, og så bli berøvet disse velsignelsene og samværet med mine venner og brødre bak sløret.» (*The Discourses of Wilford Woodruff*, red. G. Homer Durham [1946], 278-79.)

Spør: Hvordan kan et evighetsperspektiv påvirke de avgjørelser dere tar?

Han oppreiste sin hustru Phoebe fra de døde

Forklar at Wilford Woodruffs hustru, Phoebe, hadde blitt alvorlig syk mens han førte en gruppe hellige fra Maine til Illinois. Fortell historien han skrev ned om den velsignelsen han ga henne da hun var syk:

Den 3. desember var min hustru svært dårlig. Jeg tok meg av henne hele dagen, og neste dag dro jeg tilbake til Eaton [en landsby i nærheten] for å skaffe noe til henne. Hun så ut til gradvis å bli dårligere, og om kvelden syntes det som ånden forlot hennes legeme, og hun var død.

Søstrene samlet seg rundt hennes legeme og gråt, mens jeg sto sørgende og så på henne. Guds ånd og kraft begynte å hvile på meg inntil tro for første gang under hennes sykdom fylte min sjel, selv om hun lå som død foran meg.

Jeg hadde litt olje som var innviet ... i Kirtland. Jeg tok den og innviet den igjen for Herren til salving av syke. Så knelte jeg ned for Herren og ba for livet til min livsledsager, og jeg salvet henne ... Jeg la mine hender på henne, og i Jesu Kristi navn drev jeg tilbake dødens og ødeleggerens makt og befalte den samme å vike fra henne, og livets ånde å gå inn i hennes kropp.

Ånden vendte tilbake til hennes legeme, og fra den stund av var hun frisk. Vi priste alle Guds navn og ville stole på ham og holde hans bud.

Mens dette pågikk (har min hustru fortalt siden), forlot ånden hennes legeme, og hun så sitt legeme ligge på sengen og søstrene som gråt. Hun så på dem og på meg og på sitt lille barn, og mens hun stirret på denne scenen, kom to personer inn i rommet... Et av sendebudene fortalte henne at hun kunne få velge: hun kunne få hvile i åndeverdenen, eller på én betingelse kunne hun få anledning til å vende tilbake til sitt legeme og fortsette sitt arbeid på jorden. Betingelsen var at hun ville stå ved sin manns side og sammen med ham gjennomgå alle livets bekymringer, prøvelser, vanskeligheter og problemer som han ville bli kalt til å gjennomgå for evangeliets sak helt til enden. Da hun så på situasjonen til sin mann og sitt barn, sa hun: "Ja, jeg vil gjøre det!"

I det øyeblikk denne beslutningen ble tatt, hvilte troens kraft på meg, og da jeg salvet henne, kom hennes ånd inn i hennes legeme...

Om morgenen 6. desember sa Ånden til meg: "Stå opp og fortsett reisen!" Og ved Guds barmhjertighet kunne min hustru stå opp og kle på seg og gå til vognen, og vi dro videre i glede.» («Leaves from My Journal», *Millennial Star*, 3. okt. 1881, 639.)

Wilford Woodruff skrev omhyggelig denne erfaringen ned i sin dagbok

- 💡 Vis klassen en stabel med bøker med til sammen flere tusen sider. Spør elevene hvor lang tid det ville ta dem å skrive så mange dagboksider. Forklar at Wilford Woodruff skrev regelmessig dagbok over de begivenheter han var vitne til i Kirken. Noe av det han skrev, utgjør den eneste kjente oppteignelse som finnes av profeten Joseph Smiths og president Brigham Youngs taler. På et møte i 1857 talte eldste Wilford Woodruff, den gang medlem av De tolv apostlers quorum, om hva som motiverte ham til å skrive dagbok:

«Jeg har blitt ... tilskyndet til dette helt siden jeg ble medlem av Kirken. Jeg har blitt inspirert og tilskyndet til å føre dagbok og skrive om Kirkens anliggender etter beste evne. Jeg forsto ikke hvorfor jeg hadde så sterke følelser for dette i Kirkens første tid, men jeg forstår det nå. Jeg hørte sjelden bror Joseph eller De tolv forkynne eller undervise om noe prinsipp uten at jeg følte meg så utilpass som en fisk på land før jeg hadde skrevet det. Da følte jeg meg rolig. En uke etter at Joseph hadde holdt en tale, kunne jeg skrive den nesten ord for ord, og når jeg hadde skrevet den, forsvant den fra meg eller fra mitt sinn. Dette var en gave fra Gud til meg, og jeg har ført dagbok over nesten hver dag av mitt liv de siste 24 årene. Jeg kunne se hver eneste dag hva jeg hadde gjort, hvem jeg hadde vært sammen med og hva som skjedde rundt meg, og eventuelle læresetninger eller råd fra Kirkens presidentskap, unntatt i de tilfeller hvor jeg visste at rapportskrivere hadde skrevet ned talene deres, og jeg har oppfordret De tolv og alle kirkens quorumer til å skrive rapport over sine

møter og Guds handlemåte med dem, og alle menn som bærer prestedømmet, til å skrive en opptegnelse over sitt liv, spesielt over alle sine offisielle handlinger i Kirken og i Guds rike.» (Journal of Wilford Woodruff, 17. mars 1857.)

Fortell også hva han skrev ved en annen anledning:

«Jeg ønsker å si til mine unge venner at det vil være en stor velsignelse for dem og deres barn etter dem om de vil skrive dagbok over det som skjer dem og menneskene rundt dem...

”Hva skal jeg skrive?” spør du. Skriv om alt som er verdt å bevare eller om det beste du har. Hvis du begynner mens du er ung, vil det bli ganske lett for deg når du blir voksen. Hvor hyggelig vil det ikke være for deg og for dine barn når dere om 30, 50 eller 80 år fra nå av kan sette dere ned og lese om det som fant sted for deg i din barndom og ungdom! Ville dere ikke like å lese om det som skjedde med våre fedre og mødre og besteforeldre da de var unge og gjennom deres liv? Men målet er ikke så meget å få dere til å skrive dagbok mens dere er unge, som det er å få dere til å fortsette etter at dere har blitt menn og kvinner, ja, gjennom hele livet. Det er spesielt behov for dette i den generasjon dere lever i, for dere lever i en av de viktigste generasjoner som menneskenes barn noensinne har opplevd, og det er langt viktigere at dere begynner tidlig å skrive dagbok og fortsetter med det hele livet, enn at andre generasjoner skulle gjøre det.

Dere er Sions barn, og Gud har kalt deres foreldre til å bygge opp Kristi kirke og Guds rike på jorden i de siste dager, og snart vil deres foreldre være døde, og dere må innta deres plass. Dere vil bli fedre og mødre, og disse små gutter ... vil bli profeter, apostler og eldster og vil komme til å reise ut for å forkynne evangeliet, og dere vil motta Herrens ord. Da vil det være svært nødvendig at dere skriver dagbok og en beretning om Herrens handlemåte med dere.» (»Keep a Journal», *Juvenile Instructor*, 1. jan. 1867, 5.)

Gjennomgå med elevene det som står under «Han nedtegnet begivenheter og hendelser» og «Han bar vitnesbyrd om å føre dagbok og advarte fremtidige historikere» i elevboken (s. 66). Spør deretter:

- Hvorfor følte Wilford Woodruff at hans liv var blitt bevart? (Se siste avsnitt under «Han nedtegnet begivenheter og hendelser.»)
- Hvilke begivenheter kunne du skrive om i din dagbok i relasjon til Kirkens historie, som du har vært vitne til?
- Hvilke personlige fordeler har det å skrive dagbok?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Wilford Woodruff ble ofte omtalt som «Wilford den trofaste». Opp gjennom årene forkynte han evangeliet i De forente stater og i Storbritannia. Han døypte mange inn i Kirken, og han skrev tusenvis av dagboksider med opplysninger som gjenspeiler over 60 år av Kirkens historie. Han presiderte over Kirken under noen av de mest bemerkelsesverdige begivenheter i dens historie, herunder opphevelsen av praksisen med flergifte, innvielsen av Salt Lake tempel og da Utah fikk status som delstat. Wilford Woodruff var misjonær, møller, trykker, gårdbruker, pioner, koloniasator, politiker, ektemann, far, apostel og den Herre Jesu Kristi profet.

Wilford Woodruff var apostel i over 50 år før han ble Kirkens president. I 1889, det året han ble president, hadde Kirken ca. 183 000 medlemmer, 32 staver, 12 misjoner og 3 templer. Han var Kirkens president i over 9 år. I 1898, det året Wilford Woodruff døde, hadde Kirken vokst til 267 251 medlemmer, 40 staver, 20 misjoner og 4 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 631).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Han ble ordinert til apostel

☞ Forklar elevene at mens Wilford Woodruff arbeidet på Fox Islands (utenfor kysten av Maine) i august 1838, fikk han et brev fra Thomas B. Marsh om at han hadde blitt utvalgt ved åpenbaring til å fylle en av de ledige plassene i De tolv's quorum. Han ble anmodet om å komme til Missouri for å bli ordinert. Men før han rakk å komme, ble de hellige beordret ut av delstaten Missouri av guvernør Lilburn W. Boggs. Wilford Woodruff tilbragte vinteren 1838 i Illinois, og om våren sluttet han seg til de hellige i Quincy, Illinois. Derfra reiste han sammen med Brigham Young til Far West, Missouri. 26. april 1839 ordinerte Brigham Young Wilford Woodruff til apostel mens de sto på tempeltomten i Far West. Etterpå reiste de, som befalt ved åpenbaring, på misjon til Storbritannia (se L&P 118:5-6).

Han var en ivrig misjonær

☞ Spør elevene om de kjenner noen som har vært på flere enn én misjon. Fortell at Wilford Woodruff var på misjon i deler av 13 av sine første 16 år i Kirken. Han virket i det sydlige USA (1834-36), østlige USA og Fox Islands (1837-38), Storbritannia (1839-41), for annen gang i det østlige USA (1844), Storbritannia (som misjonsprezident for Europa; 1844-46), og enda en gang i det østlige USA (1848-50).

Forklar at i Kirkens tidlige år kom en stor del av de første konvertittene fra England. Wilford Woodruff og de som ble undervist av ham, påvirket tusener til å slutte seg til Kirken og komme til Kristus. Han og andre misjonærer gjorde det så bra at det innen 1851 var dobbelt så mange medlemmer av Kirken i Storbritannia (ca. 30 000) som i De forente stater (ca. 15 000). Gjengi følgende uttalelse av president Heber J. Grant om president Wilford Woodruff:

«Jeg kan bære vitnesbyrd om at Wilford Woodruff virkelig var den levende Guds tjener og en sann Guds profet. Wilford Woodruff, en ydmyk mann, omvendte og døypte hundrevis i løpet av noen få måneder i Heresfordshire i England. På

åtte måneder, så vidt jeg husker, døpte han mellom femten hundre og to tusen sjeler. Jeg tror ikke at noen annen mann som har vandret på jordens overflate, har omvendt flere sjeler til Jesu Kristi evangelium.» (I Conference Report, juni 1919, 8.)

Les og drøft «Han var på misjon i England» i elevboken (s. 65).

Spør: Hvilke faktorer, i tillegg til dåp, bidro til en vellykket misjon?

La en elev lese følgende kommentar mens de andre ser etter andre ting som viser at Wilford Woodruff var en god misjonær:

Wilford Woodruff skrev i sin dagbok følgende konklusjon i året 1840:

«Den første dagen i år 1840 befant jeg meg sammen med eldstene J. Taylor og T. Thurley om bord i lasteskipet Oxford på Atlanterhavet ... og den siste dagen sammen med eldste Kimball i ... London, den store metropolen i Storbritannia og verden. Dette har vært et viktig år for meg selv, for alle de hellige og for verden i sin helhet på mange måter. Jeg har aldri opplevd et mer interessant år enn 1840. Jeg har aldri blitt kalt på til å ofre mer eller opplevd større velsignelser. Jeg har blitt kalt på til å ofre samværet med min hustru og mine barn, jeg har ikke en eneste gang sett deres ansikter, ett av dem er tatt bort fra dette liv. (Sarah Emma er borte og jeg får ikke se henne mer i dette liv.)

Jeg har tilbragt hele året i et fremmed land og bekjempet feil med evig sannhet, møtt mange innvendinger fra syndere som motsetter seg sannheten, blitt stenet, mobbet og motsagt. Likevel har Herren velsignet meg med en stor innhøsting av sjeler som bekreftelse på mitt virke. Mange hundre har tatt imot ordet med glede og fryder seg nå over den nye og evige pakt som de hellige etterlever i et levende håp om å møtes i vår Guds celestiale herlighet. Jeg føler stor takknemlighet til min himmelske Fader for hans store godhet og kjærlighet til meg og mine brødre dette siste året, og måtte herren fortsette å være med oss i året som kommer.» (Journal of Wilford Woodruff, 31. des. 1840, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges arkiver; ortografi og tegnsetting standardisert.)

Blant «fruktene av [hans] arbeid» som er nevnt for året, nevner eldste Woodruff disse detaljene: I årets løp tilbakela han 7192 kilometer, holdt 230 møter, var tilstede på 14 konferanser, døpte 336 personer og deltok i dåp av 86 andre, bekreftet 420 personer og deltok i bekreftelse av 50 andre, ordinerte 18 eldster, 97 prester, 34 lærere, 1 diakon, velsignet 120 barn, salvet 120 syke, hjalp til med å samle inn £1000 til trykking av *Millennial Star*, 3000 eksemplarer av salmeboken og 5000 eksemplarer av Mormons bok og hjalp 200 medlemmer av Kirken å emigrere til Nauvoo og Iowa, skrev 200 brev, mottok 112 brev og opplevde 4 møter med mobber. (Se Journal of Wilford Woodruff, 31. des. 1840.)

Spør elevene:

- Hva sier denne beskrivelsen om Wilford Woodruffs innsats som misjonær?
- Hvilke karakteregenskaper hjalp Wilford Woodruff i Herrens verk?

Joseph og Hyrum Smith led martyrdøden mens Wilford Woodruff var på misjon

Be elevene tenke på hvor tungt det var å høre om en kjær persons død mens man er langt borte fra hjemmet. Forklar at profeten Joseph Smith og hans bror Hyrum

døde som martyrer 27. juni 1844, mens de fleste av De tolv apostlers quorum var på misjon.

Noen uker senere skrev eldste Woodruff i dagboken sin:

«Jeg har ikke felt en tåre etter at jeg hørte om profetenes død, før i dag morges, men hele min sjel har vært som en stålbundet.

Eldste B. Young kom til Boston i morges. Jeg fulgte ham til 57. Temple Street og tok inn hos søster Vose. Bror Young tok sengen og jeg den store stolen, og her skjulte jeg mitt ansikt og for første gang ga jeg utløp for min sorg over Kirkens profet og patriark, Joseph og Hyrum Smith, som var blitt myrdet av en fiendtlig mobb. Etter å ha badet i en flom av tårer, følte jeg meg fattet.» (Journal of Wilford Woodruff, 17. juli 1844.)

Joseph Smith ga rikets nøkler til De tolv

 Forklar at på det siste møtet med profeten Joseph Smith før apostlene reiste på misjon, instruerte han dem angående videreføringen av arbeidet etter hans død. La en elev lese følgende uttalelse av Wilford Woodruff for klassen:

«Jeg forstår nå at profeten Joseph var fullstendig klar over at dette var det siste møte vi ville ha sammen her på jorden. Vi hadde mottatt vår begavelse. Vi hadde fått alle de velsignelser beseglet på våre hoder som noensinne var gitt til apostlene eller profetene på jordens overflate. Ved denne anledning reiste profeten Joseph seg og sa til oss: "Brødre, jeg har ønsket å leve lenge nok til å se dette tempel bli bygget. Jeg kommer ikke til å oppleve det, men dere vil. Jeg har beseglet på deres hoder alle nøklene til Guds rike. Jeg har beseglet på dere alle de nøkler, krefter og prinsipper som himmelens Gud har åpenbart til meg. Uansett hvor jeg måtte dra eller hva jeg måtte gjøre, så hviler nå riket på dere."

Så hvordan har det seg at vi, som apostler, ikke hadde forstått at Guds profet skulle bli tatt bort fra oss? Men vi forsto det ikke. Apostlene på Jesu Kristi tid kunne ikke forstå hva Frelseren mente da han sa til dem: "Jeg går bort. For dersom jeg ikke går bort, kommer ikke talsmannen til dere." Heller ikke forsto vi hva Joseph mente. "Men," sa han da han hadde gjort dette, "dere Guds Lams apostler, mine brødre, på deres skuldre hviler dette rike. Nå må dere krumme ryggen og bære riket videre." Og han kom også med denne svært uvanlige bemerkning: "Hvis dere ikke gjør det, vil dere bli fordømt."

Jeg er den siste gjenlevende som hørte disse ordene. Og han sa sannheten. For ville ikke enhver som har holdt Guds rikes nøkler eller et apostelembede i denne kirke, ha vært under fordømmelse, og ville ikke Guds vrede ha hvilt på dem hvis de hadde fraveket disse prinsipper eller fornektet dem og vendt seg bort fra dem og slått inn på sine egne veier istedenfor å ivareta Herrens verk som var overlatt i deres hender?» (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 71-72.)

Spør: Vil en verdig prestedømsbærer som dør, fortsatt ha prestedømmet i ånderverdenen? Les og diskuter så følgende uttalelse av Wilford Woodruff:

«Det samme prestedømme eksisterer på begge sider av sløret. Enhver mann som er trofast, er i sitt quorum der. Når en mann dør og hans legeme legges i

graven, mister han ikke sin stilling. Profeten Joseph Smith hadde nøklene til denne evangelieutdeling på denne siden av sløret, og han vil inneha dem gjennom utallige evighetens tidsaldre. Han gikk inn i ånderverdenen for å åpne fengselsdørene og for å forkynne evangeliet til de millioner av ånder som befinner seg i mørke, og alle apostler, syttier, eldster etc. som døde i troen, vil, så snart de kommer over på den andre siden, tre inn i tjeneste, og der er tusen ganger mer å forkynne der enn det er her.» (*Discourses of Wilford Woodruff*, 77.)

Spør elevene: Hvilke nøkler innehar Joseph Smith i all evighet? (Nøklene til denne evangelieutdelingen.)

Wilford Woodruff forsto viktigheten av templer og tempelordinanser

💡 Spør elevene hva som er viktigst av alle deres materielle eiendeler. Spør så: Hvorfor betrakter siste-dagers-hellige åndelige velsignelser som mer verdifulle enn materielle eiendeler?

Forklar at de siste-dagers-hellige arbeidet hardt for å fullføre Nauvoo tempel så de kunne motta begavelsen. Så snart templet sto ferdig, arbeidet president Brigham Young og andre ledere til langt på kveld med å forrette ordinansene til verdige medlemmer før de forlot sitt vakre tempel. De ofret meget for å bygge det, men de visste at de snart ville måtte forlate det.

Spør elevene hva de tror det betyr for siste-dagers-hellige pionerer at tempelordinanser igjen kan utføres i et tempel i Nauvoo. Fortell hva eldste Wilford Woodruff, den gang medlem av De tolv apostlers quorum, sa etter innvielsen av det første Nauvoo tempel:

«Tidlig på kvelden gikk jeg tilbake til templet, og iført prestedømmets kappe, innviet jeg sammen med eldste Orson Hyde og rundt 20 andre av Israels eldster, det Herrens tempel som var blitt bygget av Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige til Hans hellige navn. Vi hadde en interessant stund. Tross de mange falske profetier fra Sidney Rigdon og andre om at taket ikke ville bli lagt og at Herrens hus heller ikke ville bli ferdig, og truslene fra mobben om at vi ikke skulle få innviet det, hadde vi likevel gjort begge deler... Som avslutning på innvielsen hevet vi våre stemmer i et forenet hosiannarop til Gud og Lammet som steg opp til himmelen til glede og trøst for våre hjerter. Vi ba for Israels leir, for godt vær og at vi ikke måtte bli forstyrret av noen mobb før innvielsen var over. Jeg gikk hjem, takknemlig for å kunne ha vært med på innvielsen av Herrens tempel.» (*Journal of Wilford Woodruff*, 30. apr. 1844.)

Kirkens medlemmer fikk et nytt hjem i Saltsjødalen

💡 Minn elevene om at de siste-dagers-hellige hadde lidd bitre forfølgelser og blitt fordrevet fra sine hjem. I 1847 dro de til en dal som mange utforskere mente var helt ubeboelig. Men de var likevel fast bestemt på å finne et sted hvor de kunne leve i fred, langt unna mobber og korrupte ledere som søkte å utrydde dem. De skapte et nytt hjem i Store Saltsjødalen. Selv om noen utforskere mente området var for tørt og ufruktbart, så pionerene det som et tilfluktssted fra forfølgelse. Les hva eldste Woodruff skrev om sitt førsteinntrykk av dalen 24. juli 1847:

«Dette er en viktig dag i min livshistorie og Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helliges historie. På denne viktige dagen, etter å ha tilbakelagt 10 kilometer fra leiren vår gjennom den dype fjelldalen som ender i et trangt gjel sammen med den siste elven, hadde vi fritt utsyn over den store dalen, Salt Lake, det lovede land som ved Guds hånd var forbeholdt de hellige som et hvilested, der en del av Guds Sion vil bli bygget. Vi stirret i undring og beundring utover den enorme, fruktbare dalen som strakte seg i 40 kilometers lengde og 26 kilometers bredde, kledd i tykk, grønn vegetasjon. Midt i lå en stor sjø med salt vann... der kunne vi se store øyer og fjell som raget mot skyene, og vi så den praktfulle dalen med de beste vannkilder, små elver og bekker av forskjellig størrelse som alle ga liv til sprettende ørret og annen fisk på sin vei ut i Store Saltsjø. Det skal være sikkert at vi følte stor glede da vi etter en hard tørn fra Winter Quarters på 1900 kilometer over slettene ved elven Platte, bratte stigninger over Black Hills og Rocky Mountains og brennende sand gjennom uendelige sage-strekninger, myrlendte dalsøkk, fjellkløfter og stubber og stener, kunne skue den vidstrakte dalen omgitt av en fullendt kjede av evige åser og fjell med evig sne, med utallige topper lik pyramider som rager mot himmelen. Det var det mest praktfulle og opphøyde syn som vel fantes på jordkloden. Gode fremtidsvyer passerte i rask rekkefølge for vårt indre mens vi så for oss at om ikke mange år ville Herrens hus stå på toppen av fjellene mens dalene ville være forvandlet til frukthage, vinmark, hager og åkrer av Sions innbyggere, og banneret ville folde seg ut så nasjoner ville samles hit.» (Journal of Wilford Woodruff, 24. juli 1847.)

Oppfordre klassen til å synge tredje vers av «Kom, hellige» (*Salmer*, nr. 26). Spør så: Hvorfor tror dere de hellige var villige til å slite seg gjennom en så lang og vanskelig reise og bosette seg i en dal som andre mente var tørr og ubeboelig?

Wilford Woodruff likte å fiske

💡 Fortell at fiske var en av yndlingshobbyene til Wilford Woodruff. I elven som førte vannkraft til hans fars sagbruk, i ørretelvene i England og fjellbekkene i Rocky Mountains, fant Wilford Woodruff stor glede i å fiske. Han lærte å fiske med flue i England og ble senere anerkjent blant de tidlige pionerene som en av de beste fluefiskerne.

Spør: Hvilken verdi har avkobling når det gjelder å hamle opp med alt som kreves i en travel hverdag?

Forklar at i 1892 skrev den da 85 år gamle president Woodruff et brev til tidsskriftet *Forest and Stream* fra en avslappende campingtur i Uintah-fjellene i Utah. I dette brevet fortalte han om sin interesse for fiske:

«Jeg ble født ... ved bredden av en ørretelv som hadde gitt vannkraft til en kornmølle og et sagbruk som min bestefar og far hadde eid i mange år. Så snart jeg var gammel nok til å bære en fiskestang, begynte jeg å fiske ørret, og det har jeg fortsatt med fra tid til annen i nesten 80 år.

Jeg tilbragte flere år av mitt liv i Ashland, Oswego county, New York, ved østbredden av Lake Ontario. Mens jeg oppholdt meg der, var jeg en morgen med på å fiske 500 laks – svært få var under 9 kilo, og noen veide 18 kilo. Min første erfaring med fluefiske etter ørret og laks hadde jeg i England og Skottland i 1845. («Utah Fish and Game Notes», *Forest and Stream*, 22. sep. 1892, 249.)

Wilford Woodruff etterfulgte John Taylor som Kirkens president

Fortell at den 26. juli 1887 var eldste Wilford Woodruff i Sanpete county, Utah, da han fikk vite at president John Taylor var død i Kaysville, Utah. Les Wilford Woodruffs dagbokinnføring, der han gir uttrykk for sine følelser over president Taylors død. Be elevene høre etter for å oppdage eksempler på den ydmykhet han følte da det gikk opp for ham at han skulle lede Kirken.

«President John Taylor døde i dag klokken 5 minutter på 8, og dermed hviler ansvaret for å ta hånd om Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige på mine skuldre som president for Kirken eller president for De tolv apostler, som er Kirkens presiderende myndighet i fravær av Det første presidentskap. Dette setter meg i en meget særegen situasjon, en posisjon som jeg aldri har søkt i hele mitt liv. Men ifølge Guds forutseenhet er den lagt på meg, og jeg ber Gud min himmelske Fader gi meg den guddommelig hjelp jeg trenger i mitt ansvar. Det er en stor og ansvarsfull stilling for enhver mann og en stilling som krever stor visdom. Jeg hadde aldri ventet å overleve president Taylor... Men det har skjedd... Jeg kan bare si: Forunderlige er dine veier, o Herre Gud Den allmektige, for du har i sannhet utvalgt det som er svakt i verden til å utføre ditt verk på jorden. Må din tjener Wilford være beredt til det som måtte vente ham på jorden, og ha kraft til å utføre alt som Gud i himmelen krever av hans hånd. Jeg ber om denne velsignelse fra min himmelske Fader i Jesu Kristi, den levende Guds Sønnns navn.» (Journal of Wilford Woodruff, 26. juli 1887.)

Han utstedte Manifestet ved åpenbaring

En av de mest utfordrende epoker i Kirkens historie var da Kirkens medlemmer sto overfor enorm forfølgelse for å praktisere flergifte. Herren åpenbarte til president Wilford Woodruff hva som ville skje med de hellige hvis de fortsatte denne praksis. Herren befalte president Woodruff å si til de hellige «at de ikke skal inngå ekteskap som er forbudt ved landets lov» (Offisiell erklæring – 1).

Studer sammen med elevene «Manifestet ble mottatt ved åpenbaring» og «Gud står ved roret» i elevboken (s. 68-70). Del klassen i to og be hver gruppe lese og gi en oppsummering av et av disse avsnittene, og fortelle hva de lærte.

Fortell hva president Wilford Woodruff sa om sin beslutning om å følge Herren:

«Jeg ønsker å si til hele Israel at det tiltak jeg har truffet med hensyn til å utstede dette manifestet, ikke er truffet uten oppriktig bønn til Herren. Jeg skal snart gå inn i ånde verdenen, lik andre menn på min alder. Jeg venter å møte min himmelske Fader ansikt til ansikt – min ånds Fader. Jeg venter å møte Joseph Smith, Brigham Young, John Taylor og apostlene ansikt til ansikt, og hvis jeg skulle ha tatt et standpunkt i noe som ikke er behagelig i Guds øyne, eller for himmelen, ville jeg heller gått ut og blitt skutt. Jeg er ikke bedre enn andre menn. Jeg er ikke uvitende om de følelser som har blitt opptent på grunn av den kurs jeg har fulgt. Men jeg har gjort min plikt, og den nasjon vi er en del av, må være ansvarlig for det som er gjort i forhold til dette prinsippet.» (Deseret Weekly, 18. okt. 1890, 552.)

Spør: Hvorfor er det viktig å være mer opptatt av å behage Gud enn av å behage mennesker?

President Wilford Woodruff mottok åpenbaring for å veilede Kirken

- 💡 Forklar at president Wilford Woodruff lærte Kirkens medlemmer at vedvarende åpenbaring var nødvendig for Kirkens fremgang. Gjengi litt av eller hele følgende uttalelse av president Woodruff:

«Jeg ønsker å si til de siste-dagers-hellige at vi lever i en meget viktig generasjon. Vi er velsignet med kraft og myndighet, ved at vi har Det hellige prestedømme ved Guds befaling, til å stå på jorden og forløse både levende og døde... Herren ville ikke tillate meg å inneha denne stillingen en eneste dag i mitt liv hvis jeg ikke var mottagelig for Den hellige ånd og Guds åpenbaringer. Det er for langt på dag for denne Kirken å stå uten åpenbaring. Ikke bare skulle Kirkens president ha denne gave og gi den til folket, men hans rådgivere og apostlene og alle menn som bærer Det hellige prestedømme – såfremt de foredler sitt kall, skulle ha denne gave for sin egen del og til hjelp i sine plikter, selv om de kanskje ikke vil bli kalt på til å gi åpenbaringer for å lede og veilede Kirken...

Jeg ønsker å si som president for Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige at vi nå skulle stå på og få fremgang. Vi er ikke ferdige med å motta åpenbaring. Vi er ikke ferdige med å utføre Guds verk... Vi har fått profeter og apostler. President Young, som etterfulgte president Joseph Smith, ledet oss hit. Han la til rette for disse templene og oppfylte formålene med sitt kall og embede. Han la grunnmuren til det praktfulle templet i dette kvartalet, så vel som andre i Israels fjell. Hvorfor? For at vi kunne iverksette disse prinsipper for de dodes forløsning. Han utførte alt som Gud krevde av hans hånd. Men han mottok ikke alle de åpenbaringer som henhører til dette verk, det gjorde heller ikke president Taylor eller president Wilford Woodruff. Det vil ikke være noen ende på dette verket før det er fullendt.» (*Millennial Star*, 21. mai 1894, 324-25.)

Forklar at president Wilford Woodruff mottok en åpenbaring for å klargjøre hvordan tempelarbeid skulle utføres. I Kirkens tidligste tid ble noen *adoptert* ved besegling i templet til trofaste ledere som ikke var av deres slektslinje. Praksisen med besegling utenfor ens egen familie var vanlig frem til 8. april 1894, da president Woodruff ga følgende erklæring:

«Jeg har ikke vært tilfreds, heller ikke president [John] Taylor og ingen annen mann siden profeten Joseph som har besørget adopsjonsordinansen i vår Guds templer. Vi har følt at det var mer som skulle åpenbares om dette emnet enn vi hadde mottatt. Det ble gitt oss åpenbaringer i St. George tempel, som president Young fremla for Guds kirke. Det ble gjort forandringer der, og vi har fortsatt forandringer å gjøre for å tilfredsstille vår himmelske Fader, tilfredsstille våre døde og oss selv. Jeg vil fortelle dere om noen av dem. Jeg har bedt angående denne saken, det samme har mine brødre. Vi har, som president Taylor sa, følt at vi må få mer åpenbaring om besegling i henhold til loven om adopsjon. Og hva går disse forandringene ut på? En av dem er prinsippet adopsjon. Da praksisen med adopsjon av menn og kvinner i Nauvoo tempel begynte, ble svært mange personer adoptert til forskjellige menn som ikke var av deres fedres slektslinje...

Hva føler Israel? De har følt at de ønsket å bli adoptert til noen... Da jeg fremla dette for herren for å få vite hvem jeg skulle bli adoptert til (vi ble den gangen

adoptert til profeter og apostler), sa Guds ånd til meg: "Har du ikke en far som avlet deg?" "Jo, det har jeg." "Så hvorfor ikke hedre ham? Hvorfor ikke bli adoptert [beseglet] til ham?" "Jo," sier jeg, "det er riktig." Jeg ble [beseglet] til min far og skulle ha sørget for at min far ble beseglet til sin far og så videre bakover. Og det jeg vil at enhver som presiderer over et tempel, skal se til blir utført fra nå av og for evig, med mindre Den allmechtige Herre befaler noe annet, er at hver mann blir [beseglet] til sin far. Når en mann mottar begavelsen, [besegl] ham så til hans far – ikke til Wilford Woodruff eller til noen annen mann utenfor hans fedres slektslinje. Det er Guds vilje for dette folket...

I mine bønner åpenbarte Herren til meg at det var min plikt å si til hele Israel at de skulle iverksette dette prinsipp, og for å oppfylle åpenbaringen fremlegger jeg det for dette folk. Jeg sier til alle menn som arbeider i disse templene, iverksett dette prinsippet, så vil vi ta et skritt fremover i forhold til det vi har gjort tidligere. Jeg og mine rådgivere snakket om dette og var samstemte i det, og deretter fremla vi det for de apostlene som var her... og Herren åpenbarte til hver av disse menn – og de ville bære vitnesbyrd hvis de skulle ha talt – om at dette var Herrens ord til dem. Jeg har aldri opplevd noe i mitt liv her i Kirken som det har vært større enighet om enn nettopp det prinsippet. De følte alle at det var riktig og at det er vår plikt... Guds ånd vil være med oss i dette. Vi ønsker at de siste-dagers-hellige fra nå av skal spore sine slektslinjer så langt tilbake som de kan, og bli beseglet til sine forfedre og -mødre. Besegl barn til deres foreldre, og før denne kjeden bakover så langt dere kan.» (*Millennial Star*, 337-39.)

La en elev lese 9. trosartikkel. Spør så:

- På hvilken måte gjenspeiler president Woodruffs lære om adopsjon den 9. trosartikkel?
- Hvorfor tror dere læren om vedvarende åpenbaring er så vesentlig?

Innvielsen av Salt Lake tempel inspirerte de hellige til slektsgransking

 Oppfordre klassen til å slå opp på Lære og pakter 110:13-15, og få en til å lese disse versene. Spør: På hvilke måter har barnas hjerter blitt vendt til deres fedre?

Forklar at innvielsen av Salt lake tempel i 1893 og president Wilford Woodruffs åpenbaring om tempelbeseglinger ga støtet til opprettelsen av Genealogical Society of Utah. Denne organisasjonen gjorde opptegnelser tilgjengelig for medlemmer som gjorde det mulig for dem å søke etter sine forfedre.

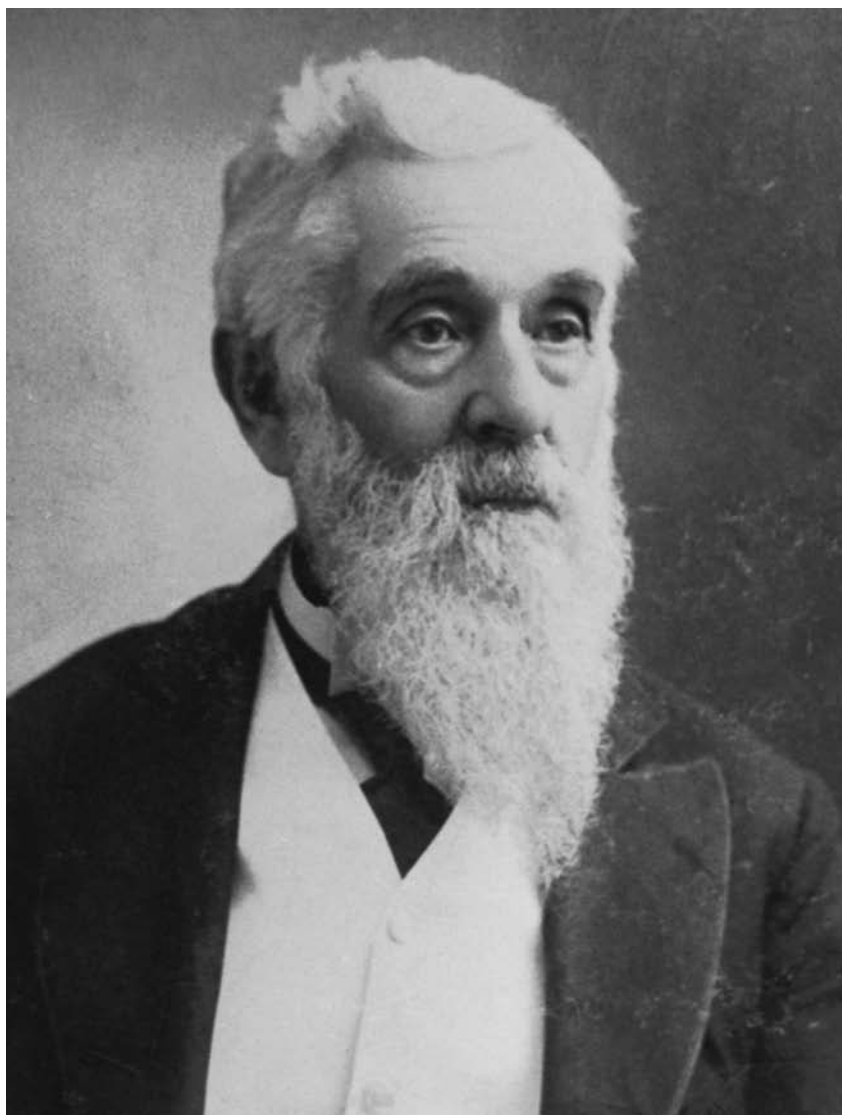
Spør: Hvordan kan du utføre tempelarbeid for dine forfedre på dette tidspunkt i livet?

La en elev kort fortelle om sine følelser for slektsarbeid. Oppfordre elevene til å begynne på et slekthistorisk felt kommende uke – innhente navn på forfedre, begynne å skrive personlig historie, intervju sine foreldre eller besteforeldre om deres liv, osv.

KAPITTEL 5

Lorenzo Snow

KIRKENS FEMTE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Lorenzo Snow ble født i Ohio 3. april 1814, var store deler av verden i krig. De forente stater kjempet mot Storbritannia. Frankrike var midt oppe i Napoleonskrigen i Europa. Uavhengighetskriger pågikk i Latin-Amerika.

Lorenzo Snow var seks år gammel i 1820 da profeten Joseph Smith mottok Det første syn i Den hellige lund. Seksten år senere ble Lorenzo døpt i Kirtland, Ohio, 22 år gammel.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Lorenzo Snows foreldre oppmuntret til ansvarlighet og et åpent sinn

💡 Oppsummer det innledende avsnittet og «Han lærte å ta ansvar i unge år» i elevheftet (s. 76). Fremhev at Lorenzo Snow lærte å ha oppsyn med familiens gårdsbruk i farens fravær. Spør: Hvordan kan arbeidet på gården ha forberedt Lorenzo Snow til ansvarsoppgaver senere i livet?

Sammenlign Lorenzo Snows liv i hjemmet, slik det er beskrevet i «Han ble opplært til medfølelse, storsinnethet og toleranse» i elevboken (s. 76), med følgende råd fra president Gordon B. Hinckley. Be elevene sitere hvordan familien Snow praktiserte de samme prinsipper som president Hinckley understreker.

«Hver av oss er et enkeltindivid. Hver av oss er forskjellig fra andre. Vi må vise respekt for disse forskjellene.» (*Teachings of Gordon B. Hinckley* [1997], 661.)

«Vi må arbeide hardere for å bygge opp gjensidig respekt, en tålmodig holdning, og ha toleranse for hverandre uansett hvilke læresetninger eller filosofier vi måtte forfekte. Disse kan dere og jeg være uenige i. Men vi kan være det på en respektfull og sivilisert måte.» (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, 665.)

La en elev lese 11. trosartikkel. Spør så:

- Hvordan kan vi respektere andre også når vi er uenig med dem?
- Hvorfor er respekt for andre en viktig del av de siste-dagers-helliges væremåte?

Lorenzo Snow lærte om evangeliet av det eksempel og de læresetninger han oppfattet fra Kirkens medlemmer

💡 Forklar elevene at misjonærer fra Kirken i det nærliggende Kirtland, Ohio, kontaktet og underviste familien Snow. Det førte til at Lorenzo Snows mor og hans søster Leonora ble døpt i 1831. Hans søster Eliza ble døpt i 1835. På den annen side viste Lorenzo liten interesse for læren i mange år. Han bestemte seg for å gå på skole i Oberlin, Ohio, og la ut på den 80 kilometer lange reisen. Underveis møtte han David W. Patten, en av de første apostler i denne evangelieutdeling.

La en elev lese følgende beretning om hvilken virkning dette møtet hadde på Lorenzo Snow, slik hans søster Eliza R. Snow har beskrevet det:

«På vei til Oberlin kom min bror tilfeldigvis sammen med David W. Patten. Det skjedde ved en tilfeldighet som han ofte omtaler som en av de tilsynelatende

ubetydelige hendelser i et menneskes liv, men som setter uutslettelig spor. Denne herremannen var en av de tidlige forsvarere av evangeliets fylde... Under samtalen med ham ble min bror meget imponert over den dybde og skjønnhet som preget det filosofiske resonnement som denne inspirerte eldste syntes å være fullkomment fortrolig med... Fra den tid av ble det åpnet et nytt felt, med en ny rekke refleksjoner, for min brors sinn, og det har aldri blitt visket ut.» (*Biography and Family Record of Lorenzo Snow* [1884], 4.)

Spør noen elever om de kan fortelle om et møte med en som til å begynne med ikke syntes å ha noen betydning, men som senere viste seg å bli svært viktig i deres liv. Les følgende uttalelse av eldste Neal A. Maxwell, som var medlem av De tolv apostlers quorum, angående vår omgang med andre:

«Det forekommer ofte, blant mange andre prisverdige velsignelser, at livet sørger for at vi gjensidig påvirker og påvirkes av mange andre, så mange at vi knapt kan telle dem. Og likevel, hvorfor skulle det overraske oss? Bruker vi ikke noen gang uttrykk som "straks venner" og "besjelede ånder"? Når det kommer til stykket, utgjør personer innen våre individuelle påvirkningssfærer definitivt vår spesielle del av menneskeheten – dem som Gud forventer at vi spesielt skal elske og tjene. Innenfor våre kryssende sfærer, uansett omfang og utbredelse, ligger det mange ubenyttede anledninger til tjeneste, "i overflod" (L&P 104:17). Våre kryssende sfærer gir mange anledninger og kan gi utallige velsignelser ... Hva betegner disse gjensidig påvirkende forholdene? Det er sikkert at Gud er med i den minste detalj av vårt liv, i den grad vi tillater ham det.» (*One More Strain of Praise* [1999], 97, 103.)

Spør: Hva kan du gjøre for å ha kjærlighet til og tjene menneskene innenfor din «spesielle del av menneskeheten»?

Del klassen i tre grupper og be hver gruppe forberede en kort muntlig rapport på grunnlag av følgende avsnitt i elevboken: «Hans mor og to søstre konverterte» (s. 76-77), «Han var åpen og mottagelig for Kirken» (s. 77) og «Han iakttok medlemmene omhyggelig før han godtok dåp» (s. 77). Før rapportene kan du gjerne oppfordre eventuelle elever som ikke har vokst opp i et siste-dagers-hellig hjem, til å fortelle kort hvordan de lærte evangeliet å kjenne. Hvis det ikke er noen elever med slik bakgrunn, kan du fortelle om en du kjenner som ble kjent med Kirken. La så en representant for hver gruppe avlegge rapport om Lorenzo Snøws konvertering. Spør elevene:

- Hvordan kan det eksempel Kirkens medlemmer viser, være like viktig i konverteringsprosessen som at evangeliet er sant?
- Hvordan kan Kirkens medlemmer best oppmuntre familiemedlemmer til å lytte til evangeliets budskap?

Be elevene tenke over det eksemplet de har vært i ord og handling for dem som ikke er medlem av Kirken. Hvis de føler at det trengs forandring, oppfordrer du dem til å sette seg mål og foreta forandringer i sin livsførsel.

Lorenzo Snow fikk et sterkt vitnesbyrd gjennom Den hellige ånd

- 💡 Gjennomgå med elevene de to første avsnittene under «Han studerte, ble døpt og mottok et vitnesbyrd om gjenopprettelsens sannhet» i elevboken (s. 77-78). Be

dem oppsummere grunnene til at Lorenzo Snow bestemte seg for å bli døpt. Spør så: Hva håpet Lorenzo Snow å motta ved å bli døpt?

Be en elev lese høyt 3. Nephi 11:32-35 og 3. Nephi 12:1-2. Spør: Hva betyr dåp «med ild og med Den Hellige Ånd»?

La en elev lese høyt de resterende avsnittene av «Han studerte, ble døpt og mottok et vitnesbyrd om gjenopprettelsens sannhet» om Lorenzo Snows beretning om sin konvertering, i elevboken (s. 77-78). Spør så elevene:

- Hvordan fikk Lorenzo Snow «fullkommen kunnskap» om de prinsipper i evangeliet som han hadde akseptert ved å bli døpt?
- Hvorfor krever et vitnesbyrd fra Den hellige ånd anstrengelse fra den som søker det?

Lorenzo Snow hadde et sterkt ønske om å være misjonær

💡 Inviter hjemvendte misjonærer eller elever som forbereder seg til misjon, til å fortelle hva som motiverte dem til å ta imot eller ønske å få et kall til å tjene. Les «Han ønsket å tjene Gud» i elevboken (s. 78-79) og be elevene lytte for å finne ut hva som motiverte Lorenzo Snow til å reise på misjon.

Spør: Hvorfor søkte Lorenzo Snow det privilegium å tjene som misjonær? Gjennomgå så «Viktige begivenheter i Lorenzo Snows liv» i elevboken (s. 76) og merk dere hans misjonærtjeneste.

La elever lese Lære og pakter 4, og spør:

- Hva gjør oss kvalifisert til å være misjonærer?
- Hvordan kan vi forberede oss til å tjene Herren bedre?
- Hvordan kan en misjon påvirke resten av deres liv?

Herren beskyttet Lorenzo Snow i misjonærarbeidet

💡 Gjengi følgende brev fra Lorenzo Snow til hans tante, der han beskriver reisen over havet fra New York til Liverpool i England.

«Det tok 42 dager å krysse havet, og i løpet av denne tiden kom vi ut for tre fryktelige stormer – stormer som erfarne sjøfolk sa var svært farlige. Ukjent som jeg var med de turbulente bølgene, hadde jeg ikke noe sammenligningsgrunnlag, men ved et par tilfeller var det mildest talt svært skremmende. Det overrasket meg ikke at menn, kvinner og barn som ikke hadde lært å stole på Gud, vred seg i hendene og led fryktens kvaler og gråt. Jeg stolte på Ham som skapte havene og definerte deres grenser. Jeg var der i Hans ærend...

Nå da stormen har lagt seg og det store dypets favn har roet seg ... pløyer skipet igjen bølgene stolt og elegant, og alle gleder seg og er takknemlige.» (I Snow, *Biography and Family Record*, 49-50.)

Fortell elevene at kort tid etter at han ankom Storbritannia, ble eldste Snow beskikket til å presidere over Kirken i London. Kirken hadde betydelig vekst i denne tiden. Men, siden suksess ofte følges av motstand fra Satan, opplevde eldste Snow snart motstand fra en usynlig ond makt. Fortell denne historien som hans søster Eliza har skrevet ned:

«Etter at han hadde gått til sengs om kvelden, ble han vekket av en fryktelig støy. Det så ut som alle møblene i rommet var satt i bevegelse, de fór frem og tilbake og mot hverandre i fryktelig raseri, og søvn og hvile var komplett umulig.

Han utholdt dette useremonielle besøket i flere netter idet han tenkte at dette var vel den siste, at de besøkende ville forsvinne like ubedt som de kom, inntil det gikk opp for ham at så lenge han uten innsigelse fant seg i deres aggresjon, ville de fortsette. Noe måtte gjøres. Han måtte forlange å være herre i eget hus.

Følgelig, etter en dags faste og før han knelte i bønn, som han hadde for vane å gjøre før han la seg for natten, leste han høyt et kapittel i Bibelen. Deretter irettesatte han, i Jesu av Nasarets navn og i kraft av Det hellige prestedømme, åndene og befalte dem å forlate huset – gikk til sengs og ble ikke forstyrret mer. Men disse åndene lot seg ikke avskrekke av ett nederlag. Det gikk ikke lang tid før flere av Kirkens medlemmer ble fiendtlig stemt og gjorde åpent opprør i den grad at det ble smertelig nødvendig å utelukke mange.» (Snow, *Biography and Family Record*, 54.)

Forklar at til tross for at de fortsatt hadde motstand i proselytteringsarbeidet, fortsatte Kirken å vokse og ha fremgang. Seks måneder etter at eldste Snow var blitt beskikket til å lede Kirken i London, hadde medlemstallet økt fra under 100 til 220 medlemmer. Spør elevene:

- Hva kunne ha blitt resultatet av eldste Snows opplevelse med den onde hvis han hadde blitt skremt eller manglet tro?
- Hva har dere opplevd av motstand eller forfølgelse for deres tros skyld?
- Hvorfor får vi prøvelser selv når vi lever rettferdig?

Spør elevene hvordan de ville besvare følgende spørsmål fra en gruppe 12 år gamle diakoner: «Med alle de farer som fins i verden, hvorfor skulle vi i det hele tatt planlegge å reise på misjon?» Vis så til Lære og pakter 35:13-14 og 84:88 og gjengi følgende uttalelse av eldste M. Russell Ballard i De tolv apostlers quorum:

«Våre misjonærer har ikke deltatt i dette store verk uten å møte alvorlige utfordringer, trengsler og vanskeligheter. Misjonærenes foreldre har alltid vært oppmerksomme på risikoen for å miste en av sine kjære på misjonsmarken på grunn av ulykke eller sykdom. Nå må vi tilføye den risiko som mulige terrorhandlinger utgjør...

Men ... foreldre og fremtidige misjonærer har ingen grunn til å frykte eller tro at det er spesielt farlig eller risikofyllt å være misjonær... Misjonærer ... er langt mindre utsatt for å dø enn andre i samme aldersgruppe.» («Plikter, velsignelser og farer», *Lys over Norge*, jan. 1990, s. 31.)

Du kan også vurdere å fortelle noen av eller alle følgende erfaringer som Lorenzo Snow fortalte om angående hvordan han ble beskyttet mens han var i Herrens tjeneste:

«Mens jeg bodde hos bror Smith i Stark county, Ohio, drømte jeg en natt at det ble planlagt et mobbangrep mot meg. Kvelden etter at jeg hadde hatt denne drømmen, satt jeg og snakket med noen venner som hadde besøkt meg, da det

banket hardt på døren og to velklede unge menn kom inn. De inviterte meg høflig til å bli med dem til et skolehus en og en halv kilometer unna og tale til en forsamling som allerede hadde innfunnet seg. Da jeg nølte litt, oppfordret de meg inntrengende til å ta imot invitasjonen. Da husket jeg med ett drømmen natten før, og jeg sa at jeg ikke kunne etterkomme deres ønske. De insisterte likevel inntrengende på at jeg måtte følge med dem. Da de forsto at jeg ikke var til å rikke, viste de ikke bare skuffelse, de ble rasende.

Neste dag fikk jeg vite at de hadde sagt sannheten med hensyn til forsamlingen som ventet på at jeg skulle komme til skolehuset, men formålet var et helt annet enn de unge mennene hadde oppgitt – det stemte fullstendig med det jeg hadde drømt.» (I Snow, *Biography and Family Record*, 17.)

«Mens jeg oppholdt meg i Wales [høsten 1851] var jeg tilstede på en rekke svært interessante møter. Om aftenen 4. november talte jeg til en meget stor forsamling i Tredegar i Monmouthshire...

Da møtet var slutt, ble president [William] Phillips og jeg ført til et hotell, der vi etter aftens ble vist til vårt losji i et rom ovenpå. Idet vi gikk inn i soverommet la jeg merke til, idet jeg skulle lukke døren, at den på grunn av en defekt i låsen ikke lot seg stenge. Vi gikk raskt til sengs, klokken var da 11, og fordi vi ante fred og ingen fare, sov vi godt til omkring 2-tiden. Da våknet jeg brått av at en vilt utseende fyr sto helt inntil sengen min og beordret meg og min ledsager ut av sengen straks eller ta konsekvensene. Dette gjorde han i svært blasfemiske ordelag og svor de verst tenkelige eder og viftet med store knyttnever opp i ansiktet på meg. To av hans kumpaner, sterke, voldsomme karer, sto ved siden av, åpenbart parate til å gripe inn. Bror Phillips sov godt, og det var litt vanskelig å få vekket ham såpass at han oppfattet situasjonen. Det var selvfølgelig lite vi kunne gjøre for å forsvare oss mot tre voldsomme menn som var oppsatt på å ta oss, og som vi senere fikk vite, hadde blitt leid inn for å angripe oss og at hotelleieren i hemmelighet sto i ledtog med aktørene i dette helvetesraidet.

I stridens hete blåste lyset ut som en av dem holdt i hånden. Det fikk dem til fare ut av rommet, og jeg foreslo for eldste Phillips at vi straks måtte gjøre vårt beste for å trygge oss selv ved å barrikadere døren, for jeg var sikker på at inntrengerne ville angripe på nytt. Vi plasserte en stol inntil døren med ryggen under dørhåndtaket, og jeg påtok meg ansvaret for å holde den der, mens bror Phillips presset den store, statelige kroppen sin mot døren.

Ikke før var disse beskyttelsestiltakene gjort, før mobberne kom farende til nytt angrep med betydelige forsterkninger. De prøvde iherdig å tvinge opp døren, men klarte det ikke. De la seg mot den [som Samson], men fordi tingene var plassert som de var på innsiden, lyktes de ikke. Så med voldsomme eder begynte de å dundre på og sparke i døren og lage slikt bråk at hotelleieren ikke lenger våget overhøre det, men kom oss til unnsetning og kvalte forstyrelsene ved å be volds mennene trekke seg tilbake.

Noen år etter at dette skjedde, fikk jeg vite at hotellet hvor disse uverdige scene hadde utspilt seg, nå ble brukt som hestestall og at eieren i betydelig grad var redusert til å tigge, han var blitt en vagabond på jorden.» (I Snow, *Biography and Family Record*, 189-91.)

«Jeg reiste fra Geneve den 9. [med postvognen] og tok fatt på den svingete veien gjennom et barskt, kupert og fjellendt landskap... Da vi nærmet oss de ruvende

alpine, kom vi ut for en kraftig snestorm som gjorde reisen svært skummel, trist og kort sagt ufyselig. Ved 18-tiden neste dag tok vi fatt på oppstigningen til Mount Cenis og nådde den skydekte toppen, som er 2042 meter høy, klokken ett på natten.

Til tross for at det bare var én passasjer foruten meg som hadde funnet det tilrådelig å ta turen over fjellet, oppdaget vi at ti hester bare så vidt var nok til å trekke oss gjennom den drivende sneen. Det hadde falt ca. 125 cm siden siste poststasjon, og det gjorde det svært risikabelt å fortsette opp den smale veien og de krappe svingene. Et eneste feiltrinn eller den minste uheldige glidning av vognen ville mange steder ha slengt oss tre hundre meter nedover fjellura.

Nedstigningen gikk langt lettere for hestene, og mye mer komfortabelt for oss, og jeg var takknemlig for at turen over disse fjellstupene var omme og håpet det aldri ville falle i min lodd å krysse dem for tredje gang vinterstid. Men i så henseende trenger vi ikke nære noen frykt, all den stund vi ikke har noen kontroll over disse tingene.» (I Snow, *Biography and Family Record*, 207-8.)

La en eller to elever fortelle om en erfaring med at Herren har beskyttet dem (eller noen de kjenner) mens de var på misjon.

Lorenzo Snow styrket de hellige mens de forberedte reisen vestover

Be elevene finne kart nr. 5, «Missouri-, Illinois- og Iowa-området i USA» i trippelutgaven og finne Mount Pisgah i Iowa. Forklar at da de hellige dro fra Nauvoo, Illinois, til Winter Quarters, stoppet de ofte ved veistasjoner langs ruten for å hvile og forberede mer av reisen. En slik stasjon var Mount Pisgah, der Lorenzo Snow bodde fra sommeren 1846 til våren 1848. Fra og med våren 1847 presiderte han over de hellige der.

Forklar at mange av de hellige i Mount Pisgah hadde det svært vanskelig. Les hva Lorenzo Snow skriver om de helliges forhold på dette tidspunktet:

«På denne tiden befant de hellige i Mount Pisgah seg i en svært forkommen tilstand, de manglet ikke bare mat og klær, men også forspann og vogner til å fortsette reisen. Mange familier eide ikke proviant og var prisgitt sine naboers nestekjærlighet, og i de fleste tilfeller var disse dårlig beredt til å utøve denne dyd. Men på toppen av alt hadde en sykdomsfarsott rammet bosetningen da de ikke var mange nok friske til å pleie de syke, og død fulgte i dens kjølvann. Fedre, mødre, barn, brødre og søstre og kjære venner bukket under for sykdommen og ble begravet med svært lite seremoni, og noen eide ikke passende tøy å bli begravet i. Dermed led folket sorg i tillegg til å befinne seg i den ytterste nød.» (i Snow, *Biography and Family Record*, 90.)

Lorenzo Snow gikk løs på disse forholdene med stor styrke og fremsynthet. Hans søster Eliza R. Snow skrev:

«Han gikk i gang med å vekke til live folkets energi og forene dem – han organiserte brødrene i kompanier, valgte ut skikkede menn, noen til å fortsette videre til gentil-bosetninger for å få arbeid så de kunne anskaffe proviant og klær, andre til å plante og så hjemme og ta hånd om familiene til dem som ble

kalt av sted – til å reparere vogner, lage nye av gamle, og til å lage stoler, tønner, kar, kjerner og annet som bosetninger i nærheten kunne ha nytte av...

Han sendte ... to intelligente og veloverveide menn til delstaten Ohio og andre deler av landet for å be om hjelp. Oppfordre rike gentiler til å bidra til det de hellige trengte, og hjelpe dem på reisen vestover. De klarte å samle inn ca. seks hundre dollar. Ordningene førte til at de kunne utstyre folk rikelig med mat og klær, i tillegg til å lette utreisen for dem som ønsket å fortsette videre så tidlig som det praktisk lot seg gjøre.» (*Biography and Family Record*, 90-91.)

Lorenzo Snow oppmuntret også de hellige og organiserte andre aktiviteter og kirke-møter for dem. Han skrev i dagboken sin:

«Gjennom de lange vintermånedene søkte jeg å holde de helliges moral og mot oppe i Pisgah, ikke bare ved å fastsette møter for tilbedelse og religionsutøvelse på forskjellige steder i bosetningen, men også ved å legge til rette for og oppmuntre til passende forlystelser av forskjellig slag. Underholdningen sto i forhold til den situasjon vi befant oss i, og var naturligvis av svært beskjeden og enkel karakter. Den unike enkeltheten og at det var svært usannsynlig at noen hadde vært vitne til noe lignende før, gjorde det desto mer morsomt. Det ble i sannhet vist stor oppfinnsomhet.» (I Snow, *Biography and Family Records*, 91.)

Etter president Brigham Youngs instruksjoner organiserte Lorenzo Snow et pioner-kompani og forlot Mount Pisgah våren 1848 med kurs for Saltsjødalen. Han kom frem til dalen sammen med sin familie høsten 1848. Spør elevene:

- Hvordan gjorde Lorenzo Snow det beste ut av situasjonen?
- Hva kan vi gjøre for å hjelpe og styrke andre når vi befinner oss i vanskelige situasjoner?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Lorenzo Snow ble ordinert til apostel 12. februar 1849, president for De tolv apostlers quorum 7. april 1889 og Kirkens president 13. september 1898.

Da Lorenzo Snow ble president, befant Kirken seg i dyp gjeld. Kirken hadde i mange år kjempet en rettslig kamp med hensyn til flergifte og hjulpet medlemmer av Kirken som ikke hadde midler til å betale bøter, og forsøkt å bekjempe lover beregnet på å undergrave Kirken. Kirken brukte også mange penger på fullføringen av Salt Lake tempel. I den tiden da De forente staters regjering konfiskerte Kirkens eiendommer som følge av Edmunds-Tucker-loven, ble tiendeinntekten betydelig redusert. Mange medlemmer var uvillige til å betale tiende fordi de visste at regjeringen ville konfiskere Kirkens eiendom. For å gjøre saken verre, gikk De forente stater på en alvorlig økonomisk krise tidlig på 1890-tallet, noe som gjorde tiendebetaling til en virkelig troens prøve for Kirkens medlemmer. I 1898 skyldte Kirken over \$1,25 millioner (se Richard O. Cowan, *The Church in the Twentieth Century* [1985], 15, og Leonard J. Arrington, *Great Basin Kingdom* [1958], 400-401).

Lorenzo Snow var 84 år gammel da han ble president for Kirken, og var godt forbedret åndelig og timelig for lederoppgaven. Han var intelligent og en stor forkjemper for utdanning. President Snow hadde en spesiell oppgave når det gjaldt å etablere Herrens folk på solid timelig og åndelig grunn ved besluttsom anvendelse av offerloven. Da han ble president, hadde Kirken ca. 270 000 medlemmer, 40 staver og 20 misjoner og 4 templer. I 1901, det året han døde, hadde Kirken vokst til 293 000 medlemmer, 50 staver, 21 misjoner (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 631).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Han ble kalt til apostel og var på misjon i Italia

Fortell elevene at 12. februar 1849 ble Lorenzo Snow anmodet om å komme til et møte i De tolv apostlers quorum. Han hadde ingen formening om hvorfor han ble anmodet om å komme. Da han kom, ble han overrasket over å få vite at han var blitt kalt som medlem av De tolv quorum. Han ble så ordinert til apostel.

Be elevene slå opp i Veiledning til Skriftene og finne betydningen av ordet *Apostel*. Forklar at apostler i Kirken har som oppgave å forkynne og vitne om Frelseren og hans evangelium til verden.

Del klassen i tre grupper og la hver gruppe lese et av følgende avsnitt i elevboken under «Et kall kom til å virke i Italia» (s. 80), «Han møtte motstand i Italia» (s. 80-81), og «Hans liv ble bevart på Hawaii» (s. 82). Be hver gruppe gi en kort oppsummering av eldste Snows misjonserfaring.

Du kan også fortelle elevene om følgende mirakel som bidro til å få liv i misjonærarbeidet i Italia. Forklar at Lorenzo Snow var frustrert over at misjonærarbeidet i Italia gikk så tregt, men at han fant en utvei til å vise Guds kraft. Han skrev i et brev til president Brigham Young:

«Det virket svært merkelig og det var en stor prøve på min tålmodighet å ferdes i uker og måneder blant et interessant folk uten å kunne aktivt og offentlig

formidle de strålende prinsipper som jeg hadde blitt sendt ut for å forkynne. Men, fordi jeg følte det var Åndens vilje at vi først skulle begynne smått og forsiktig, underkastet jeg meg himmelens vilje.

6. september – I morges ble min oppmerksomhet rettet mot Joseph Grey, en tre år gammel gutt – den yngste av vårt vertskaps barn. Mange venner hadde vært der for å se barnet, som ifølge all menneskelig viten var døden nær. Jeg gikk for å se til ham ut på ettermiddagen. Han var tydelig døende – den tidligere så sunne kroppen var nå redusert til et skjelett og det var bare ved nøye observasjon vi kunne se at han levde. Mens jeg reflekterte over vår forunderlige situasjon, slo det meg med all tydelighet hvilken posisjon vi befant oss i. I noen timer før jeg gikk til ro, påkalte jeg Herren og ba ham hjelpe oss på dette tidspunkt. Det jeg følte ved denne anledningen, vil ikke så lett bli slettet ut av min hukommelse.

7. september – I morges foreslo jeg for eldste Stenhouse at vi skulle faste og trekke opp i fjellene og be. Idet vi skulle gå, gikk vi inn til barnet – øyeeplene vendte oppover – øyelokkene åpnet og lukket seg. Ansiktet og ørene var tynne og hadde den bleke, marmoraktige hudfargen som er tegn på at det snart er slutt. Dødens kalde svette dekket hans legeme idet livet nesten var utebbet. Fru Grey og andre kvinner hulket mens faren sto med bøyd hode og hvisket til oss: *"Il meurt! Il meurt!* (Han dør! Han dør!)

Etter å ha hvilt oss litt oppe i fjellet, på et sted vi regnet med å være uforstyrret, påkalte vi Herren i høytidelig, inderlig bønn, om å spare barnets liv. Mens jeg tenkte på hva vi ønsket å gjøre, at vi snart måtte ha fremgang i verden, så jeg denne situasjonen som en enorm mulighet. Jeg vet ikke om noe offer jeg har mulighet til å gi, som jeg ikke er villig til å gi, for at Herren måtte etterkomme våre anmodninger.

Vi kom tilbake ved 15-tiden om ettermiddagen, og etter å ha innviet litt olje, helte jeg olje i hånden min og la den på barnets hode mens vi stille oppsendte våre hjerters ønsker om at han måtte bli frisk. Noen timer senere gikk vi inn, og hans far sa med et takknemlig smil: *"Mieux beaucoup! Beaucoup!"* (Bedre, mye bedre!)

8. september. Barnet hadde blitt så bra i nattens løp at foreldrene hadde fått hvile, noe de ikke hadde kunnet på lenge, og i dag kunne de forlate ham og ta seg av gjøremål i huset. Da jeg gikk for å besøke ham, uttrykte fru Grey sin glede over at han var blitt frisk. Jeg svarte: *"Il Dio de cielo ha fatto questa per voi."* (Gud i himmelen har gjort dette for deg.)» (I Eliza R. Snow, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* [1884], s. 128-29.)

Spør elevene:

- Hvorfor følte eldste Snow så sterkt at han ønsket å helbrede den lille gutten at det ikke var noe han «ikke var villig til å ofre»?
- Hvorfor tror dere eldste Snow betraktet faste og bønn som en så viktig del av guttens helbredelse?
- Hvordan kan hendelser som virker som prøvelser, vendes til anledninger til å utføre Herrens verk?

Lorenzo Snow tok motgang med en god innstilling

- 💡 La en elev lese høyt 2. Nephi 2:11. Be en annen oppsummere budskapet med sine egne ord. Del følgende beretning med elevene, og gjennomgå sammen med dem «Han var en hengiven apostel og troens forsvarer» i elevboken, s. 82-83).

«Fredag 20. november 1885 var en minneverdig, men trist dag for familien Lorenzo Snow, for denne dagen ble den ærverdige Herrens apostel arrestert av De forente staters politi [for praktisering av flergifte]. Arrestordren lød på at han umiddelbart skulle fremstille seg i Ogden for innledende forhør.

Hans små barn som ikke hadde sett ham på mange måneder, kom springende og klamret seg til ham, gråtende og utrøstelige.» (Thomas C. Romney, *The Life of Lorenzo Snow* [1955], 379.)

Forklar at eldste Snow, daværende medlem av De tolv apostlers quorum, ble stilt for retten, dømt og idømt en fengselsstraff med virkning fra 12. mars 1886. Selv om han var 71 år da han begynte soningen, tålte han situasjonen godt og bevarte en god innstilling. Fortell følgende beretning om noe eldste Snow opplevde:

Guvernøren for Utah-territoret besøkte Lorenzo Snow i fengslet og lovet ham amnesti hvis han ville «fracalle prinsippet flergifte». Lorenzo Snow svarte: «Jeg takker, guvernør, men når vi har sluttet oss til hellige prinsipper som vi allerede har ofret, eiendom, hjem og liv i forsvar for ved flere anledninger, akter vi ikke å forlate dem på grunn av truende fare.» (I Romney, *Life of Lorenzo Snow*, 380.)

Eldste Snow skrev til Det første presidentskap fra fengslet:

«Jeg er Giveren av alt godt takknemlig for den gode helse og den ukuelige ånd som han velsigner meg med i slik grad at jeg fullstendig rolig underkaster meg det uunngåelige, og jeg er fullt ut i stand til å erkjenne Guds hånd og hans overordnede forsyn i det som har skjedd eller måtte skje... Hvis jeg kan tjene den hellige sak, som er meg kjærere enn livet, og fremme Guds herlighet ved å ta belastningen med å sitte innesperret i fengsel, er jeg fullstendig villig til det.» (I Romney, *Life of Lorenzo Snow*, 382.)

Fortell elevene at mens Lorenzo Snow satt i fengsel, hjalp han til med undervisning, og han underviste i to timer grammatikk i uken. Han ble løslatt fra fengslet 8. februar 1887.

President Lorenzo Snow fortalte om en hellig opplevelse med sin datterdatter

- 💡 Spør elevene om en slektning noen gang har fortalt dem om en hellig opplevelse. Oppfordre dem til, uten å gjengi hendelsen, å fortelle hvordan det påvirket deres følelser for denne slektningen. Hvis ingen svarer, har du kanskje selv hatt en slik erfaring og kan fortelle om dine følelser. Les så sammen «Frelseren viste seg for ham i Salt Lake tempel» i elevheftet (s. 83-84).

Skriv ordet *vitne* på tavlen og diskuter betydningen av det. Spør deretter:

- Hvordan kan vitnesbyrdet til et pålitelig vitne påvirke dine følelser for en angitt hendelse?
- Hvorfor tror dere denne hellige hendelsen er gjort kjent for medlemmene og ikke bare bevart i familien Snow?

Be elevene om å gjennomgå instruksjonene fra Frelseren til president Snow. Drøft hvordan disse instruksjonene satte en presedens som fremdeles gjelder i dag – når en Kirkens president dør, at Det første presidentskap organiseres på nytt uten lang utsettelse.

Herren åpenbarte til president Lorenzo Snow løsningen på Kirkens gjeldssituasjon

💡 Gjennomgå med elevene annet avsnitt i historisk bakgrunn i begynnelsen av Del 2 i dette kapitlet. Be dem forklare hvorfor det å ha gjeld er en så stor belastning. Les følgende lovprisning fra president Heber J. Grant til president Lorenzo Snow og hans arbeid for å løse Kirkens gjeldsproblem:

«Jeg vet at Lorenzo Snow var en Guds profet... Det sies at menn ikke duger til så mye etter at de har passert femti, og at når de er seksti, bør man få tak i et eller annet medikament og få dem til å sove, og at når de er sytti, er de helt enkelt ubrukelige. Men Lorenzo Snow ble Kirkens president da han var 84 år gammel, og det han utrettet de neste tre årene er ganske enkelt utrolig å tenke på. Han løftet praktisk talt Kirken opp av den økonomiske hengemyr, nærmest økonomisk ruin... Denne mannen, som ikke hadde erfaring fra økonomiske saker, som i årevis hadde viet sitt liv til å arbeide i templet, tok hånd om økonomien til Jesu Kristi Kirke under inspirasjon fra den levende Gud, og på disse tre årene snudde han alt, økonomisk, fra mørke til lys.» (I Conference Report, juni 1919, 9-10.)

Be noen elever lese «Han mottok åpenbaring som bidro til å løse Kirkens økonomiske krise» i elevboken (s. 84-85) og beskrive hvordan Herren ledet president Snow. Spør:

- Hvilke prinsipper om gjeld lærte de hellige som vil gjelde dere selv?
- Hvorfor er tiende mer et trosprinsipp enn et prinsipp om penger?
- Hvordan brukes tiendemidlene i Kirken?

Be 2-3 elever å fortelle hvordan de fikk et vitnesbyrd om tiende. Gjengi følgende uttalelser fra president Lorenzo Snow:

«Tiden har nå kommet da enhver siste-dagers-hellig som regner at han er forberedt på fremtiden og at han har bena godt plantet på den rette grunnvoll, må gjøre Herrens vilje og betale sin hele og fulle tiende. Det er Herrens ord til dere... Herren har velsignet oss og hatt barmhjertighet med oss til nå, men det vil komme tider da Herren krever at vi skal stå opp og gjøre det han har befalt, og ikke unnlate å gjøre det lenger... Ingen mann eller kvinne som nå hører det jeg sier, vil være tilfreds hvis de unnlater å betale full tiende.» (*The Teachings of Lorenzo Snow*, red. Clyde J. Williams [1984], 155.)

«En del av tienden er overhode ikke tiende, noe mer enn det å senke bare en halv person skal utgjøre dåp...

Det er nå på tide at vi våkner opp, henleder vår oppmerksomhet på Herren og gjør vår plikt.» (*Teachings of Lorenzo Snow*, 155-56.)

Hvis elever har detaljspørsmål om sin egen trofasthet når det gjelder tiende, forklarer du at de kan få svar gjennom bønn og skriftstudium og fra biskopen eller grens-presidenten.

«Som mennesket nå er, var Gud en gang. Som Gud nå er, kan mennesket bli»

- 💡 Oppfordre en elev, noen dager før klassen, å lese «Han mottok en åpenbaring om menneskets guddommelige muligheter» i elevboken (s. 87-88) og forberede en kort leksjon for å undervise klassen om denne beretningen og læren. Etter elevpresentasjonen forklarer du at Lorenzo Snow drøftet denne erfaringen og sin innsikt med Brigham Young, hvoretter Brigham Young svarte:

«Bror Snow, det der er ny lære. Hvis den er sann, har den blitt åpenbart som informasjon til deg personlig og vil når tiden er inne, bli forkynt av profeten til Kirken. Inntil da vil jeg råde deg til å legge den på hyllen og ikke si mer om den.» (I Orson F. Whitney, «Lives of Our Leaders – The Apostles – Lorenzo Snow», *Juvenile Instructor*, 1. jan. 1900, 4.)

Skriv Lorenzo Snows kuplett på tavlen. Be en elev lese «De skal organisere verdener og råde over dem» i elevheftet (s. 88), og la klassen diskutere hvilken relasjon det har til president Snows kuplett. Spør:

- Hvordan hjelper denne læren dere til å forstå hensikten med deres liv?
- Hvorfor tror dere det kan være vanskelig for folk å akseptere denne læren?

Vi må bli fullkomne slik Gud er fullkommen

- 💡 Forklar at for å oppnå vårt guddommelige potensial må vi bli fullkomne slik Gud er fullkommen. Les sammen med elevene «Vi skulle bestrebe oss oppriktig på å være lydige» i elevheftet (s. 89). Drøft med dem budet om å bli fullkomne, slik Faderen er fullkommen (se Matteus 5:48, 3. Nephi 12:48). Spør:

- Hvordan kan vi fullkommengjøre oss på noen områder i livet, om ikke på alle?
- Hvorfor vil noen kunne mene at et slikt mål er umulig å nå i dette liv?

Les sammen med elevene «Bli ikke motløs i forsøket på å bli bedre» i elevheftet (s. 89-90). Be dem finne ut hva president Snow sa vi skulle gjøre hver dag når vi prøver å bli bedre.

Be elever lese Ether 12:27. Understrek at prosessen med å overvinne personlig svakhet kan være utfordrende. President Lorenzo Snow sa at når vi jobber med å overvinne personlig svakhet, skulle vi ikke bli motløse om vi får vanskeligheter underveis. Understrek at det er viktig å ha tro på Herren og komme til ham når vi søker å overvinne svakheter.

Spør: Hvorfor fortsetter noen å støte på problemer selv når de prøver å gjøre det som er riktig? Gjengi følgende uttalelser fra president Snow:

«Jeg antar jeg taler til noen som har opplevd bekymringer og vanskeligheter, stor sorg og forfølgelse og til tider tenkt at de aldri hadde forventet å måtte utholde riktig så mye. Men for alle de lidelser dere har hatt, for alt som har skjedd dere som dere syntes var et onde på det tidspunktet, vil dere få firefoldig igjen for, og lidelsen vil ha gjort dere bedre og sterkere og dere har følt at dere har blitt velsignet. Når dere ser tilbake på deres erfaringer, vil dere se at dere har kommet langt og klatret flere trinn oppover stigen til opphøyelse og herlighet.» (*Teachings of Lorenzo Snow*, 117.)

«Jeg antar jeg taler til noen som har opplevd bekymringer og vanskeligheter, stor sorg og forfølgelse og til tider tenkt at de aldri hadde forventet å måtte utholde riktig så mye. Men for alle de lidelser dere har hatt, for alt som har skjedd dere som dere syntes var et onde på det tidspunktet, vil dere få firefoldig igjen for, og lidelsen vil ha gjort dere bedre og sterkere og dere har følt at dere har blitt velsignet. Når dere ser tilbake på deres erfaringer, vil dere se at dere har kommet langt og klatret flere trinn oppover stigen til opphøyelse og herlighet.» (*Teachings of Lorenzo Snow*, 117.)

«Vi er her for at vi skal lære i livets skole om lidelse og ildprøver, den samme skole som var nødvendig for Jesus, vår eldre bror, som ifølge Skriftene ble "fullkommengjort gjennom lidelse". Det er nødvendig at vi lider i alle ting, så vi kan bli kvalifisert og verdige til å regjere og styre alle ting, ja, slik som vår Fader i himmelen og hans eldste Sønn, Jesus.» (*Teachings of Lorenzo Snow*, 119.)

Spør elevene: På hvilke måter kan prøvelser og vanskeligheter snu seg til vår fordel?

Lorenzo Snow hjalp til med å bygge opp Guds rike

- 💡 La elevene lese gjennom «Han bygget opp riket» i elevboken (s. 90). La dem drøfte mulige måter som Kirken har blitt styrket på ved Lorenzo Snøws arbeid og læresetninger. Spør: Hvilke av president Snøws læresetninger har styrket deres ønske om å etterleve evangeliets prinsipper bedre?

KAPITTEL 6

Joseph F. Smith

KIRKENS SJETTE PRESIDENT

© IPI

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Som barn opplevde Joseph F. Smith personlig mange betydningsfulle begivenheter i Kirkens historie. Han ble født i Missouri 13. november 1838 under noen av de verste forfølgelsene der. Mens han var barn, kjente han profeten Joseph Smith (sin onkel) og andre av Kirkens ledere. Da han var fem år gammel, led hans far, Hyrum Smith, martyrdøden i Carthage fengsel. Mens han ennå var liten, drev mobber Kirkens medlemmer ut av Nauvoo, og han hjalp sin mor da de krysset slettene til Saltsjødalen, bare ni år gammel. Da de hadde kommet frem til dalen, hjalp han sin mor å skape et hjem der de bodde inntil hun døde i 1852. Joseph F. Smith var da bare 13 år gammel. Da han var 15, reiste han på sin første misjon.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Joseph F. Smith lærte av sin mor å stole på Herren.

💡 La elevene lese «Han ble født i en svært turbulent tid» og «Han var moden for alderen» i elevboken (s. 93-94). Spør om de noen gang har hørt noen si at verden er så farlig og fryktelig at de helst ikke vil bringe barn inn i den. Spør: Hvordan ville dere svare på et slikt uttrykk for frykt eller bekymring?

Les sammen med elevene «Hans mor viste tro i handling» i elevboken (s. 94-95), og diskuter hvordan Mary Fielding Smiths eksempel påvirket hennes sønn. Mange år senere uttalte Joseph F. Smith følgende om sin mors bønn for å finne igjen oksene deres:

«Det var en av de første konkrete og positive tilkjenninger av bønnens kraft jeg noen sinne hadde vært vitne til. Det gjorde et utslettelig inntrykk på mitt sinn og har vært en kilde til trøst, forsikring og veiledning for meg hele livet.» (I Joseph Fielding Smith, *The Life of Joseph F. Smith* [1938], 133-34.)

Spør: Hva tror dere han mente med «bønnens kraft»? Be så en elev lese for klassen følgende uttalelse av president Joseph F. Smith, dengang rådgiver i Det første presidentskap:

«Det finnes ikke noe så uforgjengelig som en mors innflytelse. Det gjelder når hun er god og har evangeliets ånd i sitt indre og har lært sine barn den vei de skulle gå...

Jeg kan huske alle prøvelsene som ledsaget våre forsøk på å følge med Israels leir, da vi var underveis til disse fjelldalene uten tilstrekkelige oksespann til å dra vognene. Og siden hun ikke hadde midler til å skaffe seg disse nødvendige oksespannene, spente hun sine kuer og kalver og bandt to vogner sammen, og i denne primitive og hjelpeløse situasjonen bega vi oss ut på veien til Utah. Min mor sa: "Herren vil åpne veien." Men hvordan han ville gjøre det, var det ingen som visste. Jeg var en liten gutt da, og jeg kjørte forspannet og gjorde min del av jobben. Jeg minnes at jeg kom over henne mens hun ba i lønndom til Gud om at han måtte gjøre henne i stand til å utføre sin gjerning og oppgave. Tror dere ikke alt dette gjorde inntrykk? Tror dere jeg kan glemme

min mors eksempel? Nei, hennes tro og eksempel vil alltid skinne klart i min erindring... Hvert åndedrag jeg tar, hver følelse i min sjel stiger opp til Gud i takknemlighet til ham for at min mor var en hellig, at hun var en Guds kvinne, ren og trofast, og at hun heller ville lide døden enn svikte den tilliten som var vist henne... Det var en slik ånd som gjennomsyret henne og hennes barn. Ville ikke hennes barn være uverdige en slik mor hvis de ikke lyttet til henne og fulgte hennes eksempel? Derfor sier jeg: Gud velsigne Israels mødre.» (I «Influence and Sphere of Women», *Deseret Weekly*, 9. jan. 1892, 71.)

Spør elevene:

- Hva tror dere menes med uttalelsen «det finnes ikke noe så uforgjengelig som en mors innflytelse»?
- På hvilke måter har deres foreldres lærdommer veiledet og beskyttet dere?

Av sin mor lærte han å holde Guds bud selv i vanskelige tider

 Forklar at livet var problematisk i Saltsjødalen i 1848. Selv om pionerene var takknemlige for å ha kommet frem til bestemmelsesstedet, var ikke deres strev over. Gi følgende beskrivelse, gitt av eldste Joseph Fielding Smith, sønn av Joseph F. Smith og daværende medlem av De tolv apostlers quorum:

«Hans mor var nødt til å sette i gang med det samme å skaffe bolig til sin voksende familie og de som var avhengige av henne og tydde til henne for å få hjelp. Ved hennes tro og ressursstyrke greide de å overleve vinteren. Hun slo seg ned i Mill Creek, syd for Salt Lake City, der hun hadde tenkt å drive jordbruk med guttenes hjelp. Hun fikk bygget en liten hytte der de kunne lage mat, men hun og de fleste familiemedlemmene sov i vognene hele vinteren 1848. Hvordan de overlevde vinteren, visste de knapt. De var tynnkledde og uten tilstrekkelig vern led de forferdelig i kulden. Hennes tidligere bedrøvelige erfaringer hadde gjort henne ressurssterk, og fordi Herren våket over dem, greide de å leve med disse forholdene inntil våren kom. Ved omhyggelig planlegging og mye hardt arbeid skapte hun i løpet av to år et komfortabelt hjem, og hun hadde sikret seg en verdifull eiendom.» (*Life of Joseph F. Smith*, 157-58.)

Til tross for familiens situasjon hadde Mary Fielding Smith et sterkt ønske om å betale tiende og offergaver. Joseph F. Smith husket en anledning da hans mor hadde gitt uttrykk for sin pliktfølelse når det gjaldt tiende:

«En vår da vi åpnet potetkjelleren, fikk [min mor] guttene sine til å samle et lass av de beste potetene, og så bragte hun dem til tiendekontoret. Det var lite poteter det året. Jeg var bare smågutten på den tiden, og jeg kjørte vognen. Da vi svingte opp foran trappen til tiendekontoret, klar til å lesse av potetene, kom en av kontorfunksjonærene ut og sa til min mor: "Enkefru Smith, det er en skam at du skulle behøve å betale tiende." ... [Tiendesekretæren] irettesatte min mor fordi hun betalte sin tiende, kalte henne alt annet enn klok og forstandig, og sa at det fantes andre som var sterke og i stand til å arbeide som ble underholdt av tiendekontoret. Mor snudde seg mot ham og sa: "... Vil du nekte meg en velsignelse? Hvis jeg ikke betalte min tiende, ville jeg vente at

Herren holdt tilbake sine velsignelser fra meg. Jeg betaler ikke bare min tiende fordi det er Guds lov, men fordi jeg venter å motta en velsignelse ved å gjøre det. Ved å etterleve denne og andre lover forventer jeg å ha fremgang og være i stand til å forsørge min familie. ... [Min mor] hadde fremgang fordi hun var lydig mot Guds lover. Hun hadde rikelig å forsørge sin familie med. Vi manglet aldri så mye som mange andre gjorde, for mens vi fant nesle høyst akseptabelt da vi først kom til dalen, og spiste tistelrøtter, segoliljer og alle slike ting, hadde vi det ikke verre enn tusenvis av andre, og var ikke så dårlig stillet som mange, for vi hadde alltid maismel og melk og smør, så vidt jeg vet. Og så fikk denne enken sitt navn oppskrevet i Herrens lovebok. Denne enken var berettiget til å motta de privilegier som knytter seg til Guds hus. Ingen av evangeliets ordnanser kunne nektes henne, for hun var lydig mot Guds lover og hun ville ikke unnlate å gjøre sin plikt eller la seg avskrekke av å se en i en offisiell posisjon som ikke holdt Guds bud.» (I Smith, *Life of Joseph F. Smith*, 158-59.)

Spør elevene:

- Hva slags styrke får medlemmer i Kirken ved å betale tiende og offergaver med et villig sinn?
- Hvordan har dere blitt velsignet fordi dere har betalt tiende og offergaver?

Joseph F. Smith fant støtte og styrke i Herrens ånd

Spør elevene om de ville ha vært beredt til misjon hvis de hadde blitt kalt når de var 15 år gamle. Drøft noen av de betenkeligheter de kunne ha hatt ved å bli kalt i så ung alder. Gjennomgå sammen med elevene «Han overvant mange prøvelser mens han var på misjon» i elevboken (s. 95-96). Spør: Hvordan overvant Joseph F. Smith de hindringer han møtte på sin misjon til Hawaii?

Forklar at Joseph F. Smith hadde en stor åndelig opplevelse mens han var på misjon på Hawaii. Repeter «En drøm oppmuntret ham på misjon» i elevboken (s. 96-97). Skriv følgende på tavlen: *reise, praktfull bygning, bad, kledning, dør, Joseph Smith, hånden*. Drøft med elevene hva hvert av disse ordene kan bety i forhold til drømmen. Spør:

- På hvilke måter tror dere denne opplevelsen styrket den unge Joseph F. Smith?
- Hvordan lærer vi å ha tillit til Herren?

Be en elev lese «Han hadde et ønske om å bære et sterkt vitnesbyrd» i elevboken (s. 97). Diskuter hvordan man kan gå frem for å få et så sterkt vitnesbyrd. Spør: Hvordan kan hans vitnesbyrd ha vært en støtte mens han var på misjon på Hawaii?

Gjennomgå hendelsene i president Smiths liv under «Ikke under noen omstendighet ville han fornekte sitt vitnesbyrd» i elevboken (s. 97-98). Gjengi følgende uttalelse av president Joseph F. Smith:

«Da jeg som gutt først begynte min tjenestegjerning, gikk jeg ofte ut og ba Herren vise meg et eller annet fantastisk, så jeg kunne få et vitnesbyrd. Men Herren holdt undere tilbake fra meg og viste meg sannheten linje på linje, bud på bud, litt her og litt der, inntil han hadde latt meg føle sannheten like fra issen og ned til fotsålene, og inntil tvil og frykt var fullstendig vasket bort. Han behøvde ikke sende en engel fra himlene for å gjøre dette, ei heller behøvde han tale med en erkeengel basun. Ved den levende Guds Ånds stille hvisken

ga han meg det vitnesbyrd jeg har i dag. Og ved dette prinsipp og ved denne kraft vil han gi alle menneskenes barn en kunnskap om sannheten, som vil bli hos dem, og den vil bevirke at de kjenner sannheten likesom Gud kjenner den, og at de gjør Faderens vilje likesom Kristus gjør den. Intet mål av fantastiske tilkjennevisninger vil noen gang bevirke dette. Det er ved å være lydige, ydmyke og ved å underkaste seg himmelens krav og den orden som er etablert i Guds rike på jorden, at menneskene vil få fotfeste i sannheten.» (*Læresetninger i evangeliet*, s. 18.)

Spør:

- Hvordan kan hver enkelt av oss få et sterkt vitnesbyrd om evangeliet?
- Hvilke innflytelser forårsaker noen ganger at Ånden forlater oss?

Han var på misjon på Hawaii for annen gang

 Forklar at på sin annen misjon til Hawaii reiste Joseph F. Smith sammen med eldste Snow og eldste Ezra Taft Benson. Formålet med reisen var å undersøke hva en frafallen leder i Kirken ved navn Walter M. Gibson, bedrev. Han hadde tatt fullstendig kontroll over Kirken på Hawaii, både finansielt og kirkelig. Han solgte prestedømsstillinger til medlemmer i Kirken, organiserte sine egne tolv apostler og kalte høyprester, syttier og biskoper. Kvinner ble gitt posisjon som prestinner, og han krevde at Kirkens medlemmer skulle overlate alt de eide, til ham (se B. H. Roberts, *Comprehensive History of the Church*, 5:98-99). Spør elevene: Hva ville skjje hvis frafall fikk pågå uten at Kirkens ledere grep inn?

Fortell at etter at de hadde utelukket Walter Gibson fra Kirken, overlot eldste Snow og eldste Ezra Taft Benson til den 25-årige Joseph F. Smith og William W. Cluff og Alma L. Smith å bringe Kirkens medlemmer på Hawaii tilbake til sannheten. Fortell følgende beretning om eldste Smiths arbeid:

«Eldste Joseph F. Smith hadde utrettet et strålende arbeid med å bringe denne misjonens saker i orden. Under sin første misjon på øyene (1854-1858) hadde han skaffet seg fullkommen kunnskap om språket og snakket det like flytende som en innfødt. Han var en uvanlig besluttsom mann med sterk rettferdighetsans, og han tok til orde mot kaptein Gibson med stor kraft og viste de innfødte hvor bedragersk og ubemyndiget han hadde opptrådt. Han var også tolk for apostlene og gjorde det lettere for dem å rette opp Gibsons uregelmessigheter og effektivisere sitt arbeid blant de innfødte. (Roberts, *Comprehensive History of the Church*, 5:100.)

Joseph F. Smith ble kalt til apostel

 Fortell elevene at da Joseph F. Smith og de andre misjonærene kom til Hawaii, var det så vidt eldste Lorenzo Snow ikke mistet livet ved en drukningsulykke. Beskriv hva som hendte:

«En hendelse som vanligvis nevnes i forbindelse med denne apostlenes misjon til Hawaii, er at eldste Snow druknet i havnen i Lahaina og at han ble bragt tilbake til livet ved brødrenes inngripen. Uhellet skjedde da de kullseilte med en båt idet de skulle prøve å komme i land mens en stor bølge var på vei inn

i havneområdet. Kapteinen på skuta, eldstene Benson, Snow, Cluff og A.L. Smith befant seg alle om bord i båten da den kullseilte. Eldste Joseph F. Smith hadde nektet å følge med da de andre brødrene ville prøve å komme i land. Han var overbevist om at det var svært farlig. Innfødte på land som var vitne til katastrofen, reddet de uheldige mennene, men det gikk 20 minutter før Lorenzo Snow viste tegn til liv etter at de hadde fått ham opp av vannet.» (Roberts, *Comprehensive History of the Church*, 5:100-101.)

Fortell at «President [Lorenzo] Snow erklærte at etter denne hendelsen åpenbarte Herren til ham at den unge mannen, Joseph F. Smith ... en dag ville bli Guds profet på jorden». (Smith, *Life of Joseph F. Smith*, 216.)

Be en elev lese «Han ble kalt til apostel» i elevboken (s. 98). Spør: Hvilke ferdigheter tilegnet Joseph F. Smith seg på sine misjoner på Hawaii som hjalp ham i det nye kallet som apostel? Les og diskuter følgende uttalelse av president Joseph F. Smith:

«Jeg vet at min Forløser lever. Vi er i besittelse av det vitnesbyrd og de tegn om denne store og vidunderlige sannhet som verden for øvrig er i besittelse av, det vil si, den såkalte kristne verden; dertil har vi imidlertid det vitnesbyrd som dette vestlige kontinents innbyggere har overlevert, til hvem Frelseren kom og overleverte sitt evangelium, det samme som han ga til jødene. I tillegg til dette nye vitnesbyrd og jødernes hellige skrifers vitnesbyrd, har vi vitnesbyrdet fra den nyere tids profet, Joseph Smith, han som så Faderen og Sønnen og som har vitnet om dem til verden og beseget dette vitnesbyrdet med sitt blod; også dette vitnesbyrd har vi idag. Vi har også andres vitnesbyrd, mennesker som opplevde Guds Sønnens nærvær i Kirtland tempel da han viste seg for dem der; vi har Joseph Smiths og Sidney Rigdons vitnesbyrd, idet de erklærte at de var Jesu Kristi siste vitner. Derfor gjentar jeg: Jeg vet at min Forløser lever, for ved disse vitners munn står denne sannhet fast hos meg.

Ved siden av disse vitnesbyrd bærer jeg Guds Ånds vitnesbyrd i mitt hjerte, et vitnesbyrd som overgår alle andre vitnesbyrd, for Guds Ånd vitner for meg, ja, for min ganske sjel, om Jesu Kristi, min Forløseres eksistens. Jeg vet at han lever, og at han på den siste dag skal stå frem på jorden, at han skal komme til det folk som skal være beredt for ham, beredt som en brud for sin brudgom.» (*Læresetninger i evangeliet*, s. 422.)

Avslutt med ditt vitnesbyrd om Frelseren.

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

I president Joseph F. Smiths administrasjonstid ble Kirkens kontorbygning oppført i Salt Lake City og Kirken begynte å bygge templer på Hawaii og i Alberta, Canada. Viktige steder av historisk betydning for Kirken i den østlige del av De forente stater ble kjøpt opp under president Smiths ledelse, og informasjonssentre, forløpere for dagens besøksentre, fikk også sin begynnelse i denne tiden.

Som tilsvaret på en rekke teorier som var gjenstand for debatt, ble det gitt to doktrinære avklaringer. Det gjaldt uttalelser om menneskets opprinnelse og om Faderen og Sønnen. Noen uker før sin død mottok president Smith en viktig åpenbaring som nå utgjør Lære og pakter 138.

Da han ble president, hadde Kirken ca. 293 000 medlemmer, 50 staver, 21 misjoner og 4 templer. I 1918, det året han døde, hadde Kirken vokst til 497 000 medlemmer, 75 staver, 22 misjoner og 4 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 631).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Det første presidentskap oppfordret Kirkens medlemmer til å holde familiens hjemmeaften

💡 Be elevene repetere Det første presidentskaps kunngjøring i 1915 om familiens hjemmeaften under «Familiens hjemmeaften introduseres» i elevboken (s. 99-100), som begynner med tredje avsnitt. Spør:

- Hva var hensiktene eller formålene med familiens hjemmeaften, ifølge kunngjøringen?
- Nevn noen anbefalte aktiviteter for familiens hjemmeaften.
- Hvilke løfter ble gitt foreldre som følger rådet om å ha familiens hjemmeaftener?

President Joseph F. Smith forkynte viktigheten av ekteskap og familieforhold

💡 Be elevene lese Lære og pakter 131:1-4. Les så følgende uttalelse for klassen og diskuter president Joseph F. Smiths forklaring om ekteskap:

«Den lovlige forening av mann og kvinne [er] det middel hvorved de kan realisere sine største og helligste forhåpninger. For de siste-dagers-hellige er ekteskap ikke forordnet av vår himmelske Fader utelukkende som en jordisk enhet, men noe som skal overleve tidens tann og vare evig, skjenke ære og glede i denne verden, herlighet og evig liv i de neste verdener.» («An Address: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints to the World», i *Conference Report*, apr. 1907, 7; talen ble trykt etter generalkonferansetalene i april 1907.)

Be elevene beskrive hva som kjennetegner en storartet familie. Repeter «Han elsket sin familie med ren og hellig kjærlighet» i elevboken (s. 101). Spør:

- På hvilken måte støtter kjærligheten og enheten i familien Smiths hjem hans læresetninger om familien?
- Hva kan foreldre gjøre for å skape enhet og kjærlighet i sin familie?
- Hva kan barn gjøre?

President Smith sørget over ti av sine barns død

 [Merk: Du kan ha noen i klassen som har mistet et barn eller et av sine søsken. Vær følsom for deres følelser når dere drøfter dette emnet. Hvis du vet om klasse-medlemmer som har mistet et barn eller et av sine søsken, kan du snakke med dem før klassen for å finne ut om de ønsker å ta aktivt del i diskusjonen.]

Få elevene til å tenke over hvordan det vil være å miste et barn. Gjennomgå med elevene «Han opplevde sorgen og pinen ved å miste et barn» i elevboken (s. 101-102). Gjengi følgende uttalelse fra president Joseph F. Smith om små barns frelse, og be dem tenke seg hvordan det kan trøste foreldre som har mistet et barn:

«Om vi har mottatt Sannhetens Ånds vitnesbyrd i våre sjeler, så vet vi at alt er vel med de av våre små barn som går bort; at vi ... ikke kunne gjøre deres tilstand bedre...

Når det derimot gjelder de små barn som tas bort i sin barndom og uskyld før de har nådd ansvarsalderen, og som ikke er istand til å begå synd, så åpenbarer evangeliet oss den kjensgjerning at de er forløst, og at Satan ikke har noen makt over dem. Ei heller har døden noen makt over dem.» (*Læresetninger i evangeliet*, s. 378.)

Spør: Hvorfor sørger trofaste foreldre til tross for at de har et vitnesbyrd om at deres barns frelse er sikret? (se L&P 42:45). Gjengi så følgende læresetning fra president Joseph F. Smith:

«I de dødes oppstandelse vil det barn som ble lagt i graven, komme frem i den barneskikkelse hvori det ble lagt ned, og deretter vil det begynne å utvikle seg. Fra oppstandelsens dag av vil legemet utvikles inntil det når det fulle mål av åndens skikkelse, det være seg mann eller kvinne.» (*Læresetninger i evangeliet*, s. 32.)

«Når en mor berøves den glede å oppdra sitt barn til manns eller kvinnes modenhet i dette liv ved at døden skiller dem ad, vil dette privilegium gis henne i det kommende liv, og det vil bli henne til større glede enn det ville ha vært mulig her. Når dette blir henne til del i det kommende liv, vil det være ut fra en sikker viten om at det ikke kan slå feil. Her i livet derimot er intet sikkert før prøven er bestått. (*Læresetninger i evangeliet*, s. 379.)

Kirken trenger ikke å frykte urettferdige beskyldninger

 Gjennomgå med elevene «Som Kirkens president ble han utsatt for personlige angrep» i elevboken (s. 106). Gjengi følgende uttalelse av president Joseph F. Smith:

«Vi hører ofte, fra nesten alle områder av verden, om jevnlig utbrudd av indignasjon mot de siste-dagers-hellige. De er generelt grunnløse og stammer fra skribenter og talere som mangler informasjon, og som henter inspirasjon fra sensasjonslitteratur publisert i andre land av ondsinnede personer som profitterer på sine sensasjonshistorier ved folks godtroenhet... Derfor blir vi anklaget for mange ting som ikke har noe grunnlag i faktiske forhold og som det ikke er et fnugg av sannhet i. Selv om man kan se det humoristiske i dem når man kjenner sannheten, har disse falskneriene naturligvis den virkning at

uvitende får fordommer mot oss, at Kirken blir skandalisert og at det blir svært ubehagelig for dens misjonærer og medlemmer.

Men skandaler og falske historier vil aldri ha noen permanent skadevirkning på dem de urettmessig rettes mot. De siste-dagers-hellige trenger ikke nære noen som helst frykt eller engstelse for slike ting, så lenge de blir urettmessig utsatt for dem. Skandaler dør bort av seg selv når de avsløres, og det vil de med sikkerhet bli.» («Three Threatening Dangers», *Improvement Era*, mars 1914, 476.)

Gjennomgå med elevene «Han var modig og uforferdet i forsvar av sannheten» i elevboken (s. 102). Spør: På hvilke måter forsvarte president Smith Guds rike?

Informasjonskontoret ga riktig opplysning om Kirken

- 💡 Spør om noen av elevene har hørt falske historier om Kirken og dens medlemmer. Spør så: Hvordan kan slike historier hindre folk i å høre eller godta evangeliets budskap?

Opplys elevene om at tidlig på 1900-tallet hadde mange hørt falske historier om Kirken og inntatt en negativ holdning. Slike historier ble fortalt til besøkende til Salt Lake City av mange vognkusker, menn som førte leide vogner, da de transporterte besøkende rundt i byen. Dette forklares i følgende erklæring:

«Ved århundreskiftet var ikke engang de som kom til Salt Lake City, garantert å høre sannheten om de siste-dagers-hellige. Hotelleierne pleide å sende ansatte av sted med hest og vogn for å møte innkommende tog og konkurrere om gjestene. Disse kuskene gjorde et stort nummer av å fylle gjestene med ville historier om mormonene. Både offentlige ledere og Kirkens ledere var bekymret for det negative bilde dette skapte. Drøftelser blant medlemmer av Unge menns GUFs generalutvalg og De syttis første råd førte til den spesielle anbefaling å opprette et "informasjonskontor" på Tempelplassen som skulle gi korrekt opplysning til folk som besøkte byen. I 1902 godkjente Det første presidentskap prosjektet og ga De sytti ansvaret for det. Den første bygningen var åttekantet, seks meter i diameter og kostet seks hundre dollar. Rundt 24 frivillige bemannet kontoret. Det første driftsåret delte de ut trosartikkelkort og annen litteratur til 150 000 besøkende. Det ble stadig mer populært med omvisning på Tempelplassen, og i 1906 ble det også tilføyd gratis adgang til orgeløvelser... Etter hvert som besøkstallene økte, ble informasjonskontoret utvidet. På slutten av det 20. århundre var det årlige besøkstallet oppe i flere millioner.» (Richard O. Cowan, *The Church in the Twentieth Century* [1985], 37-38.)

Kirken vokste hurtig under president Joseph F. Smiths administrasjon

- 💡 Fra 1901 til 1918, de årene Joseph F. Smith var president, vokste Kirken fra 292 931 til 496 962 medlemmer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 631.) Fortell elevene følgende:

«Ved at [president Joseph F. Smith] fortsatte å oppfordre Kirkens medlemmer til å bli værende i sine hjemland og bygge opp Kirken der, fikk misjoner og grener utbredelse i andre land. Denne utbredelsen gjenspeilte seg i det at Joseph F. Smith var den første som besøkte Europa i egenskap av Kirkens president.

I ca. to måneder i 1906 besøkte han misjoner i Nederland, Tyskland, Sveits, Frankrike og England. President Smiths personlige besøk gjorde mye for Kirkens vekst og styrke i disse landene. Under sitt første besøk i Europa ga president Joseph F. Smith en viktig profetisk uttalelse. På en konferanse i Bern, Sveits, i 1906 strakte han ut hendene og erklærte: "Tiden vil komme da dette land [Europa] vil være overstrødd med templer der dere kan gå og forløse deres døde.» Han forklarte også at "det ville bli bygget templer i mange forskjellige land i verden".» (Cowan, *Church in the Twentieth Century*, 65.)

Spør elevene: Hvordan styrker templer den verdensomspennende kirken?

Kirken står overfor minst tre store farer

💡 Spør elevene hva de mener er de største farer Kirken står overfor i dag, og skriv svarene deres på tavlen. Forklar at president Joseph F. Smith pekte på tre bestemte farer som Kirken står overfor. Les sammen med elevene «Han påpekte tre farer som Kirken står overfor» i elevboken (s. 105-6). Skriv disse på tavlen:

1. Smiger fra fremtredende mennesker i verden
2. At det undervises i falske ideer
3. Seksuell urenhet

Spør:

- Hvorfor er disse tre tingene farligere for Kirken enn kritikk og falske anklager?
- Hvordan kan de unngås?

Det første presidentskap utstedte erklæringer for å tydeliggjøre visse læresetninger

💡 Forklar at under president Joseph F. Smiths administrasjonstid ble mange medlemmer usikre på visse viktige doktrinære spørsmål. Et gjaldt menneskets opprinnelse, herunder Gud som vår Fader og Adams rolle som den menneskelige families første far. Det annet gjaldt Gud Faderen og Jesus Kristus som personer og den rolle hver av dem har. Som svar utstedte Det første presidentskap to erklæringer. Den første, utstedt i 1909, ble kalt «Menneskets opprinnelse». Den annen, utstedt i 1916, ble kalt «Faderen og Sønnen: En doktrinær utredning av Det første presidentskap og De tolv». Drøft med elevene detaljene i følgende utdrag:

«*Menneskets opprinnelse*»

«Det hevdes av enkelte at Adam ikke var det første mennesket her på jorden og at det første menneskelige vesen var en utvikling fra lavere ordener i dyeriket. Dette er imidlertid menneskers teorier. Herrens ord forteller at Adam var "det første av alle mennesker" (Moses 1:34), og vi er derfor forpliktet til å regne ham som vår rases første far. Jareds bror fikk se at alle mennesker i *begynnelsen* ble født i Guds bilde [Ether 3:15], og enten vi regner dette for å bety ånden eller legemet, eller begge deler, forplikter det oss til den samme konklusjon: Mennesket begynte livet som menneske, i vår himmelske Faders bilde.

Det stemmer at menneskets legeme begynner sitt liv som en liten spire eller et embryo, som blir til et spebarn, som på et visst stadium blir levendegjort av den ånd som det er tabernaklet til, og når barnet er blitt født, utvikler det seg til et menneske. Det er imidlertid ikke noe i dette som tyder på at det første

menneske, den første av vår rase, begynte sitt liv som noe mindre enn et menneske, eller mindre enn menneskespiren eller embryoet som blir et menneske.

Mennesket kan ikke ved søken se Gud. Han vil aldri, uten hjelp, oppdage sannheten om hvordan menneskelivet ble til. Herren må selv åpenbare seg, eller forbli ukjent, og det samme er tilfelle med kjensgjerningene om Adams rases opprinnelse – Gud alene kan åpenbare dem. Noen av disse fakta er imidlertid allerede kjent, og det som er gjort kjent, er det vår plikt å motta og bevare.

Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige, som baserer sin tro på åpenbaring fra Gud, fordom og i dag, hevder at mennesket er Guds direkte avkom i rett linje. Gud er selv et opphøyet menneske, fullkommengjort, sitter på sin trone og er den aller høyeste...

Mennesket er Guds barn, dannet i Guds bilde og begavet med guddommelige egenskaper, og selv som en jordisk far og mors lille sønn er det i stand til, når tiden er inne, å bli et menneske, så det uutviklede avkom av himmelske foreldre er, ved erfaring gjennom tider og evigheter, i stand til å utvikle seg til en Gud.» («Editor's Table», *Improvement Era*, nov. 1909, 80-81; sitert i *Evangelists læresetninger* Rel. 231 og 232, s. 16-17.)

Spør: Hvorfor er det en vesensforskjell å vite at Gud er vår Fader og at vi ikke nedstammer fra lavere livsformer?

«Faderen og Sønnen: En doktrinær utredning av Det første presidentskap og De tolv»

«Uttrykket "Fader" brukt om guddommen finnes i hellig skrift med klart forskjellige betydninger. Det skulle skilles nøye mellom hvert av de fire betydninger som er brukt i følgende redegjørelse.

1. "FADER" SOM FAR I BOKSTAVELIG FORSTAND

Skriftsteder som angir den vanlige betydningen – far i bokstavelig forstand – er altfor mange og spesifikke til at de krever gjengivelse... Gud den evige Fader, som vi omtaler ved den opphøyeede navnetittel "Elohim", er i bokstavelig forstand far til vår Herre og Frelser Jesus Kristus og menneskerasens ånder. Elohim er Faderen i alle betydninger der Jesus Kristus kalles det, og kun han er åndenes Fader...

2. "FADER" SOM SKAPER

En annen betydning av "Fader" er Skaper, dvs. i skriftsteder som henviser til en i Guddommen som "Faderen over himmel og jord og alle ting som i dem er" (Ether 4:7, se også Alma 11:38, 39 og Mosiah 15:4).

Gud er ikke Faderen til jorden, en av de verdener som eksisterer i universet, heller ikke til noen av himmellegemene, heller ikke til de livløse tingene og plantene og dyrene på jorden i den bokstavelige forstand som han er Faderen til menneskehetens åndebarn. Derfor skal skriftsteder som viser til Gud på noen måte som himmelens og jordens Fader, forstås slik at Gud er Opphavsmannen, Organisatoren, Skaperen av himmel og jord.

I denne betydning blir, som sammenhengen i hvert tilfelle viser, Jehova, som er Jesus Kristus Sønn av Elohim, kalt "Fader" og også "himmelens og jordens Evige Fader" (se skriftstedene som er sitert ovenfor, og Mosiah 16:15). Med analog betydning kalles Jesus Kristus "Evig Far" (Jesaja 9:6, sml. 2. Nephi 19:6).

At Jesus Kristus, som vi også kjenner som Jehova, gjorde arbeidet for Faderen, Elohim, i skaperverket, forklares i boken "Jesus Kristus", kapittel 4. Jesus Kristus, som er Skaperen, kalles konsekvent himmelens og jordens Fader i den betydning som er nevnt ovenfor, og siden hans skapninger er av evig kvalitet, er det helt på sin plass at han kalles himmelens og jordens evige Fader.

3. JESUS KRISTUS, "FADEREN" TIL DEM SOM HOLDER FAST VED HANS EVANGELIUM

En tredje sammenheng der Jesus Kristus regnes som "Faderen", har referanse til forholdet mellom ham og dem som tar imot hans evangelium og derved blir arvinger til evig liv...

Mennesker kan bli Jesu Kristi barn ved å bli født på ny – født av Gud, som de inspirerte ord sier...

Hvis det er riktig å omtale dem som tar imot evangeliet og underkaster seg det som Kristi sønner og døtre – og i denne saken er Skriftene klare og kan ikke avvises eller fornektes – er det også på sin plass å omtale Jesus Kristus som de rettferdiges Fader, ettersom de har blitt hans barn og han har blitt deres Fader ved den annen fødsel – dåpens gjenfødsel.

4. JESUS KRISTUS, "FADEREN" I KRAFT AV MYNDIGHET GITT HAM AV GUD

[En annen] grunn for å bruke tittelen "Fader" om Jesus Kristus er den kjensgjerning at i all sin befatning med menneskeheten har Jesus Sønnen representert, og representerer ennå, Elohim sin Fader i makt og myndighet... Således satte Faderen sitt navn på Sønnen, og Jesus Kristus talte og forrettet i og ved Faderens navn, og når det gjelder makt og myndighet og guddom, var og er hans ord og handlinger Faderens.» («Editor's Table», *Improvement Era*, aug. 1916, 934-36, 938-40; sitert i *Læresetninger fra Kirkens presidenter – Joseph F. Smith*, s. 361.)

Spør elevene:

- Hvorfor trenger Kirkens medlemmer å vite at Faderen og Sønnen er adskilte og forskjellige personer?
- Hvordan påvirker denne forståelsen hvordan vi tilber Faderen og Sønnen?

President Joseph F. Smith redegjorde for livet etter døden

 Minn elevene om at flere av president Joseph F. Smiths barn døde før ham. Fortell om president Smiths reaksjon på at sønnen Hyrum M. Smith, et medlem av De tolv apostlers quorum, døde brått:

«Min sjel er sønderrevet. Mitt hjerte er sønderknust og banker for livet! Å, min gode sønn, min glede, mitt håp! Å, hvor jeg ennå elsker ham. Jeg vil alltid elske ham. Og slik er det og slik vil det alltid være med alle mine sønner og døtre, men han er min førstefødte sønn... Fra dypet av min sjel takker jeg Gud for ham! Men jeg trengte ham mer enn jeg kan si... Å, hvor jeg trengte ham! Vi trengte ham alle sammen. Han var til stor nytte for Kirken. Han var i sannhet en fyrste blant menn. Aldri i sitt liv mishaget han meg eller ga meg grunn til å tvile på ham. Jeg elsket ham av hele mitt hjerte. Han har begeistret min sjel med sin taleevne, mer enn noen annen. Kanskje var det fordi han var min sønn, og at han var fylt av Den hellige ånds ild. Og nå, hva kan jeg gjøre? Å,

hva kan jeg gjøre! Min sjel er sønderrevet, mitt hjerte er knust! O Gud, hjelp meg!» (I Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph Smith* [1938], 474.)

Mange måneder senere erklærte president Joseph F. Smith på en generalkonferanse at han i løpet av de siste månedene hadde mottatt åpenbaringer angående ånde- verdenen. En av disse mottok han dagen før generalkonferansen begynte, og den er nå nedtegnet i Lære og pakter 138.

Les sammen med elevene Lære og pakter 138:1-5, 11-20. Spør: Hva gjorde Jesus Kristus da han gikk til ånde verdenen etter sin død?

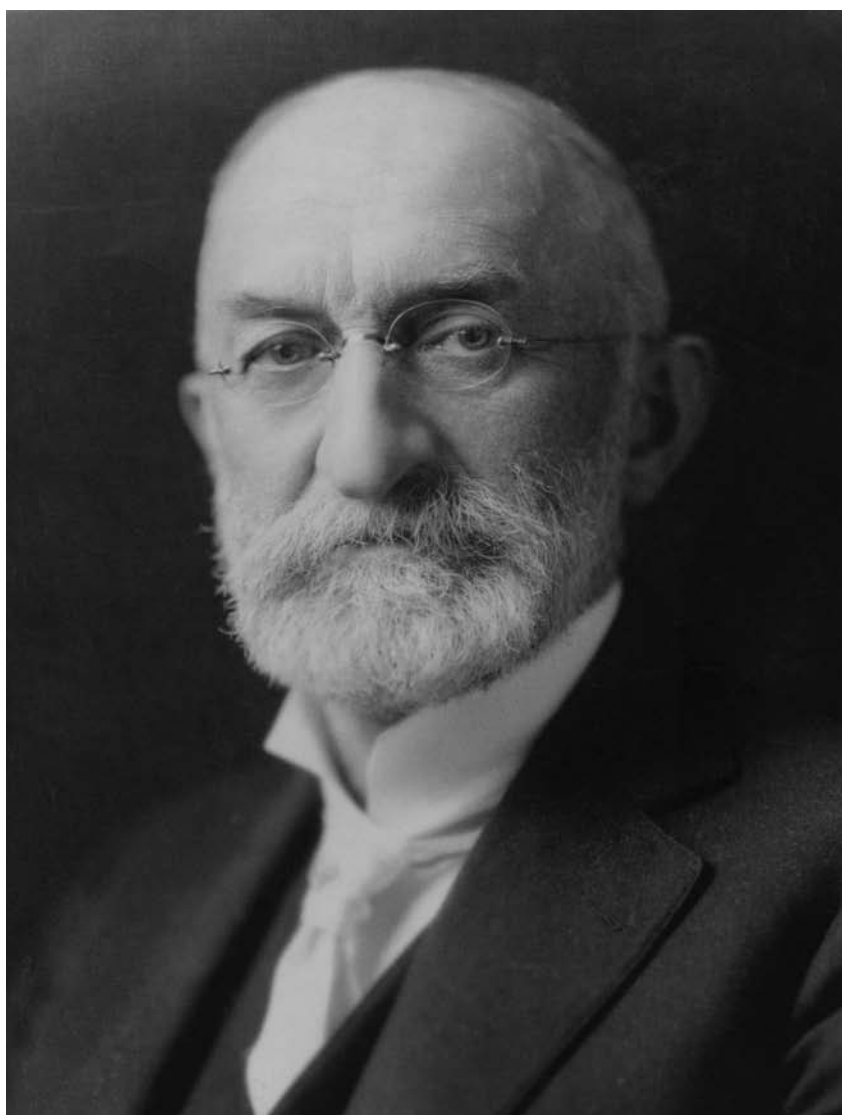
Les Lære og pakter 138:29-30, 57. Spør:

- Hvordan kan denne åpenbaringen gi trøst til dem hvis rettferdige venner og familiemedlemmer er døde?
- Hva kan vi gjøre på jorden for å hjelpe til med det arbeidet som skjer i ånde- verdenen?

KAPITTEL 7

Heber J. Grant

KIRKENS SYVENDE PRESIDENT

© IFI

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Heber J. Grant ble født 22. november 1856. Dette året dro mange pionerer i håndkjerrekompanier over slettene til Store Saltsjødalen. To uker før Heber J. Grant ble født, kom Willies håndkjerrekompani til dalen. Av de opprinnelige 500 pionerene i håndkjerrekompaniet døde 67 underveis til dalen, og mange overlevende kom frem utsultet og med forfrosne lemmer. Da Heber var ni dager gammel, døde Jedediah M. Grant (medlem av Det første presidentskap) av lungebetennelse. Samme dag ankom Martins håndkjerrekompani til Saltsjødalen. Av den pionergruppen var 135-150 av de opprinnelige 576 døde.

Som gutt kjente Heber J. Grant mange fremstående medlemmer av Kirken. Blant hans venner var en sønn og sønnesønn av president Brigham Young, og han var jevnlig med på familiebønn i profetens hjem. Han hadde også lange samtaler med president Young, eldste Erastus Snow, en av apostlene, og eldste Snows kusine Eliza R. Snow, som hadde kjent og omgått mange ledere tidlig i Kirkens historie.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Han lærte av "den forvandlingskraft som [hans] mors kjærlighet hadde»

💡 Gjennomgå sammen med elevene noen «viktige begivenheter i Heber J. Grants liv» i elevboken (s. 109). Be dem merke seg når Heber J. Grants far døde, og diskuter de vanskeligheter han kan ha hatt i oppvekstårene hos sin enslige mor. Be en elev lese «Hans besluttsomhet ble oppmuntret av en klok mor» i elevboken (s. 111-12).

Fortell at til tross for at Heber J. Grant vokste opp uten en far, vitnet han i senere år om både sin mors og sin fars trofasthet. Gjengi president Grants følelser fra «Han ble dypt berørt av alt hans familie måtte ofre» i elevboken (s. 112). Spør:

- Hvilken verdifull lærdom har du fått av dine foreldre?
- Hva ønsker du at dine etterkommere skal si om deg?

Med besluttsomhet og utholdenhet omgjorde han utilstrekkelighet til ekspertise

💡 Be elevene skrive følgende setning med skjønnskrift på en lapp: *Vi skulle være trofast mot Gud.* Drøft så hvorfor det er en utfordring å skrive pent. Tegn følgende illustrasjon på tavlen og la elevene tolke det de ser:

Gjennomgå med elevene de to bemerkningene om Heber J. Grants skjønnskrift i unge år i «Skjønnskriften hans forbedret seg fra "kråketær" til den fineste i Utah» i

elevboken (s. 114). Spør: Hvilke velsignelser oppnådde han som følge av hardt arbeid for å forbedre håndskriften sin? (Han ble så dyktig at han tjente mer på sin skjønnskrift enn på sin ordinære lønn, og han underviste senere i skjønnskrift.)

Gjengi en uttalelse som Heber J. Grant ofte siterte og som noen ganger tillegges Ralph Waldo Emerson:

«Det vi fortsetter å gjøre, bli lettere, ikke fordi oppgaven har endret karakter, men fordi vår evne til å utføre den blir bedre.» (I Conference Report, apr. 1901, 63.)

Repetér med elevene hva Heber J. Grant gjorde for å lære å synge i «Han var fast bestemt på å lære å synge» i elevboken (s. 114-15). Spør:

- Hvordan kan hans anstrengelse for å lære å synge sammenlignes med hvordan han strevde for å forbedre håndskriften sin?
- Kan resultatene sammenlignes? (Han lykkes ikke så godt med sangen som med håndskriften, men han prøvde like iherdig.)
- Hvorfor skulle vi gjøre vårt aller beste for et verdig formål selv om vi ikke blir best?
- Hva har prinsippene beslutsomhet og øvelse å gjøre med å bli lik Kristus?

Be et par elever kaste en tennisball eller en annen myk ball og treffe et forhåndsbestemt sted i rommet. La dem om nødvendig prøve 3-4 ganger for å se om de kommer nærmere målet. Fortell historien om den unge Heber J. Grants manglende evne til å kaste baseball (se «Han arbeidet hardt for å utmerke seg sportslig» i elevboken (s. 111-12). Be en elev lese de to siste avsnittene. Spør:

- Hvordan kan Heber J. Grants beslutsomhet når det gjaldt sport, ha blitt overført på åndelige mål?
- Hvilke spesielle mål kan vi sette oss i saker som angår evangeliet?

Han hadde den rette motivasjon til å lese Skriftene

 Spør elevene hva som motiverer dem til å lese i Skriftene. La en lese «Han fikk en utfordring om å lese Mormons bok» i elevboken (s. 112-13). Spør deretter:

- Hva var det som motiverte unge Heber til å lese Mormons bok til å begynne med? Hva fikk ham til å fortsette?
- Hvordan påvirket hans mors og hans lærers vitnesbyrd motivasjonen?
- Hva sa han om interessenivået sitt og hvordan det påvirket målsettingen når det gjaldt lesing?
- Hvordan kan vi utvikle mer motivasjon til å studere Skriftene?

Gjengi følgende vitnesbyrd fra Heber J. Grant senere i livet:

«Det er ingen av dem vi har opptegnelser om i Mormons bok som jeg beundrer mer enn Nephi [Lehis sønn]. Den mannens liv har vært en ledestjerne for meg. Hans tro, hans beslutsomhet, hans innstilling når det gjaldt å gjøre Guds vilje, har gitt meg et ønske om å følge i hans edle fotspor.» (I Conference Report, apr. 1900, 23.)

«Mormons bok samsvarer fra begynnelse til slutt med annen hellig skrift. Det finnes ikke én doktrine i den som ikke samsvarer med Jesu Kristi læresetninger...

Den inneholder ingenting annet enn det som er til beste for og til oppbygging for menneskene. Den er på alle måter en sant vitne for Gud, den støtter Bibelen og samsvarer med Bibelen.» (I Conference Report, apr. 1929, 128-29.)

Les sammen Esekiel 37:15-17 og 2. Nephi 3:12 og diskuter hvordan disse skriftstedene underbygger president Grants vitnesbyrd.

Som leder var han et godt forbilde

💡 Be elevene slå opp på «Viktige begivenheter i president Heber J. Grants liv» i elevboken (s. 109) og finne ut hvor gammel Heber J. Grant var da han ble kalt som president for Tooele Utah stav (23 år gammel). Fortell at da han ble kalt til stavs-president, fortalte Heber J. Grant stavens medlemmer at han ikke ville be dem være mer trofaste enn ham selv (se «Han tilføyde tro på Gud til sin besluttsomhet og overvant sine svakheter» i elevboken, s. 116-17).

Spør: Hva følte president Grant etter sin første tale som stavs-president da han overhørte noen si at det var synd og skam at generalautoritetene «måtte sende en guttunge til å presidere over oss», og at de «kunne ha sendt en som hadde vett nok til å tale i hvert fall ti minutter»? (se elevboken, s. 116).

Gjennomgå samen med elevene historien om hva Heber J. Grant svarte da president Joseph F. Smith spurte om han visste at evangeliet var sant, i «Han tilføyde tro på Gud til sin besluttsomhet og overvant sine svakheter» i elevboken (s. 116). Spør:

- Hvorfor bekymret det ikke president John Taylor at Heber J. Grant sa han ikke visste med absolutt sikkerhet at evangeliet var sant?
- Hvordan kan man ha et vitnesbyrd uten å vite om det?

Hans evne til å tale offentlig bedret seg da han ønsket å tale for å tjene folket til beste

💡 Skriv på tavlen: *Første tale som stavs-president, 7,5 minutter, annen tale, 45 minutter, tredje tale, 5 minutter.* Gjennomgå sammen med elevene de siste tre avsnittene av «Han tilføyde tro på Gud til sin besluttsomhet og overvant sine svakheter» i elevboken (s. 116-17). Spør:

- Hvorfor klarte ikke president Grant å gjøre sin tredje tale like lang som nummer to, siden han ønsket det?
- Hvilken beslutning tok han?
- Hvordan kan vi bli «ene og alene vendt mot Guds ære»? (se L&P 88:67-68).
- På hvilke måter påvirker våre daglige beslutninger vår livskurs?

Han fulgte Brødrene

💡 Skriv følgende på tavlen: «*Når profeten taler, ... er debatten over*» (Elaine Cannon, «If We Want to go Up, We Have to Get On», *Ensign*, nov. 1978, 108). Spør elevene hva denne setningen sier dem. Be en elev lese «Han hadde vilje til å ofre» i elevboken (s. 117). Spør:

- Hvilken beslutning tok Heber J. Grant som viste hans holdning til å følge Brødrene? (Han ønsket alltid å gjøre det Kirkens generalautoriteter ønsket av ham, uansett hva han selv hadde lyst eller ikke lyst til.)
- Hvorfor skulle Kirkens medlemmer utvikle det samme ønsket?

Han aksepterte ydmykt kallet til apostel

💡 Spør hvorfor man trenger å være ydmyk for å utføre sitt kall godt. Gjengi president Heber J. Grants tanke:

«Jeg har følt min egen utilstrekkelighet. Ja, da jeg ble kalt til å være en av apostlene, reiste jeg meg og sa at dette var langt mer enn jeg var verdig til, og idet jeg reiste meg, kom tanken: "Du vet like sikkert som at du selv lever at John Taylor er en Guds profet, og å avslå dette embede når han har mottatt en åpenbaring, er ensbetydende med å avvise profeten." Jeg sa: "Jeg vil akseptere embedet og gjøre mitt beste." Jeg husker at det var med den største vanskelighet at jeg inntok min plass uten å besvime.» (*Gospel Standards*, G. Homer Durham [1941], 194, sitert i *Kirkens presidenter*, elevhåndbok, s. 191.)

Spør: Hvilke andre karakteregenskaper hjelper medlemmer av Kirken til å virke godt i sine kall?

Han fant stor glede i misjonærarbeid

💡 Repeter på grunnlag av «Viktige høydepunkter i Heber J. Grants liv» i elevboken (s. 109) hvilke år han var på misjon og hvor han virket. Legg merke til at han virket fem år som heltidsmisjonær da han åpnet og presiderte over den første misjon i Japan og deretter presiderte over Den britiske og Den europeiske misjon. Du kan også gjennomgå hans kommentarer i «Han presiderte over misjoner i Japan og England» i elevboken (s. 119-20). Gjengi følgende uttalelser av president Heber J. Grant:

«Det finnes ikke noe annet arbeid i hele verden som gir menneskene mer glede, fred og ro enn det å forkynne den Herre Jesu Kristi evangelium» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant*, s. 82).

«Ikke i noen del av Guds verk her på jorden i denne tiden finnes det en slik gruppe lykkelige, tilfredse, fredelige mennesker som de som er engasjert i misjonærarbeid. Tjeneste er den virkelige nøkkel til glede. Når man yter tjeneste for å hjelpe mennesker, når man arbeider uten betaling, uten håp om jordisk belønning, opplever menneskene ekte, sann glede.» (*Ibid*, s. 82.)

Be noen hjemvendte misjonærer om å si litt om disse uttalelsene på grunnlag av egne erfaringer. Spør så:

- Hvorfor er misjonærarbeid til tider vanskelig?
- Hvorfor er misjonærarbeid berikende?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Heber J. Grant presiderte over Kirken fra 23. november 1918 til 14. mai 1945. Han virket i over 26 år (62-88 år), lenger enn noen tidligere Kirkens president utenom Brigham Young. Han ledet Kirken fra slutten av 1. verdenskrig, gjennom den store depresjonen og til 2. verdenskrig var slutt. Disse årene var utfordrende for USA og for Kirken.

Da våpenstillstanden avsluttet 1. verdenskrig, så folk frem til fredelige tider og fremgang. Men denne drømmen skulle ikke bli virkelighet. Selv om det i 11 år så ut som det var lyse tilstander i Amerika, der største delen av Kirkens medlemmer bodde, oppsto det en økonomisk krise i 1929 som fikk virkning for hele verden. Mange sto uten arbeid eller inntekt. Denne store depresjonen ble etterfulgt av 2. verdenskrig fra slutten av 1930-årene til halvveis ut i 1940-årene. Den 2. verdenskrig ble utkjempet i langt større skala enn 1. verdenskrig.

Mens Heber J. Grant var president, innviet han templer på Hawaii; i Alberta, Canada; og Arizona. I 1924 begynte en radiostasjon i Salt Lake City som Kirkens eide, å kringkaste generalkonferanser. I 1926 ble det første religionsinstitutt opprettet i Moscow, Idaho.

Da Heber J. Grant ble president, hadde Kirken ca. 496 000 medlemmer, 75 staver, 22 misjoner og 4 templer. I 1945, det året han døde, hadde Kirken nær 980 000 medlemmer, 153 staver, 38 misjoner og 8 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 632).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Han hadde stor tro i tider med prøvelser

- 💡 Fortell følgende historie for å illustrere president Heber J. Grants tro på og avhengighet av Herren i tider med prøvelse:

«Min hustru, Lucy, var meget syk i nesten tre år før hun døde. På et tidspunkt var jeg på sykehuset sammen med henne i seks måneder. Da hun var døende, ba jeg mine barn komme inn på soverommet og fortalte dem at deres mor skulle dø. Min datter Luthi sa at hun ikke ville at mamma skulle dø og insisterte på at jeg skulle legge hendene på henne og helbrede henne. Hun sa hun ofte hadde sett at moren, når hun var dårlig på sykehuset og hadde store smerter, straks hadde falt i søvn og fikk en god natts hvile etter at jeg hadde velsignet henne. Jeg forklarte mine barn at vi alle måtte dø engang, og at jeg følte at mammas tid nå var kommet. Barna forlot rommet, og jeg knelte ned ved sengen til min døende hustru og fortalte Herren at jeg anerkjente hans hånd i liv og død, i glede og sorg, i fremgang og motgang, at jeg ikke klaget fordi min hustru skulle dø, men at jeg manglet styrke til å se min hustru dø og at dette skulle påvirke mine barns tro på evangeliets ordinanser. Jeg bønnfalt ham om å gi min datter Luthie et vitnesbyrd om at det var hans vilje at hennes mor skulle dø. I løpet av noen korte timer trakk min hustru sitt siste åndedrag. Jeg ba da barna komme inn på soverommet og fortalte at deres mamma var død. Min lille sønn, Heber, begynte å gråte sårt og Luthie la armene rundt ham og kysset ham og

hun ba ham ikke gråte. Hun sa at Herren hadde sagt til henne: "Herrens vilje skjer når din mamma dør." Luthie visste ingenting om mine bønner, og denne tilkjennegivelsen til henne var et direkte svar på min påkallelse av Herren. Jeg har aldri sluttet å føle takknemlighet for det.» («When Great Sorrows Are Our Portion», *Improvement Era*, juni 1912, 726-27.)

Hans forbilde inspirerte andre utenfor Kirken

Fortell at før Heber J. Grant ble Kirkens president, hadde han fått mange venner som beundret hans rettskaffenhet så sterkt at de tok det for gitt at Kirken han var tilknyttet, var en bra kirke (se «Han vant respekt hos næringslivstopper» i elevboken (s. 120). President Grant hevdet at «Hver eneste en av oss bærer så å si Kirkens omdømme på våre skuldre.» (I Conference Report, apr. 1944, 10.) Spør:

- Hvorfor dømmer folk Kirken etter hvordan medlemmene oppfører seg?
- Blir det viktigere å være et godt eksempel når man påtar seg lederskap? Hvorfor?

«[Herren] vet hvem han ønsker skal lede hans kirke»

Spør elevene:

- Hvem leder Kirken?
- Hvordan velges Kirkens president?

Gjengi president Heber J. Grants ord:

«President Joseph F. Smiths siste ord var i det alt vesentlige, da han tok meg i hånden – han døde den natten – "Herren velsigne deg, gutten min. Herren velsigne deg. Du har fått et stort ansvar. Husk alltid at dette er Herrens verk og ikke menneskeverk. Herren er større enn noe menneske. Han vet hvem han vil skal lede hans kirke, og gjør aldri noen feil. Herren velsigne deg."»
(*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant*, s. xx.)

Skriv på tavlen følgende rettleiding fra president Smith til president Grant:

- «Dette er Herrens verk og ikke menneskeverk.»
- «Herren er større en noe menneske.»
- Herren «gjør aldri noen feil».

Drøft med elevene hvordan hendelser i Heber J. Grants liv viser at disse erklæringene er sanne. Be om en frivillig til å gi en kort improvisert tale om erklæringen «Dette er Herrens verk og ikke menneskeverk».

President Grant følte seg vel både blant rik og fattig

Spør elevene hvorfor man skulle lære seg å være ærlig og oppriktig sammen med alle mennesker. Fortell at president Heber J. Grants evne til å tiltrekke seg mennesker var en direkte følge av at han hadde ekte kjærlighet til dem. De som kjente ham best, visste også at han ønsket å hjelpe alle Kirkens medlemmer, spesielt enker som satt vanskelig i det. Les følgende for elevene, og oppfordre dem til å fortelle hvilket inntrykk de har av president Grant:

«Han er i sannhet den beste vennskaps- og goodwill-ambassadør til yrkes- og næringsliv som Kirken noen gang har hatt. Ingen kan komme i nærheten av

å anslå hvor meget godt han har utrettet for Kirken når det gjelder å mildne fordommer blant innflytelsesrike mennesker...

Han er like velkommen og tilfreds i den ringes hjem som på den velståendes gods. Brød og melk og den enkleste kost blir, når den bys ham i de helliges hjem (selv om de vanligvis gir ham det beste landet kan fremby) mottatt med større takknemlighet, og den blir høyere verdsett enn de fineste delikatesser og de mest utsøkte retter som berømte kjøkkensjefer på store hoteller kan tilberede. Det privilegium å føle gjestfriheten til sanne siste-dagers-hellige, å fortelle dem om hvor god Herren er mot ham og være med dem i bønn i familiekretsen blir aldri kjedsommelig eller ensformig for president Grant.» (Joseph Anderson, «The President As Seen by His Secretary», *Improvement Era*, nov. 1941, 691-92.)

Han frarådet gjeld

💡 La en elev lese hva Heber J. Grants datter Lucy sa om ham i «Han kjente kvalene ved å ha gjeld» i elevboken (s. 120). Spør:

- Hva sammenlignet han gjeld med?
- Hvordan forklarer denne sammenligningen hvorfor president Grant til stadighet oppfordret Kirkens medlemmer til å unngå gjeld?
- Hva er Kirkens råd i dag med hensyn til gjeld?

Gjengi følgende innsikt i president Heber J. Grants oppfatning av penger og gjeld:

«La meg her og nå advare de siste-dagers-hellige og si at de bør kjøpe livets ordinære nødvendigheter når de har penger til å kjøpe dem, og ikke pantsette sin fremtid.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant*, s. 117.)

«Han var ikke spesielt interessert i å la pengene hope seg opp, bare i det gode han kunne gjøre med dem.» (*Prophets I Have Known* [1973], 30.)

Diskuter med elevene, på grunnlag av disse uttalelsene, hvilken holdning president Grant hadde til forvaltning av penger.

Han forkynte prinsippet tiende

💡 Repeter med elevene «Ved å betale tiende og offergaver overvinnes vi selvishet» og «Tiende er herrens lov for økonomisk suksess» i elevboken (s. 123). Spør:

- Hvordan kan tiende betraktes som en gjeld vi har til Herren? (se Malaki 3:8-9).
- Hvorfor skulle vi betale vår tiende før vi betaler andre økonomiske forpliktelser?

La en elev lese høyt Malaki 3:10-12, og diskuter de velsignelser som loves dem som trofast betaler tiende. Spør: Hvilke velsignelser, foruten timelige velsignelser, kommer som følge av å betale tiende?

Konkluder med følgende uttalelse av president Heber J. Grant:

«Jeg tror fullt og fast at Herren åpner himmelens sluser når vi gjør vår plikt økonomisk, og øser åndelige velsignelser over oss som er langt mer verd enn timelige ting. Men jeg tror også han gir oss velsignelser av timelig natur.» (*Gospel Standards*, 66.)

Han var et forbilde når det gjaldt god forretningskikk

💡 Gjengi følgende erfaring, fortalt av president Heber J. Grant:

«Da [jeg var] ung og gikk på skolen, ble en mann pekt ut for meg som førte bøkene for Wells, Fargo & Co's Bank i Salt Lake City, og det ble sagt at han hadde en lønn på 150 dollar i måneden. Jeg husker godt at jeg regnet ut at han tjente seks dollar dagen når søndagene ble trukket fra, et beløp som virket enormt for meg... Jeg drømte om å bli bokholder hos Wells, Fargo & Co. og meldte meg øyeblikkelig på et bokføringskurs ved Deseret University i håp om at jeg en dag skulle oppnå det som den gang forekom meg å være en kolossal lønn...

Resultatet var at noen år senere sikret jeg meg stilling som bokholder og poli-seskriver i et forsikringselskap. Skjønt jeg var bare femten år, hadde jeg en meget god håndskrift, og det var alt som trengtes for å fylle stillingen min på tilfredsstillende vis. Men likevel var jeg ikke fornøyd, og fortsatte å drømme og "skrible" når jeg ikke hadde annet å gjøre. Jeg arbeidet i forværelsene til A. W. White & Co's bank, og når jeg var ledig, ba jeg om å få hjelpe til med selve bankarbeidet. Jeg gjorde hva som helst og hva jeg enn kunne for å fylle tiden, uten tanke på om jeg ville bli betalt for det. Jeg ønsket bare å arbeide og lære. Herr Morf, bankens bokholder, skrev meget godt, og han tok seg tid til å hjelpe meg i mine anstrengelser for å bli en dyktig skriver. Jeg lærte å skrive så godt at jeg ofte tjente mer før og etter arbeidstid ved å skrive kort, invitasjoner osv. og ved å tegne kart, enn jeg fikk i fast lønn. Noen år senere ble jeg tildelt diplom ved Territorial Fair for beste utøvelse av skrivekunsten i Utah. Da jeg startet for meg selv, var det en ledig stilling ved universitetet som lærer i skrivekunst og bokføring, og for å innfri det løftet jeg ga meg selv som 12-13-åring, at jeg en dag skulle undervise i disse fagene, søkte jeg stillingen. Jeg ble ansatt, og løftet jeg hadde gitt meg selv, ble oppfylt.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, s. 107.*)

Spør elevene:

- Hva annet ble Heber J. Grant belønnet med i prosessen med å oppfylle sin drøm om god lønn?
- Hva har dere blitt belønnet med som et resultat av utdannelse og hardt arbeid?

Han ga råd i finansspørsmål

💡 Fortell følgende:

«Som Kirkens president rettleidet Heber J. Grant de hellige i saker som angikk økonomisk sikkerhet. Han hadde nytte av sin egen erfaring og fulgte sin for-gjengers, president Joseph F. Smiths eksempel. President Grant fokuserte på to hovedprinsipper: den fred som følger av å unngå gjeld, og de timelige og åndelige velsignelser vi mottar når vi betaler tiende og offergaver. I april 1932 underviste han om disse prinsippene på Hjelpeforeningens generalkonferanse. På den tiden opplevde USA fortvilelsen i forbindelsen med den store depresjo-nen, en vidt utbredt krise med lav økonomisk aktivitet og høy arbeidsledighet. President Grant refset de hellige for at de ikke hadde gitt akt på rettleidningen de hadde fått fra president Smith.

”Hvis de som er kjent som siste-dagers-hellige, hadde lyttet til den rettleiding som ble gitt fra denne talerstolen av min forgjenger, under Herrens inspirasjon, der han tryglet de siste-dagers-hellige om ikke å ta opp gjeld, ville denne store depresjonen rammet dem i svært, svært liten grad... Etter min mening er gjeldens trelldom og spekulasjon blant folket hovedårsaken til depresjonen i De forente stater som helhet.”

President Grant fortsatte sin tale og understreket at man måtte unngå gjeld. Han ba også tilhørerne innstendig om å betale tiende og offergaver, selv i økonomisk vanskelige tider:

”Hvis det finnes en levende sjel som har rett til å si «Hold deg gjeldfri,» så er det Heber J. Grant. Takket være Herren var jeg i stand til å betale [hele gjelden], og betale alt uten å be om en dollar i avskrivning fra noen. Jeg tror ikke jeg noen sinne ville ha betalt den hvis jeg ikke hadde vært absolutt ærlig overfor Herren. Hver gang jeg tjente noen penger, betalte jeg først gjelden til Herren, og jeg tror uten skygge av tvil at hvis de siste-dagers-hellige som et folk hadde fulgt rådet fra Herrens profet og betalt sin tiende, ville de ikke ha vært i den situasjon de befinner seg i dag. Hvis de hadde vært ærlige og samvittighetsfulle med hensyn til [fasteoffer] kunne vi ta oss av enhver vanskeligstilt person i Kirken.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, s. 116-17.*)

President Grant sa også:

«Det store kriteriet for suksess i verden er at man tjener penger. Men jeg vil si til dere siste-dagers-hellige at det er ikke dette som er suksess. Når et menneske får mer av det som hører denne verden til, vil han tape Herrens ånd hvis han ikke er forsiktig, og han vil begjære verdens gods og gull. Og hvis han taper Herrens ånd og ikke er like strengt ærlig overfor Gud når det gjelder å betale sin tiende som han ville være overfor en forretningspartner, ville han ha mindre styrke, mindre kraft og svekke Guds ånds vitnesbyrd i sin sjel. Det finnes ikke tvil i mitt sinn.

Vi må være ærlige overfor Herren. Det store problemet er at det er så mange som, når de gjør det bra og får mer av det som hører verden til, blir så opptatt av det at de mister Herrens ånd. Det som i verden regnes som suksess, er derfor nederlag. For hvis et menneske streber etter en pris og ikke klarer å oppnå den etter å ha arbeidet nesten hele livet med det for øye, da har i sannhet hans liv vært et nederlag. Jeg kjenner mange som har vært absolutt ærlige overfor Herren og betalt en tiendedel når de tjente lite. Men da de tjente store summer, betalte de fra én prosent til to eller tre istedenfor ti prosent. Hva skyldes det? Appetitten på penger trenger seg inn, blir større og sterkere hvis man ikke er forsiktig, på samme måte som lysten på whisky. Det tar tak i ham og han elsker pengene istedenfor å elske dem bare for det gode han kan utrette med dem. Han verdsetter ikke tingene riktig.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, s. 120.*)

Spør elevene:

- Hvorfor kan fokus på verdslig suksess føre til at vi mister Herrens ånd?
- Hva kan vi gjøre for å ha riktig fokus på det å gjøre det godt økonomisk?

Han ga en definisjon og en formel for suksess

💡 Spør elevene hva de tror profetens råd ville være når det gjelder å gjøre det godt i livet. Spør hvordan han antagelig ville definere suksess. Etter å ha drøftet svarene deres, kan dere se på president Heber J. Grants definisjon av suksess i «Hans definisjon av suksess var enkel og praktisk» i elevboken (s. 121).

Be én elev lese høyt Matteus 22:36-40 og en annen Mosiah 2:17, og drøft likhetene mellom disse skriftstedene og president Grants definisjon av suksess.

Be en elev lese høyt «En av hemmelighetene ved suksess er tjeneste» i elevboken (s. 121). Spør: På hvilke måter fører tjeneste for andre til lykke?

Spør om noen av elevene har lyst til å fortelle om tjeneste de har utført for andre, eller som andre de kjenner, har gjort. Vær forberedt til å fortelle noen historier selv.

Han hadde et vitnesbyrd om at profeten Joseph Smith var kalt av Gud

💡 Be elevene fortelle hva de tror er noe av det viktigste som har skjedd i verdens historie. Spør så hva de tror er noe av det viktigste som har skjedd i Kirkens historie. Fortell om president Heber J. Grants innsikt:

«Det mest storslåtte som noensinne har hendt i verdens historie siden Frelseren selv levde på jorden, er at Gud fant det på sin plass å besøke jorden sammen med sin elskede, enbårne Sønn, vår Forløser og Frelser, og vise seg for gutten Joseph.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, xxiv.*)

«Jeg fryder meg over at Jesu Kristi Kirke er grunnlagt på det første store syn som gutten Joseph Smith mottok for mer enn hundre år siden. Han erklærte at han så to himmelske personer, hvis herlighet og glans overgikk enhver beskrivelse, og at en av dem talte til ham, pekte på den andre og sa: "Dette er min elskede Sønn. Hør ham." Det kan ikke være tvil hos noen siste-dagers-hellig om at Jesus Kristus er den levende Guds Sønn, for Gud selv presenterte ham for Joseph Smith. Det er en grunnleggende sannhet i Jesu Kristi Kirke i vår tid at Joseph Smith var og er og alltid vil være den levende Guds profet, og når Joseph Smith anerkjennes som en Guds profet og vi har et vitnesbyrd i vårt hjerte om det, vil det så godt som aldri være noen splittelse i Jesu Kristi Kirke.» (I Conference Report, okt. 1924, 6-7, se også *Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, s. 214.*)

Spør elevene: Hvorfor må ethvert medlem vite at Joseph Smith var en Guds profet?

Han underviste om velsignelsene ved å etterleve Visdomsordet

💡 Spør elevene hvordan Visdomsordet har vært til velsignelse for dem. Be en elev lese høyt «Han underviste om velferd og om Visdomsordet» i elevboken (s. 122). Skriv på tavlen de velsignelsene president Heber J. Grant nevnte som er en følge av å etterleve Visdomsordet, som:

- «Mer fysisk styrke»
- «Mer psykisk styrke»
- «Åndelig vekst»
- «En mer direkte kommunikasjonslinje til Gud»

Les sammen Lære og pakter 89:18-21 og sammenlign likhetspunktene mellom disse skriftstedene og listen på tavlen.

Han la grunnlaget for Kirkens velferdsprogram

💡 Spør elevene hva de tror er formålet med Kirkens velferdsprogram. Les sammen med dem «Velferdsplanen ble etablert på åpenbarte prinsipper» i elevboken (s. 122) og drøft velferdsformålet slik det er beskrevet av president Heber J. Grant. Spør:

- Hvorfor er lediggang en forbannelse?
- På hvilke måter er «forsorgsvesenet» til skade for enkeltpersoner og familier?
- Hva er godene ved «uavhengighet, flid, nøysomhet og selvrespekt»?
- På hvilke måter er arbeid en velsignelse?

Skriv følgende erklæring på tavlen: «Kirkens mål er å hjelpe medlemmene til å hjelpe seg selv.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, s. xxiii.*) Spør elevene:

- Hva er fordelen med å hjelpe folk til å hjelpe seg selv?
- Hva har dette velferdsprinsippet å si for sosial, følelsesmessig og psykisk helse?
- Hvordan kan foreldre anvende dette prinsippet når de skal oppdra sine barn?

Han oppmuntret Kirkens medlemmer til å etterleve budene

💡 Fortell elevene hva president Heber J. Grant sa var hans én-setnings-tema, som han ofte gjentok:

«Jeg sier til alle siste-dagers-hellige: Hold Guds bud. Det er mitt grunnprinsipp – bare disse få ordene: Hold Guds bud.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – Heber J. Grant, s. 22.*)

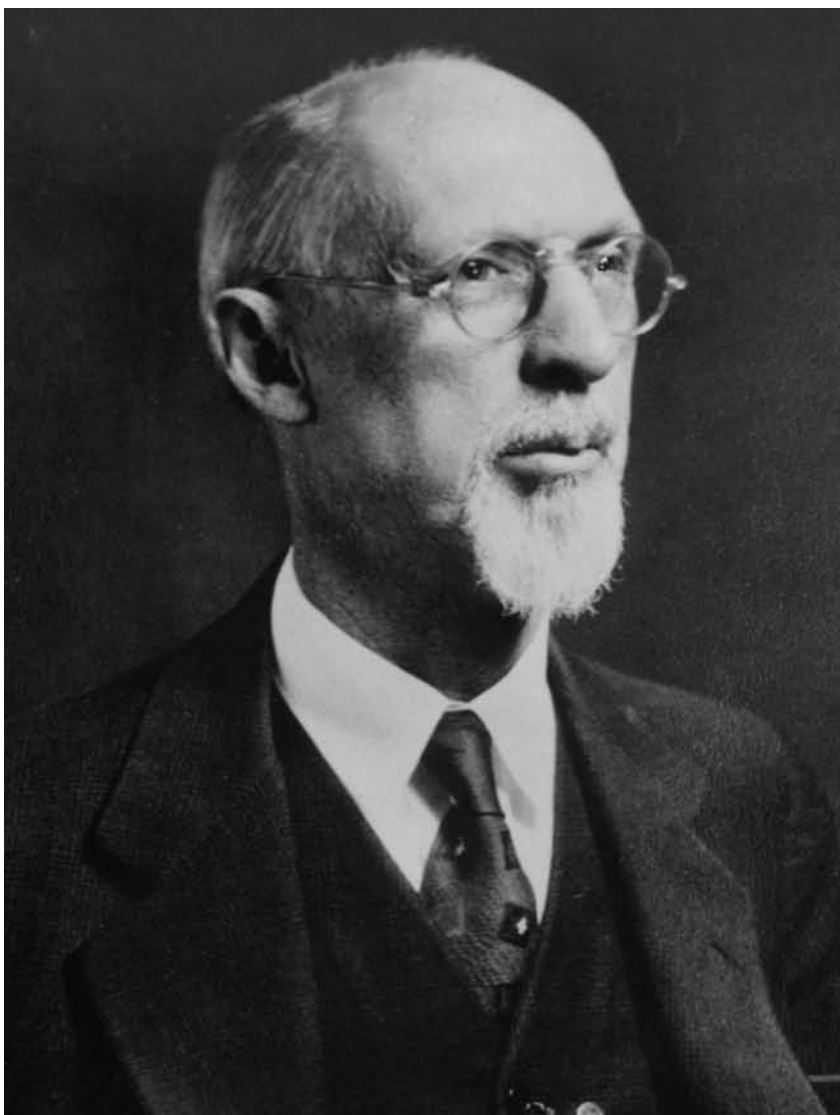
Spør: Hvilke velsignelser får den som er lydige? Fortell hva president Grant sa i en senere konferansetale:

«Jeg lover dere, som tjener for den levende Gud, at hver mann og kvinne som er lydige mot Guds bud, skal ha fremgang, at hvert løfte Gud har gitt, skal oppfylles på deres hoder, og at de vil vokse i visdom, lys, kunnskap, intelligens og fremfor alt i vitnesbyrdet om den Herre Jesus Kristus.» (*Læresetninger fra Kirkens profeter – Heber J. Grant, s. xxii.*)

KAPITTEL 8

George Albert Smith

KIRKENS ÅTTENDE PRESIDENT

Avdelingen for spesielle samlinger, J. Willard Marriott Library, University of Utah. Kopiering ikke tillatt.

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

To år før George Albert Smith ble født 4. april 1870, kom det siste pionervogntoget inn i dalen. Det ble i 1869 erstattet av den transkontinentale jernbanen. Det året han ble født hadde Kirken bare litt over 90 000 medlemmer. Brigham Young var Kirkens president på den tiden, og han døde da George Albert Smith var syv år gammel. Salt Lake tempel var under oppføring gjennom hele hans barndoms- og ungdomstid. I 1876 tok Alexander Graham Bell patent på telefonen, og Thomas Edison oppfant fonografen i 1877 og utviklet glødelampen i 1879.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

George Albert Smith nedstammet fra trofaste ledere i Kirken

☞ Forklar at George Albert Smiths familie var fremtredende i pionerenes Utah. Han var oppkalt etter sin bestefar, som var rådgiver i Det første presidentskap da George Albert Smith ble født i 1870. Hans far, John Henry Smith, ble ordinert til apostel da George Albert Smith var 10 år gammel, og han ble senere også rådgiver i Det første presidentskap. Hans oldefar John Smith, onkel til profeten Joseph Smith, var i sin tid rådgiverassistent i Det første presidentskap og Kirkens patriark.

Fortell, eller la en elev lese følgende uttalelse av eldste George Albert Smith, som på dette tidspunkt var medlem av De tolv apostlers quorum:

«Noe av det vakreste i Jesu Kristi evangelium er at det fører oss alle til samme nivå. En mann må ikke være stavspremier eller medlem av De tolv apostlers quorum for å oppnå en høy plass i det celestiale rike. Det mest ydmyke medlem av Kirken vil få en opphøyelse likeså stor som en hvilken som helst annen i det celestiale rike hvis han holder Guds bud. Så sant vi går inn for å etterleve Kirkens lover, har vi samme mulighet til opphøyelse.» (Conference Report, okt. 1933, 25.)

Spør elevene: Hvordan oppmuntrer denne uttalelsen oss i vår streben etter opphøyelse?

Unge George Albert Smith kjente president Brigham Young

☞ Spør elevene: På hvilke måter har Kirkens ledere hatt innflytelse på ditt liv?

Oppsummer informasjonen du finner i andre til fjerde avsnitt av «Han fikk tidlig personlig erfaring med store ledere» i elevboken (s. 128). Spør så: Hva kan denne erfaringen med president Brigham Young ha lært George Albert Smith?

Han lærte i sin ungdom å holde budene

☞ Be en elev lese høyt «"Stå på Herrens side av streken"» i elevboken (s. 139-40). Forklar at George Albert Smith lærte av disse ordene fra sin bestefar og fra forbilder i familien at han skulle holde seg ren. Spør:

- Hvordan rettferdiggjør enkelte mennesker at de krysser skillelinjen mellom Herrens territorium og djevelens territorium?
- Hva kan vi gjøre for ikke å krysse denne linjen?

Spør elevene hvorfor noen synes at budene undertrykker oss? Les sammen Lære og pakter 59:3-4 og diskuter hvorfor Gud har gitt sine barn bud og hvordan bud kan betraktes som velsignelser. Gjengi følgende uttalelse av eldste George Albert Smith, som på dette tidspunkt var medlem av De tolv apostlers quorum:

«Som barn vil jeg anta jeg har følt at Herren hadde ordnet saker og ting i livet slik at jeg måtte adlyde visse lover, ellers ville det komme en rask straff. Men etter hvert som jeg har blitt eldre, har jeg lært å se dette fra en annen synsvinkel, og nå er Herrens lover for meg ... bare søt musikk i røsten til vår himmelske Fader som er barmhjertig mot oss. De er bare råd og rettledning fra en kjærlig far... Derfor sier jeg at det er ikke vanskelig for meg å tro at det er til beste for meg å holde Guds bud.» (Conference report, okt. 1911, 43-44.)

Spør elevene:

- På hvilken måte viser budene at vår Fader elsker oss?
- Hvordan kan du komme til å motta budene «som søt musikk i røsten til vår himmelske Fader»?
- På hvilke måter gir en slik holdning til Gud og hans bud fred og glede i dette liv?

Unge George Albert Smith hadde tro til å bli helbredet

 Les sammen med elevene Lære og pakter 46:19 og diskuter hva det menes med å ha tro til å bli helbredet. Be en elev lese «Han hadde tro til å bli helbredet» i elevboken (s. 129). Spør:

- Hvordan viste George Albert Smith sin tro på å bli helbredet?
- Hvorfor tror dere han var sikker på at det var Herren som hadde helbredet ham?
- Hvordan kan vi opparbeide denne Åndens gave i oss selv?

Oppfordre elevene til å fortelle om tilfeller da de selv eller en annen har vist tro til å bli helbredet.

Karl G. Maeser hadde stor innvirkning på den unge George Albert Smith

 Forklar at som barn gikk George Albert Smith på Brigham Young Academy i Provo, Utah, der han ble kjent med Karl G. Maeser, rektor ved akademiet. Fortell følgende som George Albert Smith skrev i et brev til en rektor ved Brigham Young University:

«Jeg har et kjært minne om bror Maeser. Jeg har nok snakket mer om ham enn om noen annen av dem som har bidratt til min utdannelse» (I Glenn R. Stubbs, «A Biography of George Albert Smith» [Ph.D. diss., Brigham Young University, 1974], 20.)

Spør elevene: Husker dere råd fra lærere dere har hatt? Fortell hva George Albert Smith mintes:

«Jeg studerte ved Brigham Young Academy. Det var et hell at en del av undervisningen foregikk under dr. Karl G. Maeser, en fremragende lærer som var den første som opprettet våre gode skoler i Kirkens regi. Jeg kan ikke erindre så mye av det som ble sagt det året jeg gikk der, men én ting vil jeg nok aldri glemme.

Dr. Maeser reiste seg en dag og sa: "Dere vil ikke bare bli holdt ansvarlige for det dere gjør, men også for det dere tenker."

Siden jeg var en gutt som ikke hadde for vane å holde særlig styr på tankene mine, var det nokså uforståelig for meg det jeg skulle gjøre, og det bekymret meg. Det satt fast hos meg som en borre. Omkring en åtte, ti dager etter gikk det plutselig opp for meg hva han mente. Jeg kunne nå se filosofien i det. Med ett kom denne tolkningen av ordene hans til meg: Men selvfølgelig vil du bli holdt ansvarlig for tankene dine, for når ditt liv er fullført her på jorden, vil det utgjøre summen av dine tanker. Denne ene påminnelsen har vært til stor velsignelse for meg hele livet, og den har ved mange anledninger gjort meg i stand til å unngå å tenke upassende tanker, for jeg vet at jeg vil være et produkt av mine tanker når min livsgjerning her er fullført.» («President Smith's Leadership Address», *Church News*, 16. feb. 1946, 1.)

Spør elevene:

- På hvilke måter utgjør folks liv «summen av [deres] tanker»?
- Hva kan dere gjøre for å ha bedre kontroll over tankene deres?

Zebedee Coltrin forutsa i en patriarkalsk velsignelse at George Albert Smith ville bli kalt til apostel

💡 La elevene fortelle hvordan deres patriarkalske velsignelse har påvirket dem. Fortell at George Albert Smith fikk en patriarkalsk velsignelse da han var 13 år, av Zebedee Coltrin. Be en elev om å lese høyt annet innledende avsnitt i kapitlet om George Albert Smith i elevboken (s. 128). Spør:

- Hvordan kan denne velsignelsen ha påvirket George Albert Smith gjennom hele livet?
- Hvordan kan en patriarkalsk velsignelse sette oss i stand til å forberede oss til det Herren vil at vi skal gjøre?

George Albert Smith brøt med sin utkårede for å utføre en spesiell misjon

💡 Fortell at George Albert Smith for første gang møtte Lucy Emily Woodruff, barnebarn av president Wilford Woodruff, da de var svært unge. De to unge utviklet et sterkt vennskap i årenes løp, men henimot voksen alder var det en annen frier som fanget Lucys oppmerksomhet. Da George Albert Smith var 21 år gammel, ble han kalt til å utføre en spesiell misjon for å styrke de unge i GUF i det sydlige Utah. Mens han var der, hørte han at Lucy gikk med planer om å gifte seg med den andre frieren. Han skrev et brev til henne, der han konkluderte slik:

«Hold deg nær til Herren i bønn og vær ydmyk, trå ikke feil med hensyn til din pliktfølelse overfor andre. Du har først og fremst plikt overfor deg selv. Jeg føler at du vil bli lykkelig, og det er min bønn at du må bli det.» (I Merlo J. Pusey, *Builders of the Kingdom* [1981], 212.)

Spør elevene hvilken virkning dette vennlige og dypfølte brevet kan ha hatt på Lucy. Be en om å lese siste avsnitt i «Han giftet seg med Lucy Woodruff» i elevboken (s. 130-31). Spør så: Hva kan dere lære av Lucy Woodruff og George Albert Smiths erfaring?

Den nygifte George Albert Smith reiste på en proselytterende misjon

☛ Forklar at George Albert Smith giftet seg med Lucy Emily Woodruff 25. mai 1892. Like etterpå, 23. juni 1892, reiste George Albert Smith på misjon til det sydlige USA. Noen måneder senere ble Lucy kalt til å reise etter sin mann på misjon, og hun kom dit om høsten samme året.

Forklar at selv om Lucy arbeidet på misjonskontoret sammen med sin mann, dro han ofte på proselytteringsturer sammen med andre ledsagere, deriblant J. Golden Kimball, som presiderte over misjonen. Fortell enkelthetene omkring den ene eller begge følgende hendelser:

Ved en anledning reiste George Albert Smith rundt og holdt møter sammen med J. Golden Kimball og fire andre misjonærer. Et lokalt medlem av Kirken inviterte misjonærene til å tilbringe natten i hans hjem, som var ganske lite og bygget av tømmer. George Albert Smith fortalte:

«Ved midnatt ble vi vekket av voldsomme rop og skrik utenfor. Eder og bannord lød i ørene da vi satte oss opp i sengen for å finne ut hva som skjedde. Det var klart måneskinn, og vi kunne se mange folk utenfor. President Kimball spratt opp og begynte å kle på seg. Mennene dundret på døren og svor og forlangte at mormonene skulle komme ut, og at de ville skyte dem. President Kimball spurte om jeg ikke hadde tenkt å stå opp og kle på meg, og jeg svarte nei, jeg ville bli i sengen, og jeg var sikker på at Herren ville ta vare på oss. På få sekunder gjenlød rommet av skudd. Mobben hadde tilsynelatende delt seg i fire grupper og skjøt inn i hjørnene av rommet. Det føk splinter over hodet på oss i alle retninger. Det ble et øyeblikks stillhet, så kom et nytt kuleregn og enda flere fliser føk rundt. Jeg følte absolutt ingen frykt. Jeg var helt rolig mens jeg lå der og opplevde noe av det frykteligste som hadde skjedd i mitt liv, men jeg var sikker på at all den stund jeg forkynte Guds ord og fulgte hans læresetninger, ville Herren beskytte meg, og det gjorde han.

Mobben mistet åpenbart interessen og dro sin vei. Neste morgen da vi åpnet døren, lå en svær haug med hickorykjepper der, slike som mobben brukte å banke opp misjonærene sydpå med.» (*The Teachings of George Albert Smith*, red. Robert McIntosh og Susan McIntosh [1996], 194.)

Ved en annen anledning var George Albert Smith på reise sent en mørk kveld sammen med sin ledsager, eldste Stout. Eldste Smith fortalte:

«Eldste Stout og jeg var på vei langs en høy, fremskutt fjellskrent. Stien var smal. På den ene siden var fjellveggen, på den andre siden den dype, dype elven. Vi hadde ingen lykt, og det var ingen stjerner eller måne til å vise veien. Vi hadde vært på farten hele dagen, og vi visste at vi ville bli mottatt med gjestfrihet hvis vi kunne nå frem til familien McKelvin, som bodde på den andre siden av en dyp dal.

Vi måtte over dette lille fjellpartiet for å komme til McKelvins hjem. Forholdene tvang oss til å bevege oss langsomt og stanse ofte. Vi omtrent skjøv bena langs stien og følte oss frem for å være sikker på at grunnen holdt, samtidig som vi støttet oss til fjellveggen med én hånd. Eldste Stout gikk foran, og mens jeg fulgte etter følte jeg den harde stien under føttene. Jeg slapp da tak i fjellveggen

som hadde fungert som veiviser og støtte. Da jeg hadde tatt et par skritt vekk fra fjellveggen, følte jeg en tilskyndelse til å stoppe umiddelbart, og at noe var galt. Jeg ropte til eldste Stout, og han svarte. Retningen stemmen hans kom fra, viste at jeg var på feil vei, så jeg rygget bakover inntil jeg kjente fjellveggen og igjen kunne fortsette fremover. Han var bare noen skritt foran meg, og idet jeg tok ham igjen, kom vi til en haug med gjerdestolper. I mørket undersøkte vi omhyggelig med hender og føtter om det ville være trygt å klatre over. Vi fant ut at det var trygt, og klatret over. Mens jeg befant meg på toppen av denne store stolpehaugen, spratt den lille kofferten min opp og innholdet ble spredd omkring. Jeg famlet rundt i mørket for å finne det igjen og var nokså sikker på at jeg hadde funnet praktisk talt alt sammen.

Vi kom trygt frem til bestemmelsesstedet ved ellevetiden på kvelden. Jeg oppdaget snart at jeg hadde mistet kammen og børsten min, og neste morgen dro vi tilbake der uhellet skjedde. Jeg fant sakene mine, og mens vi var der, ble jeg nysgjerrig og oppsatt på å se hva som hadde skjedd kvelden før da jeg hadde mistet retningen i mørket. Som misjonærer hadde vi skobesparere under skoene våre for at de skulle vare lenger, derfor kunne jeg lett følge sporene våre i den myke grunnen. Jeg fulgte sporene mine til det punktet hvor de forlot fjellveggen, og så at jeg i mørket hadde gått helt ut på kanten av et stup. Bare ett skritt til, så ville jeg ha falt ned i elven og druknet. Jeg ble kvalm ved tanken på hvor nær døden jeg hadde vært. Jeg var også svært takknemlig til min himmelske Fader for at han hadde beskyttet meg. Jeg har alltid følt at hvis vi går Herrens ærend og ber om hans hjelp og beskyttelse, vil han lede oss og ta vare på oss.» (*Teachings of George Albert Smith, 194-95.*)

Spør elevene:

- Hvordan vil dere karakterisere George Albert Smiths tillit til kallet og til Herren?
- Hva lærte han om å følge Åndens tilskyndelser?

George og Lucy Smith ble velsignet med to døtre og en sønn

💡 Drøft med elevene hva ektepar kan føle hvis de har vanskeligheter med å få barn. Fortell at George Albert og Lucy Smith ønsket å få barn. Da årene gikk uten at de fikk noen, ble Lucy motløs. La en elev lese følgende for klassen:

«De var fremdeles barnløse etter å ha vært gift i over fire år, og George og Lucy begynte å lengte etter å få familie. En dag kom president Woodruff på besøk og spurte Lucy om de hadde barn. "Nei, bestefar," svarte hun og brast i gråt, "så inderlig gjerne vi ville ha noen, har vi ingen." "Sitt ned," sa presidenten. Han la sine hender på hodet hennes og velsignet henne med at hun skulle føde barn. Innen et år, 19. november 1895, fikk de en datter.» (Pusey, *Builders*, 220.)

Datter nummer to ble født i november 1899, og Lucy fødte en sønn i september 1905. Disse barna var til stor glede for George Albert og Lucy Smith. Deres barn var en stor velsignelse for dem.

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

George Albert Smith var medlem av De tolv apostlers quorum i 42 år (fra 33 til 75 år) og Kirkens president i 6 år (fra 1945 til 1951). Hans tid som apostel og president for Kirken strakte seg over to verdenskriger og en lang økonomisk depresjon. I løpet av disse årene ble den første flygning gjennomført ved Kitty Hawk (1903) og den første rakettdrevne supersoniske flygning (1947), begge eksempler på menneskehetens bemerkelsesverdige teknologiske fremskritt. Etter George Albert Smiths kall til De tolv apostlers quorum ble Kirken gjeldfri, og deretter i årenes løp et forbilde på økonomisk ansvarlighet.

I 1945, det året George Albert Smith ble president, hadde Kirken ca. 980 000 medlemmer, 153 staver, 38 misjoner og 8 templer. I 1951, det året han døde, hadde Kirken vokst til 1,2 millioner medlemmer, 191 staver, 42 misjoner og 8 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 632).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

George Albert Smith ble ordinert til apostel

Spør elevene hva de husker av det løftet George Albert Smith fikk i sin patriarkalske velsignelse. Fortell at den velsignelsen som Zebedee Coltrin uttalte 16. januar 1884, ble oppfylt da George Albert Smith ble kalt til apostel. Forklar at i Kirkens tidligste tider ble kall ofte gitt under en konferanse uten forhåndsintervju. Fortell at tirsdag 6. oktober 1903 hadde ikke George Albert Smith kunnet være tilstede på generalkonferansen på grunn av ansvar på arbeidet. Han skrev i dagboken sin:

«Klokken 15.30 dro jeg hjemmefra for å kjøre mine barn til markedet. Ble møtt i døren av søster Nellie C. Taylor, som gratulerte meg hjertelig. Jeg ble først forvirret, men hun fortalte meg raskt at jeg hadde blitt oppholdt samme ettermiddag som medlem av De tolv apostlers quorum. Jeg trodde hun tok feil og sa det til henne. Hun ble usikker og dro tilbake til Tabernaklet for å forvise seg om at hun ikke tok feil. Senere ble jeg møtt av henne og andre som bekreftet at det var sant. Jeg var fullstendig lamslått og kunne på det tidspunkt knapt tro at det var mulig, selv om jeg følte at jeg en dag kanskje ville følge i min fars fotspor, siden min patriarkalske velsignelse – gitt av Zebedee Coltrin – indikerte at jeg kunne bli en apostel.

Jeg følte meg hverken i stand til det eller verdig til det, men hvis det behager Herren, vil jeg forsøke å gjøre min hele og fulle plikt.» (*The Teachings of George Albert Smith*, red. Robert McIntosh og Susan McIntosh [1996], xxi).

Spør elevene:

- På hvilke områder var George Albert Smith beredt til dette viktige kallet, til tross for at han selv følte seg utilstrekkelig?
- Hva kan dere gjøre for å få større tillit til at dere skal kunne akseptere og utføre kall i Kirken?

Eldste George Albert Smith utarbeidet en liste over livslange mål

💡 Be noen elever lese «Han hadde en personlig trosbekjennelse» i elevboken (s. 131) og skrive på tavlen minst seks prinsipper som George Albert Smith var fast bestemt på å etterleve (listen kan godt ha med prinsippene nedenfor). Be elevene merke seg hvordan følgende prinsipper kan bevirke at en person blir en bedre Kristi disippel:

- «Være en venn for de venneløse.»
- «Finne glede i å dekke fattiges behov.»
- «Besøke syke og plagede og vekke et ønske i dem om å ha tro til å bli helbredet.»
- «Undervise hele menneskeheten om sannheten så de forstår den og blir velsignet ved den.»
- «Finne den som er på avveier og prøve å vinne ham tilbake til et rettskaffent og lykkelig liv.»
- «Elske [folk] til å gjøre det som er rett.»
- «Hjelpe [folk] å løse sine problemer.»
- «Unngå den publisitet som følger høye posisjoner og fraråde tankeløse venners smiger.»
- «Ikke med vitende og vilje såre noens følelser, ikke engang en som måtte ha begått urett mot meg.»
- «Overvinne ... selviskhhet og sjalusi og glede meg når det går alle min himmelske Faders barn godt.»
- «Ikke være en levende sjels fiende.»
- Se det som min plikt og som et privilegium å utbre den sanne evangeliets plan.

Oppmuntre elevene til å velge ut noen styrende prinsipper og gå inn for å følge dem hele livet.

George Albert Smith slet med helseproblemer hele livet

💡 Les dette for elevene:

«George Albert Smith var ikke velsignet med en sterk fysisk kropp, og denne kjensgjerning bragte ham og hans familie mye sorg. Han hadde mange og forskjellige helseproblemer... Men til tross for fysiske plager var han glad i å arbeide og gjorde ofte langt mer enn man kunne anse å være klokt hvis man ville beholde helsen. Både vennene og legen hans advarte ham og ba ham ta det mer med ro, men det ville han ikke.» (Glen R. Stubbs, «A Biography of George Albert Smith» [Ph.D. diss., Brigham Young University, 1974], 99.)

Forklar at George Albert Smith var alvorlig syk i lengre tid. Det begynte i 1909 og varte i fire år. Det var en tid med stor frustrasjon for eldste Smith, fordi han ønsket å arbeide for Herren, men var ikke i stand til det. La en elev lese siste avsnitt av «Han sto urokkelig og trofast i prøvelser» i elevboken (s. 129-30). Spør: Hvorfor er det viktig å alltid søke Guds vilje?

Fortell at i en tid da han var alvorlig syk og var på rekreasjon i St. George, Utah, fikk George Albert Smith en sterk åndelig opplevelse. La en elev lese «Hva har du gjort med mitt navn?» i elevboken (s. 131). Spør:

- Er noen av dere oppkalt etter forfedre? Hvilket ansvar føler dere ved å ha fått dette navnet?

- Hvordan styrket denne drømmen eldste Smith?
- Kan det være en fordel å evaluere regelmessig hva vi har gjort med Frelserens navn?

Gjengi følgende vitnesbyrd av president George Albert Smith:

«Jeg har de senere år befunnet meg i dødsskyggens dal, så nær den andre siden at jeg er sikker på at [hadde det ikke vært for] vår himmelske Faders spesielle velsignelse, kunne jeg ikke ha blitt her. Men aldri et øyeblikk har vitnesbyrdet min himmelske Fader har velsignet meg med, blitt svekket. Jo nærmere jeg kom den andre siden, jo mer overbevist ble jeg om at evangeliet er sant. Nå da mitt liv har blitt spart, fryder jeg meg over å vitne om at jeg vet at evangeliet er sant, og av hele min sjel takker jeg min himmelske Fader for at han har åpenbart det for meg.» («George Albert Smith, et levende eksempel på kjærlighet», *Lys over Norge*, sep. 1993, s. 30.)

Kjærlighet kjennetegnet George Albert Smiths virke

La to elever lese «Kjærligheten søker enhver anledning til å tjene» og «Kjærligheten finner tid til andre» i elevboken (s. 136). Be så en annen om å fortelle følgende historie som er fortalt av president Thomas S. Monson, rådgiver i Det første president-skap. Be elevene lytte for å oppdage styrken i George Albert Smiths virke.

«Junius Burt i Salt Lake City, som lenge arbeidet i veivesenet, har fortalt om en gripende og inspirerende opplevelse. Han fortalte at en kald vintermorgen holdt arbeidslaget hans på med å fjerne tykke islag fra rennestenene. Den faste gjengen hadde med seg noen løsarbeidere som desperat trengte arbeid. En av dem hadde bare en tynn genser på seg og frøs i kulden. En slank mann med veltrimmet skjegg stanset ved mennene og spurte arbeideren: "Du trenger mer enn den genseren en slik morgen. Hvor er jakken din?" Mannen svarte at han ikke hadde noen jakke å ha på seg. Den besøkende tok da av seg frakken sin, ga den til mannen og sa: "Denne frakken er din. Den er av hel ull og vil holde deg varm. Jeg arbeider bare rett over gaten." Gaten var South Temple Street. Den barmhjertige samaritan som gikk inn i Kirkens administrasjonsbygning til sitt daglige arbeid uten frakk, var president George Albert Smith i Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. Hans uselviske, gavmilde handling viste hans ømme hjerte. Han var i sannhet sin brors vokter.» («Min brors vokter», *Lys over Norge*, juli 1990, s. 42.)

Spør elevene:

- Hva føler dere når dere mottar noe ved en annens godhet?
- Hvordan kan vi utvikle kjærlighet til andre og et ønske om å tjene dem?

Han arbeidet for at viktige begivenheter i Kirkens historie skulle bli husket

Spør elevene om det står noen monumenter eller statuer i nærheten av deres hjem. Drøft hvorfor folk og nasjoner reiser monumenter og hva som er hensikten med monumenter. Be elevene identifisere noen av de monumenter og historiske steder som Kirken har bevart. Fortell hva eldste George Albert Smith, som på dette tidspunkt var medlem av De tolv apostlers quorum, skrev i et brev i 1937, der han forklarte noen grunner til at man reiser monumenter:

«Det har vært vanlig å reise monumenter for at minnet om personer skulle bli bevart. Store begivenheter har også blitt stående mer permanent i folks bevissthet ved at man har reist monumenter. I denne delen av verden er mange interessante begivenheter i ferd med å gå i glemmeboken, og folk har følt at det har vært ønskelig å markere dem på betydelig vis så kommende generasjoner vil bli gjort oppmerksomme på viktige begivenheter.» (I Stubbs, «Biography of George Albert Smith», 254.)

Fortell elevene at eldste George Albert Smith arbeidet under ledelse av president Heber J. Grant for å sikre at de siste-dagers-helliges historie ikke ville bli glemt. Hans arbeid for å bevare forskjellige steder førte til minnesmerker og monumenter overalt i USA. Det historiske skuespillet ved høyden Cumorah, som hadde sin begynnelse i 1937, gleder tusener hvert eneste år. Det er en følge av et kjøp i 1928 som det hadde tatt nesten 27 år å slutføre. Et annet monument som han hadde personlig interesse av, var *Dette er stedet*-monumentet, et fremtredende landemerke i Saltsjødalen.

George Albert Smith ble Kirkens åttende president

💡 Fortell at på oktoberkonferansen i 1945, like etter at 2. verdenskrig var slutt, presidenterte George Albert Smith for første gang i egenskap av Kirkens president. Be en elev lese «Han ble kalt som Kirkens president» i elevboken (s. 134). Spør:

- Hvordan hadde George Albert Smith blitt beredt til å bli Kirkens president på dette tidspunktet?
- Hva tror dere var det viktigste i hans forberedelse, i lys av det dere har lært om president Smith?

President George Albert Smith hjalp til med å lege krigsherjede nasjoner

💡 Be elevene forestille seg hvordan det ville være å omgås medlemmer av Kirken som en gang hadde tilhørt en fiendenasjon. Forklar at etter 2. verdenskrig fikk Kirkens medlemmer anledning til å erfare akkurat det. Repeter og gjenfortell med dine egne ord «Han sendte en fredsutsending» og «Han besøkte USAs president» i elevboken (s. 134-35). Spør deretter:

- Hvem sendte president Smith som utsending for å hjelpe de hellige i et krigsherjet Europa? (Eldste Ezra Taft Benson.)
- Hvordan bidrar evangeliet til å lege krigens sår?

Les sammen med elevene «Herren vil føre våre kriger» i elevboken (s. 140). Spør: Hvordan beskytter og styrker Herren sitt folk?

Snakk med elevene om alle krigene og konfliktene som pågår i verden idag. Gjennomgå sammen følgende seksjoner i elevboken: «Det kan råde fred i en krigsherjet verden» (s. 133), «Å avverge katastrofer må skje på herrens måte» (s. 138-39) og «Bare ved Ånden kan mennesket lykkes med å skape fred» (s. 139).

President Smith hadde en stor visjon når det gjaldt misjonærarbeid

💡 Fortell at George Albert Smith var en stor misjonær for Kirken. Han var spesielt effektiv når det gjaldt å bryte ned fordommer mot Kirken. Hans tid som president kom på et viktig tidspunkt i Kirkens historie, selv om den varte mindre enn seks år.

Gi elever i oppdrag å lese høyt «Vi vil gå ut til alle områder av verden», «Evangeliet vil bli forkynt med forbedret teknologi» og «Millioner vil ta imot sannheten» i elevboken (s. 133). Spør deretter:

- Hvordan kan vi si at disse uttalelsene er profetiske?
- Hvordan benytter Herren seg av teknologi for å utbre evangeliet over hele verden?

Gjengi følgende uttalelse av president George Albert Smith:

«Vi lever i en herlig tidsalder. Om ikke lenge vil Herrens tjenere igjen gå ut til jordens nasjoner i store antall...

Vi må forkynne evangeliet i de syd-amerikanske land som vi knapt har berørt. Vi må forkynne evangeliet til ethvert afrikansk område som vi ennå ikke har vært i. Vi må forkynne evangeliet i Asia. Og jeg kunne fortsette med alle deler av verden hvor vi ennå ikke har blitt tillatt å komme inn. Jeg ser Russland som et av de mest fruktbare steder å forkynne Jesu Kristi evangelium. Og hvis jeg ikke tar feil, vil det ikke vare lenge før folket der vil ønske å vite noe om dette verk som har forandret så mange menneskers liv. Vi har noen få fra det landet, som tilhører Kirken, fine, dyktige mennesker som kan bli kalt til å reise, når den tid kommer, tilbake til sine fedres land og gi dem det budskapet som er så nødvendig for alle mennesker. Vår viktigste forpliktelse, mine brødre, er å dele med vår Faders barn alle de grunnleggende sannheter, alle hans lover og bud som gjør oss forberedt til evig liv og som er kjent som Jesu Kristi evangelium. Før vi har gjort det så langt vi evner, vil vi ikke motta alle de velsignelser vi ellers kunne få. Så la oss sette våre egne hjem i orden, forberede våre gutter og piker, og oss selv, så vi – hvis vi blir kalt til å reise til forskjellige områder av jorden – vil være beredt til å reise. Dette vil være vår store misjon.» (Se *Lys over Norge*, sep. 1993, s. 31-32.)

Spør elevene: Hvordan utføres dette påbudet til Kirkens medlemmer i dag?

Han bestrebet seg på å forberede de hellige til Herrens komme

 Del elevene i fire grupper, og gi hver av dem i oppgave å lese og gjøre seg kjent med en av følgende fire seksjoner i elevboken:

- «Han advarte mot straffedommer i de siste dager» (s. 137-38).
- «Verden er åndelig syk» (s. 138).
- «Mange har falt fra en sann tro på Gud» (s. 138).
- «Det er ikke en håpløs situasjon» (s. 138).

Be hver gruppe diskutere hvordan disse læresetningene fra president George Albert Smith bidro til å forberede folk til Herrens komme, og hvor relevante budskapene er i dag. Be dem også ta stilling til hvordan de kan følge råd og gi akt på advarsler som gis i disse uttalelsene. Etter en kort gruppediskusjon ber du en elev i hver gruppe oppsummere for klassen det de har kommet frem til.

Han bar et kraftfullt vitnesbyrd

 Be elevene tenke på noen kraftfulle vitnesbyrd de har hørt. Repeter noen av eksemplene på vitnesbyrd fra «Jeg vet at min Forløser lever» i elevboken (s. 140). Spør deretter:

- Hva er det som gjør et vitnesbyrd kraftfullt for den som hører det?
- Hvordan kan dere utvikle et sterkt vitnesbyrd og ha mot til å bære det ofte?

Fortell elevene om en gang du har hørt et kraftfullt vitnesbyrd og hvordan slike vitnesbyrd har påvirket ditt liv. Bær ditt vitnesbyrd for elevene dine.

KAPITTEL 9

David O. McKay

KIRKENS NIENDE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

I 1873, fire år før president Brigham Young døde, fikk David og Jennette Evans McKay en sønn. Det nye barnet, som fikk navnet David Oman, ble født i Huntsville, Utah, og var den første sønn og barn nummer tre i familien. Da David O. McKay ble født, var det ennå 20 år til Utah fikk status som delstat. Bare fire år tidligere var den transkontinentale jernbanen fullført, og Utah begynte å se slutten på sin forholdsvis isolerte tilværelse.

Syv år etter at dette barnet ble født, rammet tragedien familien McKay da begge Davids eldre søstre døde. Den ene av pikene døde av giktfeber, den andre av lungebetennelse. Begge døde i løpet av en uke. De to pikene ble gravlagt side ved side i samme grav.

David O. McKay fullførte studier ved University of Utah, der han også spilte amerikansk fotball. President McKay var den første Kirkens president som ble viet i Salt lake tempel.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

David O. McKay lærte tidlig om åpenbaring

- Spør elevene hvor tidlig i sitt liv de kan huske at de holdt bønn på egenhånd. Be dem tenke over i hvilken situasjon de holdt bønnen.

Fortell at da David O. McKay ennå ikke hadde fylt åtte år, ble hans far kalt på misjon i to år til Skottland. På det tidspunkt faren reiste, ventet Davids mor barn om kort tid. Hans far ba David om å «passe på mamma», og det prøvde han oppriktig å gjøre. Det hendte at han var redd både for seg selv og for familien sin. En kveld opplevde han noe som bekreftet at Herren våket over ham. Be elever lese «Han lærte om åpenbaring da han var ung» i elevboken (s. 143-44). Spør så: Hvordan hjalp denne erfaringen David O. McKay til å tro på de åpenbaringer profeten Joseph Smith mottok?

Han hyllet sin mor

- Fortell elevene at president David O. McKay ofte snakket kjærlig om sine foreldre, som øvde stor innflytelse på hans liv. Denne hyllesten som han ga sin mor, avdekker mye av hans følelser for morsoppgaven. Gjengi hyllesten, og be elevene lytte for å prøve å finne idealer de selv kunne ønske å ha når de blir foreldre.

«Jeg kan ikke komme på en kvinnelig dyd som min mor ikke var i besittelse av. Mange unge kan utvilsomt, i kjærlig takknemlighet for sin mors kjærlighet og uselviskhet, hylle sin mor på samme måte, men jeg sier dette i moden alder da sindig dømmekraft skulle betrakte kjensgjerningene på en nøktern måte. For sine barn og alle andre som kjente henne godt, var hun vakker og verdig. Selv om hun var full av liv, var hun avbalansert og behersket. De mørk brune øynene viste umiddelbart en eventuell gryende følelse, men hun holdt den alltid under fullkommen kontroll.

I husholdningen var hun sparsom, men likevel overraskende rundhåndet, det samme var far, når det gjaldt barnas ve og vel og utdanning. Å gjøre hjemmet

til det hyggeligste sted i verden for sin mann og sine barn, var hennes fremste mål, og det klarte hun i høyeste grad og helt naturlig. Selv om hun uselvisk gikk opp i familien, lærte hun taktfullt hver og en å gjøre små gjentjenester...

Mor forlot oss mens hun ennå var ung, bare 54 år gammel. I disse mellomliggende ... årene har jeg ofte ønsket at jeg i min ungdom hadde fortalt henne hvor glad jeg var i henne og at jeg forsto at hennes kjærlighet og tillit mer enn én gang ga meg styrke til å holde mitt navn uplettet i de hete ungdomsårene...

Blant mine mest dyrebare skatter er minnet om mors bønner ved sengekanten, hennes kjærlige berøring når hun la teppene godt rundt min bror og meg og ga oss begge et kjærlig godnattkys. Vi var for unge og skøyeraktige til å verdsette fullt ut en slik ømhet, men ikke for unge til å forstå at mor var glad i oss.

Vissheten om mors kjærlighet og hennes lojalitet overfor en eksemplarisk fars forskrifter, vendte mine steg mer enn en gang i ungdomsårene bort fra fristelsens stup.

Hvis jeg ble bedt om å nevne det største behov verden har, ville jeg uten å nøle si *kloke mødre* og som nummer to, *eksemplariske fedre.*» (I Llewelyn R. McKay, *Home Memories of President David O. McKay* [1956], 3-4.)

Spør elevene: Hva sa David O. McKay han angret etter sin mors død?

Han lærte av sin far

💡 Forklar at David O. McKay lærte å arbeide av sin far. Hans far fortalte aldri guttene sine hva de skulle gjøre på gården, men spurte: «Ja, gutter, hvilke planer har dere for dagen?» Dette lærte dem å ta avgjørelser og fikk dem til å føle at gården tilhørte dem like meget som faren (se McKay, *Home Memories*, 7). Denne opplæringen hjalp dem da faren ble kalt på misjon til Skottland i 1881 og gårdsarbeidet ble overlatt til familien. David var bare syv år gammel da hans far ble kalt. Fordi han fikk ansvar for å ta hånd om gården, ble David O. McKay fort moden.

For flere detaljer om disse tidlige årene i hans liv kan du gjennomgå og snakke med elevene om «Han fikk viktige ansvarsoppgaver i ung alder» i elevboken (s. 143).

Spør elevene:

- Hvilke utfordringer kan lille David ha hatt i de årene hans far var borte?
- Hvilke utfordringer hadde dere i barndommen som senere har vært til nytte for dere?

«Gjør det fullt og helt» ble hans motto

💡 Minn elevene om at dere snakket om president John Taylors motto i en tidligere leksjon. Spør om noen husker mottoet. Spør om noen av elevene har laget seg et personlig motto eller familiemotto etter at dere snakket om president Taylors motto. Forklar at president Taylors motto gjorde inntrykk på David O. McKay da han var ung. Gjengi følgende uttalelse av president David O. McKay:

«Like over talerstolen i det møtehuset hvor jeg som gutt gikk til søndagens gudstjeneste, hang det i mange år et stort fotografi av avdøde president John Taylor, og under det sto følgende uttrykk i det jeg trodde var gullbokstaver: "Guds rike eller ingenting".

«Dette gjorde inntrykk på meg som barn mange år før jeg forsto den egentlige betydningen. Det virket som jeg på dette tidlige stadium innså at det ikke er noen annen kirke eller organisasjon som har tilnærmet den fullkommenhet eller har det guddommelige som kjennetegner Jesu Kristi kirke. Som barn følte jeg dette intuitivt. I ungdommen ble jeg grundig overbevist om det. Og i dag skatter jeg det som en fast overbevisning i min sjel.» (*Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, red. Clare Middlemiss, rev. utg. [1976], s. 15.)

Spør: Hvordan påvirker en sterk forpliktelse overfor et motto som «Guds rike eller ingenting» beslutninger om å etterleve budene? Gifte seg? Reise på misjon? Gå i kirken? Lytte til forskjellig slags musikk? Skaffe seg en utdanning?

Gjennomgå sammen med elevene «Gjør det fullt og helt» i elevboken (s. 144-45) og be dem se etter mottoet David O. McKay siterte nesten hele sitt liv. Spør:

- Hvorfor kunne denne inskripsjonen ha blitt et vendepunkt for eldste McKay da han så det?
- Har dere hatt noen tilsvarende vendepunkter i deres liv? Hva var det som tilskyndet dem?

Han var på misjon i Skottland

Fortell at David O. McKay ble kalt til Storbritannia og tilbragte det meste av misjonstiden i Skottland, det samme landet som hans far hadde virket da David var barn. Fortell om, og drøft, følgende erfaring fra misjonen som han senere omtalte:

«Etter en rekke møter under konferansen i Glasgow, Skottland, hadde vi et ytterst bemerkelsesverdig prestedømsmøte. Jeg husker som om det var i går den sterke inspirasjonen som følte. Alle følte Herrens ånd i stor grad. Alle som var tilstede, var i sannhet av ett hjerte og ett sinn. Jeg hadde aldri tidligere følt noe slikt. Det var en tilkjennegivelse som jeg som en tvilende ungdom i hemmelighet og i all oppriktighet hadde bedt om oppe i en ås og ute på en eng. Det var en forsikring til meg om at oppriktig bønn blir besvart en gang, et sted...

Slik var rammen rundt det James L. McMurrin sa og som siden har vist seg å være en profeti. Ved nær omgang med ham hadde jeg lært at James McMurrin hadde et hjerte av gull. Hans tro på evangeliet var absolutt. Det har aldri levd en mer trofast mann, mer lojal mot det han trodde var rett. Så da han vendte seg til meg og ga det jeg da trodde var mer en advarsel enn et løfte, gjorde hans ord et utslettelig inntrykk på meg. Bror McMurrin omskrev Freiserens ord til Peter og sa: "La meg si deg, bror David, Satan krevde å få deg i sin makt for å sikte deg som hvete. Men Gud er oppmerksom på deg." [Se Lukas 22:31.] Så tilføyde han: "Hvis du vil bevare troen, vil du en gang sitte i Kirkens ledende råd."

I det øyeblikk så jeg for meg i mitt indre fristelser som hadde kommet i min vei, og jeg forsto enda bedre enn president McMurrin, eller noe annet menneske, hvor sant han hadde talt da han sa: "Satan krevde å få deg." Jeg besluttet der og da å holde fast ved troen, og det oppsto et ønske om å tjene mine medmennesker. Og sammen med dette fikk jeg en forståelse av, eller i det minste et glimt av, hva jeg skyldte den eldsten som først hadde bragt budskapet om det gjengitte evangelium til min bestefar og bestemor, som hadde akseptert budskapet mange år tidligere i den nordlige del av Skottland og i Syd-Wales.

Jeg ber om at Gud må fortsette å velsigne deg... La ikke fristelse lede deg bort.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – David O. McKay*, s. xvii-xviii.)

Spør elevene:

- Hva tror dere ordene «Satan ønsker å "sikte dere som hvete"» betyr? (Se Lukas 22:31.)
- Hva var det eldste McKay forsto som styrket hans beslutning om å motstå fristelse?
- Hva kan vi gjøre for å stå imot fristelse?

Undervisning er et edelt yrke

💡 Spør elevene hvorfor de vil ha en utdanning. Diskuter med dem de anledninger de vil få til å undervise andre. Forklar at David O. McKay først gikk på skole i Huntsville, Utah, og deretter – etter åttende klasse – studerte han ved Weber State Academy i Ogden, Utah, i to år. Deretter kom han tilbake for å undervise ved skolen i Huntsville. Senere ble han immatrikulert ved University of Utah og avla avsluttende eksamen i 1897, og han holdt også studentenes avskjedstale. Etter misjonen begynte han å undervise ved Weber State Academy i 1899, og ble skolens rektor i 1902.

Gi klassen del i noen av eller alle følgende læresetninger fra president David O. McKay om utdanning, og drøft det de sier om undervisning og læring:

«Jeg har sagt til lærere ved mer enn én anledning: Hvis du vil gi klassen en tanke, om så bare *en* ny tanke i løpet av undervisningsperioden, vil du oppdage at de vil gå fornøyd av sted. Men det er din plikt å være forberedt til å gi dem den nye tanken.» (*Gospel Ideals: Selection from the Discourses of David O. McKay* [1953], 439.)

«Menneskers liv blir som veiskilt for oss, de viser vei enten til et nyttig liv og lykke eller til selvishet og elendighet. Det er derfor viktig ... at vi både i livet og i bøker søker omgang med de beste og edleste menn og kvinner» (*Gospel Ideals*, 439-40).

«Kirken står for utdanning. Selve hensikten med dens organisasjon er å utbre sannhet blant folk. Kirkens medlemmer oppfordres til å skaffe seg lærdom ved studium, og også ved tro og bønn, og til å trakte etter alt som er dydig, skjønt, prisverdig og godt...

En av Kirkens grunnleggende læresetninger er da også at frelse i seg selv er betinget av kunnskap, for, som det sies i åpenbaringen: "Det er umulig for et menneske å bli frelst i uvitenhet" (L&p 131:6).» (*Gospel Ideals*, 440.)

«Å skaffe seg kunnskap er én ting, å anvende den er noe helt annet. Visdom er riktig anvendelse av kunnskap, og sann utdanning – den utdanning Kirken står for – er anvendelse av kunnskap til å utvikle en edel og gudlignende karakter.

Man kan ha inngående kunnskaper om historie og matematikk, man kan være en autoritet på psykologi, biologi eller astronomi, man kan kjenne all oppdaget sannhet i forbindelse med geologi og naturvitenskap, men hvis man med all denne kunnskapen ikke har en edel sjel som tilskynder en til å behandle sine medmennesker rettfærdig, til personlig å etterleve dyd og hellighet, da er man ikke et virkelig dannet menneske.

Karakter er målet med sann utdanning, og naturvitenskap, historie og litteratur er bare midler til å oppnå det ønskede målet. Karakter er ikke et resultat av tilfeldig arbeid, men av stadig riktig tankegang og handling.

Sann utdanning søker derfor å gjøre menn og kvinner ikke bare til gode matematikere, dyktige lingvister, grundige vitenskapsmenn eller briljante literære lys, men også til hederlige mennesker med dyd, måtehold og broderlig kjærlighet. Menn og kvinner som verdsetter sannhet, rettferdighet, visdom, velgjørenhet og selvbeherskelse som det beste man kan erverve seg i et godt liv.» (*Gospel Ideals*, 440.)

Spør elevene:

- På hvilken måte var David O. McKays filosofi når det gjaldt utdanning, etter deres oppfatning, annerledes eller lik den vi finner i utdannelsesinstitusjoner i dag?
- Hva tror dere er hensikten med utdanning?
- Hvordan kan dere oppfylle ansvaret for å skaffe dere utdanning og samtidig holde dere nær Herren?

Les og diskuter Lære og pakter 88:77-81.

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

David O. McKay ble kalt som apostel i 1906 i en alder av 32 år, og han virket i over 63 år. I 1951 ble han Kirkens president på et tidspunkt da forholdene lå til rette for at to ting kunne skje: Å få etablert Kirken som en betydelig styrke i et større område av verden, og samordne mange programmer i Kirken som var beregnet på å hjelpe medlemmene å lære og å etterleve evangeliet. Templer ble innviet i Sveits (1955), New Zealand (1958) og England (1958). Mange medlemmer av Kirken utenfor USA begynte å få tilgang til templer.

President David O. McKay nøy ikke bare beundring og hengivenhet blant Kirkens medlemmer, han nøy også anerkjennelse blant mange organisasjoner for sin opplytende innflytelse. Han mottok mange æresbevisninger opp gjennom årene fra colleger og universiteter, han mottok også mange priser og æresmedlemskap fra samfunns- og yrkesorganisasjoner, herunder Blue Key National Honor Fraternity (en tjenesteorganisasjon), Amerikas guttespeiderforbund og Sons of Utah Pioneers.

I 1951, det året David O. McKay ble president, hadde Kirken ca. 1,2 millioner medlemmer, 191 staver, 42 misjoner og 8 templer. I 1970, det året han døde, hadde Kirken vokst til 2,9 millioner medlemmer, 537 staver, 92 misjoner og 13 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 632).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Han ble kalt til apostel

💡 Spør elevene om de noen gang har følt seg ukvalifisert for eller overveldet av et kall de har fått. Forklar at eldste David O. McKay ble oppholdt som medlem av De tolv apostlers quorum samtidig med to andre ledere i Kirken, George F. Richards og Orson F. Whitney. Da de fikk disse kallene, hadde eldste Richards vært rådgiver i et stavspresidentskap og patriark, og eldste Whitney hadde vært biskop i nesten 28 år. David O. McKay var bare 32 år gammel og var assistent til en tilsynsfører for Søndagsskolen på stavsplan. Han ble ordinert til apostel 9. april 1906 av president Joseph F. Smith.

Spør elevene: Hva kan vi gjøre når vi føler at vi ikke er kvalifisert for eller overveldet av en stilling vi har blitt kalt til?

Eldste McKay fikk i oppgave å besøke Kirkens medlemmer rundt omkring i verden

💡 Spør hvem av elevene som har reist lengst bort fra sitt hjem for å komme til misjonsmarken. (Det vil gi klassen anledning til å høre hvor noen av deres klassekamerater har vært på misjon.) Fortell at i desember 1920 la eldste David O. McKay og Hugh J. Cannon (daværende president for Sal Lake Liberty stav), ut på et ett år langt oppdrag fra Det første presidentskap – de skulle besøke Kirkens misjoner rundt om i verden. De tilbakela over 96 000 kilometer til lands og til vanns. La elever lese «Han reiste verden rundt i løpet av 1920-21» i elevboken (s. 146).

Spør: Hvilken innsikt kan eldste McKay ha tilegnet seg som han ikke kunne ha fått gjennom rapporter eller ved å lese korrespondanse fra mennesker i andre land? Forklar at noen ganger når Herrens tjenere reddes fra å bli skadet, kommer betydningen av denne beskyttelsen til uttrykk på en dramatisk måte. Fortell elevene:

«Det skjedde i 1921 mens president McKay og eldste Hugh Cannon reiste rundt til misjonene ute i verden. Etter en dag med inspirerende konferansemøter i Hilo, Hawaii, ble det arrangert en tur for de besøkende brødrene og noen av misjonærene til vulkanen Kilauea. Ved 21-tiden dro to biler, med i alt 10 av oss, av sted til den svært aktive vulkanen.

Vi sto på kanten av det glødende krateret ... vi hadde en kald vind i ryggen som feiet ned fra den snedekkede Mauna Loa, og ansiktene sved i heten fra den flytende lavaen. En av eldstene som ble lei av kulden, oppdaget en avsats i vulkanen litt over en meter nede i krateret, hvor man kunne følge vulkanens aktivitet uten å bli berørt av den kalde vinden. Det virket helt ufarlig, og et rekkverk mot åpningen ga fin beskyttelse mot den intense heten, så det var et utmerket sted å se det spektakulære skuet.

Etter først å ha testet sikkerheten, klatret bror McKay og tre av eldstene ned til avsatsen. Mens de sto der og hadde det varmt og fint, ertet de dem som var litt redde av seg og nølte med å benytte seg av den beskyttelsen de hadde funnet. En god stund betraktet vi det stadig skiftende lavaskuet mens vi alternativt frøs og ble stekt.

Etter å ha vært der nede på sitt beskyttede sted en stund, sa bror McKay plutselig til de som var sammen med ham: "Brødre, jeg føler en tilskyndelse til å komme oss opp herfra."

Dermed hjalp han eldstene å komme seg opp, hvoretter de hjalp så ham opp til den forblåste kraterkanten. Det synes utrolig, men nesten umiddelbart smuldret hele avsatsen sammen og falt med et drønn ned i den flytende lavaen 30 meter under». (Virginia Budd, i *Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, red. Clare Middlemiss, rev. utg. [1976], s. 52-53.)

Spør elevene:

- Hva slår dere når det gjelder eldste McKays reaksjon på åndelige tilskyndelser under disse forholdene?
- Hvordan kan vi lære å bli mer mottagelige for åndelige tilskyndelser?

Familien McKay var kjent for sin høflighet mot hverandre

 Spør elevene om de kjenner noen populære ord eller uttrykk som tilegnes president David O. McKay. Svar kan omfatte: «Ingen annen suksess kan oppveie at man svikter i hjemmet.» Dette uttrykket ble et populært tema blant Kirkens medlemmer og viser vår dypfølte tro på hjemmets rolle i samfunnet. Et annet uttrykk som ofte tillegges David O. McKay, er «Hvert medlem en misjonær».

Fortell elevene at på aprilkonferansen i 1964 sa president McKay:

«Ingen annen suksess kan oppveie at man svikter i hjemmet... Den enkleste hytte der kjærligheten råder i en forenet familie, er av større verdi for Gud og menneskehetens fremtid enn den rikeste bank på jorden. I et slikt hjem kan og vil Gud utføre mirakler... Rene hjerter i et rent hjem befinner seg alltid i hviskeavstand fra himmelen.» (Sisert i *Kirkens historie i tidenes fylde*, kap. 43, s. 565-66.)

Spør elevene:

- Hva slags suksess prøver enkelte mennesker å erstatte suksess i hjemmet med?
- Hva tror dere menes med uttalelsen «rene hjerter i et rent hjem befinner seg alltid i hviskeavstand fra himmelen»?

Spør elevene om de kan forestille seg en far som på dødsleiet sier som sine siste ord: «Jeg ønsker at jeg hadde tilbragt mer tid på kontoret.» Diskuter hva en mor eller far sannsynligvis ville angre mer på akkurat da.

Forklar at det gode forholdet mellom David O. McKay og hans hustru, Emma Ray, var velkjent. De viste stor kjærlighet til hverandre. Gi elevene følgende beskrivelse av familien McKays hjem:

«David og Ray oppdro sine barn i en atmosfære preget av kjærlighet, harmoni og trygghet, der far og mor ble respektert, ikke fordi de krevde sin plass som ledere, men fordi barna naturlig gjorde dem til sine forbilder og respekterte deres dømmekraft...

Det var ikke noe som het selskapsmanerer i familien McKays hjem. Far og mor var like høflige mot hverandre og sine barn når familien var alene, som når de hadde høyst respekterte gjester på besøk. Den samme høflighet og respekt for andres rettigheter ble det krevd at barna viste hverandre når de var sammen og i lek med hverandre.» (Jeanette McKay Morrell, *Highlights in the Life of President David O. McKay* [1966], 42, 47.)

Spør elevene:

- Hva menes med «det ikke var noe som het selskapsmanerer»?
- Hvilket budskap gir det barna at det er to sett manerer?

Les og diskuter med elevene «Han nevnte ti forhold som kan bidra til et lykkelig hjem» (s. 152-53) i elevboken. Lag gjerne en overheadtransparent og avdekk ett og ett punkt etter hvert som dere drøfter dem. Spør: Hvilke av disse forholdene synes spesielt utfordrende i dagens kultur? Hvorfor?

David O. McKay ble Kirkens president

- 💡 Fortell elevene at 9. april 1951, etter president George Albert Smiths død, ble David O. McKay seniorapostel. Han ble utvalgt av Herren til å lede Kirken. Han kalte Stephen L. Richards og J. Reuben Clarke jr. som sine rådgivere. Joseph Fielding Smith ordinerte og beskikket David O. McKay i egenskap av den neste seniorapostel og president for De tolv's quorum, til Kirkens president 12. april 1951.

Skriv på tavlen: «Uten [Guds] guddommelige veiledning og konstante inspirasjon kan vi _____. Med hans veiledning, med hans inspirasjon kan vi _____». Oppfordre elevene til å repetere første halvdel av «Han ble Kirkens president» i elevboken (s.148) og fyller ut det som mangler. Spør:

- Hvordan kan Kirkens medlemmer støtte Det første presidentskap ved «tillit, tro og bønner» (L&P 107:22)?
- Hvordan kan Kirkens medlemmer ellers støtte sine ledere i Kirken?

Han så ut som en profet

- 💡 Spør elevene hva slags forutfattede meninger folk som ikke tilhører vår tro, kan ha om hvordan en profet skulle se ut. Forklar at i Nauvoo gikk profeten Joseph Smith regelmessig ned på kaien for å ta imot hellige som hadde kommet oppover

Mississippi-elven. Mange hadde immigrert fra land så langt unna som Storbritannia. En rekke dagbokinnføringer forteller at da konvertittene ankom, gjenkjente de profeten Joseph Smith da de skuet utover mengden som kom for å ta imot båten. De gjenkjente ham ofte på tross av at han var kledd akkurat som alle andre. Når de så ham, var det ikke uvanlig at Ånden bar vitnesbyrd om at han virkelig var en profet. Det skjedde også med president David O. McKay. La en elev lese høyt historien i de tre siste avsnittene av «Han ble respektert over hele verden» i elevboken (s. 150).

Spør elevene:

- Hvilken relasjon kan det være mellom slike erfaringer og Almas læresetninger i Alma 5:14?
- Hvordan kan vi få «Guds bilde» i vårt ansikt?
- Hva har du opplevd ved å være nær en profet eller se ham under en overføring fra en generalkonferanse?

Forklar at mange mennesker forsto at president McKay hadde en unik nærhet til Herren. Spør: Hvorfor tror dere folk som ikke var av vår tro, reagerte slik de gjorde på president McKay?

Åndelighet er menneskesjelens høyeste oppnåelse

- 💡 Skriv ordet *åndelighet* på tavlen, og be elevene definere det. Skriv noen av svarene deres på tavlen. Når flere har fått anledning til å svare, tilføyer du president David O. McKays definisjon: «Åndelighet ... er bevisstheten om å ha vunnet over seg selv og at man kommuniserer med Den uendelige.» (*Læresetninger fra Kirkens presidenter – David O. McKay*, s. 16.)

Les og diskuter med elevene «Han underviste om å utvikle åndelighet» i elevboken (s. 155) for å hjelpe dem å forstå bedre hva åndelighet er. Spør:

- Hva tror dere president McKay mente med uttrykket «kontroll over omgivelsene»?
- Hva tror dere president McKay mente da han sa: «Man taper sin sjel med mindre man utvikler åndelighet»?

David O. McKay hadde mange Åndens gaver

- 💡 Del klassen i fire grupper og gi hver gruppe et av følgende avsnitt fra elevboken (s. 153-54): «Han hadde helbredelsens gave», «Han åpnet en blind manns øyne», «Han hadde dømmekraftens gave» og «Guds kraft var med ham». Be dem gjennomgå prinsippene som omtales i deres avsnitt. Be en i hver gruppe undervise klassen om det avsnittet de har studert.

Forklar at president David O. McKay hadde mange av Åndens gaver og velsignet mennesker han kom i kontakt med. Drøft følgende spørsmål:

- Hvem i Kirken er berettiget til Åndens gaver? (enhver siste-dagers-hellig, biskoper og andre presiderende ledere er i egenskap av sine kall berettiget til spesielle gaver, se L&P 46:8-33, 1. Kor. 12:8-11, Moroni 10:8-19).
- Hva tror dere søster McKay kan ha ment da hun sa at hennes mann var velsignet med «forutseenhet»? (se «Guds kraft var med ham» i elevboken, s. 157).

Kirken har én eneste moralnorm

- 💡 Spør elevene om de har hørt at det forventes forskjellig sosialt akseptert kyskheter for unge menn og unge kvinner. Diskuter hvorfor disse forventningene noen ganger har vært forskjellige for menn og kvinner. Gjengi følgende uttalelse av president David O. McKay:

«I Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige er det bare én moralnorm. Ingen ung mann har mer rett til å begå moralsk urenhet i ungdommen enn en ung pike har. Den som begår ukyskheter i ungdomsårene, er ikke tro mot den tillit som er vist ham av pikens foreldre, og hun som begår ukyskheter i ungdomsårene, er utro mot sin fremtidige ektemann og legger grunnvollen for ulykkelighet i hjemmet, mistenksomhet og manglende harmoni. Bry dere ikke om lærere som oppmuntrer til tilfeldig sex og selvtilfredsstillelse. Husk bare denne evige sannhet, at kyskheter er en dyd som skal verdsettes som noe av det edleste i livet.» (*Conf. Rep.*, apr. 1967, 7-8.)

Spør elevene:

- På hvilken måte tror dere det moralske klima i vår kultur har forandret seg siden president McKay virket?
- Hvorfor er kyskheter en «dyd som må verdsettes som noe av det edleste i livet»?

Han ga en rettesnor for å vite når man er forelsket

💡 Spør elevene hva de anser som den viktigste avgjørelse de noen gang vil ta. Noen vil mene at avgjørelsen om hvem de skal gifte seg med står høyt på listen over viktige avgjørelser. Spør hvordan man kan vite hvem man skal gifte seg med. Gjengi følgende råd fra president David O. McKay:

«Du kan du spørre, "hvordan kan jeg vite når jeg elsker en person?"

Dette er et svært viktig spørsmål. En medstudent og jeg drøftet dette spørsmålet en kveld vi spaserte sammen. Som gutter flest i den alderen ofte gjør, snakket vi om piker. Hverken han eller jeg visste om vi var forelsket eller ikke. Jeg hadde naturligvis ennå ikke truffet min nåværende kjæreste. Som svar på mitt spørsmål: "Hvordan kan vi vite når vi er forelsket?" svarte han: "Min mor sa en gang at hvis du møter en pike som får deg til å ønske å oppnå noe, som inspirerer deg til å gjøre ditt beste og gjøre det beste ut av deg selv, er en slik pike verd din kjærlighet og vekker din kjærlighet."

«Jeg gir det ... som en sikker rettesnor.» (*Gospel Ideals: Selections from the Discourses of David O. McKay* [1953], 459.)

Drøft følgende spørsmål:

- Hvordan tar mange unge avgjørelsen om hvem de skal gifte seg med?
- Hva er fordelene med retningslinjene som president McKay beskrev?

Han tjente Gud og sine medmennesker gjennom hele sitt lange liv

💡 Konkluder leksjonen med å fortelle at president David O. McKay i sitt 97. år døde i sin leilighet i hotell Utah kl. 06.00 på sabbatsmorgen den 18. januar 1970, og avsluttet dermed sitt jordiske liv, som begynte bare 26 år etter at pionerene kom til Store Saltsjødalen. Han hadde virket trofast som en apostolsk representant for Frelseren i nesten 64 år.

Gjennomgå sammen med elevene «President Joseph Fielding Smith hyllet ham» i elevboken (s. 156-57). Spør deretter:

- Hvilke karakteregenskaper fremhevet president David O. McKay i sitt liv?
- Hva var hans bidrag til å bygge opp Guds rike?

KAPITTEL 10

Joseph Fielding Smith

KIRKENS TIENDE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

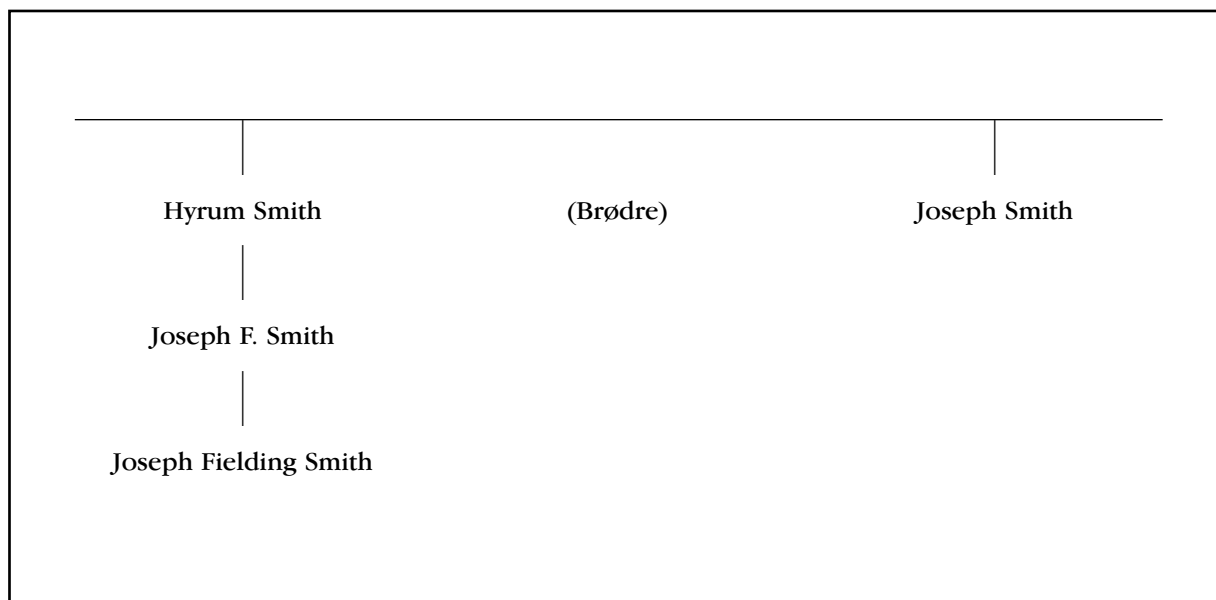
Joseph Fielding Smith ble født 19. juli 1876, nær slutten av president Brigham Youngs administrasjonstid. I 1875, året før Joseph Fielding Smith ble født, ble Salt Lake Tabernakel på Temple Square innviet. Fem dager etter hans fødsel var tusenvis av siste-dagers-hellige samlet i det nye Tabernaklet for å minnes 29-årsdagen for pionerenes ankomst til Store Saltsjødalen.

Joseph Fielding Smith så og kjente alle tidligere Kirkens presidenter, med unntak av Joseph Smith og Brigham Young, og han kjente også dem som ble president etter ham frem til og med president Gordon B. Hinckley. I sin ungdom elsket han å høre vitnesbyrdene til presidentene John Taylor, Wilford Woodruff og Lorenzo Snow. Joseph Fielding Smith tilbragte mange timer med å høre sin far, president Joseph F. Smith, fortelle om sine erfaringer med profeten Joseph Smith og andre tidlige pionerer.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Joseph Fielding Smith var barnebarn av Hyrum Smith

💡 Skriv følgende på tavlen:

Forklar at Joseph Fielding Smith var barnebarn av Hyrum Smith og grandnevø av profeten Joseph Smith. Joseph Fielding Smith var førstefødte sønn av Joseph F. og Julina Lambson Smith. Hans far var apostel og rådgiver i Det første presidentskap da han ble født.

Minn elevene om at Hyrum Smith hadde vært assisterende president for Kirken, rådgiver i Det første presidentskap, apostel og Kirkens patriark. Joseph Fielding Smith og hans far var apostler sammenhengende i til sammen over 100 år, fra 1866-1972.

Spør: Hvordan kan Joseph Fielding Smiths familiearv ha vært medvirkende til å forberede ham på fremtidig tjeneste i Kirken?

Hans fødsel kom som svar på bønn

Be elevene slå opp i 1. Samuels bok 1 og kort repetere historien om Hannah og hennes bønn om en sønn, og hennes løfte til Herren. Spør deretter:

- Hva var Hannas høyeste ønske? (se 1. Samuel 1:11).
- Hva var hun villig til å gjøre hvis hun kunne få en sønn?

Gi følgende beskrivelse av Joseph Fielding Smiths mor:

«I likhet med oldtidens Hanna, mor til den kjente profeten Samuel i Bibelen, hadde Julina Smith lengtet inderlig etter og bedt om en sønn og lovet Herren at hvis han ville velsigne henne med det, ville hun gjøre alt som sto i hennes makt for å påse at gutten ble oppdratt til å tjene Gud og være en trofast tjener for Herren og sin egen far. Og i likhet med Samuel, tok Joseph Fielding avtalen mellom mor og Gud seriøst.» (Joseph Fielding Smith jr. og John J. Stewart, *The Life of Joseph Fielding Smith* [1972], 20.)

Spør elevene: På hvilke måter tror dere Joseph Fielding Smiths kjennskap til sin mors løfte kan ha påvirket ham?

Han ble «født med et vitnesbyrd»

La en eller to elever fortelle i korte trekk hva som førte til at de fikk et vitnesbyrd. Be dem fortelle hvor gamle de var første gang de visste at det gjengitte evangelium var sant. Repeter og drøft med elevene det som står under «Jeg ble født med et vitnesbyrd» i elevboken (s. 161). Spør:

- Hvorfor kan noen være «født med et vitnesbyrd», andre tilegner seg gradvis et vitnesbyrd og atter andre får vite sannheten på en dramatisk måte?
- Hva er forholdet mellom følelser og kunnskap når det gjelder vitnesbyrd? (se L&P 8:2-3).
- Hva kan du anbefale dem som føler at de ikke har et vitnesbyrd?

Joseph Fielding Smith elsket og studerte Skriftene hele livet

Gjengi følgende uttalelse av eldste Joseph Fielding Smith, som på dette tidspunkt var medlem av De tolv apostlers quorum:

«Jeg er takknemlig for at jeg ble født av gode foreldre som lærte meg å vandre i lys av sannheten. Så langt tilbake jeg kan huske, helt fra jeg lærte å lese, har jeg hatt større glede og tilfredsstillelse av å studere Skriftene og lese om Herren Jesus Kristus og om profeten Joseph Smith og det arbeidet som har blitt utført for menneskenes frelse, enn av noe annet i hele verden.» (I *Conference Report*, apr. 1930, 91.)

Be en elev lese uttalelsen av eldste Bruce R. McConkie i «Han var en lærd i de siste dager» i elevboken (s. 164). Spør deretter:

- Hvordan kan disse to uttalelsene være beslektet?
- På hvilke måter forbereder våre avgjørelser i tidlige år oss til fremtidig ansvar og tjeneste?

Gjengi følgende uttalelse av president Joseph Fielding Smith, som på dette tidspunkt var president for De tolv apostlers quorum:

«En av de ansvarsoppgaver Herren har pålagt medlemmene av Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige, er å granske Skriftene og samle kunnskap, ellers kan de ikke ha Den hellige ånds veiledning – til tross for at de har blitt døpt og bekreftet. De som er uvitende om evangeliets sannheter og ukjent med de læresetninger Herren ga Fedrene, kan ikke bli veiledet av Herrens ånd. Slike mennesker legger seg åpne for fristelse og bedrag fra ugudelige, skruppelløse sjeler og befinner seg i stor fare for å bli ledet på lettsindige og forbudte stier fordi de ikke har noe trosgrunnlag å bygge på.» («Baptism before the Coming of Our Savior in the Flesh», *Improvement Era*, mars 1964, 159.)

Spør elevene: Hvilke farer står vi overfor ved ikke å følge president Smiths råd?

Han lærte ansvarsbevissthet ved hardt arbeid

💡 Be en eller flere elever, før klassen, om å lese «Han hjalp sin mor», «Han sto tidlig opp» og «Han arbeidet hardt» i elevboken (s. 161-62) og fortelle hva de lærte om unge Joseph Fielding Smith. Drøft så følgende spørsmål med elevene:

- Hvorfor sa Joseph Fielding Smith i senere år at hans skuldre var «litt skjeve»?
- Hva fikk dere vite om hva slags storebror han var?
- På hvilke måter tror dere hans erfaringer i ungdomstiden påvirket hans holdning til arbeid?

Hans patriarkalske velsignelse var en rettesnor i hans liv

💡 Fortelle elevene om da du fikk din patriarkalske velsignelse og hvorfor den betyr så mye for deg. Forklar at da Joseph Fielding Smith var 20 år, mottok han en patriarkalsk velsignelse av John Smith, som var Kirkens patriark. Gjengi følgende utdrag fra Joseph Fielding Smiths velsignelse:

«Du er regnet blant Sions sønner, og av dem forventes det meget. Ditt navn skal være nedtegnet i livets bok hos Lammet og skal være nedtegnet i dine fedres historie sammen med dine medbrødre. Det er ditt privilegium å leve til høy alderdom og Herrens vilje at du skal bli en betydningsfull mann i Israel. Derfor sier jeg deg, overvei ofte det som har vært, det som er og det som skal bli. Hvis du vil tilegne deg visdom av fortidens erfaring, skal du se at Herrens hånd har vært og er over deg til det gode, og ditt liv har blitt bevart i en vis hensikt. Du vil også forstå at du har meget å utrette for å fullføre din misjon på jorden. Det skal være din oppgave å sitte i råd med dine brødre og å presidere blant folket. Det skal også være din oppgave å reise meget i ditt hjemland og i utlandet, til lands og til vanns, arbeide i ledende stillinger, og jeg sier til deg, løft ditt hode, oppløft din røst uten frykt eller beven, for Herren skal lede deg og Herrens velsignelse skal hvile over deg. Hans Ånd skal lede ditt sinn og gi deg det du skal si så du skal gjøre de ugudeliges visdom til skamme og de urettferdiges råd skal aktes for intet.» (I A. William Lund, «Elder Joseph Fielding Smith», *Improvement Era*, apr. 1950, 315.)

Drøft følgende spørsmål:

- Hvilke løfter i hans velsignelse kan dere se har blitt oppfylt? (Skriv dem på tavlen.)
- Hvilket forhold er det mellom vår egen lydighet og patriarkalske velsignelser?

Joseph Fielding Smith var på misjon i England

☛ Få elevene til å sette opp en liste på tavlen over hvilke viktige egenskaper de tror kjennetegner effektive misjonærer. Oppsummer de punktene du føler er viktige i «Han giftet seg før han reiste på misjon» i elevboken (s. 162). Forklar at Joseph Fielding Smith opplevde mange utfordringer på sin misjon. Mange var fiendtlig innstilt til misjonærer og medlemmer av Kirken på den tiden. Men eldste Smith valgte å være trofast. Han skrev:

«Jeg vet at det arbeidet jeg har blitt kalt til, er Herrens verk, ellers ville jeg ikke blitt her ett minutt... Jeg vet at vår lykke avhenger av at jeg er trofast mens jeg er her. Jeg skulle være villig til å gjøre så meget av kjærlighet til menneskeheten når vår Frelser kunne lide slik han gjorde for oss... Jeg er i vår himmelske Faders hender, og han vil våke over meg og beskytte meg såfremt jeg gjør hans vilje.»
(I Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, 114-15.)

Be elevene tenke tilbake på beskrivelsene av John Taylors og Wilford Woodruffs misjoner i England, og sammenligne deres erfaringer med Joseph Fielding Smiths. Drøft følgende spørsmål:

- Hvorfor er det ikke riktig å måle en misjonærs suksess ut fra hvor mange som døpes?
- Hvilke holdninger antydte eldste Smith bidro til at han gjorde det godt som misjonær?

Joseph Fielding Smiths far lærte ham å yte sitt beste

☛ Ta med til klassen og lag en utstilling av flere bøker av Joseph Fielding Smith, hvis de finnes, eller du kan lage en liste over titlene på hans verker på tavlen:

- *Frelsende læresetninger*
- *The Restoration of All Things (Alle tings gjenopprettelse)*
- *The Way to Perfection (Veien til fullkommenhet)*
- *The Progress of Man (Menneskets fremgang)*
- *Answers to Gospel Questions (Svar på spørsmål om evangeliet)*
- *Essentials in Church History (Viktige begivenheter i Kirkens historie)*
- *Church History and Modern Revelation (Kirkens historie og nyere åpenbaring)*
- *Man, His Origin and Destiny (Mennesket, dets opprinnelse og fremtid)*
- *The Signs of the Times (Tidenes tegn)*
- *Seek Ye Earnestly (Søk oppriktig)*

Forklar at Joseph Fielding Smith skrev 25 bøker om evangeliet og Kirkens historie.

Joseph F. Smith var en anerkjent autoritet når det gjaldt evangeliet, og han brukte mye tid på å besvare spørsmål som hans sønn Joseph Fielding stilte. Oppfordre elevene til å lese «Hans far forventet det beste» og «Han lærte meget av sin far» i elevboken (s. 163) og se etter andre former for innflytelse Joseph F. Smith hadde på sin sønn. Spør:

- Hvilke emner interesserte Joseph Fielding Smith?
- På hvilke måter tror dere Joseph Fieldings interesse for evangeliet og Kirkens historie var påvirket av hans far?

Joseph Fielding Smith var kjent som en troens forsvarer

💡 Spør elevene hvor de henvender seg for å få hjelp når andre stiller utfordrende eller kritiske spørsmål om Kirken og dens lære. Spør: Hvorfor er utgitte taler og skrifter av generalautoritetene – i tillegg til Skriftene og personlig bønn – til hjelp når det gjelder å besvare vanskelige spørsmål?

Forklar at Joseph Fielding Smith i yngre år var vitne til intense forfølgelser av Kirken mens hans far, Joseph F. Smith, var president. Joseph Fielding Smith hadde mange anledninger til å forsvare Kirken. La en elev lese «Han var en troens forsvarer» i elevboken (s. 163-64).

Fortell at i mange år skrev Joseph Fielding Smith en månedlig spalte i *Improvement Era*, der han besvarte spørsmål innsendt av medlemmer av Kirken. Han var kjent som en stor forsvarer og lærer når det gjaldt evangeliets sannhet. Hans svar var til stor hjelp. Denne samlingen av besvarelser ble senere trykt som en fem binds serie med tittelen *Answers to Gospel Questions (Svar på spørsmål om evangeliet)*. Hvis du har et eksemplar tilgjengelig, kan du lese et kort spørsmål og svaret på det fra et av bindene.

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Joseph Fielding Smith ble Kirkens president i 1970, hadde han vært apostel i nesten 60 år og president for De tolv apostlers quorum i 18 år. Da han ble Kirkens president, var han 93 år gammel og eldre enn noen av Kirkens tidligere eller etterfølgende presidenter på ordinasjonstidspunktet.

I 1970 ble Kirkens stav nummer 500 organisert, og de første stavene ble organisert i Asia (i Tokyo, Japan) og Afrika (i Johannesburg, Syd-Afrika). Det var i overkant av 14 000 misjonærer rundt omkring i verden. Kirkens medlemstall nådde 2,9 millioner, og det var 537 staver, 92 misjoner og 13 templer. I 1972, det året han døde, hadde Kirken vokst til 3,2 millioner medlemmer, 592 staver, 101 misjoner og 15 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 632).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Joseph Fielding Smith giftet seg og ble enkemann tre ganger

💡 Skriv følgende på tavlen:

- Louie Emily Shurtliff (26. april 1898 – 30. mars 1908), 2 barn
- Ethel Georgina Reynolds (2. november 1908 – 26. august 1937), 9 barn
- Jessie Ella Evans (12. april 1938 – 3. august 1971)

Forklar at Joseph Fielding Smith giftet seg med Louie Emily Shurtliffe 26. april 1898, da han var 21 år gammel. De fikk to barn før hun døde 30. mars 1908. Den 2. november 1908 giftet han seg med Ethel Georgina Reynolds. Da var han 32 år gammel. De fikk ni barn før hun døde 26. august 1937. Da han var 61 år, giftet han seg 12. april 1938 med Jessie Ella Evans. Hun døde 3. august 1971.

Joseph Fielding Smith var kjent for sin kjærlighet til familien. Les og drøft med elevene «Han fant en ny hustru og mor til sine barn» (s. 164) og «Hans hustru beskrev ham» (s. 165-66) i elevboken. Gjennomgå og drøft «Jessie Evans bidro til å gi ham større livslyst» i elevboken (s. 166-67).

Gjengi følgende beskrivelse av president Joseph Fielding Smiths følelser for sin hustru, Jessie, da hun døde:

«Fra talerstolen formante han ektemenn å vise sin hustru kjærlighet og hengivenhet. Men den preken som griper meg, er at han strevde seg ni kvartaler oppover Salt Lake Citys bratte nordgående gater til Kirkens sykehus en varm juledag i 1971 og tilbragte sin 95-årsdag ved sengen til sin syke hustru Jessie. Da hun ble verre, satt han hos henne dag og natt i flere uker ... og trøstet og oppmuntret henne til siste slutt...

Den kvelden Jessie døde, knelte han i bønn sammen med en sønn og utøste sitt hjerte til Gud. "Det var en vakker bønn," bemerket hans sønn senere. "Det var ingen bitterhet, ingen uttrykk for sorg, bare en dypfølt takk for at han hadde blitt velsignet med sine kjære Jessie, at hun nå var fri for smerte, og takknemlighet over at de en dag skulle få være sammen igjen.

... Noen dager etter Jessies død var en sønn hos ham i leiligheten. Det lød musikk fra radioen. Joseph Fielding greide å smile og danse litt jig til musikken for å vise at hans ånd ikke var beseiret. Da han kom hjem fra reise noen uker senere, hadde hans barn gjort seg flid med å få leiligheten til å se ut akkurat som Jessie ville ha hatt den. "Ser du far, den er akkurat sånn." "Nei," sa han, "den er ikke akkurat slik. Ikke akkurat slik. Men det får klare seg."» (Joseph Fielding Smith jr. og John J. Stewart, *The Life of Joseph Fielding Smith* [1972], 11-12.)

Han ble kalt til apostel

Fortell at da Joseph Fielding Smith kom til siste møte av aprilkonferansen i 1910, spurte en av dørvaktene: «Vet du, Joseph, hvem skal bli den nye apostelen?» Joseph Fielding svarte: «Det vet jeg ikke. Men det vil ikke bli deg, og det blir ikke meg.» (Se Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, 175.) Så gikk han inn på møtet og satte seg ned.

Hans far, president Joseph F. Smith, åpnet møtet. Etter åpningsanger og bønn, fremla eldste Heber J. Grant, daværende medlem av De tolv apostlers quorum, navnene på generalautoritetene for oppholdelse. Mindre enn et minutt før eldste Grant leste navnet på den nye apostelen, visste Joseph Fielding med ett at han skulle fylle den ledige plassen. (I Kirkens tidligste tid ble kall ofte gitt uten et foregående intervju.) Drøft med elevene det som står under «Han ble kalt til apostel» og «Andre visste at han ville bli kalt til apostel» i elevboken (s. 165).

Han arbeidet som Kirkens historiker

Skriv disse skriftstedhenvisningene på tavlen: Lære og pakter 21:1, 47:1, 3; 69:3. Be elever lese dem for å se hvilket bud Herren ga ledere i Kirkens tidligste tid. Be dem nevne grunner for å føre nøyaktige optegnelser i Kirken.

Forklar at Joseph Fielding Smith hjalp til med å skrive Kirkens historie i nærmere 70 år, fra 1901 til 1970, hvilket representerer mer enn en tredjedel av Kirkens historie. I 1901 begynte han å arbeide på Kirkens historikers kontor. Han var assistent til Kirkens historiker fra 1901 til 1921, da han ved Anthon H. Lunds død ble kalt og oppholdt som Kirkens historiker. Han virket i denne stillingen i 49 år, lenger enn noen tidligere historiker.

Han ble president i en alder av 93 år

Drøft svarene på disse spørsmålene:

- Hvilke av Kirkens presidenter var yngst da han begynte å virke? Hvor gammel var han? (Profeten Joseph Smith ble oppholdt som Kirkens første eldste 6. april 1830, i en alder av 24 år, og han ble oppholdt som president for det høyere prestedømme 25. januar 1832, i en alder av 26 år.)
- Hvem var eldst da han begynte sitt virke, og hvor gammel var han? (Joseph Fielding Smith ble Kirkens president 23. januar 1970, i en alder av 93 år, og ble oppholdt 6. april 1970.)

I en alder av 93 år var president Joseph Fielding Smith godt forberedt til dette høye kallet etter å ha virket nesten 60 år som en Herre Jesu Kristi apostel. Ingen annen har i denne evangelieutdeling blitt Kirkens president i så høy alder.

Hardt arbeid utgjorde en viktig del av Joseph Fielding Smiths liv

- ☛ Skriv følgende uttalelse av president Joseph Fielding Smith på tavlen. La elevene drøfte hva uttalelsen kan avsløre om ham:

«Ingen skulle noen gang pensjonere seg. Jeg har kjent folk som har kunngjort sin avgang, og naturen tok dem på ordet!» (I Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, 3.)

Fortell elevene at selv i høy alder fortsatte president Joseph Fielding Smith å arbeide hardt, og han var kjent for å få gjort mye hver dag. Gjengi følgende fra en biografiforfatter:

«I en alder av 95 var han selv det beste eksempel på at man ikke skulle pensjonere seg. Jeg husker at jeg tidlig en vintermorgen kjørte til Salt Lake City lenge før det ble lyst. Da jeg svingte rundt hjørnet ved Temple Square, fanget billysene inn en eldre mann som var ute og gikk i det kalde sneværet. Det var Joseph Fielding. Han var oppe hver morgen lenge før kl. 6 og utførte en lang dags arbeid. Det var en livslang vane og en vane han også innpodet i sine barn. "Folk dør i sengen," advarte han dem. "Det gjør også ambisjoner." (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, 3; se også «Han nøt en aktiv livsstil» i elevboken s. 167).

Det ble lagt vekt på familiens hjemmeaften

- ☛ Les følgende løfter for elevene, og be dem finne ut hva Det første presidentskap i 1915 rådet Kirkens medlemmer til:

«Hvis de hellige følger dette rådet, lover vi at det vil føre til store velsignelser. Kjærligheten i hjemmet og lydigheten mot foreldrene vil øke. Israels ungdom vil utvikle tro, og de vil få styrke til å bekjempe onde innflytelser og fristelser som angriper dem.» (I James R. Clark, red. *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 bind [1956-75], 4:339.)

Minn elevene på at mens Joseph F. Smith var Kirkens president, introduserte Det første presidentskap familiens hjemmeaften og anbefalte at Kirkens medlemmer skulle avholde den regelmessig (se «Familiens hjemmeaften introduseres» i elevboken, s. 99-100). Spør: Hvordan kan gode familiens hjemmeaftener gi styrke til å «bekjempe de onde innflytelser og fristelser» vi møter?

Skriv følgende årstall på tavlen:

- 1915 – familiens hjemmeaften ble introdusert; ledere i staver og menigheter ble oppmuntret til å avsette minst én kveld hver måned som hjemmeaften.
- 1965 – ukentlige familiens hjemmeaftener ble innført og underbygget med leksjonsbøker.
- 1966 – staver ble oppfordret til å unngå å legge aktiviteter til en kveld de valgte som familiens hjemmeaften.
- 1970 – under ledelse av president Joseph Fielding Smith ble mandag kveld utpekt som det faste tidspunkt for familiens hjemmeaften over hele Kirken.

Be en elev lese følgende råd fra president Joseph Fielding Smith, og la elevene foreslå hvordan familiens hjemmeaftener kan hjelpe foreldre å oppfylle det ansvar som beskrives i hans budskap:

«Til alle Israels familier sier vi: Familien er den viktigste organisasjon både i tid og i evighet. Vårt formål i livet er å skape evige familieenheter for oss selv...

Til foreldre i Kirken sier vi: Elsk hverandre av hele deres hjerte. Hold moralloven og etterlev evangeliet. Oppdra deres barn i lys og sannhet, lær dem evangeliets frelsende sannheter, og gjør hjemmet til en himmel på jorden, et sted hvor Herrens ånd kan oppholde seg, og hvor rettferdigheten kan settes i høysetet hos hvert familiemedlem.

Det er Herrens vilje at familieenheten skal styrkes og bevares.» («Råd til de hellige og til verden», *Lys over Norge*, des. 1972, s. 495.)

Drøft følgende spørsmål:

- Hvilken vekt legger Kirkens nåværende ledere på familiens hjemmeaften?
- Hvordan styrker familiens hjemmeaften familier?

Joseph Fielding Smith ba inntrengende Kirkens medlemmer å forberede seg på Kristi annet komme

💡 Repeter sammen med elevene «Vi må forberede oss til Herrens komme» og «Kristus vil komme i en tid med stor ugudelighet» i elevboken (s. 169-70), og diskuter det faktum at «jorden er full av ulykker og vanskeligheter». Diskuter:

- Hvilke indikasjoner har vi på at de «tegn som er omtalt, har funnet sted»?
- Hvilket ansvar har Kirkens medlemmer i denne tiden med ulykker og ugudelighet?

Be en elev lese høyt «Vi må heve advarselsens røst» i elevboken (s. 170). Spør: Hvordan kan vi heve advarselsrøsten til medlemmer av Kirken og folk utenfor Kirken?

Repetere sammen med elevene «De verdslige ignorerer advarslene» og «De hellige kan bare unnsnippe hvis de er lydige» i elevboken (s. 170). Spør: Hva skulle vi konkret gjøre for å føle fred i disse vanskelige tider?

Joseph Fielding Smith var et spesielt vitne om Jesus Kristus

💡 Forklar elevene at Joseph Fielding Smith var et spesielt vitne om Jesus Kristus i 60 år som apostel og 3 år som Kirkens president. President Smith visste at hans kall kom fra Gud og tok sitt ansvar meget alvorlig. Han ba Kirkens medlemmer og alle mennesker inntrengende om å komme til Kristus og innrette sitt liv etter Mesterens læresetninger. Til glede og velsignelse for de hellige forkynte han og bekreftet evangeliets prinsipper med nøyaktighet og klarhet. Han var i sannhet en troens forsvarer, slik det ble forutsagt i hans patriarkalske velsignelse:

«Jeg sier til deg ... oppløft din røst uten frykt eller beven, for Herrens ånd skal lede deg og Herrens velsignelse skal hvile over deg. Hans Ånd skal lede ditt sinn og gi deg det du skal si så du skal gjøre de ugudeliges visdom til skamme og de urettferdiges råd skal aktes for intet.» (I A. William Lund, «Elder Joseph Fielding Smith», *Improvement Era*, apr. 1950, 315.)

Skriv på tavlen «Hans interesse var å _____ og ikke _____ eller _____ .»
Studer sammen med elevene «Han var sann og trofast til enden» fra elevboken

(s. 172). Når dere gjennomgår denne delen, lar du elevene fylle ut det som mangler og drøfter hva de har lært om president Smith.

Gjenta følgende advarsel fra eldste Joseph Fielding Smith da han var medlem av De tolv apostlers quorum, om dem som med vitende og vilje forkynner falsk lære:

«Jeg sier dere at disse menn som står frem og sier at Jesus ikke er Kristus, at han var en stor lærer, men ikke Guds Sønn, Faderens enbårne, og derved leder mange til å fornekte oppstandelsens kraft og Kristi guddommelighet, påtar seg et fryktelig ansvar som bør få dem til å frykte og skjelve. Jeg kunne ikke utholde å vite at jeg hadde forkynt en usannhet som ville lede folk til tilintetgjørelse. Og når disse menn forstår hva de har gjort og at ikke bare deres egen sjel er utenfor frelse, men at de også har vært medvirkende til å tilintetgjøre andre menneskers sjeler, lede dem bort fra sannhet og rettferdighet, da kan jeg fortelle dere at det skal være ille med dem, og deres straff skal bli ytterst alvorlig i all evighet.» (I Conference Report, apr. 1923, 138-39.)

Ved en annen anledning vitnet han:

«Jeg vet med absolutt sikkerhet at Jesus Kristus er Guds enbårne Sønn, verdens Forløser, menneskehetens Frelser, i den grad de vil omvende seg fra sine synder og akseptere evangeliet. Gjennom sin død forløste han alle mennesker og påtok seg det offer som ville fri oss fra våre synder så vi ikke behøver å svare for dem, såfremt vi vil akseptere ham og være sanne og tro mot hans læresetninger...
Jeg er takknemlig for mitt medlemskap i denne kirken, for anledningen jeg har hatt til å tjene. Det er mitt ønske å vise at jeg er sann og trofast til enden.» (I Conference Report, apr. 1956, 58-59.)

Bær ditt vitnesbyrd for elevene.

KAPITTEL 11

Harold B. Lee

KIRKENS ELLEVTE PRESIDENT

© 1972 Merritt Smith. Kopiering ikke tillatt.

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

I 1770 emigrerte Harold B. Lees tipp-tippoldefar, William Lee, fra Irland og slo seg ned i Philadelphia, Pennsylvania. Hans sønn Samuel Lee flyttet til Ohio, der hans hustru fødte Francis Lee, som tok imot det gjengitte evangelium som voksen i Indiana. Da Francis Lee og hans familie flyttet vestover mot Saltsjødalen i 1850, møtte de Francis' far, Samuel, som var på vei til California. Han slo følge med dem og sluttet seg til Kirken i 1851 i Tooele, Utah.

Harold B. Lee ble født 28. mars 1899 i Clifton, Idaho. Salt Lake tempel hadde blitt innviet noen få år tidligere, i 1893, og Utah var innlemmet i De forente stater i 1896 som delstat nummer 45. Lorenzo Snow var Kirkens president da Harold B. Lee ble født. Brigham Young Academy ble Brigham Young University i 1903. Brødrene Wright fløy ved Kitty Hawk i 1903, og Henry Ford introduserte sin T-Ford i 1908.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Et lovet barn ble far til en profet

- 💡 Fortell elevene at Harold B. Lees bestemor Margaret McMurrin hadde 11 svangerskap (mellom 1863 og 1875), men barna var dødfødte eller levde bare noen få timer. Patriark Abel Lamb i Salt Lake City ga Margaret en velsignelse der han lovet henne at hun skulle få en sønn. Senere fødte hun Samuel Marion Lee jr., som ble far til Harold B. Lee. Hun døde da barnet var åtte dager gammel, og Samuel ble oppdratt av sin bestemor McMurrin i Salt Lake City.

Harold Bingham Lee ble født i en gudfryktig og hardt arbeidende familie

- 💡 Be en elev lese høyt «Han ble født av gudfryktige foreldre» (s. 175) og «Hans mors omsorg gjorde et varig inntrykk på ham» (s. 176-77) i elevboken. Gjengi følgende hyllest som eldste Harold B. Lee ga sine foreldre etter at han var kalt til De tolv apostlers quorum:

«Jeg takker Gud i dag for mine foreldre. Min far og mor hører dette, enten i denne store forsamlingen eller på radio hvis de ikke skulle ha kommet inn på dette møtet. Jeg tror kanskje dette er min måte å hylle de to familienavnene på som de ga meg da jeg ble født, Bingham og Lee. Jeg er forvisset om at jeg ikke skal vanære disse navnene. Jeg er blitt velsignet med en strålende far og en storartet og kjærlig mor, en som ikke ofte viste sin ømhet, men som ga uttrykk for sin kjærlighet på håndgripelige måter som jeg som barn tidlig kom til å betrakte som ekte morskjærlighet.

Da jeg gikk på videregående skole, deltok jeg på en reise som medlem av skolens debattlag. Vi vant debatten. Jeg kom tilbake og ringte til mor. Det hun sa var: "Du trenger ikke si mer, gutt. Jeg vet alt. Jeg skal fortelle deg det når du kommer hjem til helgen." Da jeg kom hjem, tok hun meg til side og sa: "Da jeg visste at tiden var inne da denne debatten skulle starte, gikk jeg ut til piletrærne ved bekken. Der var jeg for meg selv, og jeg tenkte på deg og ba Gud om at du ikke måtte svikte."» (I Conference Report, apr. 1941, 120.)

Spør:

- Hvilken effekt tror dere foreldres bønner har på deres barn?
- Er foreldres bønner noen garanti for at barna forblir trofaste? Forklar dine svar.

La en elev lese «Han vokste opp i Clifton i Idaho» i elevboken (s. 175). Spør deretter:

- Hvilke karakteregenskaper tror dere Harold B. Lee utviklet ved at han bodde på en bondegård?
- Hvilke fordeler kan disse omgivelsene ha hatt når det gjelder å oppdra barna i lys og sannhet?

Harold B. Lee lærte helt fra sin barndom å følge Ånden

💡 Be elevene tenke på situasjoner da en eller annen ble advart av Ånden mot fare. Be dem lese 2. Nephi 5:1-6. Fortell så følgende historie, fortalt av Harold B. Lee:

«Det raste et kraftig tordenvær nær fjellet hvor vi bodde. Familien, som besto av min bestemor, min mor og to eller tre yngre barn, satt i kjøkkenet foran en åpen dør og fulgte naturens strålende fyrverkeri. Et voldsomt lynglimt, umiddelbart fulgt av et høyt tordenskrall, varslet at lynet hadde slått ned like i nærheten.

Jeg lekte i døråpningen da min mor plutselig og uten varsel dyttet så hardt til meg at jeg falt på ryggen ut gjennom døren. I samme øyeblikk slo et lyn ned gjennom ovnspipen på kjøkkenet, fór ut gjennom den åpne døren og laget en stor flenge fra rot til topp i et stort tre som sto like foran huset. Hadde det ikke vært for mors intuitive handling, og hadde jeg blitt stående i døråpningen, ville jeg ikke ha skrevet denne historien i dag.» (I L. Brent Goates, *Harold B. Lee: Prophet and Seer* [1985], 41.)

I likhet med sin mor lærte Harold B. Lee å følge slike tilskyndelser. La en elev lese «Harold, ikke gå over dit» i elevboken (s. 175-76).

Han underviste i skolen i fire år før han reiste på misjon

💡 Spør elevene hvordan de tror det ville være å være rektor på en videregående skole i deres alder. Be dem nevne noen utfordringer de kunne få. Forklar at Harold B. Lee etter eksamen ved Oneida Stake Academy ble ansatt som lærer i en alder av 17 år. Hans første læreroppgave var i et ett-roms skolehus i nærheten av Weston, Idaho. Han mintes:

«Her i et ett-roms skolehus fikk jeg erfaringer med virkeligheten. Med ca. 20-25 elever hadde jeg de fleste klassetrinnene fra første til åttende klasse representert. Jeg underviste 28 klasser hver dag. Så samvittighetsfull var jeg at jeg talte elevene i skolegården, og hvis alle var tilstede, ringte jeg med bjellen selv om klokken mange ganger ikke var stort mer enn 8.30 [og skolen begynte senere]. Så godt som hver eneste kveld fremla jeg mine skoleproblemer for Herren, og selv om jeg aldri har vært mer bekymret over mitt arbeid, forlot aldri Herren meg og jeg lærte noe av det mest verdifulle i livet når det gjaldt selvbeholdelse.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 51.)

Året etter var Harold B. Lee rektor på en skole i Oxford, Idaho. La en elev lese denne beretningen:

«Året etter ble jeg ansatt med en lønn på \$90 i måneden som rektor ved distriktskolen i Oxford, Idaho, med Velma Sperry og Tressie Lincoln som lærerkolleger. Oxford hadde ord på seg for å ha en vanskelig gruppe gutter, og jeg ble advart om at jeg ikke kom til å sitte lenge som rektor på den skolen. Min basketballerfaring kom til god nytte når det gjaldt å løse den situasjonen. Takket være min fysikk og størrelse lærte jeg disse store guttene, hvorav noen var eldre enn meg, å spille basketball, og i lunsjpausen iførte jeg meg basketball-drakt og spilte med og mot dem. Men jeg klarte heldigvis å bevare tilstrekkelig verdighet til å vinne deres tillit som rektor, og også et vennskap som har vart like til denne dag.»

Spør elevene: Hvordan løste Harold B. Lee de utfordringer han fikk som lærer og rektor?

Harold B. Lee virket i Western States misjon

Fortell at biskop Samuel Marion Lee og familien Lee visste at en misjon for Harold ville bety en økonomisk belastning for familien. Mens han underviste i Oxford, Idaho, hadde Harold gitt det han tjente, til familiens underhold. Nå ville de bli nødt til å underholde ham på misjon. Men kallet kom, og Harold B. Lee aksepterte det. Med faren ved sin side mottok han sin begavelse 6. november 1920 i Logan tempel. Han ble beskikket av eldste B. H. Roberts i De sytti i Salt Lake City, Utah, 9. november 1920, og han reiste til misjonen neste dag.

La en elev lese de to første avsnittene av «Han mottok et misjonskall» i elevboken (s. 178). Fortell at ved en anledning ble misjonspresidenten forhindret i siste øyeblikk fra å være tilstede den første halvdel av en konferanse i Sheridan, Wyoming, og ba eldste Lee ta hans plass. Eldste Lee skrev i et brev:

«Jeg fortalte presidenten at han ga meg en større oppgave enn jeg kunne mestre, men hvis det beste jeg kunne klare var godt nok, skulle jeg reise. Han sa at det ikke var noen annen han heller ville sette sin lit til, og at Kirken ville betale mine utgifter. Jeg gjorde det beste jeg kunne – talte, spilte piano, ledet sangen og hjalp til med å avklare vanskeligheter i grenen. Da president Knight kom mandag morgen, insisterte eldste Scadlock på at jeg skulle tale igjen, men jeg avslo høflig og klokkelig. Mens jeg var der, viste presidenten meg større tillit enn han noen gang før hadde gjort og tok meg med hvor han enn dro. Jeg skulle ønske jeg kunne gå mer i detalj (brev kan aldri formidle de tanker de er ment for) om hvor verdifull denne turen har vært for meg, slik den kom mot slutten av min misjon da mange tanker har trengt seg på for å gjøre meg mer takknemlig og ydmyk overfor det ansvar jeg har.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 70-71.)

Spør elevene: Hvordan velsignet Herren Harold B. Lee for hans lydighet, til tross for at han følte utilstrekkelighet overfor den oppgaven misjonspresidenten ga ham?

Harold B. Lee vendte tilbake til Clifton, Idaho

Fortell at Harold B. Lee kom hjem fra misjon i desember 1922. Begeistringen over å være hjemme igjen og julens ånd bleknet fort da han fikk vite hvordan familien hadde slitt for å holde ham på misjon. En økonomisk depresjon hadde spesielt rammet bøndene, og familien Lee var intet unntak.

En kort stund arbeidet Harold B. Lee hardt på familiegården. Da anledningen bød seg til å undervise en klasse i Clifton menighet, tok han begeistret imot den. Senere presiderte han over et eldstenes quorum. Spør: Hvordan gjorde han det beste ut av en vanskelig situasjon?

Fortell at i denne vanskelige tiden tok Harold B. Lee og hans familie en stor avgjørelse som fikk virkning på resten av hans liv. Han skrev:

«Vi har enstemmig besluttet at jeg skal sette i gang med å komme økonomisk på fote, så jeg vil reise tilbake til Salt Lake og finne et arbeid så snart som mulig. Jeg vil gjøre det som er riktig, slik Herren befaler.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 83.)

Spør: Når skulle familien involveres i personlige avgjørelser?

Harold B. Lee giftet seg med Fern Tanner og stiftet familie

Fortell at Harold B. Lee så vidt hadde møtt Fern L. Tanner da han var på misjon i Denver, Colorado. De hadde brevvekslet en stund. Da eldste Lee kom hjem fra misjon, besøkte han henne i Salt Lake City. Om dette besøket skrev han:

«Vi snakket sammen til langt på kveld, jeg tror nok det var mer som misjonærer enn som kjærester. Vi hadde så mange spørsmål og så mye å fortelle. Vi hadde begge opplevd gleder og skuffelser, men gjennom alt sammen hadde vi fått et sterkt vitnesbyrd om Jesu Kristi evangelium, som vi da knapt forsto verdien av.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 75.)

Harold B. Lee giftet seg med Fern Tanner 14. november 1923 i Salt Lake tempel. Han hadde studert ved University of Utah gjennom sommeren, og han fortsatte studiene det første året de var gift. Han tiltrådte som rektor ved Whittiger School høsten 1923.

Fortell at ekteparet Lee fikk to barn. Gjengi følgende innføring fra Harold B. Lees dagbok:

«Det første året vi var gift, var en herlig tid da vi forberedte oss på at det første barnet skulle komme. Til tross for at vi nøye fulgte dr. A. C. Callisters instruksjoner, var Fern nær ved å miste livet på grunn av en voldsom blødning da barnet vårt [Maurine] ble født.

Maurine ble født 1. september 1924. Bare femten måneder senere fikk vi vårt andre barn. Fern hadde hatt konstant veer i 60 timer før Helen ble født 25. november 1925. Da hun ble født, så vi begynnelsen på et godt og nært søskenforhold som ble sterkere for hvert år.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 84-85.)

Spør elevene:

- Hva må foreldre ofte ofre i forbindelse med å sette barn til verden?
- Hvilke utfordringer får de med hensyn til oppfostring av barna?

Harold B. Lee gjorde seg gjeldende innen utdanning, næringsliv og i samfunnsverv

Forklar at før han ble kalt til apostel var Harold B. Lee rektor i Granite skoledistrikt (1923-28). Når han ikke underviste om sommeren, hadde han annet arbeid for å spe på inntekten. I 1928 begynte han å arbeide som selger og senere som direktør i Foundation Press, Inc. I denne stillingen var hans fastlønn høyere enn det han

fikk for å undervise, og han fikk også provisjon. Familien Lee kjøpte et hus av Feren Lees foreldre i 1928. I desember 1932 ble Harold B. Lee utnevnt som byråd i Salt Lake City etter et byrådsmedlem som døde. Han ble senere gjenvalgt til denne stillingen og innehadde den til han sluttet i 1936 for å overta som administrerende direktør for Kirkens velferdsprogram, som på den tiden ble kalt Kirkens sikkerhetsprogram. Denne stillingen innehadde han til han ble kalt til apostel.

Harold B. Lee ble kalt til stavsresident under den store depresjonen

Fortell elevene at i de årene han var ansatt som lærer, selger og byråd, var Harold B. Lee også aktivt involvert i Kirkens tjeneste og sin egen familie. Blant andre anledninger til tjeneste i Kirken i denne perioden ble han kalt til å presidere over Pioneer stav (i Salt Lake City) 26. oktober 1930.

La elevene fortelle hva de vet eller har hørt om den store depresjonen i 1930-årene. Spør hvordan de tror det var å leve på den tiden. Gjennomgå sammen med dem «Herren beredte ham til å hjelpe de trengende» i elevboken (s. 178-79). Spør deretter:

- Hvordan vil dere beskrive levekårene til familien Lee i denne tiden?
- Hvorfor var han i stand til å tjene de trengende så godt?

Mens du leser de fem første avsnittene av «Han søkte oppriktig å kjenne de helliges behov» i elevboken (s. 179-80), ber du elevene notere seg hvordan president Lee gikk frem for å dekke behovene til de hellige i staven. Spør:

- Hva fant president Lee ut om staven etter å ha gjort undersøkelser blant medlemmene?
- Hvilken rolle har prestedømsledere når det gjelder å kartlegge behov blant Kirkens medlemmer?

Fortell at så snart president Lee og andre ledere hadde kartlagt folkets grunnleggende behov (mat, klær og arbeid), var de i stand til å dekke behovene ved hjelp av eksisterende ressurser. Gjengi noe av eller alle følgende opplysninger:

Mat – Lokale gårdbrukere ble kontaktet, og det ble forhandlet om kontrakter for arbeidsløse medlemmer av Pioneer stav som skulle hjelpe til med innhøsting av avlingene i bytte med en prosentdel av avlingen.

Klær – Mange søstre «var produktivt involvert i å reparere eller sy klær og sengetøy til trengende i staven» (Francis M. Gibbons, *Harold B. Lee: Man of Vision, Prophet of God* [1993], 110).

Syssetting – «Da president Lee og hans brødre undersøkte ressursene i staven, fant de en stor mengde arbeidsløse håndverkere – murere, snekkere, stenhuggere, malere og ufaglærte – som ønsket å arbeide, men som ikke fant arbeid. Igjen fant den oppfinnsomme president Lee en utvei til å dekke behov med eksisterende ressurser. Resultatet ble oppføringen av Pioneer stav idrettshall... Mye av materialene til hallen ble hentet fra gamle bygninger som arbeidsfolk i staven rev med godkjennelse fra eierne. Det lille som trengtes av penger til nye materialer, ble reist ved en donasjon av Det første presidentskap – 4500 dollar – og ellers ved salg av overskytende varer fra stavens lagerhus. Arbeiderne på idrettshallen fikk kompensasjon i form av "anvisninger" som de kunne kjøpe mat, klær og andre varer for i lagerhuset.» (Gibbons, *Harold B. Lee: Man of Vision*, 115-16.)

Spør elevene:

- Hva lærer dere om president Lees omtanke, oppfinnsomhet og inspirasjon?

- Hvordan kan prinsippet å kartlegge behov og vurdere ressurser anvendes på deres personlige utfordringer?

Forklar at Harold B. Lee var sterkt engasjert i utviklingen av Kirkens velferdsprogram. Kirkens ledere anerkjente at flere lokale staver hadde startet velferdsprogrammer for å bøte på den store arbeidsløsheten. Det første presidentskap ba president Harold B. Lee, som da presiderte over Pioneer stav, om å utarbeide et velferdsprogram som kunne brukes over hele Kirken.

Ytterligere detaljer om hans engasjement i velferdsprogrammet finnes ved å gjennomgå og diskutere «Det første presidentskap kalte ham til å videreutvikle Kirkens velferdssystem» i elevboken (s. 180-81). Henvis elevene til de to siste avsnittene i den seksjonen, og spør:

- Hvem er den «kilde til sannhet» som vi må følge i dag?
- Hva kreves, ifølge eldste Lee, av Kirkens medlemmer for å motta «de største ting som ennå skal skje»?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Harold B. Lee kom tilbake fra Veststatene misjon i 1922, var det stor vekst og utvikling i Kirken. Ved utgangen av 1922 hadde Kirkens medlemstall økt til over 566 000. To templer ble innviet i årene etter hans misjon, et i Alberta, Canada, i 1923 og det andre i Mesa, Arizona, i 1927. Institutt-programmet ble til i 1926, og Kirkens stav nummer 100 ble organisert i 1928.

I løpet av 1972, da Harold B. Lee ble Kirkens president, hadde Kirkens medlemstall nådd 3,2 millioner, og det var 592 staver, 101 misjoner og 15 templer. Eldste Lee var generalautoritet i over 32 år, hvorav 1 1/2 år som Kirkens president. På den tiden han døde, 26. desember 1973, hadde Kirken vokst til 3,3 millioner medlemmer, 630 staver og 108 misjoner (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 631-32). President Lee døde i en alder av 74 år, en av de yngste profeter som døde etter Joseph Smith.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Han ble kalt og ordinert til apostel

Fortell elevene at da Harold B. Lee våknet 5. april 1941, før generalkonferansens møte lørdag morgen, skjedde noe interessant. Gjengi så det han skrev:

«Før jeg reiste meg opp av sengen, fikk jeg en bestemt tilskyndelse om at jeg ville bli kalt som medlem av Det tolv's quorum.» (I L. Brent Goates, *Harold B. Lee: Prophet and Seer* [1985], 157.)

Samme kveld ble han kalt til apostel. Les hva han skriver om den erfaringen:

«Jeg satt i salen under generalkonferansens prestedømsmøte i egenskap av administrerende direktør for Kirkens velferdsprogram. Mot slutten av møtet kalte president J. Reuben Clark, som ledet møtet, på meg ved navn og ba meg komme frem til forhøyningen og snakke med biskop Joseph L. Wirthlin. Biskop Wirthlin hadde et anliggende å nevne for meg, men i virkeligheten var det for at jeg skulle snakke med president Heber J. Grant.

Da jeg kom til forhøyningen, sa eldste Joseph Anderson at presidenten ventet på meg i generalautoritetenes rom. Det forundret meg, og jeg følte umiddelbart at det var noe mer enn et høflighetsbesøk president Grant hadde i tankene. Det var da han opplyste meg om at jeg hadde blitt kalt ... til De tolv's quorum for å fylle plassen etter avdøde senator Reed Smooth.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 157.)

La en elev lese «Han ble kalt til apostel» i elevboken (s. 181-82). Spør elevene:

- Hvordan reagerte Harold B. Lee på at han ble kalt til apostel?
- Hvordan ble han styrket som et spesielt vitne om Jesus Kristus?

Eldste Harold B. Lee elsket å undervise i evangeliet

La elevene fortelle hva de føler og hva de har erfart i forbindelse med effektivt familiestudium av Skriftene. Gjengi følgende om familien Lee, fortalt av Helen Lee Goates, Harold B. Lees datter:

«Alltid når vi hadde et spørsmål mens vi forberedte en to-og-et-halvt-minutts tale, eller noe som ble diskutert ved middagsbordet og som krevde svar, spurte vi alltid: "Hva med det, far? Hva mener du?" Han pleide å svare: "Hent Skriftene, piker, og la oss se hva Herren sier om det." Han hentet også sin bok og fikk oss til å slå opp det riktige skriftstedet, og så leste vi sammen det vi trengte å vite. Mange ganger tenkte jeg at det ville vært så mye lettere og raskere om far bare kunne gitt oss svaret. Men jeg forsto etter hvert at han nok en gang ga oss en fin anledning til å lære noe viktig. Samtidig lærte han oss at det var Skriftene vi først skulle vende oss til for å få svar.» (I Goates, *Harold B. Lee*, 123.)

Fortell elevene at eldste Harold B. Lee også ønsket å undervise de hellige fra Skriftene. Gjengi denne uttalelsen som han ga på et prestedømmets lederskapsmøte i 1972:

«Det finnes blant oss mange løsrevne skriverier som forutsier de fryktelige ulykker som er i ferd med å ramme oss. Noen av disse er blitt gitt en publisitet som om de var nødvendige for å vekke verden og få den til å se de redsler som er i ferd med å ramme oss. Mange av disse stammer fra kilder som man ikke kan stole ubetinget på.

Er dere prestedømsbærere oppmerksomme på den kjensgjerning at vi ikke trenger slike publikasjoner for å bli advart på forhånd, dersom vi bare er vel bevandret i det som Skriften allerede har sagt oss med all tydelighet?

La meg gi dere profetenes sikre ord, som dere skulle stole på som deres veileder istedenfor disse fremmede kilder som også kan ha store politiske implikasjoner.

Les det 24. kapittel av Matteus' evangelium – spesielt den inspirerte versjon som finnes i Den kostelige perle (Joseph Smith – Matteus).

Les deretter det 45. kapittel av Lære og pakter, hvor Herren – ikke mennesket – har dokumentert tidenes tegn.

Slå så opp i kapittel 101 og kapittel 133 i Lære og pakter, og hør den beretning som trinn for trinn angir de begivenheter som leder opp til Frelserens komme.

Slå så opp på de løfter som Herren gir dem som holder budene når disse straffedommer faller på de ugudelige, slik det fremlegges i Lære og pakter, kapittel 38.

Mine brødre, dette er noen av de skrifter dere skulle være opptatt av, istedenfor kommentarer fra folk hvis opplysninger kanskje ikke er de mest pålitelige og hvis motiver man kan dra i tvil. Og la meg legge til, som en parentes, de fleste av disse forfattere er ikke hemmet av å ha noen autentisk informasjon i sine skrifter.» (Harold B. Lee, «Formaninger til Guds prestedømme», *Lys over Norge*, sep. 1973, s. 378-79.)

Spør: Hva bekymret Harold B. Lee med hensyn til å feste lit til tvilsomme kilder og «løsrevne skrifter» fremfor å bruke Skriftene for å forstå læren?

Eldste Harold B. Lee var formann for Kirkens korrelasjonskomité

- 💡 Forklar at mens David O. McKay var Kirkens president, søkte Det første presidentskap å styrke Kirken og den enkelte familie ved å samordne Kirkens arbeid innen velferd, misjonærarbeid, genealogi, undervisning, hjemmeundervisning og familiens hjemmeaften. Dette tiltaket var begynnelsen til samordning av alle programmer og

pensum for Kirken over hele verden. Eldste Harold B. Lee fikk ansvar som formann for denne komitéen.

Gjennomgå sammen med elevene eldste Lees læresetninger om hensikten med og styrken ved prestedømskorrelasjon i «Prinsippene for prestedømskorrelasjon ble utformet», «Prestedømmet forventes å lede», «Korrelasjonen går helt og holdent ut på å styrke hjemmet» og «Kirkens programmer støtter hjemmet» i elevboken (s. 182-83). Drøft deretter følgende spørsmål:

- Hvordan beskrev eldste Lee hovedhensikten med Kirkens korrelasjon?
- Hvilke fordeler har Kirken hatt av denne samordningen?
- Hvordan kan vi noen ganger «misforstå og tro at stillaset er viktigere enn sjelen»? Se «Kirkens programmer støtter hjemmet».)

Les følgende uttalelse av eldste Harold B. Lee:

«Alt vi gjør, skal utføres "med øyet ene og alene vendt mot Guds ære". [L&P 82:19.] Og hva var Guds ære? Herren forklarte Moses at det var å tilveiebringe mennesket udødelighet og evig liv... I alt vi har gjort i ... korrelasjonsprogrammet, har vi alltid hatt dette for øye. Enkelt sagt var våre to eneste formål med korrelasjonen at prestedømmet stadig skulle virke slik Herren klart har definert det, med hjelpeorganisasjonene i riktig forhold til dette, og for det annet at foreldre og familie skulle foredle sitt kall slik Herren har befalt. Derfor forstår vi at alt som blir gjort, skulle gjøres med dette ene spørsmål i tankene: Fremmer denne aktiviteten rikets interesse, retter vi vår oppmerksomhet mot dette hovedformålet med Herrens organisasjon – å frelse sjeler og tilveiebringe mennesket udødelighet og evig liv?» (Tale under Søndagsskolens generalkonferanse, 2. okt. 1970, Historisk avdelings arkiver, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige, s. 7.)

Frelseren rettleder sin Kirkes ledere

- Gjengi følgende vitnesbyrd om Frelseren fra eldste Harold B. Lee mens han var medlem av De tolv apostlers quorum:

«Av hele min sjel og overbevisning, og i visshet om alvoret i og betydningen av dette vitnesbyrdet, forteller jeg dere at jeg vet at han lever. Jeg er bevisst at han har vært nær mye av den tiden jeg har trengt ham mest. Jeg har visst det gjennom nattens hvisken, gjennom påvirkning om dagen da det gjaldt saker jeg var ansvarlig for og som jeg kunne motta veiledning om. Så jeg vitner for dere og forteller dere at han er nærmere Kirkens ledere enn dere kan forestille dere. Lytt til lederne i denne kirken, og følg deres fotspor i rettferdighet hvis dere vil lære ikke bare ved studium, men også ved tro. Det vitner jeg om i den største ydmykhet og oppriktighet, i Herren Jesu Kristi navn.» (I Conference Report, apr. 1968, 131-32.)

Spør elevene: Hvorfor er det viktig å vite at Herren er «nærmere Kirkens ledere enn [vi] kan forestille [oss]»?

Drøft med elevene noen råd av nyere dato fra Kirkens ledere. Oppfordre dem til diskusjon om hvordan det å følge profeten kan beskytte dem fysisk og åndelig. La

en lese siste avsnitt av «Vårt hjemms hellighet blir beskyttet når vi følger profeten» (s. 184-85). Drøft svarene på disse spørsmålene:

- Hvorfor oppnås trygghet bare ved å følge råd fra Herrens profet?
- Hva skulle du gjøre når ditt personlige syn er i strid mot profetens råd?
- Hvilke løfter gis dem som er lydige mot en profets råd?

Harold B. Lee ble Kirkens president

💡 Be elevene gjennomgå «Viktige begivenheter i Harold B. Lees liv» i elevboken (s. 174) og notere seg når Harold B. Lee ble kalt til apostel og når han ble Kirkens president. Spør:

- Hvor lenge virket han som apostel?
- Hvor lenge var han Kirkens president?

Be en elev lese annet avsnitt av «Han ble Kirkens president», og en annen lese «Hans hjerte og sinn var fylt av kjærlighet til enhver siste-dagers-hellig» i elevboken (s. 186-87).

Han lærte de hellige hvordan og hvor de skulle samles

💡 Be elevene beskrive hvordan Herren samlet de hellige i Kirkens tidligste tid. Spør: Hvordan vil dere si Herren samler de hellige i dag?

Gjengi følgende sitat av president Harold B. Lee:

«I dag er vi vitne til at Herren viser sin hånd, ja midt iblant sine hellige, Kirkens medlemmer. Aldri før i denne utdeling, og kanskje aldri før i noen enkelt periode, har det rådet en slik følelse av hastverk blant denne kirkens medlemmer som det gjør i dag. Kirkens grenser utvides, stavene styrkes. I Kirkens tidligste år ble det utpekt bestemte steder der de hellige skulle samles, og Herren ga beskjed om at disse samlingsstedene ikke skulle endres, men så tok han følgende forbehold: "inntil den dag kommer da det ikke finnes mer plass for dem, og da har jeg andre steder jeg vil utpeke for dem, og de skal kalles staver – til teltdukenes eller til Sions styrke" (L&p 101:21).

På områdekonferansen i Mexico City i august 1972 holdt eldste Bruce R. McConkie i De tolv's råd en tankevekkende tale, hvor han kom med noen bemerkninger angående det emne jeg her behandler, og jeg siterer noen få setninger fra hans tale:

"Jeg henleder deres oppmerksomhet på de kjensgjerninger som er fremsatt i disse skriftstedene, nemlig at innsamlingen av Israel består i å slutte seg til den sanne kirke, å komme til kunnskap om den sanne Gud og hans frelsende sannheter, og å tilbe ham i de helliges forsamlinger i alle nasjoner og blant alle folkeslag..."

Eldste McConkie konkluderte så med følgende erklæring, som i sannhet fremhever det store behov for undervisning og opplæring av lokalt lederskap så Kirken kan bygges opp lokalt i ethvert land:

"Innsamlingsstedet for de mexicanske hellige er Mexico, innsamlingsstedet for de hellige fra Guatemala er Guatemala, innsamlingsstedet for de brasilianske hellige er Brasil, og slik kan man fortsette på kryss og tvers over hele jorden. Japan er stedet for japanere, Korea er stedet for koreanerne, Australia er stedet for australierne; hver nasjon er innsamlingsstedet for sitt eget folk."» («Styrk Sions staver», *Lys over Norge*, okt. 1973, s. 423.)

Spør elevene:

- Hvordan vil dere definere de helliges innsamling på grunnlag av denne uttalelsen?
- Hvor skal de hellige samles i vår tid?
- Hvilken styrke kan de hellige oppnå ved å samles innenfor sitt eget land?
- Hvordan kan vi bygge opp Kirken i vårt eget område?

President Lee lærte og advarte de hellige mot utfordringene i vår tid

💡 Henvis til følgende deler i elevboken, og gi et kort sammendrag av president Harold B. Lees undervisning fra hver del (se eksempler i parentes):

- «Kirkens medlemmer må forberede seg på konflikten med det onde» (s. 187). (Herren vil beskytte oss mot onde innflytelser hvis vi vil følge våre prestedømsledere.)
- «Det ligger sikkerhet i å holde Guds bud» (s. 187). (I den grad Kirkens medlemmer støtter Kirkens ledere og holder budene, vil de ha Herrens beskyttelse.)
- «Kirken tjener som et forsvar og en tilflukt» (s. 192). (Kirken er en motstandskraft mot onde innflytelser i verden. Kirkens medlemmer er beskyttet mot disse innflytelsene når de etterlever Kirkens læresetninger ved å være lydige mot Guds bud.)
- «Verdens destruktive innflytelse truer familien» (s. 188). (Familiens hjemmeafeten vil styrke våre hjem og beskytte våre familier mot verdens ødeleggende påvirkning.)
- «Kirkens mål er å hjelpe de hellige å takle dagens problemer» (s. 188). (Kirken er organisert for å være en hjelp for medlemmene til å «takle alle problemer i vår moderne og skiftende verden».)
- «De største mirakler er helbredelse av syke sjeler» (s. 188). (Kirken strekker seg ut for å hjelpe «de som er syke i sjel og ånd og er motløse og forvirret».)

Opptegningen om hans virke ble skrevet i folkets hjerter og sinn

💡 Fortell elevene at Harold B. Lee var Kirkens president i bare knappe atten måneder. Til tross for at han virket bare en kort tid som president, øvet han stor innflytelse på Kirken.

Spør: Hvilke programmer ledet Harold B. Lee som vi fremdeles har i Kirken i dag? Forklar at da Harold B. Lee ble Kirkens president, reflekterte han over sine forgjengers bidrag og sitt nye kall. Gjengi hva han sa:

«Ved den hellige anledning for tre måneder siden da jeg begynte å føle storheten i det veldige ansvar jeg nå må påta meg, gikk jeg til det hellige tempel. Der, mens jeg mediterte og ba, betraktet jeg maleriene av disse Guds menn – trofaste, rene menn, Guds edle menn – som hadde hatt det samme kall før meg.

For noen dager siden satt jeg tidlig om morgenen i mitt arbeidsværelse hjemme, og helt alene med mine tanker, leste jeg den hyllest hver av presidentene hadde fått fra dem som hadde stått dem nærmest.

Joseph Smith var den som Herren oppreiste fra guttedagene av og ga guddommelig myndighet og underviste i alt som var nødvendig for ham å vite og for å få prestedømmet og legge grunnvollen til Guds rike i disse siste dager.

Der var president Brigham Young, som var forutordinert før verdens begynnelse til sitt guddommelige kall til å lede de forfulgte hellige bort fra den vrede som truet dem på deres tidligere samlingssteder i Missouri og Illinois, og til å

begynne oppbyggingen av et samfunn på toppen av disse majestetiske fjellene for å oppfylle Guds hensikter.

Å se ansiktstrekkene til president John Taylor var som å oppdage at her var, som president Joseph F. Smith sa om ham, "en av de reneste menn jeg noensinne har kjent..."

Da jeg betraktet president Wilford Woodruffs fredfulle ansikt, ble jeg klar over at her var en oldtidens Nataniel som det ikke fantes svik i, en mann som var mottagelig for tilskyndelser fra Herrens ånd, i hvis lys han nesten alltid så ut til å vandre "uten på forhånd å vite hva han skulle gjøre".

Til tross for at president Snows administrasjonstid var kort, hadde han en spesiell oppgave å utrette med å befeste sitt folk på en mer solid, timelig grunnvoll ved besluttsom anvendelse av offerloven for å lette den store byrde Kirken led under på grunn av feil som uforvarende hadde sneket seg inn.

Når jeg leter etter en klarere definisjon av doktrinære emner, har jeg vanligvis vendt meg til president Joseph F. Smiths skrivelser og taler. Da jeg så opp på hans elde skikkelse, tenkte jeg på den ni år gamle gutten som hjalp sin mor, som var enke, over slettene, og den 15 år gamle misjonæren i Haleakala på øya Maui som ble styrket av et himmelsk syn hvor han så sin onkel, Joseph Smith. Det var han som presiderte i de stormfulle dagene da en fiendtlighetsinnsett presse ondskapsfullt angrep Kirken, men det var hans hånd, ved Herrens kall som stødig førte Kirken seirende gjennom vanskelighetene.

Jeg tror aldri jeg har vært nærmere forståelsen av et guddommelig kall enn jeg var da president Heber J. Grant la sine hender på mine skuldre og, med en dyp følelse beslektet med min, bekjentgjorde at jeg var kalt til å være en Herrens, Jesu Kristi apostel. Mens bildet av ham så ned på meg, mintes jeg igjen de profetiske ord i hans inspirerte velsignelse da jeg ble ordinert i det hellige tempel under hans hender.

President George Albert Smith var en vennlighetens og kjærlighetens disippel. Han var i sannhet alles venn. Mens jeg satt og så på ham, var det som om jeg kjente den varme han utstrålte som gjorde at han ble alles venn.

Høy og imponerende så president David O. McKay ned på meg med sine gjennomtrengende øyne, som alltid syntes å ransake min sjel. Jeg kunne aldri ha det privilegium å være i hans nærhet uten at jeg et kort øyeblikk følte, som jeg hadde gjort ved så mange anledninger, at jeg var et bedre menneske fordi jeg hadde vært sammen med ham.

Så til ham som ikke traktet etter verdslig ære, men som av hele sin sjel gledet seg over det som hører Ånden til. President Joseph Fielding Smith var der med sitt smilende ansikt, min kjære profetleder som aldri gikk på akkord med sannheten. Da Guds finger rørte ved ham og han sovnet inn, var det som om han i det korte øyeblikket rakte meg rettferdighetens septer som for å si: "Gå du og gjør likedan."

Så sto jeg alene med mine tanker. På en eller annen måte var de inntrykk som fylte meg, ganske enkelt at den eneste sanne opptegnelse som noensinne vil bli ført over mitt arbeide i mitt nye kall, vil bli den opptegnelse jeg muligens har skrevet i deres hjerter og liv som jeg har tjent og arbeidet sammen med, i og utenfor Kirken.» («Måtte Guds rike gå fremover», *Lys over Norge*, mai 1973, s. 188-89.)

President Spencer W. Kimball, som talte i begravelsen til president Harold B. Lee, sa dette om president Lees liv, slik det ble skrevet i hans hjerte i de årene han arbeidet sammen med president Lee:

«Et kjempmessig readwood-tre har falt.» Disse ordene, som ble uttalt av president Harold B. Lee selv i begravelsen til en tidligere stavspresident, syntes høyst passende i dag. Et kjempemessig readwood-tre har falt og etterlatt seg et stort tomrom i skogen.

Han var en kjempe av en mann...

En kjempe hvis skygge faller over verden, og under den evangeliets innflytelse på millioner av medlemmer og venner av Kirken.

En kjempe som samtidig som han bar utfordringene med å være en apostel og ansvaret i Det første presidentskap under guddommelig innflytelse, tok han seg også tid til å dele sine tanker og råd med utallige tusener på individuell basis.

En kjempe som, ved inspirasjon fikk Skriftenes opplevelser, historier og råd til å feste seg i menneskers hjerter og sinn over hele verden.

En kjempe som fant veien til lytternes innerste for å befeste forståelse, visjon, retning og trøst.

En kjempe som representerte vår Fader i himmelen overfor alle hans barn og bragte dem trøst, styrke og guddommelig innflytelse.

En mesterlærer som, mye i likhet med Frelseren, brukte tidens dagligdagse erfaringer som utgangspunkt for å undervise i Herrens vilje.

Ja, blant våre generasjoner har det vandret en av Guds edleste, kraftfulle, plikttoppfyllende og forutordinerte store menn – president Harold B. Lee.»
(«A Giant of a Man», *Ensign*, feb. 1974, 86-87.)

Konkluder med ditt vitnesbyrd om hvilken betydning president Harold B. Lees bidrag til Kirken har hatt.

KAPITTEL 12

Spencer W. Kimball

KIRKENS TOLVTE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Spencer Woolley Kimball ble født i 1895, var det ennå ett år til Utah ble USAs 45. delstat. Salt Lake tempel hadde blitt innviet i 1893, bare to år tidligere. De første olympiske leker i nyere tid ble arrangert i Aten i Hellas i 1896.

I 1898, da Spencer var tre år, aksepterte hans far, Andrew Kimball, et kall som stavspremier i det sydøstre Arizona. Familien Kimball bosatte seg i Thatcher, Arizona. Med tid og stunder tilpasset familien seg det harde, tørre klimaet. Andrew Kimball var stavspremier der inntil han døde i 1924.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

I familien Kimballs hjem ble det undervist i evangeliets prinsipper

💡 La elevene studere bildet på side 153 i denne boken, og drøft hva de tror skjer ved middagsbordet. Be en elev lese følgende uttalelse, og be alle være på utkikk etter tradisjoner i familien Kimball som de selv kan ha lyst til å videreføre i sin egen familie:

«Kirken og evangeliet hadde en sentral plass i Spencers tidligste erindringer. Det syntes for ham som om mamma alltid hadde sittet sammen med barna sine på fjerde rad i møtehuset i Thatcher under Søndagsskolen og nadverdsmøtet. Familien knelte alltid før måltidene for å holde bønn. Stolene sto vendt fra bordet og tallerknene sto opp ned. Alltid ble det holdt kveldsbønn rundt mammas kne. Alltid fastet de. Alltid betalte de tiende. "Jeg synes synd på barn som må lære disse viktige tingene etter at de er blitt voksne og det er så mye vanskeligere." For Spencer var disse lærdommene en grunnleggende del av barndommen.

Gang på gang så Spencer at hans foreldre fremla problemene sine for Herren. En dag da Spencer var fem og ute for å ivareta sine plikter, vandret lille ett år gamle Fannie ut av huset og ble borte. Ingen kunne finne henne. Clare, som var seksten, sa: "Mamma, hvis vi ber, vil Herren lede oss til Fannie." Følgelig ba mor og barn. Umiddelbart etter bønningen gikk Gordon rett til stedet hvor Fannie lå i dyp søvn i en stor kasse bak hønsegården. "Vi takket vår himmelske Fader om og om igjen," skrev Olive i dagboken sin. "Vi kunne ikke tenke på annet hele kvelden." Da hestene hennes løp ut på vei til Safford, ble Olive livredd for at noen kunne bli skadet og at vognen skulle knekke sammen. "Vi var fryktelig redde. Men Herren hørte mine tause bønner, og vi fikk stanset hesten. Lovet være vår himmelske Fader for hans godhet mot oss."

En ettermiddag samme år hadde Spencer gått sammen med moren opp den støvete veien til biskop Zundels hus. "Hvorfor går vi dit? ville han vite. Hun fortalte ham at det var for å levere tiende-eggene. "Er tiende-egg annerledes enn andre egg?" Da minnet Olive gutten sin om hvordan han tok til side ett egg av ti når han hentet dem inn. Hun fortalte ham hvorfor han gjorde det, at ett tilhørte vår himmelske Fader og ni tilhørte dem. Fra den tid av fikk inn-sanking av egg en ny dimensjon. Ved frokosten under høyonna pleide Andrew fortelle guttene sine: "Det beste høyet er på vestsiden av jordet. Hent lasset til tiendelåven derfra. Og less godt på."» (Edward L. Kimball og Andrew E.

Kimball, *Spencer W. Kimball: Twelfth President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [1977], 31.)

Spør elevene: Hvilke prinsipper kan utledes fra denne historien om familien Kimball som har verdi for familier i vår tid?

Vis bildet av de to trærne på side 154 i denne boken. Forklar at selv om Spencer mistet sin mor, Olive Kimball, da han var 11 år og sin far, Andrew Kimball, da han var 29, utgjorde deres kjærlighet, eksempel og undervisning i evangeliet et solid rotsystem i hans liv. Les og drøft følgende uttalelse av president Spencer W. Kimball:

«Det later til at noen blant oss ... ønsker en rik høst – både åndelig og timelig – uten å utvikle det rotsystem som vil gi en slik avkastning. Altfor få er villige til å betale prisen, i form av disiplin og arbeid, for å utvikle hardføre røtter. Denne prosessen skulle begynne mens vi er små. Lite visste jeg som gutt at de daglige gjøremål i haven, med å gi kyrne mat, bære vann, hugge ved, reparere gjerder, og alt det arbeidet som skal gjøres på en liten gård, utgjorde en viktig del av det å utvikle rotsystemet før man ble kalt på til å sende ut grener. Jeg er så takknemlig for at mine foreldre forsto forholdet mellom røtter og grener.» («Fruktene av vårt velferdsarbeide», *Lys over Norge*, apr. 1979, s. 131-32.)

Spør elevene:

- Hva er det forholdet mellom røtter og grener som president Kimball nevnte?
- Hvordan kan vi bedømme hvor sterkt røttene våre står i evangeliets prinsipper?

Spencer bestemte seg for å stå trofast

💡 Spør elevene hvilken generasjon de er i Kirken. (Noen har kanskje nylig blitt medlem, mens andre kan være femte eller sjettede generasjons medlemmer.) Spør: Hvis dine forfedre var medlemmer av Kirken, tror du at din tro er like sterk som deres? Hvorfor eller hvorfor ikke?

Forklar at Spencer W. Kimball var tredje generasjons medlem (første – Heber C. Kimball, annen – Andrew Kimball, tredje – Spencer W. Kimball.) Som gutt kjente han noen medlemmer i Kirken som personlig hadde kjent profeten Joseph Smith. Les følgende avsnitt:

«Thatcher var en siste-dagers-hellig by. Den 24. juli ble det alltid feiret Pionérdag til minne om den dagen i 1847 da de første hellige hadde kommet frem til Saltsjødalen. Hvert år hadde de opptog med indianere og kina-putter, håndkjerrer, dekorasjoner og kyser. I møtehuset i Thatcher ble alle som hadde sett profeten Joseph, plassert på en forhøyning. Det var fremdeles syv det året Spencer var elleve år, og han var vitne til at det år for år ble færre og færre.» (Kimball og Kimball, *Spencer W. Kimball*, 29.)

Gjengi følgende hendelse som eldste Spencer W. Kimball, daværende medlem av De tolv apostlers quorum, mintes fra sine unge år:

«Som unggutt fikk jeg en sterk utfordring som rørte meg ikke så rent lite. Jeg kan ikke huske hvem som fremsatte utfordringen eller i hvilken forbindelse

det skjedde. Jeg husker bare at det slo ned i meg som et "lyn fra klar himmel". Den ukjente stemmen hevdet:

«"Mormonkirken" har bestått de første to generasjonene – men vent til tredje og fjerde og de påfølgende generasjoner! Første generasjon brant med en ny religion og skapte stor begeistring for den. Omgitt av bitre følelser, ondsinnede falske anklager fra en fiendtlig omverden, forfulgt fra sted til sted ble de tvunget til å holde sammen for å overleve. Det var god grunn til å forvente at de ville leve og dø trofaste mot sin fanesak.

Annen generasjon kom, født av entusiaster, fanatikere, hengivne tilhengere. De ble født av menn og kvinner som hadde utviklet sterk tro, som var vant til harde forhold og å måtte ofre for sin tro. De var arvelig belastet fra sine foreldre og suget til seg i religiøse hjem dette som gjør folk trofaste. De hadde fulle reservoarer av styrke og tro å trekke på.

Men, vent bare til tredje og fjerde generasjon kommer," sa den kyniske røsten. Gløden vil være borte – hengivenheten vil være utvannet – offeret vil være utslettet – verden vil ha påvirket dem og omgitt dem og uthult dem – troen vil ha tatt slutt og den religiøse iveren forduftet."

Den dagen gikk det opp for meg at jeg tilhørte tredje generasjon. Den dagen knyttet jeg mine voksende never. Jeg bet tennene sammen og tok en fast beslutning om at her var det en "tredje generasjon" som ikke skulle oppfylle den skrekkelige forutsigelsen.» (I Conference Report, okt. 1969, 18-19.)

Spør elevene:

- Hvilke tegn viser Kirkens medlemmer i dag på hengivenhet, tro og offer?
- Hvordan kan vi unngå at vår tro bli utvannet ved at vi engasjerer oss i verden?

Han arbeidet hardt for å skaffe seg kunnskap

 Be elevene tenke på mål de selv har satt seg. Forklar at da Spencer W. Kimball var 14 år, fulgte han rådet fra en leder i Kirken om å lese Skriften. Gjennomgå sammen med elevene det som står i elevboken under «Som ung satte han seg som mål å lese Bibelen» (s. 194). Spør: Hvordan tror dere denne oppmerksomheten på Skriften så tidlig i hans liv bidro til å forberede ham til senere kall?

Be elevene tenke på situasjoner i deres eget liv da anledninger har kommet og beslutninger måtte tas. Les følgende uttalelse:

«I 1910, da Spencer var ferdig med åttende klasse, begynte han å tenke på LDS Academy i Thatcher. Det var en stor bygning, to etasjer høy og litt skremmende. Da det nærmet seg avsluttende eksamen, spurte alle hverandre: "Skal du gå på Akademiet?" De fleste skulle ikke det. Noen ville gifte seg, noen begynne å arbeide og noen hadde ikke penger til å fortsette. Men Spencer og noen få andre "tok en modig bestemmelse om å fortsette videre."» (Kimball og Kimball, *Spencer W. Kimball*, 59.)

La en elev lese «Han var en flink student og idrettsmann» i elevboken (s. 194-95), og drøft hvordan Spencers beslutning om videre utdanning ble til velsignelse for ham.

Han fikk vite om sitt misjonskall under eksamenshøytideligheten

 Be hjemvendte misjonærer beskrive den dagen de mottok sitt kall. Oppmuntre dem til å fortelle hvordan de forberedte seg på den dagen, hva de følte da de mottok

kallet og hvem som var tilstede da konvolutten med kallet ble åpnet. Fortell hva Spencer W. Kimball opplevde da han fikk vite at han skulle på misjon:

«I 1914 gikk Spencer til eksamenshøytideligheten i den tro at han fra høsten av ville være å finne på University of Arizona sammen med noen få andre fra klassen sin. Som en del av programmet på eksamenshøytideligheten holdt han en tale i egenskap av klassepresident, sang i en kvartett og sang barytonsolo "The Plains of Peace". Andrew Kimball [hans far], som var formann i skolestyret, holdt en tale. I talen opplyste han at Spencer ikke ville være å finne på college fra høsten, han skulle reise på misjon. Lela Udall, en klassevenninne, mintes: "Jeg trodde Spencer skulle besvime." Spencer beskrev sjokket i en litt mildere form i dagboken sin: "Far opplyste meg under programmet, i alles påhør, at jeg ville bli kalt på misjon. Dette kom fullstendig overraskende på meg, for jeg hadde planlagt å gå på college." Men han ville reise. Han hadde ingen innvendinger mot misjon, det hadde bare kommet så uventet.

Fire dager etter eksamen var han på arbeid i Globe, 130 kilometer vestover. Han hadde allerede gjort avtale om denne jobben. For to somre siden hadde hans far, som var hardt presset økonomisk, hjulpet ham å få arbeid på Anderson-Blake meieri med en lønn på \$47,50 i måneden pluss kost og losji. Andre og tredje sommeren tjente han \$62,50 ved et annet Globe-meieri. Bortsett fra tiende og en 5-cents iskrem eller en sjokoladeplate – "som jeg i ny og ne bevilget meg" – hadde Spencer spart hele lønnen for å kunne betale for bøker, klær og lommepenger på Gila Academy gjennom vinteren. Nå ville pengene gå til misjon.» (Kimball og Kimball, *Spencer W. Kimball*, 68-69.)

Spør elevene:

- Hvordan kan – med utgangspunkt i Spencer W. Kimballs eksempel – det å være økonomisk selvhjulpen bidra til å skape stabilitet og trygghet?
- Hvordan kan økonomisk selvhjulpenhet hjelpe oss i evangeliets tjeneste?
- Hva kan vi lære av Spencer W. Kimballs villighet til å reise på misjon?

Han var en ivrig og trofast misjonær

💡 Gjennomgå sammen med elevene «Han var en ivrig og trofast misjonær» i elevboken (s. 195-96). Spør: Hvorfor ble hans misjonskall til Den Sveitsisk-tyske misjon forandret til en misjon i USA?

Forklar at tidlig i misjonstiden var Spencer W. Kimball litt motløs over de vanskelighetene han opplevde. Hans far, Andrew Kimball, skrev et oppmuntrende brev til ham:

«De store vanskelighetene du opplever vil gjøre deg i stand til å forstå litt av hva det koster å være en siste-dagers-hellig og noe av det din far og bestefar har gjennomgått. Vær ved godt mot, men gi deg ikke inn på å tro at det er for meget å utholde. Alt vil gå bra, og du vil ha noe å fortelle dine etterkommere.» (I Kimball og Kimball, *Spencer W. Kimball*, 76.)

Spør: Hvordan kan strev og offer styrke vår beslutning om å etterleve evangeliet?

I en tid med uvisshet gikk Spencer W. Kimball frem med tro

💡 Inviter hjemvendte misjonærer til å uttale seg om hvordan de så på fremtiden like etter at de kom hjem fra misjon. Hjelp elevene å forstå at selv under ideelle forhold kan hjemvendte misjonærer føle usikkerhet. Forklar at da Spencer W. Kimball kom

hjem fra misjon i 1917, raste 1. verdenskrig. Selv om han var en begavet student, kunne han ikke fortsette sin utdannelse eller skaffe seg et yrke fordi han ventet innkalling til militærtjeneste. I denne tiden forelsket han seg i Camilla Eyring, og de giftet seg 16. november 1917. Ikke før fredsavtalen ble undertegnet 11. november 1918 kunne Spencer og Camilla føle seg tryggere på fremtiden. Les følgende avsnitt, og be elevene lytte etter råd president Spencer W. Kimball gir om viktige beslutninger som må tas i usikre tider.

«Dere har kanskje ennå ikke valgt yrke eller hvilken vei dere skal slå inn på i livet, men det er mange ting av generell karakter som dere allerede nå kan ta bestemmelser om, selv om dere kanskje ennå ikke vet om dere vil bli advokat, lege, lærer eller ingeniør. Enkelte avgjørelser skulle dere allerede ha tatt eller være i ferd med å ta. Hva skal dere gjøre i årene fremover fra nå og til dere gifter dere?» («Om å sette seg mål og gå fremover», *Lys over Norge*, okt. 1985, s. 42.)

Spør: Hvilke avgjørelser skulle dere ta nå som er helt avgjørende for deres fremtid?

Spencer W. Kimball ble tidlig kalt til lederskap

- 💡 La elever lese «Lederskaperfaring forberedte ham til å bli apostel» i elevboken (s. 197), og be dem finne karakteristiske lederegenskaper hos Spencer W. Kimball.

Spencer og Camilla møtte livets utfordringer med tro på Herren og tillit til hverandre

- 💡 Forklar at en av de vanskeligste periodene for Spencer og Camilla Kimball var da deres lille sønn Edward fikk polio og ble bragt til California for å få behandling. Camilla tok hånd om Edward i California mens Spencer tok seg av resten av familien i Arizona. Gjengi følgende utdrag av et brev, datert 14. november 1933, som Camilla skrev til Spencer i denne tiden:

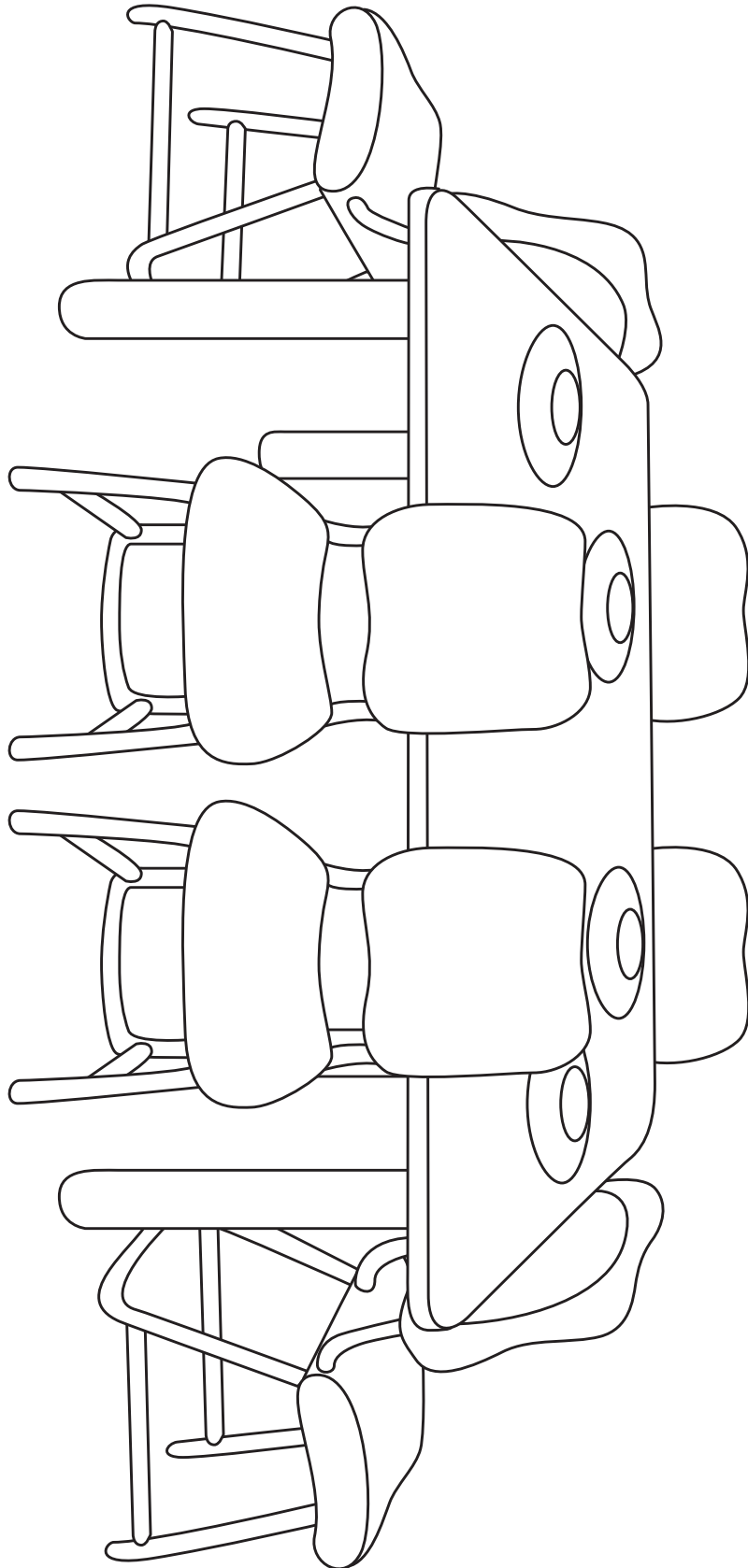
«Den dagen du får dette brevet er det 16 år siden vi giftet oss. Det er første gang vi har vært borte fra hverandre på bryllupsdagen. Jeg ønsket å fortelle deg enda en gang, jeg gjør det kanskje litt for ofte, hvor høyt jeg elsker og verdsetter deg. Min kjærlighet og respekt blir sterkere for hvert år. Denne adskillelsen er grusomt hard, men den har fått meg til å forstå mer enn noen gang hvor meget jeg har å være takknemlig for. Den kjensgjerning at jeg ikke en eneste gang i vårt bekjentskap har funnet grunn til tvil eller manglende tillit anser jeg å være en av grunnsteinene som sann lykke og tilfredshet i ekteskapet er bygget på. Tiltrekningskraften mellom kjønn, og andre ting, er naturligvis også med på å skape den fullkomne forening, men uten tillit kan det ikke vare.

Jeg føler at våre vanskeligheter har ført oss enda nærmere hverandre i ånden, til tross for at vi midlertidig er adskilt.

Det er min kontinuerlige bønn at Gud vil bevare enheten i vår familie, og at vi alle snart kan få være sammen igjen. Den dagen vil gleden være ubeskrivelig. Å, hvor jeg lengter etter deg og den styrke jeg får fra din skjønne personlighet. Ingen annen er så fin og så trofast.

Din hengivne hustru, Camilla.» (I Kimball og Kimball, *Spencer W. Kimball*, 140-41.)

Spør elevene: Hva lærer vi av Spencer W. Kimballs eksempel om å takle våre egne vanskeligheter?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Spencer W. Kimball ble president i 1973, hadde Kirken ca. 3,3 millioner medlemmer, 630 staver, 108 misjoner og 15 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 473, 632). Washington tempel ble innviet i 1974. Den 3. april 1976, ble to åpenbaringer (nå kjent som Lære og pakter, kapittel 137 og 138) tilføyet standarverkene. I 1978 ble Offisiell erklæring 2 godkjent som Herrens bindende ord. I 1979 ble Nauvoo Illinois stav opprettet som nummer 1000 i Kirken. Reviderte utgaver av Skriftene ble utgitt i 1979 og 1981. I 1985, det året president Kimball døde, hadde Kirkens medlemstall økt til 5,9 millioner, med 1582 staver, 188 misjoner og 37 templer (se *2003 Church Almanac*, 473, 632).

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Spencer W. Kimball blir kalt til apostel

- Spør om klassens medlemmer noen gang har blitt kalt til tjeneste i Kirken og undret om de var kvalifisert nok til oppgaven. Forklar at Spencer W. Kimball også følte det slik da han, under ledelse av president Heber J. Grant, ble kalt til apostel av president J. Reuben Carke jr. La en lese «Hans kall gjorde ham ydmyk» i elevboken (s. 198). Be elevene lytte for å finne ut hvordan eldste Kimball satte sin lit til Herren når det gjaldt å overvinne sin følelse av utilstrekkelighet. Spør: Hvordan styrket Herren eldste Kimball i hans kall som apostel?

Gjennomgå sammen med elevene «En apostel er et spesielt vitne om Kristus» i elevboken (s. 199).

Spencer W. Kimball elsket Lehis barn

- Fortell at Spencer W. Kimball ble fortalt i sin patriarkalske velsignelse at han ville øve innflytelse på Lehis barn. Hans far, Andrew Kimball, hadde vært misjonær og misjonspresident i Indiansk territorium i Sydvest-Statene. Spencer hadde vokst opp i Arizona, hvor familien leilighetsvis hadde kontakt med innfødte amerikanere. Så, tre år etter at han ble kalt til apostel, ble eldste Kimball formann for Kirkens komité for indianersaker. Han ble kalt av president George Albert Smith til å ta seg av folk som var etterkommere av innfødte amerikanere. Han skrev i dagboken sin 13. september 1946:

«Etter anmodning fra president George Albert Smith gikk jeg til hans kontor... Vi snakket om Navajo-indianerne i misjonen. Han sa: "Nå vil jeg at du skal se til indianerne – for de har blitt forsømt. Du skal våke over alle indianerne. Jeg vil at du skal ha ansvaret og ta hånd om alle indianerne i hele verden, og det innbefatter også dem på øyene."

Jeg svarte at jeg ville gjøre mitt beste. Jeg fortalte at dette oppdraget ... var en bokstavelig oppfyllelse av min patriarkalske velsignelse... Han fortalte at han ønsket at jeg skulle lede denne komitéen i et intensivt program som omfattet alle indianere i hele verden.» («Spencer W. Kimball – ingen vanlig mann», *Lys over Norge*, juli 1974, s. 281.)

La en elev lese høyt «Han hadde stor kjærlighet til Lehis barn» i elevboken (s. 198-99). Spør:

- Hvem har fått ansvaret for å hjelpe til med å oppfylle lovede velsignelser til Lehis barn?
- Hva ba president Kimball Kirkens medlemmer gjøre for indianerne?
- Hva tror dere menes med å være «fosterfedre og ammer»?

Eldste Kimball fulgte sin fars eksempel

- 💡 Gjengi følgende beskrivelse av den kjærlighet og tjeneste Spencer W. Kimballs far, Andrew, ga som stavsprezident i Arizona:

Folk kom til ham til alle tider av døgnet med egne saker og problemer i Kirken og familien. "De kom ut på åkeren mens vi lesset høy," mintes Spencer. «De kom inn i innhegningen mens vi melket kyrne, de kom før frokost mens vi arbeidet i hagen og blant blomstene, og alltid dro de hjem med en velsignelse." Mangt et måltid ble forsinket hos familien Kimball før Andrew var ledig. For å kunne hjelpe folk med problemer begynte Andrew å legge to lommeterklær i lommen på sin Prins Albert-frakk, et til seg selv og et til den ulykkelige.» (Edward L. Kimball og Andrew E. Kimball jr., *Spencer W. Kimball: Twelfth President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [1977], 24.)

Fortell at det er et uttrykk som sier «Som far, så sønn». (Skriv det på tavlen.) Be elevene merke seg likheten mellom far (Andrew) og sønn (Spencer) mens du leser følgende uttalelse om president Spencer W. Kimball av eldste Neal A. Maxwell, som var medlem av De tolv apostlers quorum:

«Hans mange besøk til syke i hjem og sykehus var legendariske. En sykehuspasient, som selv hadde gjennomgått det traumatiske ved en åpen hjertekirurgi, fikk overraskende besøk av president Kimball. Denne kjære bror hadde vært røykavhengig, men fortalte: "Selv om jeg hadde kuttet mye ned på sigarettene på den tiden, har jeg aldri rørt en sigarett etter at jeg hadde holdt profeten i hånden!" ...

Det er umulig å si hvor mange tusen som har blitt hjulpet langs omvendelsens ofte stenete vei ved å lese president Kimballs bok *Tilgivelsens mirakel*, eller hvor mange tusener som har funnet støtte midt oppi all motgang ved å lese *Faith Precedes the Miracle*.» («Spencer, the Beloved: Leader-Servant», *Ensign*, des. 1985, 13.)

Be elevene tenke igjennom positive egenskaper de har arvet fra familiemedlemmer.

Han lærte Kirkens medlemmer om tilgivelsens mirakel

- 💡 Vis frem 3-4 velkjente bøker skrevet av Kirkens presidenter eller medlemmer av De tolv apostlers quorum (eks. *Jesus Kristus* og *Et underlig og forunderlig verk*). Forklar at Spencer W. Kimball verdsatte og var klar over hvordan evangelieorienterte bøker skrevet av hans kolleger var en velsignelse for Kirkens medlemmer. Men han hadde bestemt seg for at han ville overlate bokskriving til andre som han mente var dyktigere til det. I sin tjeneste som medlem av De tolv apostlers quorum tilbragte eldste Kimball utallige timer med å intervju, oppmuntre og rettlede mennesker som hadde følt at de trengte å omvende seg. Les følgende:

«Alle disse erfaringene med mennesker som hadde stort behov for omvendelse og tilgivelse, ble til slutt til en bok. Han hadde begynt med å notere ned skriftsteder som folk kunne studere, senere utarbeidet han lister over problemer som gjentok seg. Innen 1959 hadde han til sist avgjort at Kirken hadde behov for "en omfattende avhandling om omvendelse". Han brukte utallige timer de neste ti årene, primært i den tiden av sommeren og ved juletider som general-autoritene ikke hadde regulære oppdrag og var forventet å hvile. Han tok aldri tid fra sitt vanlige arbeid til å skrive, å skrive var noe han gjorde i tillegg.» (Kimball og Kimball, *Spencer W. Kimball*, 383-84.)

Hvis du har den, kan du vise frem *Tilgivelsens mirakel* og fortelle elevene at det har hjulpet mange å føle Herrens barmhjertige tilgivelse ved å lese den.

Spencer W. Kimball ble Kirkens tolvte president

- 💡 Forklar at mange medlemmer av Kirken følte at på grunn av president Harold B. Lees relativt unge alder (ca. 70) ville han sitte lenge som Kirkens president. Kirkens medlemmer ble overrasket og sjokkert over hans tidlige død. Les følgende uttalelse av eldste Neal A. Maxwell om den uventede forandringen som fant sted i desember 1973:

«Om de fleste andre profeters rolle i de siste dager hadde vært forutsett av Kirkens medlemmer, var president Spencer W. Kimballs inntreden som Kirkens president ikke allment forventet. Men, hvor raskt falt ikke den fulle myndighet på ham.» (*Ensign*, des. 1985, 10.)

Spør: Hva tror dere eldste Maxwell mente da han sa: «Men, hvor raskt falt ikke den fulle myndighet på ham»? (se 2. Kongebok 2:9-15).

Les følgende for å hjelpe elevene å forstå hvor raskt forandringer skjer i presiderende myndighet. D. Arthur Haycock, president Harold B. Lees sekretær, mintes det som skjedde etter president Lees død:

«Ved denne triste anledning... fikk jeg en stor og fundamental leksjon i presedomsledelse og ledelse av Kirken... President [Marion G.] Romney var medlem av Det første presidentskap, mens president Kimball var president for De tolv quorum. Så snart president Romney kom [til sykehuset før president Lee døde], vendte president Kimball seg mot ham og sa: "President Romney, hva ønsker du jeg skal gjøre?" I øyeblikket syntes det å være lite noen av oss kunne gjøre, annet enn å be og vente. Kort tid etter kom legen og ga oss den fryktelige nyheten om at president Lee var død. President Romney, som visste at Det første presidentskap nå i dette øyeblikk var oppløst og at kappen var falt på president Kimball, snudde seg mot ham og spurte stillferdig: "President Kimball, hva ønsker du at jeg skal gjøre?"» («No Ordinary Man», *New Era*, des. 1982, 14.)

Gjengi følgende ord fra president Spencer W. Kimball ved president Lees begravelse:

«President Lee er borte. Jeg trodde aldri det kunne skje. Jeg ønsket oppriktig at det aldri skulle skje. Jeg tviler på at noen i Kirken har bedt mer inntrengende og innstendig om at president Lee måtte få leve lenge og ha sunnhet og helse

i behold, enn min Camilla og jeg selv har gjort. Jeg har ikke vært ærgjerrig. Jeg er fire år eldre enn bror Lee (nøyaktig på dagen, 28. mars). Jeg har ventet at jeg ville dø lenge før ham. Mitt hjerte roper til ham og for ham. Vi elsket ham så høyt!» (Se «Knyt dine sko på dig», *Lys over Norge*, okt. 1978, 59.)

Herren fornyet hans helbred og styrke

💡 Be elevene lese «Han hadde kraft i halsen og på stemmebåndene» i elevboken (s. 199-200). Fortell at i 1972 anbefalte legene president Kimball, som da var fungerende president for De tolv apostlers quorum, åpen hjertekirurgi for å korrigere skaden som hadde oppstått i forbindelse med et tidligere hjerteinfarkt. Da president Kimball tenkte igjennom sin lange problematiske sykehistorie og sin svekkede helsetilstand, søkte han råd hos Det første presidentskap. Fortell følgende:

«Mens han overveiet den anbefalte operasjonen, skjedde det noe i 1972 som er både inspirerende og tankevekkende. Eldste (den gang dr.) Russell M. Nelson beskrev dette dramatiske øyeblikket:

«"I mars var jeg sammen med president Kimball da han samlet sin hustru og Det første presidentskap rundt seg. President Kimball sa: "Jeg er en gammel mann. Jeg er rede til å dø. Det er på tide at en yngre mann kommer til quorumet og gjør det arbeidet jeg ikke lenger kan gjøre." President Lee avbrøt ham og slo neven i bordet og sa: "Spencer, du har blitt kalt, ikke til å dø, men til å leve." President Kimball var ydmyk og underdanig da han erklærte: "I så fall vil jeg ta operasjonen." Søster Kimball gråt. Avgjørelsen var tatt."» (I Neal A. Maxwell, *Ensign*, des. 1985, 10.)

Forklar at president Kimball levde i mange år etter denne operasjonen. To år senere ble han Kirkens president, Herren hadde fornyet hans helbred og styrke og han forkynte med kraft og myndighet. Gjengi følgende beretning av eldste William Grant Bangerter, medlem av De sytti, om et møte for ledere i Kirken kort tid etter at Spencer W. Kimball ble Kirkens president:

«Han hadde ikke talt lenge før en ny forståelse og bevissthet plutselig syntes å falle over forsamlingen. Vi ble oppmerksomme på et forbausende åndelig nærvær, og vi forsto at vi lyttet til noe uvanlig, kraftfullt, annerledes enn på våre tidligere møter. Det var som om håret, åndelig sett, reiste seg på hodet. Våre sinn ble med ett levende og undrende ved det åndelige budskap som nådde våre ører. Med fornyet perspektiv forsto vi at president Kimball åpnet åndelige vinduer og kalte på oss til å komme og studere evighetens planer sammen med ham. Det var som om han trakk til side forhenget som tildekket Den allmektiges formål og inviterte oss til, sammen med ham, å se evangeliets fremtid og visjonen av dens ministerium.» («Et spesielt øyeblikk i Kirkens historie», *Lys over Norge*, apr. 1978, 34.)

Bær ditt vitnesbyrd om hvordan Herren foretar en fornyelse av sine profeter og alle som tjener ham og holder hans bud.

Han advarte mot å legge sin elsk på verdslig rikdom

- 💡 La elevene lese «Han advarte mot å legge sin elsk på verdslig rikdom» i elevboken (s. 200-01). Be dem merke seg spørsmålene eldste Kimball stilte om det endelige eierskap til alt her i verden. Spør så: Hvordan ønsker Herren, ifølge eldste Kimball, at vi skal bruke det han har gitt oss?

Han oppmuntret Kirkens medlemmer til å forkynne evangeliet

- 💡 Be en lese Matteus 28:19-20. Spør så: Hvordan angår dette budet den gjenopprettede Kirke?

Forklar at på det møtet som det refereres til i eldste Bangerters uttalelse ovenfor, forklarte president Spencer W. Kimball hvilket ansvar Kirkens medlemmer har for å dele evangeliet med andre, og han formante dem å «forlenge sine steg». Fortell hvilken reaksjon daværende president for De tolv apostlers quorum, Ezra Taft Benson, tilkjennega på president Kimballs tale:

«President Kimball, vi fryder oss av fullt hjerte over denne mesterlige talen. Jeg tror jeg trygt kan si at det ikke har vært holdt noen større tale til noe seminar – intet mer betimelig... jeg er forvisset om at vi alle ber Gud velsigne deg, og vi takker deg. Det hersker sikkert ingen tvil, mine brødre, etter dette budskapet i formiddag, om at det i ethvert henseende er en profet i Israel. (I Neal A. Maxwell, *Ensign*, des. 1985, 10.)

Les «Når verden vil bli omvendt» i elevboken (s. 202), og be elevene se etter hvordan president Kimball anvendte Matteus 28:19-20 på vår tid. Spør deretter:

- Hva tyder på at Kirkens medlemmer fulgte president Kimballs anmodninger? (Antall staver ble fordoblet på ni år. Evangeliet ble forkynt i mange nye nasjoner. Nye templer ble bygget for å dekke behovet i en voksende verdensomspennende kirke.)
- Hva vil dere gjøre for å følge dette budet om å dele evangeliet med andre?

Enhver verdig og skikket ung mann skulle utføre en misjon

- 💡 Vis frem noen penger, og spør hva de kan ha med president Spencer W. Kimball og misjonærarbeid å gjøre. Forklar at når president Kimball besøkte medlemmer rundt om i verden, ga han ofte unge gutter penger og samtidig en oppmuntring til å begynne å spare til misjon. Han forklarte ofte de hellige over hele verden hvor viktig det var at de sendte sine sønner på misjon, og han erklærte at «enhver siste-dagers-hellig gutt som er verdig og skikket til det, skulle utføre en misjon». (I Conference Report, apr. 1974, 126, eller *Ensign*, mai 1974, 87.)

Les og drøft følgende uttalelse av president Spencer W. Kimball:

«Riktige beslutninger tas lettest når de tas i god tid, med endelige mål i tankene. Det sparer oss for mange kvaler når valget oppstår, når vi er trette og sterkt fristet...

Tidspunktet for å ta bestemmelsen om misjon er lenge før det blir et spørsmål om å velge mellom misjon og et idrettsstipend. Tiden for å ta bestemmelsen om å gifte seg i templet kommer før man har blitt knyttet til en venn eller venninne som ikke har det samme målet. Tiden for å bestemme seg for fullstendig ærlighet kommer før forretningens kasserer gir deg igjen for mye penger. Tiden

for å ta en bestemmelse om ikke å bruke narkotika kommer før en venn du liker erter deg med at du er redd eller snerpete. Tiden for å ta en bestemmelse om at vi ikke vil slå oss til ro med noe mindre enn muligheten til evig liv hos vår Fader er nå, slik at ethvert valg vi tar vil påvirkes av vår beslutning om ikke å la noe forpurre vårt endelige mål.» (*Teachings of Spencer W. Kimball*, red. Edward L. Kimball [1982], 164-65.)

Spør elevene: Hvorfor skulle elevene, ifølge president Kimball, tidlig i livet ta valget om å reise på misjon?

Prestedømmets og templets velsignelser ble gjort tilgjengelige for alle verdige medlemmer av Kirken

Be en elev lese høyt «Enhver trofast og verdig mann i Kirken kan motta det hellige prestedømme» i elevboken (s. 206-07). Spør: Hvilken betydning hadde denne åpenbaringen for den verdensomspennende utbredelsen av evangeliet?

Les gjerne Offisiell erklæring 2 sammen med klassen. President Spencer W. Kimballs meditasjon og bønner er verd å merke seg i denne erklæringen.

Nye utgaver av Skriftene ble produsert

La en elev lese høyt Esekiel 37:15-17 og 2. Nephi 3:12. Spør så:

- Hva er Juda stav og Josefs stav?
- Hvordan har de vokst sammen og blitt til ett?

Hvis de er tilgjengelige på deres språk, kan du vise frem Kirkens utgave av Bibelen og trippelutgaven, som ble utarbeidet under president Kimballs administrasjon. Forklar at president Kimball ga eldste Thomas S. Monson, eldste Boyd K. Packer og eldste Bruce R. McConkie i oppgave å utgjøre De tolv apostlers komité for utgivelse av Skriftene og gi form til et nytt bind hellig skrift «til økt doktrinær kunnskap over hele Kirken». (I Bruce T. Harper, «The Church Publishes a New Triple Combination», *Ensign*, okt. 1981, 9.) Dette enorme oppdraget ga frukter i og med Kirkens utgivelse av Bibelen i 1979 og trippelutgaven i 1981.

La klassen få del i følgende uttalelse av president Boyd K. Packer:

«Judas stav eller oppteignelse – Det gamle og Det nye testamente – og Efraims stav eller oppteignelse – Mormons bok, som er et annet testamente om Jesus Kristus – er nå flettet sammen på en slik måte at når dere studerer den ene, blir dere trukket til den andre. Når dere henter lærdom fra den ene, blir dere opplyst av den andre. De er i sannhet ett i våre hånd. Esekiels profeti er nå oppfylt.

Etter som årene går, vil disse utgavene av hellig skrift frembringe nye generasjoner av trofaste kristne som kjenner den Herre Jesus Kristus og som ønsker å adlyde hans vilje.

Den eldre generasjon har vokst opp uten dem, men en annen generasjon er i ferd med å vokse opp. For dem vil åpenbaringene bli lagt åpne som aldri før i verdens historie. I deres hånd legges nå Josefs og Judas staver. De vil tilegne seg en kunnskap om evangeliet som overgår det deres forfedre kunne klare. De vil få vitnesbyrdet om at Jesus er Kristus og være istand til å forkynne om ham og forsvare ham.» («Standardverkene», apr. 1983, 101.)

Spør elevene: På hvilke måter hjelper disse standardverkene oss til å forstå Herrens ord? (utvidede kapitteloverskrifter og fotnoter, et emneregister, Bible Dictionary eller Veiledning til Skriftene, forbedrede kart osv.)

To åpenbaringer ble føyd til Kirkens standardverker

- 💡 Hold opp trippelutgaven og spør hvilke åpenbaringer som ble tilføyd standardverkene under president Spencer W. Kimballs administrasjon. Forklar at Lære og pakter 137 og 138 er de nyeste kanoniserte åpenbaringer, og Offisiell erklæring 2 er en kunngjøring om en åpenbaring.

La klassen få del i følgende uttalelse av eldste Boyd K. Packer:

«Som et direkte resultat av dette standardverkprosjektet ble to nye åpenbaringer tilføyd Lære og pakter. Det hadde ikke skjedd på over hundre år. Og før bøkene ble lukket, mottok vi den strålende åpenbaring om prestedømmet, akkurat i tide til å bli satt sammen med alt det andre som Herren har åpenbart til sine hellige i denne tidenes fylde evangelieutdeling.» («Standardverkene», *Lys over Norge*, apr. 1983, 102.)

Forklar at Lære og pakter 137 og 138 gir Skriftene ytterligere klargjøring av læren om frelse for de døde. I Lære og pakter 137:7 sier Herren at «alle som er døde uten kunnskap om dette evangelium og som ville ha godtatt det hvis de hadde fått anledning til å bli på jorden, skal bli arvinger til Guds celestiale rike». Lære og pakter 138 åpenbarer at mellom Herrens død og oppstandelse organiserte han evangeliets forkynnelse i ånde verdenen.

Konkluder med ditt vitnesbyrd om president Spencer W. Kimball og hvordan hans betydelige bidrag til Kirken stadig har innflytelse på medlemmer over hele verden.

KAPITTEL 13

Ezra Taft Benson

KIRKENS TRETTENDE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Ezra T. Benson, oldefar til president Ezra Taft Benson, var den første apostel som ble kalt til De tolv's quorum etter profeten Joseph Smiths død. Han var i den første gruppen som kom inn i Saltsjødalen 24. juli 1847. George T. Benson, bestefar til Ezra Taft Benson, ble født i Garden Grove, Iowa, i 1846. George T. Bensons sønn George T. Benson jr., ble far til Ezra Taft Benson. Til denne sterke pionerarv føyde Ezra Taft Benson sin arv av tjeneste og hengivenhet til Herren.

Da Ezra Taft Benson ble født 4. august 1899 i Whitney, Idaho, var Harold B. Lee bare noen måneder gammel, og Spencer W. Kimball var fire år gammel. Lorenzo Snow var Kirkens president. Salt Lake tempel hadde blitt innviet seks år tidligere, og Utah hadde fått status som delstat bare tre år før.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

En prestedømsvelsignelse bidro til å redde Ezra Taft Bensons liv

☛ Forklar at Ezra Taft Benson ble født i en liten jordbrukskommune i det sydlige Idaho, omgitt av en engstelig og bekymret familie. Etter en vanskelig fødsel hadde legen lite håp om at det nye barnet ville overleve. En prestedømsvelsignelse fra hans far og hans bestemødres inspirerte handling reddet hans liv. Fortell følgende:

«President Benson ble født 4. august 1899 i Whitney, Idaho. Han var sønn av George T. Benson jr. og Sarah Dunkley Benson. Han var den førstefødte av 11 barn.

Ved fødselen befant han seg i en kritisk tilstand. Legen fortalte familien at han ville forsøke å redde moren, men han hadde lite håp for barnet.

Men, som president Benson selv forklarte: "Min fars tro, forrettelse av prestedømmet og mine to bestemødres snarrådighet – de la meg først i et fat med kaldt vann, så i varmt, og vekslet deretter mellom varmt vann og kaldt vann – fikk til alles jubel frem et hest skrik."» (Mark E. Petersen, «Ezra Taft Benson: "A Habit of Integrity",» *Ensign*, okt. 1974, 22-23.)

Han hadde trofaste og dyktige foreldre

☛ Gjennomgå «Han vokste opp i en flott familie» i elevboken (s. 211), og noter på tavlen hvilke egenskaper og skikker familien Benson hadde. Spør:

- Hvilke av familien Bensons egenskaper og skikker ville du ønske å ha i ditt hjem?
- På hvilken måte var fritidsaktiviteter med på å bygge opp enhet i familien Benson?

Fortell at Ezra Taft Benson anerkjente og verdsatte sine foreldres anstrengelser og uttrykte ofte takknemlighet over å ha hatt et kjærlig og omsorgsfullt hjem. Han sa senere:

«Våre foreldre fortjener vår heder og respekt for at de har gitt oss selve livet. Utover dette har de nesten alltid gjort utallige ofre mens de hadde omsorg for

oss opp gjennom hele barndommen, ga oss livets nødvendigheter og puslet rundt oss under sykdom og de følelsesmessige vanskelighetene forbundet med å vokse opp. I mange tilfeller ga de oss anledning til å få utdanning, og i en viss grad lærte de oss opp. Mye av det vi vet og gjør, lærte vi ved deres eksempel. Måtte vi alltid være takknemlige og vise dem takknemlighet.» («Til de eldre i Kirken», *Lys over Norge*, jan. 1990, 5.)

Hans far var en mektig innflytelse

💡 Fortell elevene følgende:

Fra han kunne gå, fulgte "T.", som den unge Ezra ble kalt, sin far som en skygge – han red, arbeidet på markene, spente for hesten når de skulle på møter, spilte ball og svømte i elven. Han var svært oppmerksom på sin arv, noe som stammet fra hans førstefødselsrett som Ezra T. Bensons eldste oldebarn, men også fordi han forgudet sin far og som gutt hadde en ualminnelig selvtillit og var svært stolt av hvem han var. Mange år senere, etter George Bensons død, hørte hans eldste sønn en av de få ikke-medlemmer i Whitney si: "I dag har vi begravet den største innflytelse til det gode i Cache Valley." Uten tvil hadde George Benson en mektig innflytelse på sin eldste sønn.» (Sheri L. Dew, *Ezra Taft Benson: A Biography*, [1987], 14.)

Spør: Hva kan du gjøre for å øve god innflytelse på dine etterkommere?

Trofaste hjemmelærere var en styrke for familien Benson

💡 Be de elever som vokste opp som medlem av Kirken, om å si litt om sine barndomsminner om hjemmelærere som besøkte deres hjem. Gi klassen del i president Ezra Taft Bensons minner om hjemmelærere som kom til foreldrenes hjem:

«Vi visste bestandig at de ville komme. Jeg kan ikke huske at de hoppet over en eneste gang. Og vi hadde gode besøk. De pleide å stå bak en stol og snakke til familien. De pleide gå rundt sirkelen og spørre hvert barn hvordan det sto til med dem og om vi gjorde vår plikt. Noen ganger forberedte mor og far oss før menighets/[hjemme] lærerne kom, så vi kunne gi de riktige svarene. Men det var en viktig tid for oss som familie. De hadde alltid et budskap, og det var alltid et godt budskap.

Vi har finpusset hjemmelærerarbeidet svært meget siden den første tiden i Whitney. Men det er i store trekk det samme. Det innbefatter de samme prinsippene: omsorg, anstrengelse, undervise ved Ånden, gi et viktig budskap hver måned og vise omtanke og kjærlighet for alle medlemmer av familien.» («Til Kirkens hjemmelærere», *Lys over Norge*, juli 1987, 48.)

La en elev fortelle om en positiv erfaring han eller hun har hatt som hjemmelærer eller besøkende lærerinne.

Hans far ble kalt på misjon

💡 Fortell elevene at da Ezra Taft Benson var 12 år gammel, sendte hans bestefar, biskop George T. Benson sr., inn sin sønn George T. Bensons (Ezras fars) navn for at han

kunne bli kalt på misjon. President Benson fortalte senere om denne begivenheten og de velsignelsene de opplevde i hjemmet da hans far ble kalt på misjon:

«Når jeg tenker på hvordan vi tilkjenner vår tro, kan jeg ikke unngå å tenke på min egen fars eksempel. Jeg husker levende hvordan misjonærånden kom inn i mitt liv. Jeg var omkring 13 år da min far mottok et kall til å reise på misjon...

Mens far kjørte hesten hjemover [fra et møte], åpnet mor posten, og til deres overraskelse var det et brev fra Box B (postadressen til misjonskontoret i Salt Lake City) – et kall til å reise på misjon. Ingen spurte om man var rede, villig eller skikket. Biskopen skulle vite slikt, og biskopen var bestefar George T. Benson, min fars far.

Både mor og far gråt da de kjørte inn på tunet – noe vi aldri hadde sett i vår familie. Vi stimlet sammen rundt vognen – vi var da syv – og spurte dem hva som var i veien.

De sa: "Alt er bra."

"Hvorfor gråter dere da?" spurte vi.

"Kom inn i stuen, så skal vi forklare det."

Vi samlet oss rundt den gamle sofaen i stuen, og far fortalte oss om misjonskallet. Mor sa: "Vi er stolte over å vite at far betraktes som verdig til å reise på misjon. Vi gråt litt fordi det betyr to års adskillelse. Dere vet – deres far og jeg har aldri vært fra hverandre mer enn to netter av gangen siden vi giftet oss – og det var da far hadde dratt opp i dalen etter tømmer, gjerdestaur og brensel."

Og så reiste far på misjon. Selv om jeg på den tiden ikke helt forsto hvor dyp fars plikttroskap var, forstår jeg nå bedre at hans villighet til å akseptere dette kallet var et uttrykk for hans store tro. Enhver prestedømsbærer, enten han er ung eller gammel, skulle bestrebe seg på å utvikle en slik tro.» («Mesterens guddommelige karakteregenskaper», *Lys over Norge*, jan. 1987, 37.)

«Jeg er takknemlig for Kirkens storartede misjonærprogram. I min fars familie var det elleve barn. Vi har alle elleve vært på misjon. Min hustru utførte også en misjon og hadde den glede å ha sin mor, som var enke, som ledsager de siste seks månedene. Da min egen far reiste på misjon, husker jeg, som eldste sønn, brevene han skrev fra misjonsmarken i Midtvesten. Hjemmet ble fylt av en misjonærånd som aldri forlot det, og som jeg er ydmykt takknemlig for.» («Vårt ansvar for å dele evangeliet med andre», *Lys over Norge*, juli 1985, 7.)

Spør elevene: Hva kan vi gjøre for å etablere en arv med misjonærarbeid i vår egen familie?

Han forklarte hvordan vi kan heve oss over kritikk

Be elevene repetere «Han lærte mye av sine tidlige skoledager» i elevboken (s. 211-12), og diskuter følgende:

- Hvordan hjalp en ren samvittighet Ezra Taft Benson å heve seg over urettmessig kritikk?
- Hva tror dere president Benson mente med å «unngå selv det som ser ut til å være ondt» og med ikke å dømme andres «handlinger ut fra det vi ser»?

Streng arbeidsmoral gjorde Ezra Taft Benson istand til å utvikle sine talenter

💡 Les hva Ezra Taft Benson mintes og kommentarene etter:

«Da jeg var seksten, ga en nabo meg jobb med å tynne hele fire mål roer. Dette ble ansett å være en lang dags hardt arbeid selv for en voksen gårdsarbeider. Det tok på ryggen fordi man måtte gå fremoverbøyd og bruke en bredbladet skyffel med ca. 15 cm håndtak. Jeg startet ved soloppgang. Da solen gikk ned den kvelden, var jeg dødstrett, men hele åkeren var ferdig tynnet. Min oppdragsgiver var så overrasket – han fortalt meg senere at han hadde ventet at jobben ville tatt meg et par dager – at han ga meg to femdollarmynter i gull og to dollar i sølv. Hverken før eller siden har jeg følt meg så rik – heller ikke så sikker på at jeg var like god som hvem som helst andre levende menn.

Som de fleste gårdsgutter vokste jeg opp i den tro at villighet og evne til å arbeide er grunnleggende for et godt jordbruk. Hardt, intelligent arbeid er det som skal til. Bruk det, og du har store muligheter til å gjøre det bra. Som voksen ble dette prinsippet sterke motivasjonskilder for meg.» (*Cross, Fire: The Eight Years with Eisenhower* [1962], 15-16.)

«William Poole, Ezras fetter, forklarte hvor fremragende denne bedriften var: "Jeg pleide å beregne 3 firedeler av fire mål roer og stå opp før soloppgang og arbeide til det ble mørkt for å bli ferdig. "T" var den første jeg kan huske som tynnet fire mål roer på én dag.

"Onkel George lærte alle guttene å arbeide hardt," fortsatte William. "Far ville gjerne leie «T» til å lesse høy fordi han arbeidet hardt. Jeg likte å stampe høy for «T» fordi han kunne legge en haug akkurat der jeg trengte den."

Som tenåring gravde Ezra grøfter til rør som førte vann fra en nærliggende kilde og inn i Bensons hus, og han gravde stolpehull til lysstolpene da det ble ført elektrisitet til Whitney. Han kjørte også hest i skogene i nærheten sammen med sin far da de hugget tømmer til stolper og gjerder. Noen ganger sov han under et tømmerlass i ly for vær og vind.» (*Dew, Ezra Taft Benson*, 41.)

Hele sitt liv var Ezra Taft Benson sterkt opptatt av Amerikas guttespeiderforbund

💡 Gjennomgå sammen med elevene «Speiding ble en livslang kjærlighet» i elevboken (s. 211-13), og diskuter følgende:

- På hvilke måter fikk Ezra Taft Benson et godt forhold til speiderne sine?
- Hvordan hjalp dette forholdet ham når det gjaldt lederansvar?

Han var på misjon i England

💡 Fortell at etter eksamen ved Oneida Stake Academy i Preston, Idaho, begynte Ezra Taft Benson å studere ved Utah State Agricultural College (nå Utah State University) i Logan, Utah. Som mange andre unge i Kirken i dag, avbrøt han studiene for å ta imot et misjonsskall. Han ble kalt til England i 1921. En del av misjonstiden var David O. McKay hans misjonspresident. Eldste Benson fant ikke folket like mottakelig for evangeliet som de første misjonærene gjorde de første tiårene av gjenopprettelsen. Han opplevde stor motstand. Senere, i egenskap av president for De tolv apostlers quorum, talte president Benson om den motstand og de misoppfatninger folk i England hadde om Kirken:

«Jeg var ung misjonær i Nord-England i 1922. Motstanden mot Kirken ble svært heftig. Den ble så sterk at misjonspresidenten anmodet oss om å slutte med alle gatemøter, og noen steder ble det også slutt på å banke på dører. Opposisjonen startet i hovedsak blant presteskapet, og den ble meget, meget alvorlig. De visste så å si ingenting om oss. Jeg husker vi en dag banket på dører, da en søt dame åpnet. Vi hadde en hyggelig samtale og navnet *Mormon* ble nevnt av min ledsager. Hennes mann kom ut i døren i marineuniform, og han sa: "Dere kan ikke fortelle meg noe nytt om disse mormonene. Jeg har vært i Den britiske marine i tyve år. Vi seilte rett inn til havnen i Salt Lake, og de ville ikke en gang la oss legge til kai." Det var så typisk for hva de visste om oss på den tiden.

Min ledsager og jeg hadde fått invitasjon til South Shields på nordvestkysten, og til å tale på et nadverdsmøte der.

I invitasjonen ble vi lovet at det ville være mange ikke-medlemmer tilstede. De sa: "Mange av våre venner tror ikke på de løgnene som trykkes om Kirken."

Vi fastet og ba oppriktig og dro av sted til nadverdsmøtet. Salen var full. Min ledsager hadde planlagt å tale om de første prinsipper, og jeg hadde studert grundig som forberedelse til å tale om frafallet. Det hersket en fin ånd under møtet. Min ledsager talte først og ga et utmerket, inspirerende budskap. Så fulgte jeg, og jeg talte med en frihetsfølelse som jeg aldri tidligere hadde kjent. Da jeg satte meg, gikk det opp for meg at jeg ikke hadde nevnt frafallet. Jeg hadde talt om profeten Joseph Smith og hadde båret mitt vitnesbyrd om hans guddommelige misjon og om at Mormons bok var sann. Jeg greide ikke å holde tårene tilbake.

Da møtet var slutt, kom mange frem – flere av dem ikke medlemmer – og sa til oss: "I aften har vi fått et vitnesbyrd om at Mormons bok er sann. Vi er nå rede til å vurdere dåp."

Dette var et svar på våre bønner, for vi hadde bedt om at vi bare måtte si det som kunne røre ved undersøkernes hjerter.» (Se «Vårt oppdrag er å bringe evangeliet til hele verden», *Lys over Norge*, okt. 1984, 83.)

Spør elevene: Hvordan kan Kirkens medlemmer lære å stole på Ånden når det gjelder å dele evangeliet med andre?

Påpek at eldste Benson og hans ledsager ble inspirert etter faste, bønn og grundig studium. Drøft hvordan dette er en hjelp til å forkynne evangeliet og motta veiledning fra Ånden.

Ezra Taft Benson giftet seg med Flora Smith Amussen i Salt Lake tempel

- 💡 Gjennomgå sammen med elevene «Han giftet seg med Flora Amussen, sin livslange ledsager» i elevboken (s. 214). Spør: På hvilke måter gir bror og søster Benson unge mennesker et mønster å følge i forlovelsestiden?

Han var tilfreds med å tilbringe resten av livet på gården

- 💡 Forklar at da han hadde tatt avsluttende eksamen i juni 1927 ved Iowa State College, vendte Ezra og Flora Benson tilbake til en 320 mål stor gård i Whitney, Idaho, som de drev frem til 1929. Han forteller senere: «Vi var hjemme, og vi regnet med å tilbringe resten av livet der.» (I Dew, *Ezra Taft Benson*, 41.)

På grunn av hans dyktighet som gårdbruker tilbød fylket ham stillingen som fylkesagronom. Han tok til sist imot stillingen og gikk entusiastisk inn for å hjelpe andre med å forbedre deres avlinger og gårdsforvaltning. Senere fikk han tilbud om å arbeide for University of Idaho i Boise. I Boise var han også rådgiver i stavs-presidentskapet og deretter president for Boise stav. I 1939 takket Ezra ja til en stilling i Washington, D.C. som sekretær i en landsorganisasjon som representerte ca. 1,6 millioner gårdbrukere. I 1940 ble han for annen gang kalt som stavs-president, denne gang i den nyopprettede Washington D.C. stav.

Spør elevene: Hvordan kan vi følge Ezra Taft Bensons eksempel mht. å finne tid til å tjene trofast i Kirken samtidig som vi også skaffer oss utdanning eller skaper en karriere?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Ezra Taft Benson ble Kirkens president i 1985, hadde Kirken ca. 5,9 millioner medlemmer, 1582 staver, 188 misjoner og 36 templer. I 1994, det året han døde, hadde Kirken vokst til nesten ni millioner medlemmer, 2 008 staver, 303 misjoner og 46 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 474, 632). Under hans administrasjon ble verdens politiske landskap endret. Mange nasjoner forlot kommunismen og tilpasset seg forskjellige former for demokrati og markedsøkonomi. Berlin-muren falt og den kalde krigen tok slutt i 1989. Det begynte å bli opprettet misjoner i mange nye land, og Kirken fikk mange konvertitter og nye grener, menigheter og staver. Andre steder i verden eksploderte romfergen *Challenger* bare litt over et minutt etter oppskytning i 1986, i 1991 ble Gulf-krigen utkjempet etter Iraks invasjon i Kuwait, og Internett ble tilgjengelig for private brukere i 1992.

I Kirken ble syttiers quorumer i staver oppløst og syttiene gikk over i eldstenes quorumer eller høyprestenes grupper i sine respektive menigheter i 1986, og BYU Jerusalem Center for studier om Det nære Østen innviet i 1989.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

44 år gammel ble Ezra Taft Benson kalt til apostel

- 💡 Fortell elevene at den 26. juli 1943 fikk Ezra Taft Benson vite at president Heber J. Grant ønsket et møte med ham. Ezra hadde et møte med president Grant i hans hjem, der den aldrende presidenten hvilte. President Grant informerte ham da om hans kall til De tolv apostlers quorum. Gjennomgå sammen med elevene hvordan eldste Benson reagerte, slik han skrev det ned i dagboken sin, og slik det står i «Han ble kalt til apostel» i elevboken (s. 215-16). Les og diskuter følgende utdrag fra den første talen eldste Ezra Taft Benson holdt som medlem av De tolv apostlers quorum:

«Jeg føler større taknemlighet enn jeg evner å uttrykke, for de velsignelser jeg har mottatt, og spesielt for denne store ære som har blitt vist en av de svakeste i deres rekker...

Jeg må tilstå at jeg ikke har hatt noe forvarsel om dette kallet, ikke det aller minste...

Jeg skjelver når jeg tenker på det store ansvar og de store forpliktelser som dette kallet innebærer... Mer enn noe annet ... ønsker jeg kjærlighet og tillit hos denne Kirkes prestedømme, og jeg ber Herren gi meg styrke så jeg kan gjøre meg fortjent til denne kjærligheten og tilliten.» (I Conference Report, okt. 1943, 19, 21.)

Han gjenåpnet misjonene i etterkrigstidens Europa

- 💡 Be elevene nevne områder rundt i verden som Kirken har sendt nødhjelp til. Be dem så lese de fire første avsnittene av «Han reiste på misjon for å hjelpe Europas lidende hellige» i elevboken (s. 216-17). Spør: Hvordan har eldste Bensons arbeid bidratt til Kirkens verdensomspennende misjonsarbeid?

Eldste Benson var USAs landbruksminister

- 💡 Gjennomgå sammen med elevene «Han var USAs landbruksminister» i elevboken (s. 217-18). Be dem se etter anledninger eldste Ezra Taft Benson fikk til å påvirke andre til det gode mens han var medlem av USAs regjering. Gi elevene del i president Bensons læresetninger om det ansvar Kirkens medlemmer har:

«Forbedre ditt lokalsamfunn ved aktiv deltagelse og tjeneste... Gjør noe meningsfylt til forsvar av din Gud-gitte frihet.» («Til Kirkens enslige voksne brødre», *Lys over Norge*, juli 1988, 47.)

«Vi har alle et spesielt ansvar som borgere. Som profeten Joseph Smith sa: "Det er vår plikt å sette all vår innflytelse inn på å gjøre populært det som er godt, og upopulært alt som er usunt" [*History of the Church*, 5:286]. Vi må velge menn til offentlige stillinger med et mandat høyere enn valgurnen. Ja, les hva Herren har sagt om dette viktige emnet i 98. kapittel i Lære og pakter, og les deretter hva han har sagt om vår inspirerte grunnlov i kapittel 101. Fremtiden er urovekkende og utfordrende og vil kreve det beste i oss alle, hvis vi skal kunne bevare vår frihet.» (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 647.)

Han satte familiens behov i første rekke

- 💡 La en elev lese «Bensons var en sammensveiset familie» i elevboken (s. 218-19). Spør elevene:

- Hvilket budskap ga eldste Benson ved å avslå en innbydelse til en bankett?
- Hvordan kan vi gi familien vår topp prioritet?

Be en om å lese høyt «Be for far» i elevboken (s. 219). Spør: Hva kan vi gjøre for å styrke familiemedlemmer mht. å møte de utfordringer de får i livet?

Les «Han underviste om hjemmets betydning» i elevboken (s. 219). Spør: Hva kan vi ifølge eldste Benson gjøre i lokalsamfunnet for å trygge og styrke hjemmet?

Han talte om dyder knyttet til frihet

- 💡 Be elevene nevne forskjellige typer frihet som de har. Forklar at i oktober 1944, bare ett år etter at han ble kalt til apostel, holdt eldste Benson en tale om frihet som inspirerte Kirkens medlemmer. Les og drøft følgende utdrag av talen:

«Våre tidligste amerikanske forfedre kom hit med et felles mål – frihet til å dyrke Gud, og frihet til å følge sin samvittighet. Pilgrimsfedrene, puritanerne i New England, kvekerne i Pennsylvania, katolikkene i Maryland, lutheranerne i Georgia og hugenottene i Virginia, alle kom de for å søke Gud og nyte de Gud-gitte, selvinnlysende rettigheter som er grunnlagt på evige prinsipper. De var kjent med Den hellige skrift og hadde tro på at frihet er en gave fra himmelen... De anerkjente sin avhengighet av Gud og viste sin ydmyke tro på og hengivenhet til kristne prinsipper...

Da de forfattet det enestående dokumentet [De forente staters grunnlov]..., påkalte våre første ledere et vennlig Forsyn. Senere ble den konstitusjonelle konvensjonen referert til som vår Gud-inspirerte grunnlov. De hadde innlemmet i dens hellige paragrafer evige prinsipper som støttes av Den hellige skrift, som de var godt kjent med. Den ble opprettet "til rettigheter og beskyttelse for alt kjød i henhold til rettfærdige og hellige prinsipper". Senere erklærte

Herren selv: "Jeg opprettet dette lands grunnlov ved kloke menn, som jeg oppreiste nettopp med det for øye" [L&p 101:80]...

Vitenskapelig forskning har bekreftet inspirerte opptegnelser om store nasjoner som har bebodd dette landet. Hver av disse nasjonene hadde fremgang så lenge de viste lydighet mot Gud. De ble også mektige. De fikk store materielle velsignelser. Men de glemte Gud. Oldtidsruinene i Mellom-, Sør- og Nord-Amerika er tause vitnesbyrd om deres ødeleggelse. Hva med vår store nasjons fremtid? Menneskers og nasjoners historie viser tydelig at bare de nasjoner "hvis Gud er Herren", blir velsignet.»

Spør elevene:

- Hvorfor opprettet Herren ifølge eldste Benson De forente staters grunnlov? (se også L&p 98:5-6, 101:77, 80).
- Hva sa eldste Benson er nødvendig for å kunne bevare freden?

Han ble Kirkens president

💡 Minn elevene om at Ezra Taft Benson ble Kirkens president 10. november 1985. I sin første konferansetale som Kirkens president kom han med følgende erklæring:

«I dag er det ikke så stort behov for å forandre programmene som det er for å forandre menneskene.» («Rens karet innvendig», *Lys over Norge*, nr. 6, 1986, 3.)

Spør: Hva tror dere han mente? Gjennomgå «Han ble Kirkens president» i elevboken (s. 220-21). Spør deretter:

- På hvilke måter kan «Kirkens tresidige misjon» som president Benson fremhevet, bidra til å oppfylle den altomfattende misjon å innby alle til å komme til Kristus?
- Hva kan vi gjøre individuelt for å bidra til den misjonen?

«Mormons bok må gjeninnta sin plass i vårt folks hjerte og sinn.»

💡 Les og drøft følgende uttalelse fra president Ezra Taft Benson:

«Med mindre vi leser Mormons bok og gir akt på dens læresetninger, har Herren sagt i kapittel 84 i Lære og pakter at hele Kirken er under fordømmelse: "Og denne fordømmelse hviler over Sions barn, ja, alle" (L&p 84:56). Herren sier videre: "Og de skal forbli under denne fordømmelse inntil de omvender seg og husker den nye pakt, endog Mormons bok og de tidligere bud som jeg har gitt dem, ikke bare med ord, men ved å gjøre det som jeg har skrevet" (L&p 84:57)...

Mormons bok har ikke vært, og er fortsatt ikke, det sentrale i vårt studium, i vår undervisning i familien, i vår forkynnelse og i vårt misjonærarbeide. Dette må vi omvende oss fra.

Vi har hittil oppnådd strålende resultater. Vi kommer til å forlenge våre steg i fremtiden. For å greie det, må vi først rens karet innvendig ved å våkne opp, reise oss, være moralsk rene, bruke Mormons bok på en slik måte at Gud vil fjerne fordømmelsen, og ved at vi til sist seirer over stoltheten ved å ydmyke oss.» («Rens karet innvendig», *Lys over Norge*, nr. 6, 1986, 4-5.)

Spør elevene:

- Av hvilken grunn var Kirken ifølge president Benson under fordømmelse?
- Hva sa han var nøkkelen når det gjelder å fjerne fordømmelsen?

Vis frem en Mormons bok og bær vitnesbyrd om hvordan den kan velsigne liv. Les følgende uttalelse om Mormons bok, og be elevene se etter andre konkrete måter den kan velsigne dem på. President Benson siterte president Marion G. Romney, tidligere førsterådgiver i Det første presidentskap:

«Jeg er sikker på at hvis foreldrene i våre hjem vil lese regelmessig fra Mormons bok med en bønn i sitt hjerte, både de selv og sammen med sine barn, da vil ånden i denne storartede boken etter hvert begynne å gjennomsyre våre hjem og alle som bor der. Ærbødighetens ånd vil tilta, vi vil få økt gjensidig respekt og omtanke for hverandre. Stridens ånd vil forsvinne. Foreldre vil råde sine barn med større kjærlighet og visdom. Barna vil bli mer lydøre og villige til å følge rådene. Rettskaffenheten vil tilta. Tro, håp og nestekjærlighet – Kristi rene kjærlighet – vil råde i vårt hjem og liv, og i kjølvannet vil fred, glede og lykke følge.» («Rens karet innvendig», *Lys over Norge*, nr. 6, s. 4-5.)

President Benson sa senere:

«Jeg vil berømme dere trofaste hellige som anstrenger dere for å oversvømme jorden og deres liv med Mormons bok. Ikke bare må vi gjøre mer for å utbre Mormons bok i stor målestokk, vi må også mer frimodig la denne bokens strålende budskap komme til uttrykk i vårt liv og over hele jorden. Denne hellige boken ble skrevet for oss – for vår tid. Dens innhold skal anvendes på oss selv (se 1. Nephi 19:23).» («Vær på vakt mot stolthet», *Lys over Norge*, juli 1989, 3.)

Repetér sammen med elevene «Jeg ser for meg hvordan Mormons bok oversvømmer hele jorden» i elevboken (s. 222). Drøft svarene på disse spørsmålene:

- Hvilke metoder kan brukes for å oversvømme jorden med Mormons bok?
- Hva er det med Mormons bok som kan gi menneskene en bedre forståelse av Jesus Kristus?

Les sammen med elevene «Han ga en velsignelse for økt skjønnsomhet og forståelse» i elevboken (s. 222), og påpek i siste avsnitt de løfter og betingelser som president Benson ga.

Han rettledet medlemmer av Kirken

- 💡 Del klassen i fem grupper og gi hver gruppe i oppgave å studere følgende avsnitt av elevboken: «Han rådet de unge til å være rene» (s. 222-23), «Han rådet enslige voksne menn til å ha celestiallyt ekteskap som mål» (s. 223), «Han rådet enslige voksne søstre til å bevare celestiallyt ekteskap som mål» (s. 223-24), «Han ga fedre veiledning om deres evige kall» (s. 224-25) og «Han ga mødre veiledning angående deres edle arbeid» (s. 225).

Be noen elever forberede seg på å gi en kort oppsummering av president Bensons råd til Kirkens medlemmer. Be en i hver gruppe å dele dette rådet med klassens medlemmer. Hvis det er passende, drøfter du detaljer i president Bensons råd med elevene.

Han advarte Kirkens medlemmer mot stolthet

💡 Gjennomgå sammen med elevene «Han advarte mot stolthet» i elevboken (s. 225-26), og noter på tavlen hvilke symptomer på stolthet som nevnes av president Ezra Taft Benson. Spør:

- Hvilke symptomer mener dere er mest fremherskende?
- Hvilke symptomer mener dere er de alvorligste?
- Hvilke botemidler mot stolthet foreslo president Benson?

Han bar vitnesbyrd om Kristus

💡 Les president Ezra Taft Bensons vitnesbyrd i «Vi tror på Kristus» i elevboken (s. 226). Drøft svarene på disse spørsmålene:

- Hvorfor er det å følge Kristus løsningen på problemer i verden?
- På hvilke måter kan vi vende oss til Gud, slik president Benson ber oss om?

President Howard W. Hunter hyllet president Benson

💡 Les sammen med elevene «En profets bortgang» i elevboken (s. 227). Gjengi følgende hyllest som president Howard W. Hunter ga etter president Ezra Taft Bensons død:

«Mitt hjerte er tynget av sorg i dag over at vår kjære profet og president, Ezra Taft Benson, har gått bort. Vi har mistet en kjær venn, en klok og erfaren medarbeider i Kirkens presiderende råd, og en inspirert Guds profet.

Vi savner ham dypt i dag da vi er samlet for å vise ham den siste ære. Jeg føler et sterkt personlig tap. I nesten 35 år satt vi sammen i De tolv apostlers råd. Han var alltid følsom og vennlig mot meg og alle sine Brødre i den gode samholdet vi har der. I ti av disse årene presiderte president Benson over De tolv's råd. Vi gledet oss stort over hans veiledning. Han var en begavet leder, en ypperlig administrator. Vi følte alle hans iver og kraften i hans prestedømme når han ledet oss.

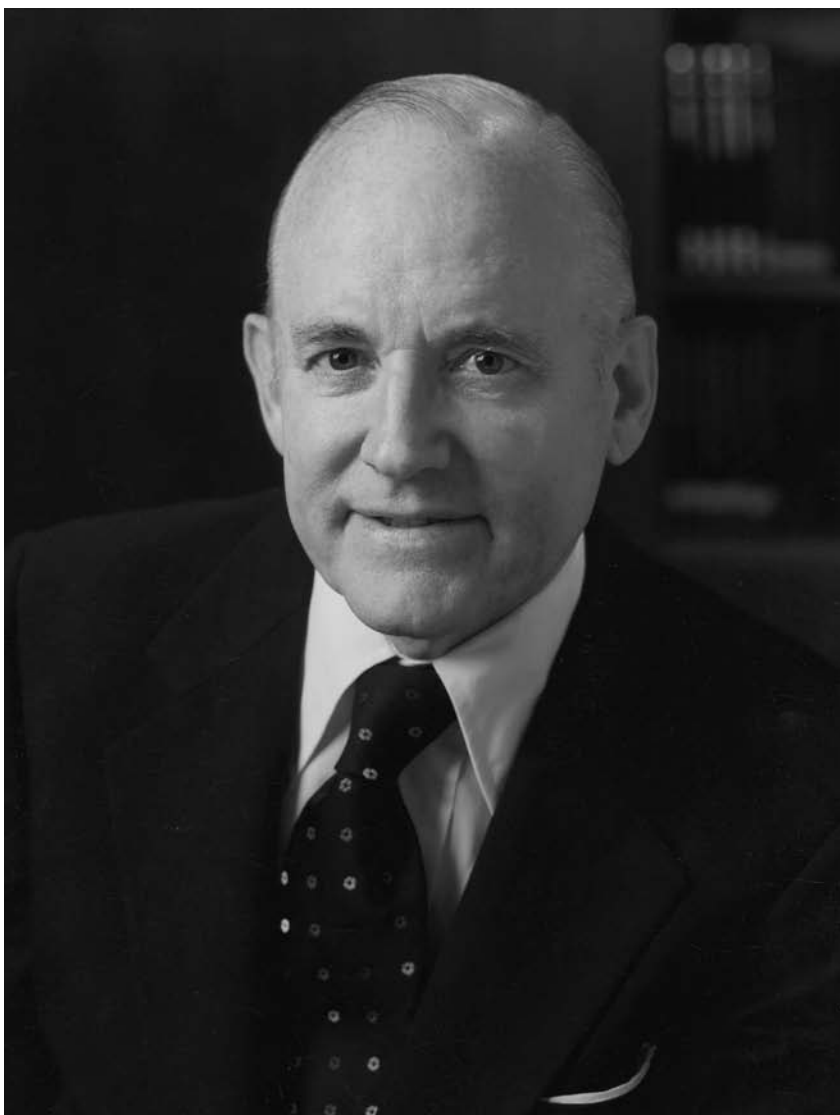
Jeg var vitne til at profetens lederkappe falt på hans skuldre. Jeg følte hans ydmykhet og hans avhengighet av Herren da han tiltrådte det hellige embede han nå innehadde. Jeg hørte hans røst heve seg til nye høyder av åndelig veltalenhet og guddommelig uttrykksmåte. Nå har denne mektige røsten stilnet, og vi sørger med hele Kirken over tausheten.» («A Strong and Mighty Man», *Ensign*, juli 1994, 41.)

Konkluder leksjonen med å bære ditt vitnesbyrd om president Ezra Taft Bensons profetiske kall og om hans betydelige påvirkning og råd til Kirkens medlemmer i vår tid.

KAPITTEL 14

Howard W. Hunter

KIRKENS FJORTENDE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Howard W. Hunter ble født 14. november 1907 i Boise, Idaho, var hans far ennå ikke medlem av Kirken. (Hans far, John William Hunter, sluttet seg til Kirken i 1927.) Hans mor, Nellie Hunter, deltok aktivt i Kirken og underviste sine barn i evangeliet. William Hunter støttet sin hustru i dette og var også av og til med i kirken.

Joseph F. Smith var Kirkens president da Howard W. Hunter ble født. Året før han ble født ødela et jordskjelv store deler av San Francisco. I Syd-Afrika sverget Gandhi at han ville bruke passiv ikke-voldelig motstand i 1906 mot myndighetens undertrykkelse. I 1908 introduserte Henry Ford T-modellen, som ble begynnelsen på automobilalderen.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Som barn viste Howard W. Hunter medfølelse

💡 Fortell følgende historie om Howard W. Hunter som gutt:

«Hans søster, Dorothy Hunter Rasmussen, ... husket med vemod noe som skjedde i barndommen. "Howard ønsket alltid å gjøre godt og være god. Han var en god bror som alltid passet på meg. Han var snill mot mor og far. Howard elsket dyr og kom rett som det var hjem med bortkomne eksemplarer." Det gikk en vanningsgrøft ved siden av huset, og en dag kastet noen gutter som ikke var medlemmer av Kirken, en kattunge i grøften. Den kom seg opp, og de kastet den uti igjen. Dette gjorde de om og om igjen til de ble lei av leken. "Howard kom til og plukket opp kattungen. Den var nesten død, og han bar den hjem. Mor var redd den allerede var død, men de tullet den inn i et teppe og la den inntil den varme ovnen og stelte med den." Den kom seg, og de hadde katten i mange år. "Han var ... så snill," sa Dorothy. "Jeg kan ikke huske at min bror har gjort noe galt så lenge jeg har levd."» (James E. Faust, «Ørnens vei på himmelen», *Lys over Norge*, sep. 1994, 5-6.)

Spør: Hva forteller denne historien oss om Howard W. Hunter? Gjengi følgende uttalelse fra president Howard W. Hunter:

«Vi befinner oss på et stadium i verdens historie ... da vi må ... oppføre oss slik Frelserens forventer av sine disipler. Vi skulle ved enhver anledning spørre oss selv: "Hva ville Jesus ha gjort?" og så ha mot til å handle i overensstemmelse med svaret.» («Følg Guds Sønn», *Lys over Norge*, jan. 1995, s. 87.)

Han ønsket å slutte seg til Kirken

💡 Repeter sammen med klassen «Hans foreldre og tidlige år bidro til å forme ham» i elevboken (s. 230-31). Spør deretter:

- Hvordan anerkjente Howard og Kirkens ledere den forvaltning Howards far hadde?
- Hvorfor ønsket Howard så sterkt å motta prestedømmet?

Som tenåring forpliktet han seg til å bidra til oppføringen av det nye tabernaklet

☀ Forklar at gjennom størstedelen av Kirkens historie har lokale medlemmer bidratt til finansiering av møtehus og templer i sitt område. Ofte bidro de ikke bare med penger, men ga også av sin tid under oppføringen av disse bygningene. Men etter hvert som Kirken vokste, begynte man å bruke entreprenører til byggearbeidet. I 1960 var den lokale finansieringsandelen 70/30 (Kirken betalte 70 prosent, og de lokale medlemmene ble forventet å reise 30 prosent av midlene. Medlemmene ble intervjuet av prestedømsledere og anmodet om å bidra til "Byggefondet".) I 1982 ble dette foredelingsforholdet forandret til 96/4 og deretter til 100/0 i 1990.

Da Howard W. Hunter var 15 år, ble planene om å oppføre et tabernakel for medlemmene i området Boise, Idaho, kunngjort. Fortell følgende:

«De hellige i Boise kom sammen for å drøfte et forslag om oppføring av et tabernakel som skulle romme både et stavssenter og den nye menigheten. Da anmodningen om forpliktende bidrag ble fremsatt, løftet Howard hånden og ga det første tilsagnet – femogtyve dollar, en anselig sum på den tiden, spesielt for en tenåring. "Jeg arbeidet og sparte til jeg kunne betale det jeg hadde forpliktet meg til, fullt ut," minnes han.

Tabernaklet sto ferdig to år senere og ble innviet av president Heber J. Grant.» (Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* [1994], 41.)

Spør elevene:

- Hvorfor er villighet til å bidra med penger til Kirken en prøve på vår tro?
- Hvilken personlig tilfredsstillelse kan oppleves på grunn av et slikt bidrag?
- Hvordan kan medlemmer være med og ta hånd om Kirkens bygninger i vår tid, når de ikke forventes å donere direkte til et byggefond eller hjelpe til med byggearbeidene?

Han lærte viktigheten av hardt arbeid

☀ Be elevene regne opp hvor mange forskjellige jobber de har hatt siden de var åtte år gamle. Spør deretter:

- Hva er den mest uvanlige jobben dere noen gang har hatt?
- Hvilken jobb var vanskeligst? Hvorfor?

Forklar at Howard W. Hunter var kjent for å være pålitelig og arbeide hardt hele sitt liv. Gjengi følgende liste over jobber han utførte regelmessig – eller som han hadde før han var 21 år.

- Føre hønsene og gjøre rent i innhegningen deres
- Hjelp til med hermetisering
- Arbeide i hagen
- Stelle frukttrær og bærbusker
- Slå plener og ta hånd om tunet
- Arbeide som kassa-assistent
- Leverer telegrammer og selge aviser
- Arbeide som golf-caddy
- Arbeide i et hotell

- Var kasserer i en kunstforretning
- Spilte i flere orkestre
- Arbeidet som assisterende daglig leder i et apotek
- Dannet og ledet sitt eget orkester
- Arbeidet for en avisutgiver
- Solgte sko
- Kjøpte en bygning og omgjorde den til en middags- og danserestaurant
- Solgte musikk (listen er tilpasset fra Knowles, *Howard W. Hunter*, 42-61).

Spør elevene: Hva synes dere er mest imponerende ved listen, og hva forteller den om Howard W. Hunter?

Le elevene gjennomgå «Han ble ørnespeider», «Han var initiativrik som ung» og de to siste avsnittene av «Erfaringer i hans tidligste ungdom viste hans beslutsomhet og styrke» i elevboken (s. 231). Be dem se etter et felles gjennomgangstema i alle tre beretningene. Spør så: På hvilken måte brukte Howard tiden sin effektivt?

Hans far ble medlem av Kirken

- 💡 Gjennomgå sammen med elevene «Han opprettet Hunter's Croonaders» i elevboken (s. 232-33). Minn dem om at da Howard W. Hunter gikk i videregående skole, dannet han sitt eget orkester og kalte det «Hunter's Croonaders». Orkesteret spilte ved mange skolearrangementer i hjembyen Boise i Idaho. Noen måneder etter at han hadde tatt eksamen på videregående i juni 1926, ble han og orkesteret invitert til å spille om bord på et cruiseskip som seilte til Japan, Kina og Filippinene. Mens Howard var borte, ble hans far døpt.

Spør om noen av elevene har vært vitne til at mor eller far har blitt døpt, og vil fortelle klassen hva de følte ved det.

Han opplevde et vendepunkt i sitt liv i Søndagsskolen

- 💡 Spør elevene om de kan huske om de noen gang har følt at et åndelig lys har gjennomstrømmet dem og at evangeliet ble en viktigere del av deres liv. Oppfordre en eller to til å fortelle hva de opplevde, hvis de føler seg trygge på å gjøre det. La noen elever etter tur lese fra «En Søndagsskole-leksjon motiverte ham til å motta sin patriarkalske velsignelse» i elevboken (s. 233). Spør:

- Hva ledet til en åndelig oppvåkning for Howard W. Hunter?
- Hvordan kan vi forberede oss bedre på slike åndelige oppvåkninger?

Han gikk inn for ekteskap, familie og evangeliet

- 💡 Spør elevene om noen av dem noen gang har ønsket å opptre i en gruppe og reise rundt i verden. Forklar så at Howard W. Hunter var en meget dyktig og begavet musiker. Han ville kunne ha vært yrkesmusiker hele livet. Om sin erfaring i underholdningsbransjen sa han følgende:

«Det var glamorøst i noen henseender, og jeg tjente bra, men omgangen med mange av musikerne var ikke hyggelig på grunn av deres drikkevaner og moralnormer.» (T. Knowles, *Howard W. Hunter*, 91.)

La en elev lese «Han giftet seg med Clara Jeffs» i elevboken (s. 233-34). Spør så: Hvorfor mente han ekteskap var uforenelig med å være yrkesmusiker?

Be elevene tenke på valg de nå står overfor som kanskje ikke er forenelige med evangeliets normer eller med ekteskap og familie. Be elevene merke seg på hvilke måter han var tro mot sitt eget råd, mens du gjengir følgende uttalelse av Howard W.

Hunter om ekteskap:

«Til deg som er ugift mann: Ikke utsett ekteskapet fordi du ikke har alt ordnet i din yrkeskarriere eller i din økonomi. Men stup heller ikke hodekulls inn i et forhold uten grundig omtanke og inspirasjon. Be om Herrens veiledning i dette. Hold deg verdig til å motta guddommelig hjelp. Husk at du som prestedømsbærer er forpliktet til å ta initiativ når det gjelder å finne en evig ledsager.» («Kirken er for alle mennesker», *Lys over Norge*, aug. 1990, 44.)

«[Ekteskap] er en tillært oppførsel. Bevisst anstrengelse, ikke instinkt, avgjør hvor godt det skal bli. Motivasjonskraften har sitt utspring i vennlighet, sann hengivenhet og omtanke for hverandres lykke og velferd.

Før vi ble gift, betraktet vi livet fra vårt eget synspunkt, men etter å ha trådt over terskelen, begynte vi også å se det fra en annens synspunkt. Det er nødvendig å ofre og foreta justeringer som tilkjennegivelse av forsikring og kjærlighet.

Man hører ofte at et lykkelig og godt ekteskap vanligvis ikke er så mye spørsmål om å gifte seg med rett person som å *være rett person*. Statistikker viser at den høye skilsmiseforekomsten kan tyde på ukloke valg av ektefelle. Hvis de hadde giftet seg med en annen, ville kanskje akkurat det spesielle problemet vært unngått, men et annet problem ville sikkert ha dukket opp i stedet. Et klokt valg av ektefelle bidrar langt på vei til et godt ekteskap, men en bevisst anstrengelse for å gjøre sin del fullt ut er likevel det som i størst grad bidrar til suksess.» (*The Teachings of Howard W. Hunter*, red. Clyde J. Williams [1997], 130.)

Forklar at da Howard W. Hunter og Claire Jeffs forberedte sitt ekteskap, tok de beslutninger og bestemmelser for sitt samliv, og en av disse var beslutningen om å etterleve tiendeloven. Han mintes senere:

«Vi besluttet å etterleve denne loven gjennom hele vårt ekteskap, og tienden skulle ha førsteprioritet.» (I Knowles, *Howard W. Hunter*, 81.)

Howard og Claire Hunter opplevde et tragisk tap tidlig i sitt ekteskap

💡 Fortell at den 20. mars 1934 ble Howard og Claires første barn født – en gutt som de kalte Howard William Hunter jr. Fortell videre:

«Den sommeren, mens Howard holdt på å finne seg til rette i sin arbeids- og utdanningsrutine, la de merke til at deres lille sønn, Billy, virket sløv og apatisk. Legen mente det skyldtes anemi. Howard ga blod til overføring, og Billy kom seg en kort stund, men fikk så tilbakefall. I begynnelsen av september ble han innlagt på sykehus for å få tatt flere prøver. Og Howard ga blod til en ny overføring.

Da barnet fremdeles ikke ble bedre, tok de bekymrede foreldrene ham med til Children's Hospital, der prøver endelig viste at en divertikkel i tarmen hadde utviklet sår, som var skyld i blodtap. Legene anbefalte inngrep.

”Vi ble forsikret om at de utpekte kirurgene var fremragende på sitt felt, så vi ga vårt samtykke,” skrev Howard. ”Da inngrepet skulle foretas, ble jeg ført inn i rommet på en bære ved siden av ham og ga blod under operasjonen. Da den var over, var ikke legene optimistiske.

Vi var hos ham hele tiden de neste 72 timene, som legene sa ville være den kritiske perioden. Om kvelden den tredje dagen fortalte de oss at det ville være bedre om vi dro hjem for å få litt hvile. Vi hadde ikke vært lenge hjemme før vi fikk beskjed om å komme tilbake til sykehuset fordi tilstanden hadde forverret seg. Senere samme kveld, 11. oktober 1934, gled han stille bort mens vi satt ved sengen hans. Vi var tynget og numne av sorg da vi forlot sykehuset og gikk ut i natten.”

To dager senere, etter en ”vakker og fortrøstningsfull minnestund”, ble det jordiske legemet til lille Howard William Hunter jr. lagt i en grav ved siden av sin bestefar Jacob Ellsworth Jeffs.» (Knowles, *Howard W. Hunter*, 86.)

Spør: Hvilke av evangeliets prinsipper kan ha gitt ekteparet Hunter trøst i deres sorg og tap?

Det var en utfordring å finne tid til jusstudium

- 💡 Fortell at etter at de hadde giftet seg bestemte Howard W. Hunter seg for å studere jus. Gjennomgå sammen med elevene «Han var interessert i jus» i elevboken (s. 234-35). Han studerte intenst. Da hans sønn John ble født, tok Howard lærebøkene med seg til sykehuset. Fortell følgende:

«Da Claire, som hadde ventet på at deres annet barn skulle bli født, en søndag kveld opplyste at det var tid for å kjøre til sykehuset, grep han en av lærebøkene sine, *Blackstone's Commentary on the Law*, og kjørte henne i all hast til Methodist Hospital of Southern California. Hun ble straks lagt til sengs, og han ble sittende hos henne til medikamentet hun hadde fått, gjorde sin virkning og hun sovnet. Så dro han tilbake til sine studier.» (Knowles, *Howard W. Hunter*, 90.)

Han mintes:

«Å være på arbeid hele dagen og gå på skole om kvelden, og i tillegg finne tid til å studere, var ingen enkel oppgave... Vårt sosiale liv var omtrent lik null, bortsett fra besøk til våre familier.» (I Knowles, *Howard W. Hunter*, 91.)

Spør: Hvordan kan vi bevare balansen i et travelt livsmønster?

Howard W. Hunters foreldre ga ham en flott overraskelse på fødselsdagen

- 💡 Spør elevene hva som har vært deres beste fødselsdagsgave. Forklar at Howard W. Hunter var stavspresident i Pasadena stav fra 1950 til 1959. Mens han var sammen med medlemmer av staven i Mesa Arizona tempel i 1953, overrasket Howards foreldre ham på hans 46. fødselsdag (14. november). Fortell elevene følgende:

«Mens jeg talte til forsamlingen... kom min far og mor inn, kledd i hvitt. Jeg hadde ikke hatt noen anelse om at min far forberedte seg til å motta templets velsignelser, selv om mor hadde vært ivrig i så måte en god stund. Jeg ble så overveldet av følelser at jeg ikke klarte å fortsette talen. President Pierce [templepresidenten] kom bort og sto ved siden av meg og forklarte grunnen til avbrytelsen. Da mine foreldre kom til templet om morgenen, ba de presidenten om ikke å nevne for meg at de var der, for de ønsket at det skulle være en fødselsdagsoverraskelse. Det ble en fødselsdag jeg aldri har glemt, for den dagen mottok de sin begavelse og jeg hadde det privilegium å være vitne til at de ble beseglet, hvoretter jeg ble beseglet til dem.» (Howard W. Hunter, i Knowles, *Howard W. Hunter*, 135.)

Senere ble Howard W. Hunters søster, Dorothy, beseglet til deres foreldre i Los Angeles California tempel, og med det, bemerket han, «var de evige bånd i vår familie komplette». (I Knowles, *Howard W. Hunter*, 135.)

Spør om noen av elevene har blitt beseglet til sine foreldre etter at de ble eldre. Spør deretter om de vil være villige til å fortelle hva de føler for å bli beseglet til sine foreldre.

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

I 1994, det året Howard W. Hunter ble Kirkens president, hadde Kirken vokst til ca. ni millioner medlemmer, 2 008 staver, 303 misjoner og 46 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 474, 632). I 1994 opprettet Kirken en nettsted for slektshistorie. President Hunter innviet to templer i sin tid som president: Orlando Florida tempel i 1994, og Bountiful Utah tempel i 1995. De ble tempel nummer 46 og 47 i drift i verden. I desember 1994 ble Kirkens stav nummer 2000 organisert i Mexico City. Howard W. Hunter var Kirkens president i bare ni måneder, kortere tid enn noen annen Kirkens president. I 1995, det året han døde, hadde Kirken vokst til 9,3 millioner medlemmer, 2 150 staver, 307 misjoner og 47 templer (se *2003 Church Almanac* [2003], 474, 632). President Hunter døde 3. mars 1995.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Howard W. Hunter blir kalt til apostel

Fortell elevene at mens Howard og Claire Hunter bodde i California, studerte han jus og opprettet en advokatpraksis. Etter jusstudiet var han biskop fra 1940 til 1946, og deretter var han stavspresident fra 1950 til 1959. Gjennomgå gjerne sammen med elevene «Han ble kalt til biskop og deretter til stavspresident» i elevboken (s. 235).

Be en elev lese «Han ble kalt til apostel» og «Han ga uttrykk for sine følelser for å være apostel» i elevboken (s. 236-37). Spør elevene:

- Hvordan vil dere karakterisere måten eldste Hunter mottok sitt kall til apostel på?
- På hvilke måter kan hans eksempel anses som en passende måte å motta ethvert kall på?

Han uttalte at Kirkens medlemmer skulle handle i overensstemmelse med sin tro

Spør elevene hva som kjennetegner en kristen. Eldste Howard W. Hunter lærte oss hvordan handling må følge og bekrefte tro. Be en elev lese følgende uttalelse, og drøft så hvordan det kan overføres på vårt liv:

«Tro må vises i personlig bestrebelse. Virkelig kristne må forstå at Jesu Kristi evangelium ikke bare er et troens evangelium – det er en handlingsplan. Hans evangelium består av krav og er i seg selv et kall til handling. Han sa ikke "observer" mitt evangelium – han sa: "etterlev" det. Han sa ikke "Legg merke til dets vakre struktur og billedspråk" – han sa: "Gå ut, gjør, se, føl, gi, tro!". Jesu Kristi evangelium er fullt av imperativer, ord som påkaller personlig forpliktelse og handling.» (I Conference Report, apr. 1967, 115.)

Han trøstet og rettledet foreldre med barn som var kommet på avveie

Fortell at en av de mest hjerteskjærende erfaringer trofaste foreldre kan oppleve, er når et eller flere av deres barn gjør opprør. Det skjer at barn gjør opprør selv om foreldrene trofast har undervist dem i evangeliet. Ofte føler foreldre at de har sviktet og blir overveldet av skyldfølelse over at deres barn ikke vil etterleve evangeliet. La noen elever lese «Han talte til bekymrede foreldre» i elevboken (s. 242-43).

Spør: Hva var eldste Hunters definisjon av gode foreldre?

Han tok hånd om sin hustru, Claire, etter at hun fikk slag

💡 Minn elevene om at i 1983 døde Claire Hunter etter mangeårige helseproblemer. Mens hun var syk pleiet eldste Howard W. Hunter sin hustru kjærlig. Les sammen med elevene «Hans hustru døde» i elevboken (s. 242).

Spør: Hvordan viste eldste Hunter sin kjærlighet til hustruen?

Flere år etter at hans hustru døde, skrev president Hunter:

«Dette ville ha vært Claires 85-årsdag. Jeg dro tidlig fra kontoret og kjørte til gravlund. Det var en klar, kald dag og det var 10 cm sne på gresset. Jeg laget en sti gjennom sneen og stanset ved graven hennes. Jeg følte meg så ensom, og jeg tenkte på hvor ensom hun måtte føle seg som var borte fra familien sin og barnebarna som hun elsket. Følelsen vedvarte etter at jeg kom hjem og så alt som bærer preg av henne.» (I Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* [1994], 275-76.)

Spør: Hva liker dere ved president Hunters holdning til sin hustru?

Fortell at syv år etter at hans hustru døde, gjorde president Hunter det kjent for De tolv apostlers quorum at han skulle gifte seg igjen. Les sammen «Han giftet seg med Inis Bernice Egan» i elevboken (s. 245). Spør så: Hvordan var hans ekteskap med Inis til velsignelse for ham på dette tidspunkt i hans liv?

President Hunter lærte oss at vi skulle gjøre Kristus til midtpunkt i vårt liv

💡 Be elevene nevne noe som hindrer oss i å ha fokus på Frelseren. La dem lese «Kristus skulle være det sentrale i vårt liv» i elevboken (s. 245), og drøft deretter hva som trengs å bli gjort «permanent riktig». Spør så: Hva kan ifølge det president Hunter sa, være noe av den «suksess» som holder oss fra å konsentrere oss om Kristus?

Bær ditt vitnesbyrd om at Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige er Herrens kirke, at han leder den og at vi ser hen til ham og hans utvalgte ledere for å få rettledning i livet. Forklar at trofaste medlemmer senterer sitt liv og alt de gjør om ham, og at evige velsignelser vil følge av det.

Les denne uttalelsen av president Howard W. Hunter, og be elevene være beredt til å drøfte hva som er «en god sak»:

«Vi erkjenner at det blir gjort mye godt av enkeltpersoner og organisasjoner som gjør sitt for å bøte på verdens ondskap. Vi oppmuntrer dere til å følge Skriftens formaning om å være ivrig opptatt eller aktivt engasjert i gode saker i Kirken og i nabolaget, i deres nærmiljø og til og med over hele verden (se L&P 58:27). Men vi hevder at uten å ta Kristus med seg i livet og akseptere hans evangelium, med dets frelsende ordinanser og pakter, vil ikke folk nå sitt sanne potensial i dette liv eller i livet etter dette.» («Til Kirkens kvinner», *Lys over Norge*, jan. 1993, s. 93.)

Gjengi følgende uttalelse av eldste Howard W. Hunter, og drøft hvordan den kan overføres på hvordan hver av oss kan oppnå storhet:

«Vi har et ubegrenset antall anledninger til å gjøre mange enkle og små ting som til slutt vil gjøre oss store... Vi ønsker å uttrykke vår beundring for dem

som utfører det alminnelige arbeidet her på jorden, men som tviler på verdien av sitt arbeid; for dem som arbeider ufortrødent i denne Kirke og fremmer Herrens verk på så mange måter; for dem som er jordens salt og verdens styrke og samfunnets støtter. Hvis dere holder ut til enden, og hvis dere er trofaste i Jesu vitnesbyrd, vil dere oppnå sann storhet og få leve i vår Faders nærhet i himmelen.» («Sann storhet», *Lys over Norge*, okt. 1982, s. 40.)

Jerusalem senter for studier av Det nære østen ble opprettet

- 💡 Be elevene nevne noen utdanningsmuligheter som Kirken står bak. Spør så: Hvorfor er utdanning så viktig i Kirken?

Forklar at president Howard W. Hunter øvet stor innflytelse når det gjaldt å få tillatelse til å bygge Brigham Young University Jerusalem i Det hellige land. Del elevene i fire grupper, og gi hver gruppe i oppdrag å lese og avlegge rapport om en av de følgende seksjoner i elevboken: «Han reiste verden rundt som apostel» (s. 237), «Orson Hyde minnepark ble anlagt» (s. 238-39), «Alle er like for Gud» (s. 239) og «Senteret i Jerusalem ble bygget» (s. 239-40).

Mens elevene forbereder sine rapporter, kan du be dem se etter utfordringer for Kirken når det gjaldt å bygge Jerusalem senter og hvordan talenter og besluttsomhet hos eldste Howard W. Hunters, eldste James E. Fausts og eldste Jeffrey R. Hollands, daværende rektor ved Brigham Young University, bidro til å løse utfordringene.

Han opplevde en farlig trussel

- 💡 Fortell at president Howard W. Hunter utviste uvanlig mot under en temakveld på Brigham Young Universitys område 7. februar 1993. Repeter dette (sammen med en annen opplevelse i Jerusalem) i «Han var rolig da han ble truet på livet» i elevboken (s. 246). Spør deretter:

- Hva var kilden til president Hunters tillitsfullhet under slike farer?
- Hva kan vi lære av president Hunter om hvordan vi kan møte våre egne utfordringer?

Han oppfordret sterkt Kirkens medlemmer til å ha kjærlighet til templet

- 💡 Be elevene repetere «Viktige begivenheter i Howard W. Hunters liv» i elevboken (s. 229). Be dem finne ut når Howard W. Hunter ble Kirkens president og hvor lenge han virket som president (ni måneder). Fortell at et av president Hunters gjennomgangstemaer i den korte tiden han var Kirkens president, var templets betydning. Be dem lese «Ethvert medlem skulle være verdig til å komme til templet» i elevboken (s. 247).

Han bar vitnesbyrd i egenskap av et spesielt vitne om Jesus Kristus

- 💡 Spør elevene hvordan de vil definere «et spesielt vitne om Kristus». Forklar at denne betegnelsen er forbeholdt Herrens apostler, som har blitt ordinert og innehar nøklene til å vitne til verden om Jesus Kristus. Gjengi følgende vitnesbyrd fra eldste Howard W. Hunter, daværende medlem av De tolv apostlers quorum:

«I vår tid har Herren igjen kalt apostler. Disse apostlene har blitt ordinert som spesielle vitner for Kristus i hele verden. De vet med en visshet som er åpenbart gjennom Ånden, at Kristus virkelig lever og at hans forløsning er en realitet.

Som en ordinert apostel og et spesielt vitne om Kristus gir jeg dere mitt høytidelige vitnesbyrd om at Jesus Kristus virkelig er Guds Sønn. Han er den Messias som Det gamle testamentes profeter ventet på. Han er Israels håp, som Abrahams, Isaks og Jakobs barn har bedt om skulle komme i de lange århundrer med foreskrevet gudsdyrkelse.

Han led i Getsemane have og døde på korset og ga sitt syndfrie liv som løsepenge for enhver sjel som trer inn i jordelivet. Han oppsto virkelig fra de døde på den tredje dag, han ble førstegrøden i oppstandelsen og overvant døden.

Det er ved Den hellige ånds kraft jeg bærer mitt vitnesbyrd. Jeg vet at Kristus virkelig lever, like fullt som om jeg hadde sett ham med mine øyne og hørt med mine ører. Jeg vet også at Den hellige ånd vil bekrefte for alle som lytter med troens øre, at mitt vitnesbyrd er sant.» («En apostels vitnesbyrd om Kristus», *Lys over Norge*, aug. 1984, s. 28.)

Spør elevene: Hva betyr det å «lyttet med troens øre»?

Gjennomgå sammen med elevene «Han bar et sterkt vitnesbyrd om Kristus» i elevboken (s. 251). Be dem tenke over hva de kan gjøre for å «oppfylle Guds hensikter i denne tiden av deres liv».

Les høyt «Han ble gitt en siste hyllest» i elevboken (s. 247-48), og konkluder med å bære ditt vitnesbyrd.

KAPITTEL 15

Gordon B. Hinckley

KIRKENS FEMTENDE PRESIDENT

DEL 1: TIDLIGE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Da Gordon Bitner Hinckley ble født 23. juni 1910, var Joseph F. Smith Kirkens president, og Kirken hadde nesten 400 000 medlemmer. Kirken hadde fire templer i drift – Salt Lake tempel, St. George Utah tempel, Logan Utah tempel og Manti Utah tempel.

Gordon B. Hinckleys bestefar Ira Hinckley sluttet seg til Kirken i Nauvoo, Illinois som tenåring og reiste sammen med pionerene til Utah i 1850. Han påtok seg oppdraget å bygge Cove Fort i Utah, og han var president for Millard stav i Utah. Gordons far, Bryant Hinckley, var rådgiver i stavspresidentskapet i Liberty stav i Salt Lake City i ca. 18 år, og deretter var han stavsresident i ytterligere 11 år.

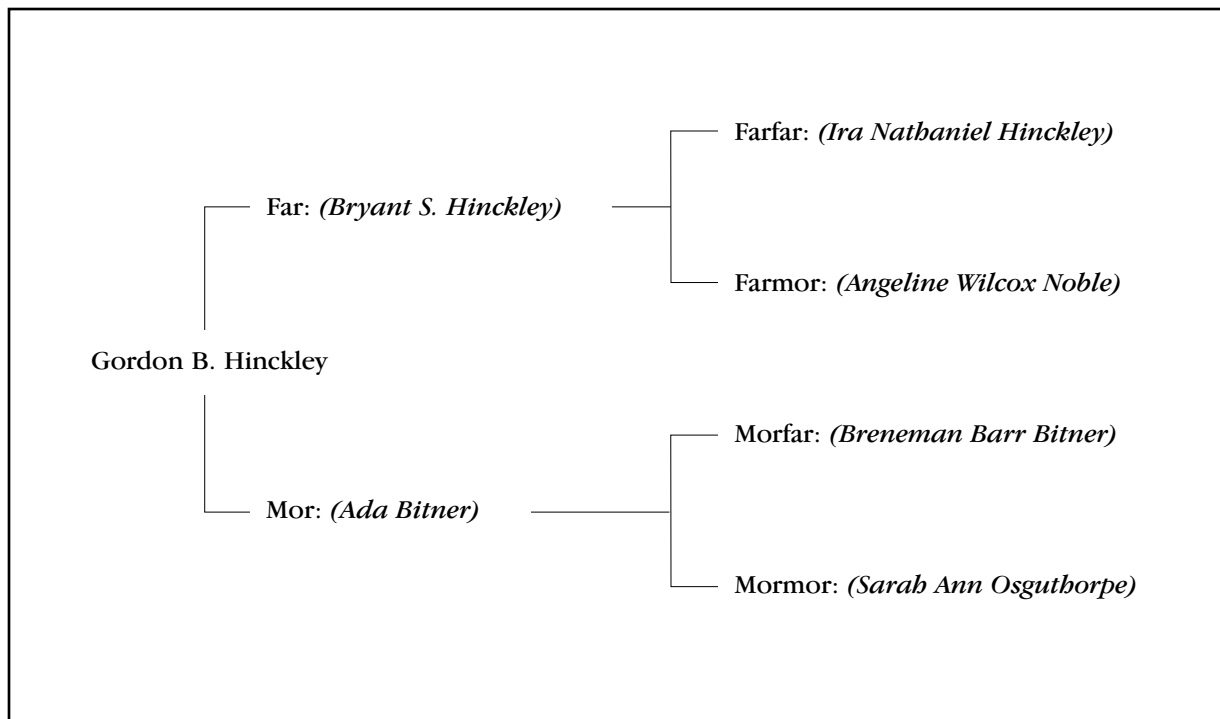
HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Gordon B. Hinckleys foreldre og besteforeldre var forbilder når det gjaldt tro

- 💡 Gjør klart et arbeidsark til annenhver elev ved hjelp av materialet nedenfor. La hvert elevpar bruke elevboken for å finne svar på spørsmålene. Gjennomgå svarene deres sammen. (Svarene er oppgitt i parentes.)

Bruk opplysningene i «Høydepunkter i Gordon B. Hinckleys liv», «Han nedstammer fra pionerer», «Hans far var sterk og trofast» og «Gordon B. Hinckley ble født» i elevboken (s. 251-52) og finne svar på følgende:

1. Fyll ut denne korte anetavlen for Gordon B. Hinckley:

2. Hvilket lederverv hadde Gordon B. Hinckleys forfader Thomas Hinckley i det tidlige Massachussetts? (Han var guvernør i Plymouth Colony.)

3. Hvorfor var Gordon B. Hinckleys farfar Ira Hinckley viktig for de hellige som fulgte hovedruten mellom nord- og syd-Utah? (*Han bygget og hadde ansvar for et fort hvor reisende kunne få ly, mat og trygghet.*)
4. Beskriv Bryant Hinckleys utdannelse og arbeidserfaring. (*Han gikk på Brigham Young Academy i Provo, Utah, deretter på Eastman Business College i Poughkeepsie, New York. Han underviste ved Brigham Young Academy, deretter var han rektor ved LDS Business College i Salt Lake City, Utah.*)
5. Hva skjedde med Bryants første hustru i juli 1908, og hvor mange barn hadde de på det tidspunktet? (*Hun døde. De hadde åtte barn.*)
6. Hvor traff Bryant sin annen hustru, og hva het hun? (*På LDS Business College. Hun het Ada Bitner.*)
7. Hva var spesielt ved deres første sønns fremtid? (*Han ble Kirkens president.*)
8. Hvor gammel var Gordon da hans mor døde? (*Han var 20 år gammel.*)
9. Hvor gammel var han da han tok eksamen ved University of Utah? (*Han var 21 år gammel.*)
10. Hva gjorde han etter eksamen? (*Han var på misjon i Storbritannia.*)

Fortell elevene at like etter at Gordon B. Hinckley ble Kirkens president, fortalte han om arven etter sine foreldre og forfedre:

«Min bestefar ble døpt som gutt sommeren 1836, i Ontario, Canada. Hans mor, som var enke, dro til slutt til Springfield, Illinois, med sine to gutter. Derfra gikk min bestefar til fots til Nauvoo, der han lyttet til profeten Joseph Smith. Da vårt folks utvandring fant sted i 1846, var han en ung mann på 18 år, sterk og med evner og tro. Han var en dyktig vognmaker og smed. Han var blant dem som president Young ba bli igjen i Iowa en tid for å hjelpe dem som ennå var underveis vestover. Han giftet seg i 1848, og tok fatt på veien mot denne dalen våren 1850.

Et eller annet sted langs den slitsomme ruten ble hans unge hustru syk og døde. Med sine egne hender gravde han en grav, kløvde tømmerstokker til kiste og begravde henne, og med tårefylte øyne tok han sitt 11 måneder gamle barn i sine armer og trasket videre til denne dalen.

Han var blant dem som president Young gjentatte ganger kalte til en rekke vanskelige oppdrag i forbindelse med etableringen av vårt folk i disse fjelldalene. Han var president for Millard stav i Sion da det bare var en håndfull staver, og da den omfattet et svært område av det midtre Utah, og reiste tusener av kilometer med hest og vogn for å utføre sin tjeneste. Han ga så rundhåndet av sine midler til opprettelse av skoler at hans engang betydelige landeiendom var liten da han døde.

Min far var også en mann med stor tro, som uten forbehold tjente Kirken i mange betrodde oppgaver. I mange år presiderte han over det som da var den største staven i Kirken, med over 15 000 medlemmer. Min mor og mine bestemor var også kvinner med stor tro, og deres liv var ikke alltid så lett på grunn av kravene Kirken satte til dem. Men de klaget ikke. De utførte sine ansvarsoppgaver med glede og hengivenhet.» («Dette er Mesterens verk», *Lys over Norge*, juli 1995, s. 71.)

Hans foreldre lærte ham å ha tro på Jesus Kristus

 Forklar at i tillegg til å være forbilder på rettskaffenhet lærte Gordon B. Hinckleys foreldre ham å ha tro på Jesus Kristus. President Hinckley mintes ved en senere anledning hvordan den åndelige vekst i hans liv begynte:

«Den tidligste erindring jeg har om åndelige følelser er fra jeg var omkring fem år, en meget liten gutt. Jeg gråt fordi jeg hadde øreverk. Det fantes ingen vidundermedisin den gangen. Det var for 85 år siden. Mor laget istand en pose med salt og satte den på ovnen for å varme den. Far la hendene sine varsomt på hodet mitt og ga meg en velsignelse mot smerten og sykdommen i kraft av Det hellige prestedømme og i Jesu Kristi navn. Så tok han meg ømt i armene sine og la posen med varmt salt ved øret mitt. Smerten avtok og forsvant. Jeg falt i søvn i min fars trygge armer. Idet jeg sovnet, strømmet ordene i hans velsignelse gjennom mitt sinn. Det er den tidligste erindringen jeg har om utøvelse av prestedømsmyndighet i Herrens navn.

Senere i min ungdom sov min bror og jeg i et uoppvarmet soverom om vinteren. Folk mente det var sunt. Før vi la oss i en varm seng, knelte vi ned for å holde bønn. Vi ga uttrykk for enkel takknemlighet. Den ble avsluttet i Jesu navn. Den distinkte tittelen Kristus var ikke så mye brukt da vi ba på den tiden.

Jeg husker jeg skyndte meg opp i sengen etter å ha sagt amen, trakk teppet opp under haken og tenkte på hva jeg nylig hadde gjort da jeg snakket til min himmelske Fader i hans Sønnns navn. Jeg hadde ikke så mye kunnskap om evangeliet. Men det lå en slags varig fred og trygghet i å kommunisere med himlene gjennom den Herre Jesus.» («Mitt vitnesbyrd», *Liahona*, juli 2000, s. 84.)

Spør: Hvilke anledninger har foreldre til å undervise sine barn? Les så sammen med elevene «Familien Hinckley hadde familiens hjemmeaften» i elevboken (s. 253). Oppmuntre dem til å benytte minst én anledning til å dele sitt vitnesbyrd med familiemedlemmer, eller gi uttrykk for sin glede over et eller annet aspekt ved evangeliet.

Les følgende uttalelse av president Gordon B. Hinckley, daværende rådgiver i Det første presidentskap:

«Det mest overbevisende budskap om evangeliet er en siste-dagers-helligs eksemplarske liv. Vi lever i en tid da livets påtrykk gjør det så lett og så fristende, som Nephi sier, å "begå en liten synd. Ja, lyv litt, dra fordel av en annen for hans ords skyld, grav en grav for din neste, ... skyv de rettferdige til side som om de ingenting er og hån det som er godt". (2. Nephi 28:8, 16.)

Frelseren sa da han talte på fjellet: "Slik skal dere la deres lys skinne for menneskene, så de kan se de gode gjerninger dere gjør og prise deres Far i himmelen." (Matteus 5:16.)

Hvis vi som et folk vil vandre i rettskaffenhet, være ærlige og moralske i vår handling, gjøre den gylne regels enkle, grunnleggende og fine prinsipp til en del av vår personlighet, vil andre bli ledet til å spørre og lære. Vi skal bli som en by som ligger på et fjell og ikke kan skjule sitt lys. (Se Matteus 5:14.)» («Fem millioner medlemmer – en milepæl og intet topp-punkt», *Lys over Norge*, okt. 1982, s. 95.)

Innby elevene til å diskutere hvordan foreldre kan være en ytterst «overbevisende brosjyre» for sine barn.

Han lærte verdien av hardt arbeid tidlige i livet

💡 La elevene lete etter svar på følgende spørsmål mens de leser «Han gjennomgikk mye i oppveksten» i elevboken (s. 252-53):

- Hva lærte Gordon B. Hinckley av «monsteret av en fyrkjele»?
- Hvordan tror dere hans evne til å arbeide hardt har bidratt til det han har utrettet som leder i Kirken?

Gjengi følgende erfaring fra president Gordon B. Hinckley, daværende rådgiver i Det første presidentskap:

«For en uke siden opplevde jeg noe interessant. Uten å ha noe offisielt oppdrag var jeg tilstede på en stavskonferanse i et landdistrikt i det sydvestre Utah. Stavs-presidenten og hans hustru hadde invitert søster Hinckley og meg til å bo hos dem. Mens han ledet møtet lørdag ettermiddag, kjørte vi rundt i staven og besøkte en håndfull småbyer som alle har et Kirkens møtehus. Vi la merke til at plenene var grønne og bygningene pent vedlikeholdt, selv om de var små og enkelte nokså gamle. Vi kjørte omkring og så på husene, beskjedne å se til, men nesten overalt var det ordentlig og pent med utsprungne blomster. Siden jeg hadde en lørdag og søndag uten oppdrag, hadde jeg ønsket å ta denne turen for ganske enkelt å takke folket for deres tro og trofasthet, og for å vise at jeg er glad i dem. De fleste er gårdbrukere som arbeider hardt for et beskjedent utkomme. Men de kjenner en stor sannhet. De erkjenner innhøstningens lov – ”det som dere sår, det skal dere også høste” (L&p 6:33).

De vet at man ikke kan høste hvete når man har sådd havre... De vet at når man skal oppreise en stor generasjon, må man arbeide med tro og vidsyn. Man må ha en drøm og planlegge, tjene og ofre, be og arbeide.» («Hev deg opp til det guddommelige i deg», *Lys over Norge*, jan. 1990, s. 87.)

Bøker og utdanning var viktig for familien Hinckley

💡 Forklar at ikke bare kan vi lære å arbeide mens vi er unge, vi kan også utvikle kjærlighet til å lære, noe som vil være til velsignelse for oss hele livet. Ønsket om å lære og evnen til å arbeide går ofte hånd i hånd. Gjennomgå sammen med elevene «Familien Hinckley verdsatte lærdom i hjemmet» i elevboken (s. 253-54). La elevene se etter konkrete anledninger som familien Hinckley tilrettela for å oppmuntre til lærdom, og noter disse på tavlen etter hvert som dere gjennomgår teksten. Spør deretter:

- Hvordan vil det å plassere gode bøker rundt i huset oppmuntre barna til å lese?
- Hvordan tror dere profetenes skrifter og bøker av store filosofer påvirket Gordon B. Hinckley?

Allerede i sin ungdom mottok Gordon B. Hinckley et sterkt vitnesbyrd om Joseph Smith

💡 Spør elevene om de husker når de første gang visste at Joseph Smith var en Guds profet. Kanskje har de undret seg på hvordan ledere i Kirken, som president Gordon B. Hinckley, fikk sitt vitnesbyrd om profeten Joseph Smith. Gjennomgå og diskuter

«Han fikk et sterkt vitnesbyrd om Joseph Smith» i elevboken (s. 255). Spør om noen av elevene har hatt en lignende erfaring med en salme.

Han lærte å besvare vanskelige spørsmål

💡 I likhet med andre av Kirkens medlemmer hadde den unge Gordon B. Hinckley mange spørsmål om Kirken og evangeliet. Han hadde et oppriktig ønske om å finne svar, og han overvant sine tvil. Gjennomgå sammen «Hans tro overgikk hans tvil» i elevboken (s. 256). Be elevene legge merke til hvordan Bryant Hinckley besvarte sin sønns spørsmål.

Fremgangsmåten som Gordon B. Hinckley lærte av sine foreldre, hjalp ham senere i livet. Han besvarte ofte imøtekommende sine barns spørsmål og spørsmål fra Kirkens medlemmer og media. En gang ble han invitert til den prestisjetunge Harvard Club midt på Manhattan i New York, der en imponerende rekke kjente gjester var forsamlet, inkludert avis- og fjernsynsredaktører. Beskriv hva som hendte ved denne anledning:

«De rundt tredve sakkyndige lederne var plassert slik at alle hadde lett tilgang til hverandre. Etter lunsj introduserte eldste Maxwell president Hinckley og refererte i den anledning til hans erfaring som ung misjonær med å tale til kverulanter i Londons Hyde Park... Dermed var tonen satt for en hyggelig og til tider humoristisk meningsutveksling. President Hinckley fortsatte med å gi et overblikk over Kirkens internasjonale omfang, kommenterte dens misjon, humanitærhjelp og arbeid for utdanning, og tilbød seg å svare på spørsmål.

Noen av spørsmålene som kom, var forutsigbare. Et spørsmål omhandlet forholdet kvinner og prestedømmet, et annet utelukkelse og dissens innen Kirken. En annen kommentar omhandlet Kirkens vekt på slektsforskning, og en medieleder ba president Hinckley om å utdype feiloppfatninger om Kirken og dens medlemmer. Han besvarte alle spørsmål åpent, uten å nøle og uten snev av forlegenhet. Mot slutten av ordvekslingen sa en av gjestene: "President Hinckley, du er åpenbart ikke redd for å besvare kinkige spørsmål. Det har tidligere vært min oppfatning at det hersket et visst hemmelighetskremmeri rundt Kirkens arbeid. Bare ved ditt blotte nærvær viser du åpenhet. Er dette en åpenhet av nyere dato, og arbeider Kirken nå for å vise offentligheten større åpenhet om tidligere mindre kjente sider?" President Hinckley svarte: "Det er kun én side vi ikke uttaler oss om, og det er det hellige arbeidet som utføres i våre templer... Vi inngår pakter og ordinanser der som er hellige og av en slik karakter at vi ikke omtaler det offentlig... Men døren er helt åpen for alt annet."» (Sheri L. Dew, *Go Forward with Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley* [1996], 537-38.)

Drøft svarene på disse spørsmålene:

- Hvordan kan vi åpent og direkte gi andre del i evangeliet uten å støte noen?
- Hvordan kan vi besvare spørsmål som vi kanskje ikke har noe svar på?

Han var på misjon i England

💡 Spør elevene om de vet hvor Gordon B. Hinckley var på misjon. (Den europeiske misjon, som hadde hovedkvarter i London, England.) Spør om noen av elevene kan beskrive hvordan han finansierte misjonen sin. Gjennomgå sammen «Hans mor døde» og de to første avsnittene av «Han ble kalt på misjon til England» i elevboken

(s. 256-57). La en elev lese hvordan eldste Hinckley overvant mismot og ble en dyktig misjonær, i resten av «Han ble kalt på misjon til England» (s. 257-58). Spør:

- Hva tror dere det menes med at han «kastet seg ut i arbeidet»?
- Hvordan bidro Gordon B. Hinckleys misjon til hans evne til å tenke kjapt og «tale raskt og på stående fot»?

Gordon giftet seg med Marjorie Pay

💡 La elevene fortelle hva de vet om Marjorie Pays og Gordon B. Hinckleys forlovels-
 estid og ekteskap. Bruk elevboken om nødvendig (se «Han fant en evig ledsager»,
 «En periode med tilpasning i ekteskapet» og «Han bygget hus til dem», (s. 259-60).
 Drøft svarene på disse spørsmålene:

- Når traff Gordon og Marjorie hverandre, og hva gjorde størst inntrykk på Gordon hos Marjorie?
- Kan dere nevne noen av Gordons tidligste minner om Marjorie?
- Hva slags tilpasninger strevde Marjorie med de første årene de var gift?
- Hvordan har familiemedlemmer beskrevet livet i deres første hus?

Gjengi følgende hyllest som president Hinckley skrev til sin hustru, Marjorie. Be elevene lytte for å oppdage spesielle måter som søster Hinckley støttet sin mann på:

«Da våre barn var små, reiste du sjelden sammen med meg. Jeg kunne være borte så lenge som to måneder av gangen. Det var heller ikke mulig å telefonere i de dager. Vi skrev brev. Du klaget aldri. Hvor skjønt det var å komme hjem og få en varm omfavelse av deg og våre barn.

Nå i de senere år har vi reist vidt og bredt sammen. Vi har gjestet alle kontinenter. Vi har holdt møter i verdens storbyer og i mange mindre. Vi har møtt jordens fremstående personer. Vi har talt til millioner som har verdsatt deg høyt. På din utvungne måte har du vunnet en plass i hjertet til alle som har hørt deg. Din jordnærhet, ditt gnistrende og forfriskende vidd, din stillferdige usvikelige visdom og din store og aldri sviktende tro har vunnet deres hjerter som har lyttet til deg.

Du har vært min kritiker og min dommer. Du har passet på at skoene mine ble pusset, dressen presset og at slipset har sittet rett. Du har skjøvet tilside smigeringen som følger et liv i offentlighet, og skilt ut de gode og oppriktige ordene til oppriktige og kjærlige venner. Du har holdt den bedragerske smiger stangen og holdt føttene mine godt plantet på jorden. Hvor takknemlig jeg er for deg.»
 (I Virginia H. Pearce, *Glimpses into the Life and Heart of Marjorie Pay Hinckley* [1999], s. 194.)

Du kan gjerne bruke følgende uttalelser av eldste David B. Haight og eldste L. Tom Perry, medlemmer av De tolv apostlers quorum, om søster Hinckleys innflytelse på sin mann:

«President Hinckleys giftermål med sin kjæreste, Marjorie Pay, økte hans åndelige styrke og ønske om å føre vår Herres verk fremover. Hun har vært en meget inspirerende livsledsager.» («Vi oppholder en ny profet», *Lys over Norge*, juli 1995, s. 37.)

«Det vil bli sagt, skrevet og nedtegnet mye om president Hinckley i den tiden han presiderer over Kirken. Det vil bli nedtegnet mye mindre om hans kjære ledsager, Marjorie... Hvilket eksempel hun har vært og fortsatt vil være for kvinnene i Kirken og for hele verden. Hun er en så lojal ledsager og støtte for vår president...

I årenes løp har min hustru og jeg fått anledning til å reise på mange oppdrag sammen med president og søster Hinckley. På våre reiser har vi alltid opplevd søster Hinckley så positiv og glad. Hennes entusiastiske holdning og støtte oppmuntrer tydelig hennes mann. Reisene har ofte vært lange og trettende. Timeplanene har kanskje ikke vært ideelle. Hotellene har kanskje ikke vært fire stjerners, noen ganger langt fra det. Men midt i forvirringen, ubehaget eller utfordringen har søster Hinckley bevart roen og sitt naturlige glade gemytt. Hver gang vi har gått av et fly for å hilse på de hellige på et nytt bestemmelsessted, smittes vi av hennes gode og kjærlige ånd. Hun har satt en standard når det gjelder støtte til de ektemenn som er prestedømsledere, som i bokstavelig forstand får frem det beste i dem.» («En utvalgt kvinne», *Lys over Norge*, juli 1995, s. 74.)

Gordon ble lært av Herren gjennom sine mange oppgaver

💡 La elevene komme med forslag til hva som var unikt ved Gordon B. Hinckleys arbeid før han ble kalt som generalautoritet. Forklar at han i mange år arbeidet ved Kirkens hovedkvarter i forskjellige stillinger. Forklar at disse oppgavene hjalp ham til å få en dyp følelse og forståelse for Kirkens medlemmer. Fortell, og drøft så følgende observasjon av eldste Boyd K. Packer, medlem av De tolv apostlers quorum, og be elevene forberede seg på å beskrive hva «De sønderknustes komité» er:

«Kanskje det er viktig for den som skal tjene som ydmyk leder i Guds rike, at han får som en velsignelse et karaktertrekk eller en egenskap som gjør at han anser seg selv for å være utilstrekkelig.

En slik "gave" viser seg ofte ikke på overflaten. Vanligvis ligger den godt skjult inne i mennesket, og den viser på mange måter at et menneske har lært det som Moses hadde lært da han sa etter sitt store syn: "Nå, av denne grunn vet jeg at mennesket er intet, noe jeg aldri hadde forestilt meg." (Moses 1:10.)

Et eller annet sted i Gordon B. Hinckleys personlighet er det en slik følelse. Kanskje bunner den i hans innrømmelse av at han som gutt var sjenert. Uten denne "gaven" ville hans høye stillinger i samfunnet ha gjort ham uimottagelig for de følelser og behov som alminnelige menn og kvinner har, for enken og hennes skjerv, for de fattige blant menneskene. Men han er oppmerksom på deres behov, og han tenker stadig på dem. "Jeg har følelse for Kirkens medlemmer fordi jeg er en av dem," har han sagt.

Bror Hinckley virket i flere år i det som uformelt kalles "De sønderknustes komité". Der vurderte man saken til medlemmer som hadde begått alvorlige overtredelser. Han føler kjærlig medlidenhet med dem som lider under skyldfølelse, og særlig med de uskyldige som er berørt av den.

Hans medfølelse kommer tydelig til uttrykk når han knurrer (det er et dekkende ord) over ting som misbrukt myndighet, dominerende ledere og akademisk privilegerte klasser, urimelig oppførsel i hjemmene, eller verdslig krav på ære.» («President Gordon B. Hinckley, førsterådgiver», *Lys over Norge*, nr. 7, 1986, s. 11.)

Spør: Hvordan kan det å forstå vår utilstrekkelighet gjøre oss til bedre tjenere i Guds rike?

Han er som et anker for familien sin

 Gjengi følgende uttalelse fra en av president Gordon B. Hinckleys barn om hans innflytelse på familien. Be elevene tenke over hvordan president Hinckleys vitnesbyrd og eksempel påvirket hans barn.

«Jeg kan ikke huske at jeg drøftet så mange av mine bekymringer med far, men innerst inne visste jeg at han visste at evangeliet var sant, og det var fryktelig viktig for meg. Han var liksom et anker. Ikke fordi han snakket åpent om sine følelser, men fordi jeg ganske enkelt følte at han visste. Gud var reell og personlig for ham. Og når han ba, forsto jeg hvor dyp hans tro var. Han ba for oss, for dem som hadde store byrder, de undertrykte og de som var "alene og redde". Et uttrykk han ofte brukte, var "Vi ber om at vi må leve uten å ha noe å angre".» (Russell M. Ballard, «President Gordon B. Hinckley», *Lys over Norge*, okt. 1994, s. 15.)

Spør elevene:

- Hvilket uttrykk brukte president Hinckley ofte? Hva tror dere han mente?
- Hva er noe fedre og mødre kan gjøre for å la barna vite at de har et vitnesbyrd om evangeliet, selv om de kanskje ikke sier det så ofte?

DEL 2: DE SENERE ÅR

HISTORISK BAKGRUNN

Før han ble Kirkens president virket Gordon B. Hinckley i nesten 14 år som rådgiver i Det første presidentskap. Han har før tilsyn med innvielsen av flere templer enn alle tidligere generalautoriteter til sammen. Da president Hinckley ble kalt til å virke i Det første presidentskap i 1981, var det innviet 21 templer, medregnet Kirtland og Nauvoo tempel. Fra juni 1983 til juni 2004 innviet eller gjeninnviet han over 84 av de 120 templene som da var i drift. Denne perioden var den mest intense når det gjaldt tempelbygging i Kirkens historie i denne evangelieutdelingen. I tillegg til templer førte president Hinckley tilsyn med mange andre betydningsfulle prosjekter i Kirken. Et eksempel er Konferansesenteret, med sitteplass til 21 000, som ble bygget for å ha plass til en større generalkonferanseforsamling enn det historiske Salt Lake tabernakel, og som ble innviet i oktober 2000.

I 1995, da Gordon B. Hinckley ble Kirkens president, hadde Kirken over 9,3 millioner medlemmer, 2 150 staver, 307 misjoner og 47 templer (se *2004 Church Almanac* [2004], 444, 582). Ved utgangen av 2003 hadde Kirken 11 985 254 medlemmer, 2 624 staver, 337 misjoner og 116 templer (se *Liahona*, mai 2004, s. 26).

I tillegg til å gi seg i kast med den raskeste vekst i oppføring av templer i Kirkens historie innførte Kirken under president Hinckleys inspirerte ledelse andre betydningsfulle programmer. I en bestrebelse på å avhjelpe fattigdomssyklusen blant mennesker med begrensede muligheter introduserte president Hinckley Det vedvarende utdannelsesfond. Gjennom dette fondet kan «vi gi lån til ambisiøse unge menn og kvinner, for det meste hjemvendte misjonærer, så de kan få penger til å gå på skole» og lære gode yrkesferdigheter. («Det vedvarende utdannelsesfond», *Liahona*, juli 2001, 62.)

Den 11. januar 2003 ble det første verdensomspennende opplæringsmøte for ledere kringkastet til stavssentre over hele verden for å kunne undervise mer effektivt det stadig større antall nye ledere i Kirken. Og i april 2004 ble – på grunn av Kirkens vekst – det sjette quorum av De sytti organisert.

HENDELSER, VIKTIGE BEGIVENHETER OG LÆRESETNINGER

Gordon B. Hinckley ble kalt til apostel

 Gjennomgå og drøft sammen med elevene «Han ble kalt til apostel» i elevboken (s. 260-61), og les følgende uttalelse av eldste Gordon B. Hinckley fra hans første generalkonferansetale som nykalt apostel:

«Søster Romney fortalte meg i går ettermiddag at da hun møtte meg i går morges, kunne hun se på øynene mine at det var jeg som ville bli oppholdt. Jeg medgir at jeg har grått og bedt.

Jeg tror jeg har en anelse om byrden ved ansvaret å stå som et vitne for den Herre Jesus Kristus i en verden som er motvillige til å akseptere ham. "Jeg står helt forundret på grunn av den kjærlighet som Jesus meg tilbyr." Jeg føler meg tynget av den tillit Herrens profet har til meg, og ved disse mine brødres uttrykte kjærlighet... Jeg ber om styrke, jeg ber om hjelp og jeg ber om tro og vilje til å

være lydige. Jeg tror jeg trenger – og jeg føler at vi alle trenger – disiplin, hvis dette store verk skal rulle frem slik det er bestemt å gjøre.» (I Conference Report, okt. 1961, 115-16.)

Spør elevene:

- Hvor gammel var Gordon B. Hinckley, og hvor lenge hadde han arbeidet ved Kirkens hovedkvarter da han ble kalt til apostel?
- Hvordan påvirket hans farfars og fars livsførsel eldste Hinckleys følelser for å ha blitt kalt til apostel?
- På hvilke områder trenger vi å disiplinere oss selv for å hjelpe til med å få «dette store verk til å rulle frem»?

Han elsker verdens befolkning

Be noen elever beskrive hvilke følelser mange hjemvendte misjonærer gir uttrykk for når det gjelder det folk og det land de har tjent. Diskuter hvorfor de ofte føler stor nærhet til dem de har tjent, selv om kulturer og levekår kan ha vært en vanskelig tilpasning. Forklar at president Gordon B. Hinckley har reist svært meget i sin tjeneste i Kirken, og han har fått kjærlighet til de hellige og mennesker overalt hvor han har vært, akkurat som han har fått dyp kjærlighet til den asiatiske befolkning.

Vis frem kartet over sydøst-Asia med byen Hong Kong og landene Japan, Korea, Taiwan og Filippinene, på s. 203 i denne boken. Forklar at før han ble kalt til apostel, fikk Gordon B. Hinckley i oppdrag som assistent til De tolv apostlers quorum å føre tilsyn med Kirkens arbeid i disse og andre områder i Asia. Les følgende beskrivelse for elevene om hans begrensede kunnskap på den tiden om det landet han hadde fått i oppgave å ha tilsyn med:

«Det eldste Hinckley visste om Asia og befolkningen der, var ikke stort mer enn det han kunne lese i et leksikon. Han visste at det lå halvveis på den andre siden av kloden, at det dekket et enormt område (ca. 30 prosent av verdens landmasse), at Asia huset noen av verdens tettest befolkede byer og ca. halvparten av dens befolkning, og at ingen av de forskjellige språkene hadde noe til felles med engelsk. Han kunne ikke erindre om han noen gang hadde hatt nær kontakt med noen av orientalsk herkomst, og han hadde ingen spesiell følelse for asiater.» (Sheri L. Dew, *Go Forward with Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley* [1996], 210.)

Spør: Hvorfor kan dette kallet ha blitt tildelt eldste Hinckley, siden han visste så lite om landet og folket han skulle tjene?

Fortell at tidlig i 1960-årene reiste eldste Hinckley hyppig og i mange uker av gangen til asiatiske land. Før opp på tavlen det han utrettet i disse landene: Han underviste og rettleidet misjonspresidenter, motiverte og inspirerte misjonærer, underviste og tok hånd om de hellige, var behjelpelig med kjøp av eiendom til Kirkens bygninger, og utviklet ledere.

Les følgende, og be elevene lytte til beskrivelser av hva eldste Hinckley følte for folket i Asia som han arbeidet sammen med:

«Eldste Hinckley hadde forkjærlighet for asiaterne. Han beundret deres integritet, rådsnarhet og den arbeidsmoral disse beslutsomme menneskene hadde, og han følte seg tiltrukket av deres væremåte, som selv om den var ganske formell, også var høflig og elskverdig. Til tross for at Kirken hadde få medlemmer og hadde det strevsomt, så han muligheter i den beskjedne kjernen av medlemmer.» (Dew, *Go Forward with Faith*, 220.)

Spør: Hvordan har veksten vært for Kirken i disse asiatiske landene siden eldste Hinckley første gang ble gitt i oppgave å føre tilsyn med Kirken i Asia? (Vis gjerne frem kartet med templer og antall staver angitt, på side 204 i denne boken.)

Mange år senere, i 1987, beskrev president Hinckley Kirkens vekst i de asiatiske landene og hvilken tro asiatiske medlemmer har:

«I 1960, for bare 27 år siden, fikk jeg i oppdrag av Det første presidentskap å arbeide sammen med misjonspresidentene, misjonærene og de hellige i Asia. Kirken var svak og liten i den delen av verden. Frøet var sådd i Japan, Taiwan og Korea av trofaste siste-dagers-hellige i militærtjeneste. Men frøet var lite og ustabil. Vi hadde ikke noen egne bygninger. Vi møtte som små grupper i leide hus. Om vinteren var de kalde og lite komfortable. Det kom konvertitter til Kirken, men noen av dem hadde ikke tilstrekkelig tro og forsvant raskt. Men det fantes en kjerne av sterke og gode menn og kvinner som så lenger enn til øyeblikkets vanskeligheter. De fant styrke i budskapet, ikke i omgivelsene. De har forblitt trofaste til denne dag, og de har vokst i antall til tusener og titusener. For noen søndager siden holdt vi en konferanse i Tokyo. Den store møtesalen var fylt til siste plass. Det var nesten like mange tilstede ved den anledning som det er her i Salt Lake tabernakel i dag. Herrens ånd var tilstede. En troens holdning fylte den store forsamlingen. For meg som husket den tiden vi var svake og få i antall, var det et mirakel å se, og for dette takker jeg Herren.

Vi opplevde noe lignende i Hong Kong, hvor det nå er fire Sions staver.

Da vi var i Seoul i Korea, ble mitt hjerte rørt da vi kom inn i den største konferansesalen i byen og fikk se at hvert eneste sete var opptatt av medlemmer av Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige og deres inviterte gjester. Et fantastisk kor på 320 medlemmer åpnet med salmen "Hvilken skjønn og yndig morgen" *Salmer*, nr. 13.) Det var et gripende uttrykk for profeten Joseph Smiths første syn.

Jeg hadde opplevd Sør-Korea i dens fattigdom og gjenoppbygning etter den grusomme krigen. Da jeg kom dit for første gang, hadde vi seks misjonærer i Seoul og to i Pusan. Noen var syke av hepatitt. I dag er det fire sterke misjoner i landet, og i alt ca. 600 misjonærer. Mange av misjonærene er Koreas sønner og døtre. Blant disse er det også intelligente, skjønne unge kvinner med brennende troens lys. Og det er unge menn som tar en pause i sin skolegang for å tjene på misjon. Disse unge mennene er gjenstand for et enormt press på grunn av krav om militærtjeneste så vel som utdannelse, men de er fylt av tro.

Da jeg kom til Sør-Korea for første gang, var det bare 2-3 små grener der. I dag har Kirken 150 lokale enheter, både menigheter og grener. Den gang var det et lite, isolert distrikt innenfor Northern Far East misjon. Vi hadde ingen kirkebygg. I dag er det 14 staver med 47 kirkebygg som tilhører Kirken, foruten 52 andre som vi leier, mens andre er under oppføring.

Jeg følte en ånd i den forsamlingen for tre uker siden som rørte meg i mitt innerste. Jeg så troens gode frukter. Jeg var kjent med kampen for å få etablert en ukjent kirke. Jeg kjente til folkets fattigdom. Nå er det styrke. Nå er det en velstand som man ikke kunne drømme om. Det hersker en varm fellesskapets ånd. Det er familier med hengivne menn og hustruer og gode, skjønne barn. Dette er folk jeg elsker, og jeg elsker dem for deres tro. De er intelligente og velutdannet. De arbeider hardt og har fremgang. De er ydmyke og ber. De er et eksempel for andre overalt i verden.» («Herre, øk vår tro», *Lys over Norge*, jan. 1988, s. 52-53.)

Spør elevene:

- På hvilke måter har dere sett Kirken vokse i vårt område, i forhold til president Hinckleys uttalelse ovenfor?
- Hvem er eksempler for dere på trofaste siste-dagers-hellige?

Han var rådgiver for tre av Kirkens presidenter

💡 Still følgende spørsmål:

- Hvem var de tre Kirkens presidenter som virket før president Gordon B. Hinckley? (Spencer W. Kimball, Ezra Taft Benson og Howard W. Hunter.)
- Hvilket kall innehadde president Hinckley som direkte tjente disse tre? (Han var rådgiver for hver av dem.)

Forklar at president Gordon B. Hinckley virket som rådgiver i Det første presidentskap i nesten 14 år. Hans virke sammen med tre av Kirkens presidenter ga ham ekstra god innsikt i Kirkens drift. Da Kirkens president og de andre rådgiverne ble gjenstand for fysiske utfordringer, falt mange av Det første presidentskaps ansvarsoppgaver på ham. Han fortalte at det var «et meget tungt og overveldende ansvar ... Det var til tider en nokså fryktelig bær». Les sammen med elevene «Han ble kalt til rådgiver i Det første presidentskap» i elevboken (s. 261-62). Spør deretter:

- Hvordan var president Hinckleys kall som rådgiver i Det første presidentskap en forberedelse til hans tjeneste som Kirkens president?
- Hvilken betydning hadde Herrens ord «Vær rolig og kjenn at jeg er Gud» (L&P 101:16) for president Hinckley i en spesielt vanskelig tid?
- Hvordan kan dette svaret på president Hinckleys bønn hjelpe deg?

«Familien – En erklæring til verden» ble utstedt

💡 Forklar at i Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige har Det første presidentskap og De tolv apostlers quorum til tider utstedt offisielle uttalelser, kalt «erklæringer». Andre offisielle uttalelser som ikke har betegnelsen erklæring, er «offisielle uttalelser» og «doktrinære forklaringer». Alle slike offisielle kunngjøringer fra Kirkens ledere er i sin natur høytidelige og alvorlige for Kirkens medlemmer og andre i verden.

Den 23. september 1995 leste president Gordon B. Hinckley «Familien – En erklæring til verden» på Hjelpeforeningens generalkonferansemøte og forklarte hvorfor den var utstedt. Gjennomgå sammen med elevene «Han forklarte behovet for Familieerklæringen» i elevboken (s. 267). Spør deretter:

- Hvem var denne erklæringen rettet til? (se den offisielle tittelen).
- Hvordan kan erklæringen om familien hjelpe verden?

Les og drøft med elevene følgende uttalelse av president Hinckley:

«Hvorfor har vi fått denne erklæringen om familien nå? Fordi familien blir angrepet. Over hele verden går familier i oppløsning. Stedet å begynne å forbedre samfunnet er i hjemmet. For det meste gjør barn det de blir opplært til. Vi prøver å gjøre verden bedre ved å gjøre familien sterkere.» («Inspirerende tanker», *Lys over Norge*, aug. 1997, 5.)

«En nasjon vil aldri rage høyere enn dens familiers styrke. Vil man gjøre omveltninger i en nasjon, begynner man med familien, med foreldre som lærer sine barn prinsipper og verdinormer som er positive og bekreftende og som vil lede dem til verdig bestrebelse... Foreldre har ikke noe større ansvar i denne verden enn å oppdra sine barn på riktig måte, og etter som årene går vil de ikke oppleve større tilfredsstillelse enn å se disse barna vokse opp til rettskafne og ærlige mennesker og at de gjør noe ut av sitt liv.» («Det er jo ikke skjedd i en avkrok», *Lys over Norge*, jan. 1997, s. 46.)

Han underviste om familiens betydning

- 💡 Del klassen i fem grupper og la dem lese og drøfte følgende seksjoner fra elevboken: «Han underviste om morsrollen» (s. 263-64), «Selviskheter er en hovedårsak til skilsmisse» (s. 264), «Ekteskap skulle være et evig likeverdig forhold» (s. 264-65), «Gud velsigne dere, mødre!» (s. 267) og «Oppdra dine barn i samsvar med evangeliet» (s. 267-68). Be gruppene bruke 3-5 minutter på å diskutere de prinsippene som forkynnes i disse stykkene. La så en elev fra hver gruppe gi en kort oppsummering for klassen om hvordan de kan handle ifølge disse prinsippene.

Innvielsen av Nauvoo Illinois tempel oppfylte en drøm for president Hinckleys far

- 💡 Hvis det finnes, kan du vise frem et bilde av Nauvoo Illinois tempel. Forklar at historien som ledet til innvielsen av Nauvoo tempel i juni 2002, var forskjellige fra alle andre templer. Spør elevene: Hvorfor er Nauvoo tempel unikt? (De hellige hadde tidligere bygget et tempel i Nauvoo, bare for å bli drevet bort fra det på grunn av forfølgelse. Bygningen ble senere ødelagt av brann i 1848.)

Fortell at et annet unikt forhold hadde med president Gordon B. Hinckleys far å gjøre. I 1930-årene, mens Gordon B. Hinckleys far, Bryant Hinckley, var misjonspresident for Nord-Statene misjon, reiste han til Nauvoo for å innlede et prosjekt for kjøp av eiendom og restaurering av Nauvoo-området. Bryant Hinckley beskrev forholdene i Nauvoo på den tiden og sin visjon av restaureringen:

«Den en gang så velstående og vakre byen ... har svunnet hen til en glemt landsby med færre enn tusen innbyggere. Noen av de gamle husene til Kirkens medlemmer står der fremdeles, vakre og eldet av tidens tann. Mange er borte, men de grønne åsene og den brede Mississippi-elven er der, og fremfor alt føles den dystre atmosfæren av svunnen glans. Intet annet sted i dette vakre landet har en mer fascinerende og dramatisk historie...

Fra dette lille senteret ble det innledet et nytt kapittel i den strålende historien om pionerarbeid og kolonisering i Amerika. Lutfattige og forfulgte kastet ikke dette folket bort tiden med å sørge over sin ulykkelige skjebne, men glemte sine problemer og brettet opp ermene...

Nauvoo skal bli en av de vakreste helligdommer i Amerika og et av de sterke misjonssentre i Kirken.» («The Nauvoo Memorial», *Improvement Era*, aug. 1938, 458, 511.)

Forklar at Bryant Hinckley døde i 1961. I 1999 kunngjorde Gordon B. Hinckley på generalkonferansen at Nauvoo tempel skulle gjenoppbygges. Gjengi hva president Hinckley sa under en senere konferanse:

«Tilskyndet av Ånden og motivert av et ønske hos min far, som hadde virket som misjonspresident i området og som ønsket å gjenoppbygge templet til Nauvoos 200-årsmarkering, men aldri ble istand til det, kunngjorde vi ved aprilkonferansen i 1999 at vi ville gjenreise denne historiske bygningen.

Begeistringen var stor. Menn og kvinner sto frem med ønske om å hjelpe til. Store bidrag i form av penger og ferdigheter ble tilbudt... Ingen kostnad var for stor. Vi skulle gjenreise Herrens hus som et minnesmerke over profeten Joseph og som et offer til vår Gud. Den 27. juni i år, om ettermiddagen på omtrent samme tid som Joseph og Hyrum ble skutt i Carthage 158 år tidligere, foretok vi innvielsen av den praktfulle nye bygningen. Det er et meget vakkert sted. Templet står på nøyaktig samme sted som det opprinnelige templet. Dets utvendige mål er slik de var. Det er et passende og riktig minnesmerke over denne evangelieutdelings store profet, seeren Joseph.» («O, om jeg var en engel og kunne få mitt hjertes ønske oppfylt», *Liahona*, nov. 2002, s. 6.)

President Hinckley oppfordret innstendig Kirkens medlemmer til å bruke templene

Fortell at president Gordon B. Hinckley har innviet flere templer enn alle de øvrige Kirkens profeter før ham til sammen. Da han ble generalautoritet i april 1958, hadde Kirken bare 10 templer i drift, og president David O. McKay skulle innvie det ellefte i Hamilton i New Zealand. Da president Hinckley ble kalt til å virke i Det første presidentskap i 1981, var det innviet 21 templer, medregnet Kirtland og Nauvoo tempel, i denne evangelieutdeling. Fra juni 1983 til juni 2004 innviet eller gjeninnviet president Hinckley over 84 av de 120 templene som da var i drift.

Gjennomgå sammen med elevene «Kirken er ikke fullstendig uten templer» og «Han planla å ha hundre templer innen år 2000» i elevboken (s. 269). Spør så: Hvorfor har president Hinckley lagt så sterk vekt på å bygge templer over hele verden?

Gjengi president Hinckleys innstendige oppfordring til Kirkens medlemmer om å bruke templene:

«Disse praktfulle bygningene av forskjellig størrelse og arkitektonisk utforming er nå spredt blant jordens nasjoner. De er bygget for å legge alt til rette for at vårt folk kan videreføre Den allmektiges verk, hvis mål er å tilveiebringe mennesket udødelighet og evig liv (se Moses 1:39). Disse templene er bygget for å brukes. Vi hedrer vår Fader når vi bruker dem.

Ved åpningen av konferansen ber jeg dere, mine brødre og søstre, om å benytte dere av Kirkens templer.

Dra dit og før videre det store og strålende verk som himmelens Gud har fremlagt for oss. La oss der lære om hans handlemåte og hans planer. La oss

der inngå pakter som vil lede oss på rettferdighetens, uselvskhetens og sannhetens stier. La oss der bli forenet som familier under en evig pakt forrettet under myndighet av Guds prestedømme.

Og måtte vi der tilby de samme velsignelser til folk i tidligere generasjoner, ja, våre forfedre som venter på den tjeneste vi nå kan yte.

Måtte himmelens velsignelser hvile over dere, mine kjære brødre og søstre. Måtte Elijahs ånd røre ved deres hjerter og påskynde deres arbeid for andre som ikke kan komme videre med mindre dere utfører det. Måtte vi fryde oss over det strålende privilegium vi har, er min ydmyke bønn, i Jesu Kristi navn, amen.» («O, om jeg var en engel og kunne få mitt hjertes ønske oppfylt», *Liahona*, nov. 2002, s. 6.)

Bær ditt vitnesbyrd om tempelarbeid.

President Hinckley er alltid positiv og optimistisk

- 💡 Spør elevene hvordan de vil beskrive president Gordon B. Hinckley. Gjengi søster Hinckleys beskrivelse av sin mann, og deretter president Hinckleys råd:

«[Søster Hinckley] nevner at han er en evig optimist, at han alltid, når det gjelder mennesker, er trygg på at "ting vil ordne seg til slutt".» (Sitert i Neal A. Maxwell, «President Gordon B. Hinckley: The Spiritual Sculpturing of a Righteous Soul», *Ensign*, jan. 1982, s. 11.)

«Ting vil ordne seg. Hvis du fortsetter å prøve og be og arbeide, vil ting ordne seg. Det gjør de alltid. Hvis du ønsker å dø i tidlig alder, så dvel ved det negative. Legg vekt på det positive, så vil du være her en stund.» (I Dew: *Og Forward with Faith*, 423.)

Spør: Hvordan tror dere en slik optimisme gjenspeiles i det arbeidet president Hinckley er kalt til å utføre?

Han var med på å lede Kirken «ut av mulm og mørke»

- 💡 Les og drøft med elevene «Han er fortrolig med media» i elevboken (s. 266). President Hinckleys intervjuer og samtaler med media nasjonalt og over hele verden har bidratt til å fjerne negative holdninger og oppfatninger om Kirken.

Han opplevde en tung tid

- 💡 Gjengi følgende avsnitt fra president Gordon B. Hinckleys avsluttende bemerkninger ved aprilkonferansen i 2004:

«Noen av dere har lagt merke til at søster Hinckley ikke er tilstede. For første gang på de 46 år jeg har vært generalautoritet, har hun ikke vært tilstede på generalkonferansen. Tidligere i år var vi i Afrika for å innvie Accra Ghana tempel. Derfra reiste vi til Sal, en ufruktbar øy i Atlanterhavet, hvor vi møtte medlemmene av den lokale grenen. Videre fløy vi til St. Thomas, en øy i Karibien. Der hadde vi møte med noen andre av våre medlemmer. Vi var på vei hjem da hun falt sammen av overanstrengelse. Hun har hatt vanskeligheter etter dette. Hun er nå 92 år, litt yngre enn jeg. Jeg antar klokken er i ferd med å stanse, og vi vet ikke hvordan vi skal trekke den opp.

Det er ingen lett tid for meg. Vi har vært gift i 67 år denne måneden. Hun er mor til våre fem begavede og dyktige barn, bestemor til 25 barnebarn og har et stadig økende antall oldebarn. Vi har fulgt hverandre, stått ved hverandres side i alle disse årene som jevnbyrdige og ledsagere, gjennom storm og stille. Hun har talt og båret vitnesbyrd om dette verk på utallige steder og formidlet kjærlighet, oppmuntring og tro hvor hun enn har vært.» («Avslutningsord», *Liahona*, mai 2004, s. 103-04.)

To dager senere, 6. april 2004, døde president Hinckleys hustru, Marjorie Pay Hinckley. Les følgende fra en artikkel i *Ensign*, skrevet etter hennes bortgang:

«I 67 år har marjorie Pay Hinckley holdt tritt med sin mann, president Gordon B. Hinckley, på hans reiser rundt om i verden. Den 6. april 2004 tok hennes jordiske reise slutt. Omgitt av familie og venner vandret søster Hinckley stille fra denne verden til den neste på grunn av årsaker som skyldtes hennes høye alder. Hun ble født 23. november 1911 og ble 92 år gammel. Søster Hinckley fortalte ofte spøkefullt hvor overrasket hun var over hvilke vendinger hennes liv hadde tatt: "Hvordan kunne en ordentlig pike som meg havne i et rot som dette?" I et intervju med Kirkens tidsskrifter flere måneder før sin død, sa søster Hinckley: "Det viste seg å bli bedre enn jeg hadde ventet. Det har vært et godt liv." Kjent for sin omtanke og sine raske replikker, fortalte hun til Kirkens tidsskrifter: "Kan vi ikke le av livet, har vi store problemer" (se "Hjemme hos familien Hinckley", *Liahona*, okt. 2003, s. 32), og under begravelsen ble hun berømmet som "nestekjærligheten selv".» («Marjorie Pay Hinckley er død, 92 år gammel», *Liahona*, mai 2004, s. 124.)

President Hinckley vitner om Frelseren

💡 Forklar at profeter vitner om vår Herre og Frelser Jesu Kristi guddommelighet. De er spesielle vitner om Frelseren. Del følgende vitnesbyrd med elevene som president Gordon B. Hinckley bar mens han var rådgiver for president Ezra taft Benson. Få elevene til å se etter «det viktigste element i vår tro» og hva vår Forløser gir oss:

«Det ypperste element i vår tro er vår overbevisning om vår levende Gud, vår alles Fader, og hans elskede Sønn, verdens Forløser. Det er på grunn av vår Forløseres liv og offer vi er her. Det er på grunn av hans sonoffer at vi og alle Guds sønner og døtre vil få del i Herrens frelse. "For likesom alle dør i Adam, slik skal også alle bli gjort levende i Kristus" (1. Korinterbrev 15:22). Det er på grunn av det offer og den forløsning som verdens Frelser gjennomførte, at det evige evangeliums plan er tilgjengelig for oss, og ifølge denne skal de som dør i Herren, ikke smake døden, men få anledning til å gå videre til en celestial og evig herlighet.

I vår egen hjelpeløshet blir Han vår redningsmann og frelser oss fra fordømmelse og bringer oss til evig liv.

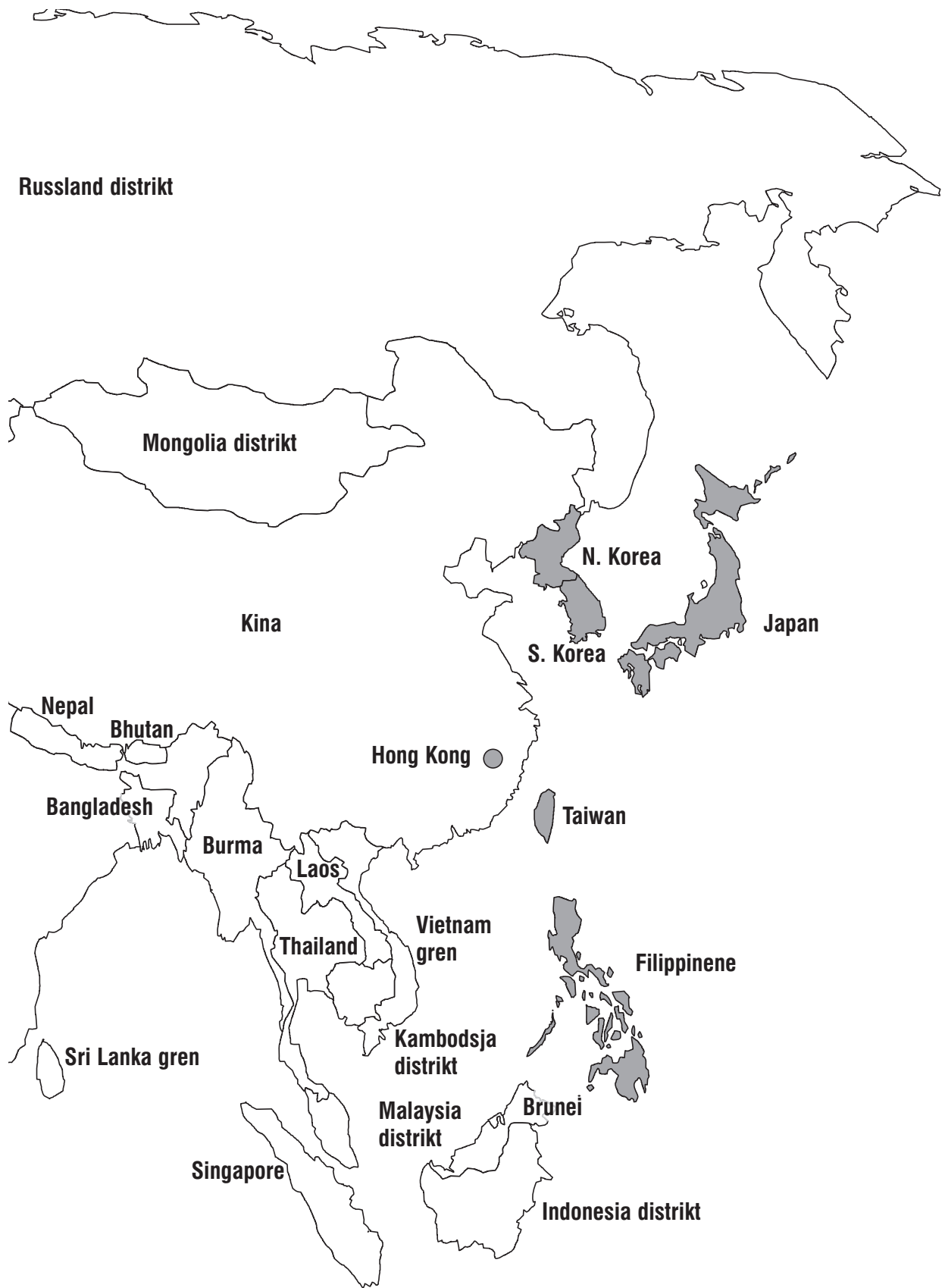
Når man opplever ensomhet og frykt, er Han der i horisonten for å komme til unnsetning, bringe trøst, trygghet og tro. Han er vår Konge, vår Frelser, vår Forløser, vår Herre og vår Gud.» («Vår oppgave å frelse», *Lys over Norge*, jan. 1992, s. 67.)

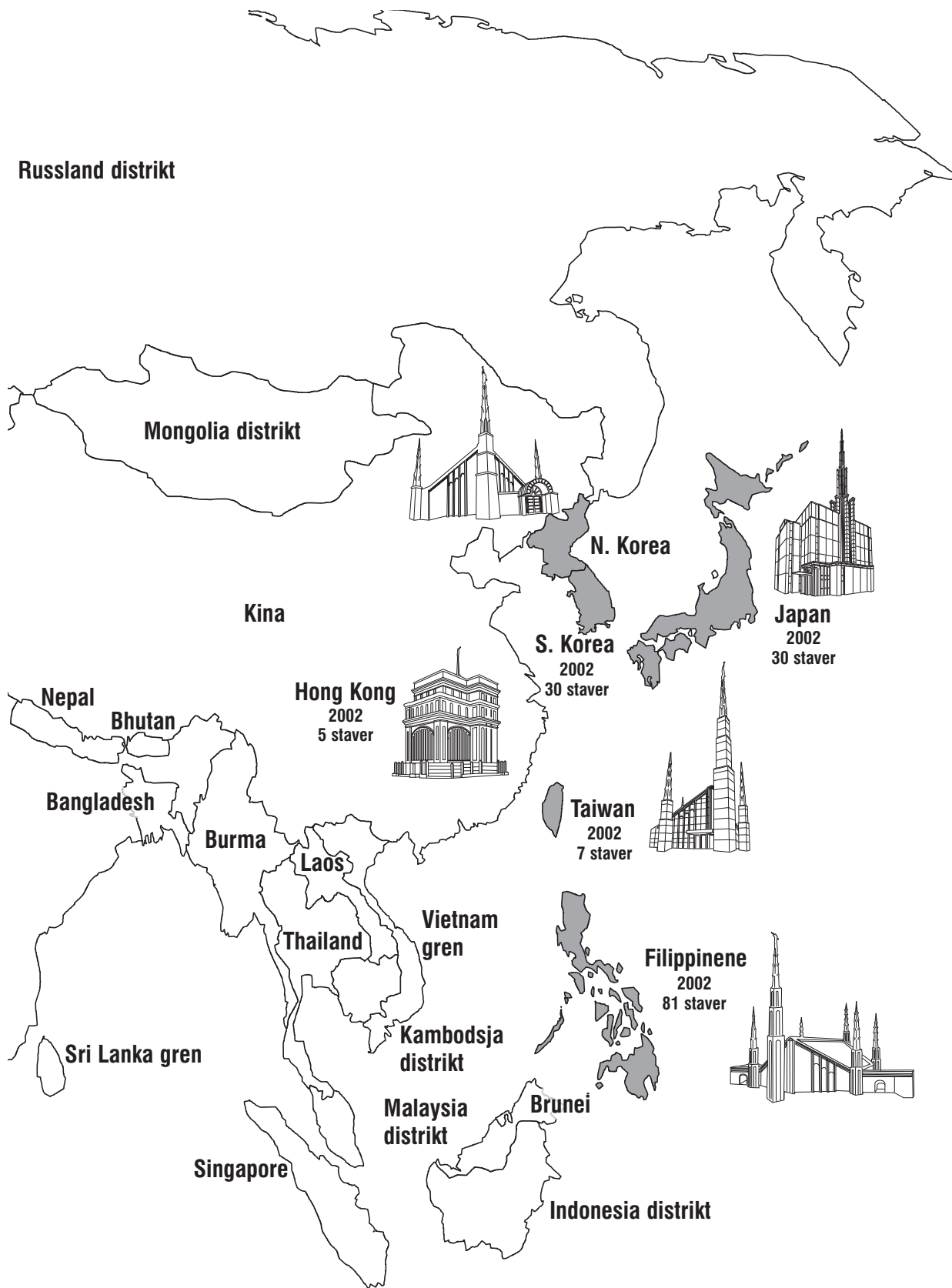
Gjennomgå sammen med elevene «Jeg vet...» i elevboken (s. 272), og be dem skrive ned noe av det president Hinckley vet. Spør så: Hvilken styrke finner dere i å kjenne president Hinckleys vitnesbyrd om disse tingene?

«Jeg vet at min Forløser lever»

 President Gordon B. Hinckley skrev teksten til salmen «Han lever, min Forløser kjær» (*Salmer*, nr. 67). La klassen synge salmen og be dem se etter et prinsipp eller en læresetning som de ville være villig til å uttrykke sine følelser for.

Bær ditt vitnesbyrd om det guddommelige kallet til profeter i de siste dager som har ledet Kirken, og som alle har videreført det arbeidet foregående profeter har utført med hensyn til å føre mennesker til Jesus Kristus.

JESU KRISTI
KIRKE
AV SISTE DAGERS HELLIGE

NORWEGIAN

4 02324 79170 9
32479 170